

Gårdene i Nørholm 1440-1840

Et studie i
ejer- og fæsteforhold

Ole Færch
2022

Gårdene
i
Nørholm
i Hornum Herred
1440-1840

Et studie i
ejer- og fæsteforhold

Ole Færch

2022

Gårdene i Nørholm i Hornum Herred 1440-1840

Et studie i
ejer- og fæsteforhold

Ole Færch

2022

Gårdene i Nørholm i Hornum Herred 1440-1840.
Et studie i ejer- og fæsteforhold.
2022.

© Ole Færch.

Forlag: Ole Færch, Under Lien 16, 9000 Aalborg.

Udgives i elektronisk udgave, som kan ses på www.ferch.dk
og arkiv.dk og er pligtafleveret til Kgl. Bibliotek.

ISBN: 978-87-93988-23-1

Indholdsfortegnelse

Forord.....	18
Ejendomsforholdene i Nørholm 1216-1840.....	20
Gårdenes afgifter i byg.	29
Kort over Nørholm By.....	32
Oversigt over grundejere	33
Tidslinje	34
Afskrivningskonventioner	37
Fæsterne og godsejerne	38
FÆSTEBREVE.....	38
FÆSTEAFGIFTERNE	38
BYG OG HAVRE	38
INDFÆSTNING	39
FÆSTEBETINGELSER	39
De enkelte gårdes fæstere	40
Oversigt over gårdene.....	42
 1688-matr. 1a	 55
JENS TROGELSEN, 1610, 1613	55
CHRISTEN JENSEN 1618, 1632.....	55
JENS CHRISTENSEN KLITGÅRD, 1622-1655	56
CHRISTEN JENSEN KLITGÅRD, 1656, 1680.....	56
MICHEL MICHELSEN, 1690 - 1716.....	57
CHRISTEN CHRISTENSEN 1716 -1736.....	57
PEDER MORTENSEN 1736 - 1770.....	57
PEDER MORTENSEN OG JENS ANDERSEN, 1739	58
MORTEN PEDERSEN 1770 - 1810	58
CHRISTEN THOMSEN 1802 -	58
PEDER CHRISTENSEN	58
 1688-matr. 1b	 59
MADS THOMSEN, 1610-1656	59
JENS JENSEN I ØSTERGÅRD, 1661, 1672.....	59
SØREN JENSEN, 1675, 1685	60
ELSE MADSDATTER, 1685	60
ANDERS JENSEN BUUS 1691 - 1736	61
JENS ANDERSEN BUUS 1736 - 1761	61
PEDER ANDERSEN 1761 - 1770.....	62
PEDER SØRENSEN MALLE 1770 - 1804	62
LAURIDS PEDERSEN 1804 - 1838.....	63
PEDER LAURIDSEN ØSTERGÅRD, 1838.....	63
ANDERS JENSEN, 1848-1894	64
ANDREAS ANDERSEN, 1894-1933.....	64
ANDERS JENSEN ANDERSEN, 1933-1969	64

1688-matr. 2	65
TROGELS	65
PEDER TROGELSEN, 1610, 1618	65
PEDER MOURIDSEN, 1632, 1657	66
PEDER MORTENSEN KOCK, 1675, 1696	67
PEDER MORTENSEN KOCKS ENKE, 1696, 1697	69
CHRISTEN PEDERSEN 1706 -1743	69
POUL OLUFSEN 1743 - 1754	69
KNUD CHRISTENSEN 1754 - 1774	69
THOMAS CHRISTENSEN 1774 - 1804	70
KNUD THOMASEN, 1804 - 1853	70
CHRISTEN KNUDSEN 1853-1867	71
KNUD CHRISTENSEN 1867-1885	71
ANE CATHRINE CHRISTENSEN 1887-1907	71
PEDER CHRISTENSEN 1907-1913	71
ANTON CHRISTENSEN 1913-1933	71
L.R. DEJGÅRD 1933-1937	71
TOFT SIMONSEN 1937-1943	71
JENS JENSEN 1943-1948	71
OLUF NIELSEN 1948-1951	71
RØNNOV ANDERSEN 1951-	71
1688-matr. 3	72
GAMLE JENS JENSEN I KOCK, 1610, 1625	72
JENS JENSEN KOCK II, 1651	72
JENS JENSEN III, 1651, 1690	73
JENS JENSEN IV	74
NIELS JENSEN HUSMAND 1707 - 1733	74
JØRGEN CHRISTENSEN HUSMAND 1733 - 1776	74
PEDER JØRGENSEN 1775 - 1812	75
UNGE LAURIDS PEDERSEN 1812 - 1824	75
NIELS LAURIDSEN	75
1688-matr. 4	76
CHRISTEN IBSEN, 1613, 1656	76
JENS SØRENSEN BUUS, 1655, 1692	76
JENS JENSEN BUUS, 1697	78
MORTEN PEDERSEN KOCK, 1700 - 1722	78
MORTEN PEDERSENS ENKE 1722-1750	79
LAURIDS MORTENSEN 1750 -1768	79
NIELS PEDERSEN BONDERUP 1768 – 1797	79
CHRISTEN NIELSEN SMED 1797 - 1829	79
PEDER CHRISTENSEN SMED 1829 -	80
NIELS JENSEN, 1853-1854	80
FREDERIK CHRISTENSEN BØDKER 1854	80

1688-matr. 5	81
NIELS MOGENSEN, 1585, 1602.....	81
CHRISTEN SKAMMELSEN PUGH, 1625,.....	82
NIELS MOGENSEN WINGÅRD, 1664, 1666	83
NIELS MOGENSEN WINGÅRDS ENKE, 1666, 1681	83
JØRGEN NIELSEN KRAS, 1685, 1705	83
POUL POULSEN KRAS 1702 - 1724.....	84
PEDER JENSEN WAMMEN 1724 – 1760.....	84
PEDER NIELSEN MUNK 1760 - 1795.....	84
NIELS KNUDSEN 1795 - 1825	85
NIELS PEDERSEN BÆLUM 1825 -	86
FREDERIK CHRISTENSEN BØDKER 1835-1877	86
ANDERS FREDERIKSEN, 1877-1916.....	87
JENS ANDREAS THOMSEN, 1916.....	87
JENS PETER KNUDSEN, 1916-1929.....	87
CHRESTEN KNUDSEN, 1929-1965.	87
JENS KNUDSEN, 1965-	87
1688-matr. 6	88
GAMLE MAD S THOMSEN, 1610, 1636.....	88
PEDER MADSEN CUM SOCIO, 1625	89
KAREN ANDERSDATTER, 1650, 1672	89
UNGE MAD S THOMSEN, 1650	90
UNGE THOMAS MADSEN, 1656, 1675	91
THOMAS MADSEN OG SØREN JENSEN BUUS, 1688	91
SØREN JENSEN BUUS, 1690	91
NIELS SIMONSEN POULSEN, 1694 - 1699	93
NIELS KELDSEN, 1699 - 1748	93
JENS MADSEN 1748 - 1755.....	94
PEDER PEDERSEN BONDERUP 1755 - 1795.....	94
JENS PEDERSEN BONDERUP 1795 - 1842.....	94
KNUD PEDERSEN, 1842	94
1688-matr. 7 del 1, ”gård delen”	95
PEDER NIELSEN, 1610, 1626.....	95
MICHEL PEDERSEN, 1610, 1637	95
THOMAS WILLUMSEN, 1665-1668	96
ANNA SØRENSDATTERE, 1675-1691	97
PEDER SØRENSEN, 1700 - 1751	97
CORFITZ PEDERSEN 1751 - 1758	97
POUL POULSEN 1759 - 1764	97
JENS PEDERSEN VESTERGÅRD 1764 - 1788.....	98
CHRISTEN JENSEN 1788 - 1800.....	98
THOMAS NIELSEN 1800 - 1806.....	99

1688-matr. 7, del 2, "bolsdelen"	100
MADS JENSEN, 1632, 1665	100
CORFITZ CHRISTENSEN KRAS, 1675-1721	101
CHRISTEN CORFITZSEN KRAS, 1721- 1741	101
CHRISTEN CHRISTENSEN LYNGBJERG 1741- 1749.....	101
SØREN JENSEN 1749 - 1766	101
PEDER MICHELSEN, 1766 - 1778	102
CHRISTEN HANSEN GJØLBO, 1778 - 1805	102
PEDER CHRISTENSEN, 1805-.....	103
CHRISTEN PEDERSEN	103
FRANDS NIELSEN.....	103
 1688-matr. 8	 104
WILLUM THOMSEN, 1610, 1655	104
MICHEL IBSEN, 1652, 1672.....	105
MICHEL IBSEN OG WILLUM JACOBSEN, 1672, 1675	106
WILLUM JACOBSEN OG NIELS POULSEN, 1688	106
WILLUM JACOBSEN, 1690, 1700	106
CHRISTEN MADSEN CA. 1704 - 1734.....	107
CHRISTEN ANDERSEN KLITGÅRD 1734 - 1742.....	107
LAURIDS MORTENSEN KLITGÅRD 1742 - 1750.....	108
NIELS JENSEN LUND 1750 - 1759.....	108
JENS PEDERSEN VESTERGÅRD 1779 - 1794.....	108
SØREN CHRISTENSEN BARMER 1794-1822.....	109
ANDERS CHRISTENSEN 1822	109
CHRISTEN ANDERSEN.....	109
 1688-matr. 9	 110
POUL NIELSEN KRAS 1610, 1648	110
NIELS POULSEN KRAS, 1648-1657.....	113
POUL POULSEN KRAS, 1657-1685.....	114
CHRISTEN POULSEN 1690 - 1728	115
CHRISTEN SIMONSEN 1728 - 1739.....	115
CHRISTEN SIMONSEN OG JENS MUNK 1739-1751.....	115
NIELS KELDSEN 1751 - 1787	115
KNUD NIELSEN 1787 - 1798	116
CHRISTEN SØRENSEN MALLE 1798 - 1802.....	116
MORTEN SØRENSEN FÆRCH 1802 - 1833.....	117
SØREN PEDERSEN (ØSTERGÅRD) KALDET FÆRCH, 1833	117

1688-matr. 10	118
NIELS PEDERSEN, 1610, 1627.....	118
JENS JENSEN ROMDRUP, 1631-1663.....	118
JESPER JENSEN, 1663, 1681	119
CHRISTEN MICHELSEN, 1688, 1696.....	120
PEDER BONDERUP, 1721, 1739.....	120
PEDER PEDERSEN BONDERUP 1730 - 1768.....	121
JENS PEDERSEN BONDERUP 1768 - 1778.....	121
CHRISTEN CHRISTENSEN ASKILDRUP 1778 - 1817	121
CHRISTEN SØRENSEN 1817 - 1831	123
PEDER KNUDSEN 1831 - 1875	124
KNUD PEDERSEN 1875-1895	124
PEDER KNUDSEN PEDERSEN 1895-1918	124
ANDERS CHRISTIAN ANDERSEN 1918-1955	124
JENS PEDER ANDERSEN 1955-1981.....	124
ASGER SØRENSEN, 1981-	124
1688-matr. 11	125
LAURIDS BERTELSEN KJÆRULF, 1610, 1613.....	125
SØREN LAURIDSEN BJØRN, 1625, 1637.....	125
SØREN LAURIDSEN BJØRNS KONE, 1637-1651	126
MADS SØRENSEN WOLF, 1651-1683.....	126
SØREN JENSEN BIRKUMGÅRD, 1688-1703.....	128
THOMAS SØRENSEN BIRKUMGÅRD 1703 -1731.....	128
PEDER PEDERSEN BONDERUP, 1731.....	129
BAGGE PEDERSEN 1731 - 1752.....	129
ANDERS JUSTESEN 1752 - 1767.....	130
PEDER ANDERSEN KJÆR 1767 - 1798	130
LAURIDS LAURIDSEN 1798 - 1805.....	131
1688-matr. 12	132
CHRISTEN ANDERSEN, 1573.....	132
JENS CHRISTENSEN, 1622, 1670	132
JENS CHRISTENSENS ENKE, 1681, 1688.....	133
JENS PEDERSEN LUND 1696 - 1729	133
LAURIDS JENSEN LUND 1729 - 1736	133
JENS NIELSEN LUND 1736 - 1775.....	134
NIELS JENSEN LUND 1775 - 1788.....	134
CHRISTEN CHRISTENSEN GELSTRUP 1788 - 1797	134
JUST ANDERSEN 1797 - 1802.....	135
CHRISTEN NIELSEN BØDKER 1802 -1836.....	135
KNUD CHRISTENSEN, 1836-1872	136
CHRISTEN KNUDSEN 1872-1904	136
JENS PETER KNUDSEN 1904-1916.....	136
PEDER ANDERSEN 1916-1956.....	136
FRANS EJDRUP 1956-1970	136
MARIE EJDRUP 1970-1975	136
JOHN EJDRUP 1975	136

1688-matr. 13	137
ANDERS JENSEN, 1625, 1649.....	137
JENS ANDERSEN 1650-1671	137
JACOB MORTENSEN, 1688 - 1728.....	138
CHRISTEN ANDERSEN HELLESEN 1728 - 1746.....	138
NIELS POULSEN 1746 - 1761	138
MORTEN CHRISTENSEN HELLESEN 1761 - 1778	139
CHRISTEN MORTENSEN FÆRCH 1778 - 1798	139
NIELS NIELSEN, 1798 -1805	140
1688-matr. 14	141
MICHEL SØRENSEN CUM SOCIO, 1625.....	141
LAURIDS MICHELSEN, 1631-1658.....	141
SØREN MICHELSEN, 1631, 1651.....	141
MADS MICHELSEN KOCK, 1631, 1664	142
HANS NIELSEN, JENS PEDERSEN ,1660, 1667	142
HANS NIELSEN OG MADS CHRISTENSEN KOCK, 1667, 1690	143
MADS CHRISTENSEN KOCK, 1667, 1700.....	145
JENS MORTENSEN 1692 - 1724.....	145
JENS JENSEN 1724 - 1739.....	145
NIELS NIELSEN BLÆRE 1739 - 1763.....	146
CHRISTEN LYNGBJERG, 1763 - 1780	146
OLE PEDERSEN 1780 - 1788	146
ANDERS LAURIDSEN SKOVBO, 1788.....	147
1688-matr. 15	148
ANDERS WILLUMSEN 1625, 1649	148
CHRISTEN ANDERSEN, 1649, 1671.....	148
JENS NIELSEN LYNGBJERG, 1671, 1717	149
JENS CHRISTENSEN SKOVBO, 1717 - 1742	150
JENS JENSEN SKOVBO, 1742 - 1758.....	150
FREDERIK CHRISTENSEN, 1758 - 1778	151
JENS SØRENSEN, 1778 - 1813	151
SØREN JENSEN, 1813, 1837	151
ANE JOHANNE JENSDATTER, 1837-1847.....	152
JENS SØRENSEN OG ENKE, 1847-1881.....	152
SØREN JENSEN, 1881-1897.	152
PETER ANDREAS PEDERSEN, 1897-1918.....	152
PEDER ØSTERGÅRD, 1918-1925.....	152
FREDERIK VILHJELM MIKKELSEN, 1925-1926.....	152
ANDREAS SLOTH KRISTENSEN, 1926-1969.....	152
AAGE SLOTH KRISTENSEN, 1969-1992.....	152
SØRENSEN, 1992-.....	152

1688-matr. 16, Vestergård	153
NIELS SIMONSEN, 1610, 1638.....	153
SIMON NIELSEN VESTERGÅRD, 1638, 1667	154
PEDER CHRISTENSEN AALESTRUP 1672 - 1714.....	155
JENS PEDERSEN YDE 1714 - 1728.....	156
PEDER JENSEN VESTERGÅRD 1728 - 1735	156
NIELS PEDERSEN WINTHER 1735 - 1769.....	156
PEDER NIELSEN VESTERGÅRD 1769 - 1816	157
THOR ENGELBRETSSEN 1816	157
NIELS CHRISTENSEN AARESTRUP, 1818-1846.....	157
PEDER LAURIDSEN, 1846-1867	157
NIELS NIELSEN, 1867-1870	157
JENS CHRISTIAN RASMUSSEN, 1870-1919	157
VICTOR PEDERSEN, 1919-1923	158
KRISTEN MARTHINUS JENSEN, 1923-1932	158
ADOLF KJÆR, 1932-1962	158
KIM RAVNKILDE, 1962	158
1688-matr. 17	159
ERIK THOMSEN, 1610, 1625.....	159
HANS SØRENSEN PUGH, 1627, 1672.....	160
PEDER OG JENS HANSEN PUGH, 1672, 1688.....	162
N.N. 1690-1706.....	163
LAURIDS NIELSEN LYNGBJERG 1706 - 1728	163
PEDER IBSEN 1728 - 1745.....	163
PEDER PEDERSEN HØJ 1745 - 1746	164
CHRISTEN NIELSEN FOLDAGER 1746 - 1770.....	164
CHRISTEN CHRISTENSEN 1770 - 1776	164
JESPER SIMONSEN 1776 -1780.....	165
NIELS NIELSEN 1780 - 1786	165
LAURIDS SØRENSEN MALLE 1786 - 1799.....	165
RASMUS SONICHEN 1799 - 1807	166
1688-matr. 18	167
ANDERS JENSEN, 1625.....	167
JENS ANDERSEN 1650-1671	167
JØRGEN POULSEN 1671-1684.....	167
JØRGEN POULSEN OG CHRISTEN MADSEN, 1684, 1688	167
HELVIG SØRENSDATTER BUUS 1689-1706	168
NIELS KELDSEN, 1710	168
KELD PEDERSEN 1713 - 1769	168
JENS JENSEN 1769 - 1783.....	169

1688-matr. 19	170
JENS PEDERSEN, 1634, 1664.....	170
MICHEL JENSEN, 1670, 1700	170
CHRISTEN CHRISTENSEN, 1702, 1718	171
LAURIDS CHRISTENSEN SØNDERHOLM, 1718 - 1751	171
POUL CHRISTENSEN SØNDERHOLM, 1751 - 1781.....	171
HANS HANSEN, 1781 – 1804	171
JENS KNUDSEN 1804 - 1838	172
KNUD JENSEN 1838 – 1663.....	172
PEDER CHRISTIAN KNUDSEN 1863 – 1896.....	173
JENS CHRISTIAN CHRISTENSEN 1896- 1947	173
KNUD CHRISTENSEN 1947 -.....	173
1688-matr. 20, Hyllegård vestre del.....	174
MICHEL LAURIDSEN, 1610, 1611	174
MADS MORTENSEN, 1611, 1622.....	174
PEDER BERTELSEN KJÆRULF 1631-1670.....	174
PEDER NIELSEN KRAS, 1663, 1672	176
CHRISTEN NIELSEN 1672, 1685.....	177
MORTEN MORTENSEN 1681 - 1717	178
LAURIDS MORTENSEN 1719 - 1763	178
SIMON SØRENSEN 1763 - 1769	178
MORTEN SØRENSEN 1769 - 1783	179
JENS LAURIDSEN SKOVBO 1783 - 1788.....	179
MORTEN CHRISTENSEN SKOVBO 1798 - 1808	179
1688-matr. 20, Hyllegård østre del	181
MICHEL LAURIDSEN, 1610,1611	181
MADS MORTENSEN, 1611, 1622.....	181
PEDER BERTELSEN KJÆRULF, 1631-1670.....	181
NIELS JOENSEN, 1672, 1702	181
JOEN NIELSEN 1702 -1744.....	182
SØREN LAURIDSEN MALLE 1744 - 1766	182
KNUD NIELSEN VESTERGÅRD, 1764 - 1803	183
PEDER KNUDSEN 1803 - 1818	183
ANDERS PEDERSEN LUND 1818 - 1849	184
NIELS PEDERSEN 1849-1875	185
PEDER NIELSEN 1875-1897	185
VILLADS VILLADSEN 1897-1905	185
ANE KIRSTINE VILLADSEN 1905-1913	185
ANE KIRSTINE OG LARS CHRISTENSEN 1913-1948.....	185
KARL CHRISTENSEN 1948-1977	185
LARS CHRISTENSEN 1977-2000	185
JENS JØRGEN ANDERSEN 2000-.....	185

1688-matr. 21	186
JENS JENSEN, 1625.....	186
STORE JENS JENSEN, 1651, 1680.....	186
JENS THOMSEN, 1688, 1692	187
JENS ANDERSEN 1716 - 1725.....	187
SØREN ANDERSEN 1725 - 1757	187
CHRISTEN JENSEN GELSTRUP, 1757- 1786.....	188
MORTEN LAURIDSEN SKOVBO 1786-1825.....	188
LAURIDS MORTENSEN, 1825 - 1862.....	188
PEDER LAURIDSEN, 1862-1895.....	188
JØRGEN CHRISTIAN CASPERSEN, 1895-1909	188
JENS PETER JENSEN, 1909-1909.....	189
NIELS CHRISTIAN JENSEN,1909-1911	189
LUDVIG HANSEN M. FL. 1911-1912.....	189
CONRAD CHRISTENSEN,1912-1922.....	189
NIELS BUUS MADSEN, 1922-1934	189
KNUD EJLER KJÆR, 1934-1978	189
ANDERS EJVIND KJÆR 1978-1989	189
1688-matr. 22	190
MOURIDS SKAMMELSEN, 1625, 1642.....	190
JENS MOURIDSEN, 1635, 1652.....	190
MADS MICHELSEN KOCK, 1664, 1675	190
JENS THOMSEN, 1688, 1692	191
SØREN ANDERSEN, 1727, 1757	191
CHRISTEN JENSEN GELSTRUP 1757 -.....	191
1688-matr. 23	192
ANDERS CHRISTENSEN KLITGÅRD, 1625, CA. 1649.....	192
MORTEN SIMONSEN, 1651, 1664.....	192
MORTEN SIMONSEN OG MICHEL CHRISTENSEN, 1667, 1685.....	193
CHRISTEN MICHELSEN HYLLEGÅRD OG SIMON MORTENSEN 1685	193
CHRISTEN MICHELSEN HYLLEGÅRD OG MORTEN SIMONSEN, 1688	194
CHRISTEN MICHELSEN HYLLEGÅRD 1690	194
MICHEL CHRISTENSEN HYLLEGÅRD 1703 - 1751	194
LAURIDS MORTENSEN SKOVBO 1751 - 1789	194
SIMON JEPSEN 1789 - 1800.....	195
MICHEL PEDERSEN 1800 - 1819	195
LAURIDS SIMONSEN 1819 - 1824.....	196
CHRISTIAN NIELSEN SLOTH 1825 - 1860	196
JENS CHRISTENSEN SLOTH 1860 - 1901	197
PEDER CHRISTENSEN 1901-1938	197
KRISTEN CHRISTENSEN SLOTH, 1938-1974	197
ANTON STAUN BENDTSEN, 1974-1989	197
PER SLOTH BENDTSEN, 1989.....	197

1688-matr. 24	198
JESPER CHRISTENSEN, 1573	198
NIELS POULSEN KRAS, 1629, 1657	198
MADS PEDERSEN, 1661, 1670	198
CHRISTEN MADSEN, 1684	199
JACOB MORTENSEN, 1681, 1683	200
MADS SØRENSEN WOLF OG CHRISTEN MADSEN, 1683.....	200
SØREN HYLLEGÅRD OG CHRISTEN MADSEN, 1684	200
CHRISTEN MADSEN, 1688	200
CHRISTEN SØRENSEN, 1690.....	200
CHRISTEN PEDERSEN, 1696, 1699	200
JUST ANDERSEN 1711 – 1741	200
SIMON JEPSEN MUNK 1741 - 1746	200
TERKILD NIELSEN 1746 - 1778.....	201
CHRISTEN CHRISTENSEN RYTTER 1778 - 1816	201
JENS NIELSEN 1816 - 1844	201
CHRISTEN JENSEN 1844.....	201
1688-matr. 25	202
HANS POULSEN, 1617, 1624.....	202
ERIK HANSEN, 1631-1654.....	203
JENS SØRENSEN, 1655, 1684	203
LAURIDS LAURIDSEN SMED, 1690-1701	204
OLUF POULSEN, 1701, 1732	204
OLUF POULSEN OG SIMON JENSEN, 1739.....	204
HANS OLUFSEN 1739 - 1769.....	204
OLUF HANSEN 1769 - 1804	205
HANS OLUFSEN 1804 - 1829.....	205
ERIK CHRISTENSEN GØRTLER 1829 -	206
CHRISTOFFER QUIST, 1829-59, EJER	206
LARS CHRISTIAN PEDERSEN, 1859-88	206
SØREN THOMSEN NIELSEN, 1888-1932	206
KNUD NIELSEN, 1932-1963.....	206
VERNER SØRENSEN, 1963-1988	206
ERIK SØRENSEN, 1988-.....	206
1688-matr. 26	207
LAURIDS KLITGÅRD, 1625, 1651.....	207
MADS SØRENSEN WOLF OG LAURIDS JENSEN KLITGÅRD, 1651, 1662	207
MADS SØRENSEN WOLF, 1664	207
CHRISTEN LAURIDSEN, 1684, 1685	208
SØREN HYLLEGÅRD OG PEDER ERIKSEN, 1696	208
CHRISTEN PEDERSEN, 1699, 1713, 1732	208
NIELS JENSEN VENDELBO 1696 - 1734	208
JENS NIELSEN 1734 - 1737	208
SIMON JENSEN 1737 - 1753	208
NIELS CHRISTENSEN SMED 1753 - 1799	209
PEDER JEPSEN 1799 - 1807	209

1688-matr. 27	210
MORTEN GREGERSEN CUM SOCIO, 1625	210
SØREN JENSEN KLITGÅRD, 1631, 1651	210
SØREN JENSEN KLITGÅRDS HUSTRU, 1662	210
CHRISTEN SØRENSEN KLITGÅRD, 1664, 1688.....	210
LAURIDS LAURIDSEN SMED OG CHRISTEN LAURIDSEN, 1690, 1707.....	211
OLUF POULSEN, 1707	212
LAURIDS MORTENSEN SKOVBO 1751	212
1688-matr. 28	213
SIMON MORTENSEN, 1625.....	213
MORTEN SIMONSEN 1651 - 1684.....	213
SIMON MORTENSEN OG CHRISTEN MICHELSEN HYLLEGÅRD, 1684, 1688.....	214
SIMON MORTENSEN 1690- 1700	214
JENS LAURIDSEN MUNK 1701 -1751.....	214
JENS LAURIDSEN MUNK OG MICHEL POULSEN, 1732, 1733.....	215
PEDER SØRENSEN, 1733-1751.....	215
CORFITZ PEDERSEN, 1751 - 1758.....	215
POUL POULSEN 1759 - 1764	216
NIELS CHRISTENSEN 1751 -	216
SØREN JENSEN OG CORFITZ PEDERSEN, 1757	216
JENS PEDERSEN VESTERGÅRD 1764 - 1788.....	216
1688-matr. 29	217
MICHEL LAURIDSEN, 1610, 1611	217
MADS MORTENSEN, 1611, 1620.....	217
PEDER BERTELSEN KJÆRULF 1623-1670.....	217
POUL MICHELSEN 1688 - 1717	217
MICHEL POULSEN 1717 - 1738.....	218
SØREN PEDERSEN BRASTED 1738 - 1760.....	218
SØREN NIELSEN 1760 - 1770	218
JENS PEDERSEN VESTERGÅRD 1764 - 1788.....	218
CHRISTEN SIMONSEN 1770 - 1789.....	218
PEDER ANDERSEN LUND 1789 - 1830	219
LAURIDS PEDERSEN LUND 1830-1852	219
LAURIDS PEDERSEN LUND 1852-1873.....	219
CHRISTEN LARSEN 1873-1922	219
LAURIDS LUND 1922-1974.....	219
1688-matr. 30	220
WILLUM THOMSEN, 1610, 1647	220
MICHEL IBSEN OG THOMAS WILLUMSEN, 1652, 1671.....	220
POUL MICHELSEN OG WILLUM THOMSEN, 1685, 1700	220
MICHEL POULSEN, 1724	221

1688-matr. 31	222
CORFITZ NIELSEN KRAS, 1610, 1627	222
NIELS CORFITZSEN KRAS, 1627, 1648	222
CORFITZ NIELSEN KRAS, JENS SØRENSEN, 1652	223
MOURIDS CORFITZSEN KRAS, JENS SØRENSEN, 1656, 1657.....	223
JENS SØRENSEN OG POUL JØRGENSEN, 1627, 1664	224
JENS NIELSEN OG POUL JØRGENSEN, 1673	225
JENS NIELSEN, 1688.....	225
JENS SIMONSEN, 1693.....	225
JENS MICHELSEN 1698 - 1711	226
ANNA PEDERSDATTER WAMMEN, 1711, 1732.....	227
JENS JENSEN WAMMEN 1739 - 1762	227
SØREN MORTENSEN FÆRCH 1762 - 1784.....	227
JENS PEDERSEN BRASTED 1784 - 1807	228
 1688-matr. 32	 229
JENS WENDELBO, 1573, 1575.....	229
MOURIDS SKAMMELSEN PUGH, 1629	230
NIELS MOGENSEN WINGÅRD, 1661, 1666	230
JØRGEN NIELSEN KRAS, 1681.	230
JØRGEN NIELSEN KRAS, 1688, 1698	231
CHR. JENSEN SKRIVER, SØREN JENSEN SØNDERHOLM OG CHR. BERTELSEN, 1698.....	231
THOMAS SØRENSEN HEDEGÅRD, 1711	231
 1688-matr. 33	 232
LAURIDS KELDSSEN, 1610, 1613	232
JENS LAURIDSEN, 1617, 1647	232
LAURIDS JENSEN, 1647-1664	232
MICHEL MADSEN, 1664, 1681.....	232
MICHEL MADSEN OG MICHEL JENSEN, 1681, 1688	233
MADS JENSEN, 1696, 1732	233
KELD PEDERSEN, CHRISTEN PEDERSEN, PEDER IBSEN, 1739.....	233
POUL OLUFSEN 1743-1754.....	233

1688-matr. 34, præstegården	234
MOGENS THOMSEN WINGÅRD, 1620 -1636.....	234
JENS JENSEN SJØRSLEV, 1636 -1677	235
PEDER JENSEN NØRHOLM, 1677 – 1698.....	235
NIELS LAURIDSEN URSIN, 1698-1746.	236
JENS LAURIDSEN HASS, 1746-47.....	237
CHR. FR. URSIN, 1747-1782	237
SØREN MØLLER, 1782-1792.....	237
HOLGER A. C. WEDSTED, 1792-1800	237
GOTFRED HEINETH, 1800-1807	238
LAURIDS OTTESEN, 1808-1823	238
NIELS PEDERSEN BELTOFT, 1826-29.....	238
MAREN CHRISTENSDATTER 1829-30	238
MAREN CHRISTENSDATTER OG POUL MUNK, 1840-51	238
NIELS CHRISTIAN NIELSEN OG POUL MUNK, 1851-53	238
SØREN PEDERSEN, 1853-1905.....	238
SØREN PEDER CHRISTENSEN DEGN, 1905-61	239
HOLGER CHRISTENSEN DEGN, 1961-65.....	239
 1688-matr. 35, Paradis.....	 240
HANS THOMSEN, 1625, 1647.....	240
POUL POULSEN KRAS, 1662, 1685	240
POUL POULSEN KRAS' ENKE, 1685, 1688	241
CHRISTEN POULSEN 1690 - 1728	241
 Nedlagt gård i Nørholm.....	 242
JEP JENSEN, 1625, 1648.....	242
PEDER JENSEN, 1648, 1674.....	242
 Gården Klitgård.....	 247
Gårde eller bol i Klitgård.....	255
SØREN THOMSEN, 1610, 1646.....	255
SØREN HANSEN PUGH, FØR 1635	255
NIELS PEDERSEN, 1635.....	255
NIELS PEDERSEN, 1650.....	255
Huse i Klitgård	255
Degneembedet	257
PEDER VÅRST, 1807 - 1845	257
Skoleembedet	257
JACOB NIELSEN, 1814.....	257

Forord

Nørholm Sogn, Hornum Herred, Aalborghus Len og Amt udgjorde langt tilbage i tiden et afgrænset samfund med gårde, hvis ejere og fæstere kan følges gennem de bevarede skriftlige kilder. Sognets ældre historie er uløseligt forbundet til kapitlet ved Viborg Domkirke.

Pave Innocens 3. stadfæstede 1216 Kapitelets besiddelse af kirken i Nørholm, hvilket viser, at Kapitlet ejede gårde her. 1401 pantsatte væbneren Johannes Mogensen Nist sine gårde i Nørholm til Kapitlet. 1440 ejede Kapitlet hovedgården Nørholm og formodentlig 6 andre gårde. Kornydelse heraf viser, at Kapitlet ejede omkring 35 % af Nørholm Bys jorder. Kapitlet ejede endvidere hovedgården Klitgård. Kapitelsgodset var udlagt til provsten i Viborg, der også var provst i Nørholm, samt til Hornum Præbende.

I tiden indtil Reformationen i 1536 blev Kapitlet ejer af alle sognets jorder. De blev da beslagtlagt af Kronen, men udlagt til Kapitlets underhold. I 1573 solgte Kronen 3 gårde af provstigodset. Der var da 36 gårde i Nørholm By.

Viborg Kapitels jordebog 1625 over provstigodset omfatter 28 gårde. Herudover havde præbendet 5 gårde og adelige godsejere 3 gårde jf. matriklen 1664. Denne tilstand varede til omkring år 1662 og 1665, hvor Kronen foretog større udsalg af Kapitlets gårde til adelige godsejere. Omkring 1672 var Kapitlet helt ude af fæstegårdene i Nørholm.

De adelige godsejeres ejerskab af fæstegårdene i Nørholm varede til 1840'erne, fra hvilket tidspunkt fæstene begyndte at købe deres gårde til selveje. Undervejs i dette forløb blev gårdene i landsbyen gjort lige i hartkorn o. 1780 og udskiftet o. år 1805. Gårdene lå da på nær tre under godset Restrup. Ved udskiftningen blev en del gårde nedlagte og nogle udflyttet på marken.

Gennem studiet får man et billede af fæsternes forhold, deres gårdes bygninger, hartkornsstørrelser, fæstebetingelser, fæsteafgifter, familierelationer, gårddelinger, skatter m.v. Man får også et billede af de kirkelige og retslige forhold i samfundet.

Gennem studiet får man endvidere indblik i overdragelser fra en ejer til en anden, pantsættelser, priser på gårde m.v.

Gårdene er angivet med det matrikelnummer, som de fik ved matriklen 1688. Det nye matrikelnummer, som gårdene fik ved udskiftningen o. 1813, står med sort på original-1 kortet. Der er kun nyt matrikelnummer på de gårde, der bliver i byen efter udskiftningen. De resterende er de, der bliver flyttet ud. Det er sket gradvist efterhånden, som de gamle fæstere frasagde sig deres gårde, og de bliver i flere tilfælde delt i smålodder.

Det jord, der ved udskiftningen ikke længere hørte under byen, blev for en dels vedkommende til landsbyen Porsheden, der i en årrække havde egen brugsforening, det er det vestlige af marken. Den sydlige del ved grænsen mellem marken og kæret, blev delt i 7 ejendomme på en strækning på ca. 1 kilometers længde. Der blev i 1890 bygget mejeri, fælles for Sønderholm og Nørholm, og området blev kaldt Mellemholm.

Ved udarbejdelsen har jeg benyttet lokalhistorikeren Niels Østergårds ”Landsbyen Nørholm”, som findes i maskinskreven form på Lokalhistorisk Arkiv for Frejlev, Sønderholm og Nørholm. Dette enestående og fine arbejde går hovedsagelig tilbage til omkring år 1720 og er benyttet stort set uændret, dog med rettelse af åbenbare fejl. Dette arbejde har jeg suppleret

med oplysninger, som fremgår af min ”Kilder til Nørholm sogns historie 1440-1880”. Det er specielt de oplysninger, der kan hentes ud af Viborg Kapitels jordebog 1625, matriklerne 1664 og 1688, Kronens Skøder, Viborg Landstings skøde- og panteprotokoller, Aalborghus lens ekstra-skatter, Aalborghus amts regnskaber, Restrup godsarkiv samt min Diplomatarium Hornumense, tingsvidner, breve og andre dokumenter fra Hornum herredsting, Nibe og Nørholm birketing 1216-1636, 2. udg. 2018. Endelig har jeg benyttet Lars Frederiksens meget fine bog Bidrag til Nørholm Sogns Historie I Oldtiden – 1910, udgivet i 2014 af Nørholm og Omegns Borgerforening og Lokalthistorisk Forening i Frejlev, Nørholm og Sønderholm Sogne.

Endelig har jeg benyttet mine bøger Nørholm Sogns Historie, et bidrag, Nørholm Birks tingbøger 1670-1685, Nørholm Kirkebog 1650-1700 og Nørholm Kirkebog 1701-1729, som i 2022 er udgivet af Lokalthistorisk Forening i Frejlev, Nørholm og Sønderholm Sogne.

Gårdene efter ca. 1840 er meget fint behandlet af Bent Elkjær i et manuskript, som findes på Lokalthistorisk Arkiv for Frejlev, Nørholm og Sønderholm.

Som følge af de mange og ikke altid nøjagtige og tidsmæssigt overensstemmende kilder er der gjort mange antagelser, og det må derfor desværre bemærkes, at fremstillingen er forbundet med nogen usikkerhed. Jeg håber, at den alligevel kunne være til glæde og gavn for alle, der har øjne for sognets enestående historie.

Aalborg 2022

Ole Færch

Ejendomsforholdene i Nørholm 1216-1840

Udgangspunktet for beskrivelsen af ejendomsforholdene i Nørholm Sogn er et studie af gårdenes ydelse af byg, som fremgår sidst i dette afsnit. Studiet viser, at ydelsen af korn (byg) var uændret fra 1573-1840 og formodes også at have været det fra 1216. Ved matriklen 1664 ¹ ydede de 36 gårde i Nørholm By i alt 1450 skæpper byg og gården Klitgård 75 skæpper, i alt 1525 skæpper af sognet.

Ejendomsforholdene nævnes første gang 31. maj 1216, hvor pave Innocens 3. stadfæstede Viborg Kapitels besiddelse af bl.a. kirken i Nørholm. Stadfæstelsen viser, at Nørholm var et vigtigt sted, at Kapitlet havde et betydeligt antal gårde i Nørholm, og at der var så mange gårde, at der kunne holdes en præst og vedligeholdes en kirke. ² Dette hænger utvivlsomt sammen med, at der under kong Niels (1065-1134) først i 1100tallet blev indført tiende. Dette indebar, at bønderne skulle betale en tiendedel af deres afgrøde, som blev delt i tre dele: kirketiende til opførelse og vedligeholdelse af kirkerne, præstetiende til underhold til præsterne og bispetiende til biskopperne.

Tiendebetalere, Geschichte Österreich jf. Wikipedia.

¹ Frederik 3. matrikel, Aalborghus, Aastrup, Børglum og Sejlstrup amter, 1833A.

² Lars Frederiksen skriver i sin Bidrag til Nørholm Sogns Historie, s. 49, at inden Nørholm Sogn kom ind under Viborg Kapitel bekræftede Valdemar Sej (1170-1241) og hans søn Erik Kapitlets ret til Nørholm Kirke samt andet gods, det havde erhvervet, at Kapitlets bønder var fritaget for leding, kværsæde, skat o.l. og at bønderne kun skulle svare til provsten eller enhver anden af Kapitlet. Det refererer til Diplomatarium Vibergense 10. marts 1238, men er en fejltolkning og vedrører ikke Nørholm.

6. maj 1410 pantsatte væbner Johannes Mogensen Nist sine ejendomme i Nørholm til Viborg Kapitel. Brevet, der er på latin, lyder i oversættelse: ¹

Johannes (Jens) Mogensen, kaldet Nist, væbner, til alle, der ser dette brev, hilsen evindeligt med Gud. Alle, nulevende og fremtidige, skal vide, at jeg i sandhed står i skyld og gæld til indehaverne af dette brev de hæderværdige og gode mænd de herrer provsten og kapitlet ved Viborg Kirke og deres efterfølgere for 30 mark rent og gængs sølv. For disse 30 mark pantsætter jeg med dette brev førnævnte herrer provst og kannikker mit gods, alt og hvert enkelt, i Nørholm i Hornum Herred, hvilket gods Jens Lavesen af Kollerup - god ihukommelse - med arveret erhvervede efter sin søster fru Maren fordum Jens Gundesens hustrus død på den betingelse, at de førnævnte herrer årligt skal nyde frugterne og indtægterne af det nævnte gods, uden at de må fradrages i gældens hovedstol, indtil det af mig eller min arvinger lovligt indløses. Ydermere forpligter jeg mig og mine arvinger til at fri og hjemle omtalte herrer provst og kannikker og deres efterfølgere førnævnte gods fra krav fra alle, hvem de end er. Til vidnesbyrd herom er mit segl tillige med seglene tilhørende de gode mænd, nemlig Peder Nielsen, landstingshører i Viborg, Niels Jensen Skadeland, Lars Tygesen, Peder Nielsen, kaldet Rige, Peder Knapsen og Niels, kaldet Krag, rådmænd sammesteds, hængt under dette brev. Givet i det Herrens år 1410 på selve dagen for evangelisten sankt Johannes foran Porta Latina.

Jens Lavesen af adelsslægten Udsen skrives 1378 til Kollerup, Hadbjerg Sogn, Galten Herred. Født o.1344, død efter 1388, gift med Anne Ranesdatter, datter af Rane Jonsen til Rudgård. Han arvede godset efter søsteren Maren, som havde været gift med Jens Gundesen, som vi ikke kender. ² Efter ham kom godset til Johannes Mogensen Nist, der 1410 pantsatte det til Viborg Kapitel. Han kan have købt godset af en af Jens Lavesens fire børn. Sønnen Lange Jensen Udsen skrives til Kollerup og Rygård, som han ejede 1424. Han var da barnløs. Karen Jensdatter Udsen var gift med Mads Jensen Munk (Vinranke) til Visborg, død 1501. Else Jensdatter Udsen var gift med Ove Ovesen Galskyt, som skrives til Ommestrup på Djursland og Lerbæk ved Frederikshavn. Jens Mogensen Nist kan også have giftet sig til det med en af Jens Lavesens døtre.

Niels Nist i Klaptrop (Klæstrup i Vokslev Sogn) vidnede 3. juli 1469 på Gjerlev Herreds ting, hvor Oluf Mortensen Seefeld af Refsnæs (Hellum Herred) fik et vidne. Gjerlev er nær Galten Herred, hvor Jens Lavesen hørte hjemme, og Klæstrup er ikke langt fra Nørholm. Måske var der en forbindelse.

Et spørgsmål er, hvor meget jord og hvor mange gårde det pantsatte drejer sig om. Efter Erik Ulsig ³ blev der omkring 1389-1400 af 1 øre skyldjord betalt en landgilde på $\frac{2}{3}$ øre korn = 1 pund korn = 15 skæpper. Dette var sikkert ikke meget anderledes i 1410. Ved pantsætning blev 1 øre skyldjord typisk pantsat til 1,7 mark sølv, som skulle omregnes med en faktor 2,0/2,7, hvor betalingen som her var i rent sølv, altså en pris på 1,26 mark rent sølv for en øre skyldjord. For 30 mark rent sølv kunne da fås $30/1,26 = 23,8$ øre skyldjord svarende til $23,8 \times 15 = 357$ skæpper korn i landgilde. Dette er formodentlig et realistisk skøn på størrelsen på det pantsatte. Det svarer til 4-7 gårde i typisk størrelse i 1600tallet i Nørholm By, men antallet har 1410 sikkert været mindre, måske 3-5.

¹ Diplomatarium Danicum. diplomaticum.dk.

² finnholbek.dk og Slægten Udsen gennem 1000 år af Ove Udsen.

³ Ulsig, Befolkningsfald, landgildedefald og jordpriser i det 14. århundrede.

6. juni 1440 fik Viborg Kapitel nye statutter med fordeling af kapitlets indtægter i 15 portioner.¹ 3 prælater og 12 kanonikatpræbender. Hver præbende bestod af to dele: *Corpus*, pro vestitu corporis, egentlig til klædning for legemet, den egentlige stamme i lønnen, og *mensa*, pro mensa, bordet, egentlig kostpenge. Prælaterne havde tillige *dignitas*, værdighed, pro dignitate, for værdighedens skyld, hvorfor et prælatur også kaldes en dignitas eller dignitet. Tillige saltet fra Læsø. Hver prælat fik en læst (18 tønder), hver kannik en halv læst.

Første prælatur. Provsten, præpositus, præpositura, der skulle have for *dignitas* hovedgården Nørholm for én læst korn, af byen Nørholm to læster, desuden en ålegård. Han skulle holde en birkefoged i Nørholm Birk. Bøderne skulle gå til den kannik, på hvis bøndergods bonden hørte hjemme. Endvidere Gudsgift Mølle, Vokslev Sogn. Til residents skulle provsten have den gård, som de andre biskopper i Viborg før i tiden har beboet, liggende i nærheden af søen i St. Nikolai Sogn i Viborg, med dens marker, agre, enge, æble- og humlegård. Som *corpus* endvidere Volstrup gård, Rørbæk Sogn, med en øde mølle og en læst salt fra Læsø. Provstens embedsopgave var den særlige, at han skulle være mund og tilsvær for Kapitlet i retssager. Andet og tredje prælatur var ærkedegn og kantor og vedrører ikke Nørholm. Det var bla. gods på Fur.

De 12 kannikepræbender fik navn efter deres hovedbesiddelser. Hver af dem fik til *mensa* en halv læst (9 tønder) salt fra Læsø, *foruden jordegodset*. Præbende nr. 10 var Klitgård. *Corpus* 1 læst af Nyrup (Sønderholm Sogn) og gården Klitgård. 11. Præbende var Hornum Præbende. Hertil hørte gården Goerim i Sønderholm Sogn med 1 læst korn, gårde i Nyrup, Sønderholm Sogn, 1 gård i Svenstrup Sogn, 1 gård i Ø. Hornum. Desuden gårde i Nørholm, som også ydede 1 læst korn, 180 skæpper. Ved matriklen 1664 havde Hornum Præbende 5 gårde i Nørholm, som ydede hhv. 72, 72, 58, 21 og 20 skæpper, i alt 243 skæpper. Der er således en lille forskel på 63 skæpper korn, som sikkert svarer til afgift af én gård. Det kunne måske være en gård, som Viborg Kapitel havde fået skænket. Til Hornum Præbende hørte som nævnt også gods i Svenstrup Sogn jf. flere sager på Nørholm Birketing 1670-85. Jeg antager, at de 5 gårde i Nørholm også hørte til præbendet i 1440.

Ydelserne på i alt 3 læster til provsten svarer til 540 skæpper byg i Viborgmål. Ydelserne til Klitgård Præbende og Hornum Præbende skønnes at være som i matriklen 1664 jf. antagelsen om uændret kornydelse gennem tiden. Ydelsen af Klitgård var 10 tønder byg svarende til 75 skæpper, og ydelserne af de 5 gårde var de nævnte 243 skæpper. I alt var ydelserne til Kapitlet, provstigodset og præbenderne da 540 plus 75 plus 243 = 858 skæpper byg.

Det gods, som Johannes Mogensen Nist i 1410 pantsatte til Kapitlet var jf. ovenstående beregnet til 357 skæpper korn. Han, hans arvinger eller en køber ejede det formodentlig fortsat i 1440. Uanset om det var tilfældet, var ydelserne af dette gods sammen med Kapitlets gods i alt 858 plus 357 = 1215 skæpper. Da de samlede ydelser jf. indledningen var 1525 skæpper, er der en difference på 310 skæpper, som sikkert viser, at der må have

¹ Severinsen, Viborg Domkirke s. 299-301.

været endnu en ukendt grundejer. Måske Lars Dan i Nørholm 1458, som måske sammen med fru Anne er begravet i Viborg Domkirke.¹

Viborg Kapitel var 1573 ejer af al ejendom i sognet. Dette ses af følgende. Frans Banner til Kokkedal fik 24. juli 1573 skøde på bl.a. 3 gårde i Nørholm af Viborg Kapitels gods, uden al tvivl af provstigodset.² Ved Frans Banners død 1575 arvedes godset af hans datter Ellen, gift med Jørgen Due til Halkær, og to af gårdene optræder i matriklen 1664, hvor ejeren også hed Jørgen Due, søn af Mandrup Due, søn af Jørgen Due og Ellen Banner.

17. juli 1623 begærede Oluf Parsberg til Jernit, lensmand på Ørum, at magelægge sin gård i Nørholm med Kronen, men det blev ikke til noget.³ Han var gift med Karen Kruse. Mest sandsynligt har han fået gården via sin hustru, som var datter af provsten i Viborg Enevold Tygesen Kruse til Hjermeslevgård, der havde provstiets gårde i Nørholm. Denne havde sikkert købt gården af Frans Banners arvinger. Den 28.1.1626 solgte Oluf Parsberg gården til svigermoderen Else Jørgensdatter til Stenalt, død 1632, gift med Enevold Kruse, hustruens far, død 1621.⁴ Da Else Marsvin døde 25.10.1632, var arvingerne bl.a. hendes broder Peder Jørgensen Marsvin, som imidlertid var død i 1614, og gården er derfor gået til hans søn Jørgen Pedersen Marsvin til Aunsbjerg og Restrup, som ved matriklen 1664 havde en gård i Nørholm.

I 1625 hørte til Viborg Kapitels *provstigods* i Nørholm 28 gårde inkl. præstegården jf. Kapitlets jordebog.⁵ Herudover var der de tre gårde, som Frans Banner købte i 1573, hvor de 2 nu ejedes af hans datter Ellen Banners søn Mandrup Due til Krastrup, død 1648, og den tredje af Oluf Parsberg til Jernit. Endelig havde Viborg Kapitel, *Hornum Præbende* 5 gårde i Nørholm samt gården Klitgård jf. matriklen 1664. Der var således 36 gårde i selve Nørholm By i 1625. Vi kan nu få disse oversigter over forholdene i 1573 og 1625.⁶

Gårdene er indplaceret som følger: Helgård: Hartkorn over 5 tdr. eller ydelse over 30 skæpper byg. Halvgård/bol: Hartkorn 2½-5 tdr. eller ydelser 15-30 skæpper. Halvbol: Hartkorn under 2½ tdr. eller ydelse under 15 skæpper.

Ejerne 1573:

	1/1 gårde	½ gårde/bol	½ bol	I alt
Viborg Kapitel, provstigodset	16	11	1	28
Viborg Kapitel, Hornum Præbende	3	2	0	5
Frans Banner til Kokkedal	1	2	0	3
I alt	20	15	1	36

¹ Heise, Diplomatarium Vibergense, s. 366.

² Kronens Skøder 1535-1648, s. 135.

³ Færch, Diplomatarium Hornumense, 2. udg., s. 784.

⁴ Viborg landstings skøde- og panteprotokol 1624-1637, opslag 69.

⁵ Rigsarkivet Viborg, Viborg Stift, Viborg Domkapitel, Kapitlets adkomster, nr. 252.

⁶ Det kaldes Viborg Kapitels gods, selv om godset formelt tilhørte Kronen.

Ejerne 1625:

	1/1 gårde	½ gårde/bol	½ bol	I alt
Viborg Kapitel, provstigodset	16	11	1	28
Viborg Kapitel, Hornum Præbende	3	2	0	5
Mandrup Due til Krastrup	1	1	0	2
Oluf Parsberg til Jernit	0	1	0	1
I alt	20	15	1	36

Disse ejendomsforhold holdt sig til 18. november 1662, hvor Kronen igen solgte ud af Viborg Kapitels provstigods, denne gang til Christian Urne til Marsvinsholm ved Ystad i Skåne. Skødet lød på 6 helgårde, 6 halvgårde og 2 halvbol. ¹ Ved hjælp af skødet og matriklen 1664 kan vi nu opstille denne tabel over forholdene i 1662 og i 1664, der ikke var forandret fra 1662.

Ejerne 1662 og 1664:

	1/1 gårde	½ gårde/bol	½ bol	I alt
Viborg Kapitel, provstigodset	12	2	0	14
Viborg Kapitel, Hornum Præbende	3	2	0	5
Christian Urne til Marsvinsholm	4	9	1	14
Jørgen Due til Krastrup	1	1	0	2
Jørgen Marsvin til Restrup	0	1	0	1
I alt	20	15	1	36

23.2.1665 købte Ide Lindenov til Vrå, enke efter Steen Beck til Vrå, 12 gårde og 1 bol af Viborg Kapitels provstigods af Kronen. Hun ejede da en del af Restrup. Af de 28 gårde, der hørte til Kapitlets provstigods, var der 1662 solgt 14 og nu i 1665 13. Der var nu kun 1 gård tilbage.

Ejerne 1665:

	1/1 gårde	½ gårde/bol	½ bol	I alt
Ide Lindenov til Vrå	12	1	0	13
Viborg Kapitel, provstigodset	0	1	0	1
Viborg Kapitel, Hornum Præbende	3	2	0	5
Christian Urne til Marsvinsholm	4	9	1	14
Jørgen Due til Krastrup	1	1	0	2
Jørgen Marsvin til Restrup	0	1	0	1
I alt	20	15	1	36

Christian Jørgensen Urne døde 24. marts 1667, men inden da var hans gods eller noget heraf overtaget af broderen Axel Jørgensen Urne, der også skrev sig til Marsvinsholm. I hvert fald pantsatte Axel Urne

¹ Kronens Skøder 1648-1688, s. 141.

18.1.1667 tre af Christian Urnes gårde i Nørholm (Fæstere: Hans Nielsen og Mads Christensen, Christen Andersen og Morten Simonsen og Michel Christensen) til forvalter Peder Mørk på Palstrup for 200 rdl. in specie, der skulle betales Snapsting 1668.¹

Der må imidlertid være blevet handlet noget med pantet. I hvert fald erkendte Axel Urne 11. juli 1667 at skyldte 260 rdl. in specie til Hans Nielsen, rådmand i Aalborg, som skulle betales på Viborg Landsting, Snapsting 1668, og han havde pantsat én af de tre gårde fra pantet 11. juli 1667 (gården Hans Nielsen og Mads Christensen), men rådmanden havde 2. august 1667 overdraget pantebrevet til sin gode ven, birkefoged Mads Sørensen Wolf i Nørholm.²

26. august 1667 pantsatte Ide Lindenov for 300 enkende dalere en af sine gårde i Nørholm til Mads Sørensen Wolf, hvor denne selv boede.³

15. oktober 1668 udstedte Ide Lindenov, salig Steen Becks til Vrå, til Abild Sandberg, salig Melchior Odelandts, et pantebrev på 350 rdl. in specie med 6 % rente, med pant i 3 gårde i Nørholm. (Jens Jensen, unge Jens Jensen og Jesper Jensen).⁴

27. oktober 1668 skødede Frederik Rodsten til Lengsholm til ærlige og velbyrdige fru Ide Lindenov, salig Steen Beck til Vrås enke, tre gårde i Nørholm (Jens Sørensen Buus, Niels Mogensen Wingaards enke og Jens Jensen og unge Jens Jensen. Frederik Rodsten blev 28. november 1666 gift med Kirstine Beck, datter af Steen Beck og Ide Lindenov, så skødet er på hustruens arvegods, der sælges til svigermoderen.⁵

11. juni 1669 pantsatte Axel Urne til Marsvinsholm, til svogeren Frans Rantzau til Estvadgård, for 650 rdl. i sølv og 600 rdl. mønt 4 gårde i Nørholm (Hans Nielsen, Christen Andersen, Morten Simonsen og Peder Jensen).⁶

Ide Lindenov til Vrå døde 29. september 1674 med datteren Kirstine Beck som eneste arving. Hendes mand Frederik Rodsten var død 10. april 1674.

17. marts 1675 skødede Kirstine Beck 12 gårde i Nørholm til Tøger Lassen til Rødslet, nemlig 1. Søren Jensen og Christen Jensen, 2. Peder Mortensen, 3. Mads Michelsen, 4. Jens Jensen, 5. Jens Jensen og unge Jens Jensen, 6. Jens Sørensen Buus, 7. Thomas Madsen, 8. Corfitz Christensen og Willumsens enke, 9. Michel Ibsen og Willum Jacobsen. 10. Poul Kras, 11. Jesper Jensen og 12. Mads Sørensen (Wolf), birkefoged.⁷ Det var gods, som Kirstine Beck havde arvet efter moderen Ide Hansdatter Lindenov til Vrå, som købte gårdene af Kronen 23.2.1665.

11. maj 1675 udstedte Jørgen Due til Halkær pantebrev til Otto Skeel til Birkelse på 250 rdl. in specie med pant i en gård i Nørholm Sogn og By (Mads Pedersen).⁸

¹ Viborg landstings skøde- og panteprotokol 8, 1667, opslag 59.

² Viborg landstings skøde- og panteprotokol 9, 1667-1668, opslag 149.

³ Viborg landstings skøde- og panteprotokol 9, 1667-1668, film del 2, opslag 11.

⁴ Viborg landstings skøde- og panteprotokol 10, 1668-1669, opslag 82.

⁵ Viborg landstings skøde- og panteprotokol 10, 1668-1669, opslag 2.

⁶ Axel Jørgensen Urne til Marsvinsholm i Skåne og til Nørholm, Øster Horne Herred m.v. Søn af Jørgen Urne til bl.a. Lindenberg. Søsteren Helle Urne var gift med Frans Rantzau.

⁷ Viborg landstings skøde- og panteprotokol 15, 1675, film del 1, opslag 63.

⁸ Viborg landstings skøde- og panteprotokol 15, 1675, film del, opslag 63.

10. august 1681 solgte Kirstine Beck den sidste gård (fæster Niels Mogensen Wingaards enke), som hun havde i Nørholm, til Tøger Lassen til Rødslet.¹

19. maj 1684 udstedte velbyrdige Christian Lindenov til Restrup et pantebrev på 2.000 rdl. til 96 sk. pr daler til assessor Peder Hofmand og borgmester Hermand Verkmaster i Aalborg, rente 6 %, med pant i 14 gårde i Nørholm.²

Året efter, 4. maj 1685, solgte Christian Lindenov til Restrup gårdene til Hans Frederik Levetzau til Oksholm. Fæsterne var 1. Hans Nielsen og Mads Christensen Kock. 2. Jens Lyngbjerg. 3. Morten Simonsen og Christen Michelsen. 4. Peder Christensen Aalestrup. 5. Jørgen Poulsen og Christen Madsen. 6. Poul Kras af Paradis. 7. Jørgen Poulsen. 8. Morten Simonsen. 9. Jens Hansen Pugh og Peder Hansen Pugh. 10. Christen Sørensen Klitgaard. 11. Mads Sørensen og Christen Madsen. 12. Poul Michelsen og Willum Thomsen. 13. Jens Sørensen. 14. Christen Lauridsen.³

Ved matriklen 1688 havde Viborg Kapitel intet gods i sognet. I 1665 solgte kongen 13 enheder af provstigodset. Der var således 1 enhed tilbage, hvis videre skæbne ikke er klarlagt. Ved matriklen 1664 var der 5 enheder tilbage af Hornum Præbendes gods. De var blevet til 3 ryttergårde og 2 krongårde. Hans Frederik Levetzau købte i 1668 Oksholm og i 1685 Restrup. Han var 1660 oberstløjtnant ved Christian Urnes kompagni.

Ejerne 1688:

	1/1 gårde	½ gårde/bol	½ bol	I alt
Tøger Lassen til Rødslet	14	2	0	16
H.F. Levetzau til Restrup	5	6	1	12
Ryttergods	2	1	0	3
Kronen	1	1	0	2
Selvejer Jørgen Nielsen Kras	0	0	1	1
Præstegården	1	0	0	1
I alt	23	9	1	35

Ved matriklen 1688 var der 35 gårde i Nørholm By mod 36 i 1664. En af Restrups gårde var blevet nedlagt og jorden fordelt til andre.

Tøger Lassen ejede nu det største antal enheder i Nørholm By. Han var 1659 skriver på Aalborghus og døde i oktober 1689. Han ejede Rødslet, Vesterladegård i Aalborg, Klarupgård, Refsnæs og en gård ved Østerå i Aalborg.

Ejendommeligt nok er der dukket en selvejer op, Jørgen Nielsen Kras. Det er den gård, som Jørgen Marsvin havde ved matriklen 1664 med Niels Mogensen Wingaard som fæster. Jørgen Marsvin var i store økonomiske vanskeligheder og havde bl.a. lånt 1.000 rdl. af birkefoged Niels Poulsen Kras, hvis søn var Jørgen Nielsen Kras. Efter Niels Poulsen Kras' død o.

¹ Viborg landstings skøde- og panteprotokol 20, 1681-1682, opslag 49.

² Viborg landstings skøde- og panteprotokol 21, 1682-1683, opslag 460.

³ Viborg landstings skøde- og panteprotokol 22, 1684-1686, opslag 112.

1648-49 blev enken Kirsten Jørgensdatter gift med Niels Mogensen Wingaard, der 23. april 1663 fik gården i pant sammen med andre gårde.¹

Niels Mogensen Wingaard døde 3. maj 1666 og Kirsten Jørgensdatter 6. maj 1685, hvorefter Jørgen Nielsen Kras har arvet gården.

Tøger Lassen til Rødslet døde som nævnt i 1689. Han efterlod sig bla. to døtre, Maren Lassen, gift med Christoffer de Hemmer i Aalborg, og Elisabeth, som var gift med Hans Sørensen Benzon til Filsted og Vesterladegård i Aalborg.

Ved lodtrækning 9. juli 1691 tilfaldt der for en fjerdedel Maren Lassen og dermed Christoffer de Hemmer bl.a. Vesterladegårds hovedgård og Jus Patronatus til Nørholm Kirke, tiende 48 tønder hartkorn, og underliggende bøndergods under ladegården, alt efter ny matrikel hartkorn 21-2-1-2. Ved skøde af 13. august 1691 afhændede Christoffer de Hemmer dette gods til svogeren Hans Sørensen Benzon.² Hertil hørte utvivlsomt gårdene i Nørholm. I hvert fald står Hans Benzon i konsumptions- og folkeskatten 1696 som ejer af de gårde, som Tøger Lassen havde ved matriklen 1688.³

Hans Frederik Levetzau til Oksholm døde i 1696 og arvedes af sønnerne Christian Frederik Levetzau til Restrup og Theodosius Levetzau til Oksholm. Theodosius Levetzau skødede 1. maj 1703 Hylleborg Nielsdatter Krog i Nørholm⁴ en gård i Nørholm, som Søren Jensen Birkumgård sidst beboede og fradøde, skyld 7 tdr. 2 skæpper byg og 6 tønder havre, hartkorn 8-3-1-2, herligheden i samme gård efter jordebogen 1 svin, 1 gås, 4 mk. 8 sk. gæsteri med påfølgende sagefald og fæstetrettheden. Gården vendte dog allerede 1704 tilbage til Theodosius Levetzau med Hylleborg mand som fæster.⁵

8. april 1706 udstedte major Christian Frederik Levetzau til Restrups pantebrev på 10.000 rdl. til sin bror oberst Theodosius Levetzau til Oksholm med pant i Restrup hovedgård. Gælden skulle tilbagebetales med 1. termin 5.000 rdl. med påløbne renter 5 % p.a. til Snapsting 1708 og 2. termin Snapsting 1709, også med påløbne renter 5 % p.a.

Dagen efter, 9. april 1706, skødede Theodosius Levetzau til Oksholm til sin bror Christian Frederik Levetzau til Restrup 13 gårde i Nørholm Sogn og By.⁶ Det var gårde, der havde tilhørt Tøger Lassen til Rødslet og senere hans svigersøn Hans Benzon, og fra ham var kommet til Oksholm o. 1700. Desværre er skødet på dette ikke fundet i Viborg Landstings skøde- og panteprotokol.

Herefter skal vi frem til 15. november 1717, hvor ejeren af Store Restrup, oberst Christian Frederik Levetzau fik skøde på en del af 1. og 5. jyske regiments ryttergods, som var bortsolgt ved offentlig auktion, til en pris af 62 rdl. pr tønde hartkorn, nemlig 5 gårde i Nørholm By: mnr. 19, hartkorn 7-3-2-0, mnr. 20, hartkorn 11-2-1-0, mnr. 29, hartkorn 3-5-1-1,

¹ Viborg landstings skøde- og panteprotokol 4, 1663, opslag 73.

² Viborg landstings skøde- og panteprotokol, 26, 1690-1692, opslag 199.

³ Aalborghus amt, Konsumptions- og folkeskat 1. januar 1696.

⁴ Født 1. oktober 1678 i Skive, død 25. juni 1735 i Nørholm, gift med Thomas Sørensen Brun i Nørholm, søn af Søren Jensen Birkumgård og Anne Sørensdatter.

⁵ Viborg landstings skøde- og panteprotokol 34, 1706-11, opslag 444. Påskrift af 15. november 1709.

⁶ Viborg Landstings skøde- og panteprotokol 34, 1706-1711, opslag 48 og 71. Hartkornet er næsten ulæselige i protokollen, og alle hartkorn og ydelser er derfor usikre.

mnr. 31, hartkorn 9-5-2-2 og mnr. 33, 3-3-0-0.¹ Det er matrikelnumre fra matriklen 1688.

24. juni 1720² fik Christian Frederik Levetzau til Restrup, generalmajor ved kavalleriet - for 1.028 rdl. 12. sk. kroner skøde på relutionsrettigheden (Retten til at indløse pantsat gods) til følgende ham nu tilhørende tiender og gods i Nørholm Sogn og By: MNr. 1 Hartkorn 9-0-0-1⁴/₇, MNr. 2, Hartkorn 7-3-2-0-1¹/₇, MNr. 3 Hartkorn 7-3-2-0-1¹/₇, MNr. 4, Hartkorn 9-0-0-1⁴/₇, MNr. 5, Hartkorn 7-0-0-1⁴/₇, MNr. 6, Hartkorn 9-0-0-1⁴/₇, MNr. 7, Hartkorn 9-0-0-1⁴/₇, Mnr. 8, Hartkorn 9-0-0-1⁴/₇, MNr. 9, Hartkorn 5-0-0-1⁴/₇, MNr. 10, Hartkorn 5-6-3-2-1⁵/₇, MNr. 14, Hartkorn 7-3-2-0-1¹/₇, MNr. 15, 6-0-0-1⁴/₇, Mnr. 16, Hartkorn 9-0-0-1⁴/₇, MNr. 17, 8-2-1-1²/₇, MNr. 18, Hartkorn 5-0-0-1⁴/₇, MNr. 21, 4-0-0-1⁴/₇, MNr. 22, Hartkorn 5-0-0-1⁴/₇, MNr. 23, Hartkorn 4-3-2-0-1¹/₇, MNr. 24, 4-4-2-2-2²/₇, MNr. 25, Hartkorn 4-3-2-0-1¹/₇, MNr. 26, Hartkorn 5-0-0-1⁴/₇, MNr. 27, Hartkorn 5-0-0-1⁴/₇, MNr. 28, 2-0-2-2, MNr. 30 1-5-2-2-2²/₇, MNr. 35, 4-5-3-1⁶/₇. Det er også matrikelnumre fra matriklen 1688.

Hermed havde Store Restrup sat sig på alle ejendommene i Nørholm Sogn på nær tre. Dette fremgår af Store Restrups matrikel 1739.³ Her benyttedes også matrikelnumrene fra matriklen 1688, og her mangler mnr. 11, 32 og 34, som altså ikke tilhørte Restrup. Mnr. 34 var præstegården, mnr. 11 var ejet af Oksholm gods og mnr. 32 var sikkert en selvejer.

Disse ejendomsforhold holdt sig til ca. 1850, hvor Restrup begyndte at sælge fæstegårdene til fæsterne.

¹ Kronens Skøder 1689-1719, s. 626.

² Kronens Skøder 1720-1730, s. 84.

³ Rigsarkivet Viborg, Store Restrup gods, Ekstrakt af Landmålingsmatrikel over Restrup Hovedgård 1739.

Gårdenes afgifter i byg.

Dette undersøges i 1573, 1625 og 1664 for gårdene i Nørholm By.

Ydelser af byg 1573 og 1664 jf. Kronens skøder og matriklen

	1573	Ydelse skp.	1664	Ydelse skp.
Fæster	Christen Andersen	30	Jens Christensens enke	30
Fæster	Jesper Christensen	60	Mads Pedersen	60
Fæster	Jens Wendelbo	15	Niels Mogensen	15

1625, gårde, fæstere, ejere og ydelse af byg

Skp.	Nr.	Ejer	Fæster	1/1 gård	½ gård bol	½ bol
72	yy	Præbendet	Præbendets tjener	1		
72	yy	Præbendet	Præbendets tjener	1		
60	1	Kapitlet	Peder Madsen cum socio	1		
60	6	Kapitlet	Christen Ibsen cum socio	1		
60	6	Kapitlet	Hr. Mogens	1		
60	10	Kapitlet	Willum Thomsen cum socio	1		
60	11	Kapitlet	Michel Pedersen cum socio	1		
60	17	Kapitlet	Niels Simonsen cum socio	1		
60	9	Kapitlet	Christen Jensen	1		
60	xx	Due	Dues tjener	1		
54	20	Kapitlet	Erik Thomsen	1		
54	21	Kapitlet	Søren Lauridsen	1		
48	2	Kapitlet	Peder Trogelse	1		
48	5	Kapitlet	Jens Jensen cum socio	1		
48	13	Kapitlet	Michel Sørensen cum socio	1		
48	yy	Præbendet	Præbendets tjener	1		
45	7	Kapitlet	... sen, (Niels Mogensen)	1		
37,5	15	Kapitlet	Anders Willumsen	1		
36	14	Kapitlet	Niels Pedersen	1		
30	3	Kapitlet	Jens Jensen		1	
30	4	Kapitlet	Mourids Skammelsen		1	
30	12	Kapitlet	Poul Kras		1	
30	16	Kapitlet	Laurids Klitgård		1	
30	24	Kapitlet	Anders Klitgård		1	
30	28	Kapitlet	Jep Jensen		1	
30	xx	Due	Dues tjener		1	
26	18	Kapitlet	Hans Thomsen		1	
26	25	Kapitlet	Hans Jensen		1	
26	26	Kapitlet	Anders Jensen		1	
24	22	Kapitlet	Morten Gregersen cum socio		1	
24	27	Kapitlet	Hans Poulsen, bol		1	
15	19	Kapitlet	Søren Mortensen		1	
15	xx	Parsberg	Parsbergs tjener		1	
15	yy	Præbendet	Præbendets tjener		1	
15	yy	Præbendet	Præbendets tjener		1	
12	23	Kapitlet	Willum Thomsen			1
1450,5		Stk. 36	Incl præsten	19	16	1

Nr. angiver gårdens rækkefølge i Viborg Kapitels jordebog 1625. Jordebøger haves ikke for Hornum Præbendes, Mandrup Due og Oluf Parsbergs gårde. Sum 1450,5 svarende til = 40,3 skæpper byg pr gård. Ydelserne 1625 for Dues og Parsberg gårde er antaget at være som i Frans Banner gods jf. skødet i 1573, hvilket stemmer med 1664-matriklen. Ydelserne for Præbendet er antaget jf. matriklen 1664.

1664, gårde, fæstere, ejere, hartkorn og ydelse af byg for gårdtyper

Skp.	Nr	Ejer	Gård, fæster, hartkorn 1664	1/1 gd.	½ gd./ bol	½ bol
72	16	Præbendet	1 gård Jens Sørensen, 11-2-1- ² / ₇	1		
72	19	Præbendet	1 gård Peder Kjærulf, 11-2-1- ³ / ₇	1		
60	1	Præsten		1		
60	2	Kapitlet	1 gård Christen Jensen, 9-0-0-1 ¹ / ₇	1		
60	7	Kapitlet	1 g. Jens Sørensen Buus, 9-0-0- ¹ / ₇	1		
60	9	Kapitlet	1 gård Thomas Madsen, 9-0-0- ¹ / ₇	1		
60	10	Kapitlet	1 gård Mads Jensen, 9-0-0-1 ¹ / ₇	1		
60	11	Kapitlet	1 gård Michel Ibsen, 9-0-0-1 ¹ / ₇	1		
60	20	Due	1 gård Mads Pedersen, 9-2-2-2	1		
60	26	Urne	1 gård Simon Nielsen, 9-0-0-1 ¹ / ₇	1		
54	14	Kapitlet	1 gård Mads Sørensen, 8-2-1-1 ⁴ / ₇	1		
54	29	Urne	1 gård Hans Pugh, 8-2-1-1 ⁴ / ₇	1		
48	3	Kapitlet	1 gård Peder Mouridsen, 7-3-2- ² / ₇	1		
48	6	Kapitlet	1 gård Unge Jens Jensen, 7-3-2-3/7	1		
48	15	Præbendet	1 gård Jens Pedersen, 7-2-3-1 ² / ₇	1		
48	23	Urne	1 gård Hans Nielsen, 6-3-2-3/7	1		
45	8	Kapitlet	1 gård Niels Mogensen, 6-0-0-1 ² / ₇	1		
37,5	24	Urne	1 g. Christen Andersen, 6-0-0-1 ² / ₇	1		
36	13	Kapitlet	1 gård Jens vedhøller, 5-6-3-2 ³ / ₇	1		
30	4	Kapitlet	½ gård Mads Michelsen, 5-0-0- ¹ / ₇		1	
30	5	Kapitlet	½ gård Jens Jensen, 4-0-0-1 1/7		1	
30	12	Kapitlet	1 gård Poul Poulsen, 5-0-0-1 ¹ / ₇		1	
30	21	Due	1 gård Jens Christensen, 5-2-2-2		1	
30	25	Urne	1 gård Morten Simonsen, 5-0-0- ¹ / ₇		1	
30	31	Urne	½ gård Mads Sørensen, 5-0-0-1 ¹ / ₇		1	
30	36	Urne	½ gård Peder Jensen, 5-0-0-1 ¹ / ₇		1	
26	27	Urne	Poul Kras af Paradis, 4-5-3- ⁵ / ₇		1	
26	32	Urne	1 gård Jens Andersen, 4-4-2-2		1	
26	33	Urne	½ gård Jens Andersen, 4-4-2-2		1	
24	30	Urne	½ gård Christen Klitgård, 4-3-2- ² / ₇		1	
24	35	Urne	½ gård Jens Sørensen, 4-3-2- ² / ₇		1	
15	22	Marsvin	½ bol Niels Mogensen, 2-0-0-0		1	
15	17	Præbendet	½ gård Michel Madsen, 2-5-0-1 ⁵ / ₇		1	
15	18	Præbendet	½ gård Peder Kjærulf, 2½-0-0-0		1	
15	28	Urne	½ bol Morten Simonsen, 2-0-2-2		1	
12	34	Urne	½ boel Michel Ibsen, 1-5-2-2 ⁴ / ₇			1
1450,5		36 stk.		19	16	1

Sum byg 1450,5 skæpper svarer til 40,3 skæpper pr gård, uændret fra 1625. Nr. angiver placering i henhold til matriklen 1664. Gårdenes placering som helgårde, halvgårde/bol og halvbol jf. foranstående.

Som det ses, peger alt på, at gårdenes ydelser af byg var en fast størrelse og ikke varierede over tid fra 1573-1664. Gennemgangen af de enkelte gårdes ydelser efter 1664 peger på, at ydelserne heller ikke ændredes frem til omkring år 1840. Det formodes, at også ydelserne før 1573 var de samme som efter.

Et andet interessant spørgsmål er, hvor afhængig landgilden var af hartkornets størrelse. Dette undersøges ved at se på ydelsen af byg og havre, som var de vigtigste bestanddele af landgilden, og hvoraf byg var langt den vigtigste. Dette undersøges via matriklen 1664, hvor både hartkorn og ydelser er anført. Traditionelt regnede man med, at havre havde halv værdi i forhold til byg, og havre er omregnet til det halve antal skæpper byg. Ved beregningen af hartkornet er der der kun medtaget tønder og skæpper.

1664, gårde, fæstere, ejere, hartkorn og ydelse af byg

Nr.	Ejer	Bruger	Htk.	Htk. skp.	Byg skp.	Havre skp.	I alt skp	Ydelse pr skp. htk.
19	Kapitlet	1 gård Peder Kjærulf	11-2-1- ³ / ₇	90	72	0	72	0,80
16	Kapitlet	1 gård Jens Sørensen	11-2-1- ² / ₇	90	72	0	72	0,80
2	Kapitlet	1 gård Christen Jensen	9-0-0-1 ¹ / ₇	72	60	6	63	0,83
7	Kapitlet	1 gård Jens Sørensen Buus	9-0-0-1 ¹ / ₇	72	60	6	63	0,83
9	Kapitlet	1 gård Thomas Madsen	9-0-0-1 ¹ / ₇	72	60	6	63	0,83
10	Kapitlet	1 gård Mads Jensen	9-0-0-1 ¹ / ₇	72	60	6	63	0,83
11	Kapitlet	1 gård Michel Ibsen	9-0-0-1 ¹ / ₇	72	60	6	63	0,83
20	Due	1 gård Mads Pedersen	9-2-2-2	74	60	0	60	0,81
26	Urne	1 gård Simon Nielsen	9-0-0-1 ¹ / ₇	72	60	6	63	0,83
1	Kapitlet	Præstegården	8-5-1-1	65	60	6	63	0,97
15	Kapitlet	1 gård Jens Pedersen	7-2-3-1 ² / ₇	58	48	0	48	0,83
6	Kapitlet	1 gård Ung Jens Jensen	7-3-2- ³ / ₇	59	48	6	51	0,81
23	Urne	1 gård Hans Nielsen	6-3-2- ³ / ₇	51	54	6	57	1,11
29	Urne	1 gård Hans Pugh	8-2-1- ⁴ / ₇	66	48	6	51	0,86
14	Kapitlet	1 gård Mads Sørensen	8-2-1-1 ⁴ / ₇	66	54	6	57	0,71
3	Kapitlet	1 gård Peder Mouridsen	7-3-2- ² / ₇	59	48	6	48	0,76
8	Kapitlet	1 gård Niels Mogensen	6-0-0-1 ¹ / ₇	48	45	6	48	0,94
24	Urne	1 gård Christen Andersen	6-0-0-1 ¹ / ₇	48	37,5	6	40,5	0,78
4	Kapitlet	½ gård Mads Michelsen	5-0-0-1 ¹ / ₇	40	30	6	33	0,75
5	Kapitlet	½ gård Jens Jensen	4-0-0-1 ¹ / ₇	32	30	6	33	0,94
12	Kapitlet	1 gård Poul Poulsen	5-0-0-1 ¹ / ₇	40	30	6	33	0,75
13	Kapitlet	1 gård Jens vedholler	5-6-3-2 ³ / ₇	46	36	6	39	0,85
21	Due	1 gård Jens Christensen	5-2-2-2	42	30	6	33	0,71
25	Urne	1 gård Morten Simonsen	5-0-0-1 ¹ / ₇	40	30	0	30	0,75
31	Urne	½ gård Mads Sørensen	5-0-0-1 ¹ / ₇	40	30	6	33	0,75
36	Urne	½ gård Peder Jensen	5-0-0-1 ¹ / ₇	40	30	6	33	0,75
33	Urne	½ gård Jens Andersen	4-4-2-2	36	26	6	29	0,72
27	Urne	Poul Kras af Paradis	4-5-3- ⁵ / ₇	37	26	6	29	0,70
32	Urne	½ gård Jens Andersen	4-5-3- ⁵ / ₇	37	26	6	29	0,70
30	Urne	½ gård Christen Klitgård	4-3-2- ⁵ / ₇	35	24	6	27	0,69
35	Urne	½ gård Jens Sørensen	4-3-2- ² / ₇	35	24	6	27	0,69
17	Kapitlet	½ gård Michel Madsen	2-5-0-1 ⁵ / ₇	21	15	0	15	0,71
18	Kapitlet	½ gård Peder Kjærulf	2½-0-0-0	20	15	0	15	0,75
22	Marsvin	½ bol Niels Mogensen	2-0-0-0	16	15	0	15	0,94
28	Urne	½ boel Morten Simonsen	2-0-2-2	16	15	0	15	0,94
34	Urne	½ boel Michel Ibsen	1-5-2-2 ⁴ / ₇	13	12	0	12	0,92
		Alle gårde		1792	1450	150	1525	0,85

Beregningerne tyder på, at man har haft et nogenlunde fast mål på ca. 0,85 skæpper korn i ydelse pr. tønde hartkorn. Der er dog en lille tendens til, at afgifterne er forholdsvis større for mindre gårde. Efter definitionen af hartkorn skulle dette svare til at jorden kunne bære en udsæd af 1 tønde hårdt korn, dvs. byg eller rug, hvilket så ikke er fulgt helt. Hvis en bonde fik 5 fold af udsæden, har han altså skullet betale omkring 20 % heraf i kornlandgilde.

Kort over Nørholm By

Original 1- kort, egen farvelægning

Oversigt over grundejere

Viborg Kapitel, provstiet, Klitgård og Hornum Præbende, 1440.

Kronen, alt Kapitlets ejendom, 1536.

Christian Jørgensen Urne til Marsvinsholm, 1626-1667.

Axel Jørgensen Urne til Marsvinsholm, 1640-1677.

Ide Lindenov til Vrå, (1605-1674), gift med Steen Beck til Vrå.

Kirstine Steensd. Beck, 1644-, ~ Fr. Rodsten til Lengsholm, (1639-1674).

Frans Eriksen Banner til Kokkedal og Oksholm, (død 1575).

Ellen Frandsdatter Banner, (1560-1590), gift med Jørgen Due (død 1611).

Mandrup Due (død 1648).

Jørgen Skeel Due (1637-1701).

Jørgen Marsvin (1609-1671) gift med Helvig Gyldenstjerne (1615-1690).

Oluf Parsberg (1589-1661), gift med Karen Enevoldsdatter Kruse.

Tøger Lassen til Rødslet (1623-1689).

Hans Sørensen Lasson, Tøger Lassens svigersøn. (1657-1715).

Christoffer Godskesen Lindenov til Restrup, (1612-1679).

Christian Christoffersen Lindenov (1647-1692).

Oluf Parsberg, (1589-1661).

Jørgen Pedersen Marsvin, (1609-1671).

Hans Frederik Levetzau til Oksholm og Restrup, (1630-1696).

Christian Frederik Levetzau til Restrup, (1682-1756).

Theodosius Levetzau til Oksholm, (1665-1719).

Hylleborg Nielsdatter Krog, (1678-1735)

Velagtede Søren Terkelsen, foged på Vrå, 1681

Tidslinje

- 1216 Pave Innocens 3. stadfæstede Viborg Kapitels besiddelse af kirken i Nørholm. Dette indebærer, at Kapitlet har haft et antal gårde i Nørholm.
- 1410 Væbner Johannes Mogensen kalde Nist pantsatte sine ejendomme i Nørholm, Hornum Herred til Viborg Kapitel. Det vil sige et antal gårde.
- 1440 Viborg Kapitels statutter fordeler godset i Nørholm på provstiet ved Viborg Domkirke og kannikerne ved domkirken, der har Klitgård og Hornum Præbende.
- 1536 Ved Reformationen konfiskerer Kronen alt kirkeligt gods. Viborg Kapitels gods med 31 gårde Nørholm by blev foreløbningt udlagt til underhold af provstiet ved Viborg Domkirke og kannikerne ved domkirken, der fik gården Klitgård samt Hornum Præbende hvortil hørte bl.a. 5 gårde i Nørholm by.
- 1573 Frans Banner til Kokkedal køber af Kronen 3 gårde af Kapitlets provstigods i Nørholm.
- 1575 Frans Banner dør. Arves af bla. datteren Ellen, gift med Jørgen Due til Krastrup.
- 1611 Jørgen Due til Krastrup, gift med Frans Banners datter Ellen, dør.
- 1623 Oluf Parsberg til Jernit ejer en gård i Nørholm. Utvivlsom en af de gårde, som Frans Banner købte 1573.
- 1625 Viborg Kapitel provstis jordebog nævner 28 gårde i Nørholm.
- 1626 Oluf Parsberg sælger sin gård i Nørholm til svigermoderen Else Marsvin.
- 1648 Mandrup Due, Jørgen Dues søn, dør. Arves af sønnen Jørgen Skeel Due.
- 1662 Christian Urne til Marsvinsholm i Skåne køber af Kronen 14 enheder af Kapitlets provstigods i Nørholm.
- 1664 Matriklen nævner 36 gårde i Nørholm.
- 1665 Ide Lindenov til Vrå køber af Kronen 13 enheder af Kapitlets provstigods i Nørholm.
- 1667 Christian Urne dør, arves af broderen Axel Urne til Marsvinsholm.

- 1667 Axel Urne pantsætter 3 gårde i Nørholm til forvalter Peder Mørk på Palstrup.
- 1667 Axel Urne pantsætter 1 gård i Nørholm til Hans Nielsen i Aalborg og Mads Sørensen Wolf i Nørholm.
- 1668 Ide Lindenov pantsætter 3 gårde i Nørholm til Abild Sandberg.
- 1668 Frederik Rodsten til Lengsholm sælger 3 gårde i Nørholm til svigermøderen Ide Lindenov til Vrå. Det er arvegods efter hustruen Kirstine Becks far Steen Beck til Vrå og må være af det gods, som Ide Lindenov købte af Kronen i 1662.
- 1669 Axel Urne pantsætter 2 gårde til svogeren Frans Rantzau til Estvadgård.
- 1672 Omtrent år 1672 udlægger Kronen Hornum Præbendes gårde i Nørholm til ryttergods og krongods.
- 1674 Ide Lindenov til Vrå dør, arves af datter Kirstine Beck ~ Frederik Rodsten til Lengsholm.
- 1674 Frederik Rodsten dør.
- 1675 Kirstine Beck skøder 13 gårde i Nørholm til Tøger Lassen til Rødslet.
- 1675 Jørgen Skeel Due pantsætter 1 gård i Nørholm til Otte Skeel til Birkelse.
- 1677 Axel Urne dør. Hans gårde i Nørholm erhverves sikkert af Christoffer Lindenov til Restrup. Han havde dog allerede 14.7.1676 overtaget 1688-matr. 14, Hans Nielsen og Mads Christensen Kock. Kronen afhænder Klitgård til Hans Frederik Levetzau til Oksholm.
- 1679 Christoffer Lindenov til Restrup dør, arves af sønnen Christian Lindenov.
- 1681 Kirstine Beck skøder 1 gård i Nørholm til Tøger Lassen til Rødslet.
- 1683 Jørgen Skeel Due ejer ved Konsumptions- og folkeskat 1.1. 1683 stadig 2 gårde i Nørholm.
- 1684 Christian Lindenov til Restrup pantsætter 14 gårde i Nørholm.
- 1685 Christian Lindenov sælger Restrup gods med bl.a. 14 gårde i Nørholm til H.F. Levetzau.

- 1688 Matriklen nævner 35 gårde i Nørholm. En af Restrups gårde er blevet nedlagt.
- 1689 Tøger Lassen til Rødslet dør, gårdene i Nørholm arves af sønnen Peder Tøgersen.
- 1692 Peder Tøgersen til Rødslet sælger sine gårde i Nørholm til svogeren Hans Benzon til Sohngårdsholm.
- 1696 H.F. Levetzau til Restrup og Oksholm dør, arves af sønnerne C.F. Levetzau, der får Restrup med gårde i Nørholm, og Theodosius Levetzau, der får Oksholm, gårde i Nørholm samt Klitgård.
- 1698 Jørgen Nielsen Kras pantsætter sin selvejergård i Nørholm til borgmester Renberg i Aalborg.
- 1701 Ca. dette år sælger Hans Benzon sine gårde til C.F. Levetzau til Restrup.
- 1701 Jørgen Skeel Due dør.
- 1703 Theodosius Levetzau til Oksholm sælger 1 gård i Nørholm til Hylleborg Nielsdatter Krog. Gården går 1704 tilbage til Oksholm.
- 1706 Theodosius Levetzau til Oksholm sælger sine gårde i Nørholm til broderen C.F. Levetzau til Restrup.
- 1717 Restrup gods køber 5 ryttergårde i Nørholm af Kronen.
- 1720 Restrup gods får Relutionsretten (ret til indløsning af pantsat gods) til 31 gårde i Nørholm.
- 1739 Efter Restrups matrikel 1739 ejer Restrup gods alle 35 gårde i Nørholm på nær præstegården, 1 fæstegård, som Oksholm gods har, samt 1 selvejergård.
- 1802 Søren Hillerup til Asdal ejede 1797 Oksholm Gods, herunder Klitgård, og solgte den til et konsortium af Ole Tønder Lange til Bratskov, Hans Hansen til Lyngholm og Jacob Bregendahl, Aarhus Mølle, der bortsolgte en del gods. 1799 blev Lange eneejer og solgte i 1802 Klitgård til Casper Lorentz Buchholtz.¹
- 1840 Omkring dette år begynder Restrup gods at afhænde fæstegårdene til fæsterne.

¹ Trap Hjørring Amt, s. 418. Trap Aalborg Amt, s. 1043

Afskrivningskonventioner

Ved udarbejdelsen har jeg søgt at ensarte navne, da de originale navne for samme person optræder i mange forskellige retskrivninger, hvilket vil vanskeliggøre søgning i den elektroniske udgave. Hvor jeg kender personers tilnavne har jeg tilføjet disse, selv om de ikke står i de pågældende arkivalier. Det gælder f.eks. birkefoged Mads Sørensen, der ikke nogetsteds står med tilnavnet Wolf, hvilket er tilføjet for at lette identifikationen. Navne er i hovedtræk søgt ensartet, som følger:

Apelone	Abelone	Munch	Munk
Biørn	Bjørn	Ollestrup	Aalestrup
Bunde	Bonde	Povl	Poul
Bunderup	Bonderup	Puge	Pugh
Christen	Christen	Sidtsel	Sidsel
Dorothe	Dorthe	Sitzel	Sidsel
Erich	Erik	Skovboe	Skovbo
Færk	Færch	Tamesen	Thomsen
Gedske	Geske	Tammes	Thomas
Gjøl	Gjøl	Therkild	Terkel
gård	gård	Thomis	Thomas
Gjelstrup	Gelstrup	Thomassen	Thomsen
Hasselris	Hasseri	Tommasen	Thomsen
Heegård	Hedegård	Thøgger	Tøger
Krase	Kras	Tøger	Tøger
Kraas	Kras	Vammen	Wammen
Kjeld	Keld	Vogn	Wogn
Klitgård	Klitgård	Willum	Willum
Korfitz	Corfitz	Willads	Willads
Lavrids, Lars	Laurids	Zitsel	Sidsel
Mergret	Margrethe		

Forkortelser i de forskellige kilder er søgt opløst og jeg har søgt at undgå sådanne, bortset fra følgende:

rigsdaler	rdl.
mark	mk.
Skilling	sk.
hartkorn	htk.
Matrikel nr.	mtr.
skæpper	skp.
album	alb.

Fæsterne og godsejerne

Fæstebreve

Ved en kongelig forordning af 1719 blev det fastsat, at godsejerne skulle give deres fæstere et fæstebrev på fæstegården og de betingelser, hvorpå den blev overtaget. Dette gjalt også fæstere, der havde haft deres gårde i mange år, og derfor ses en mængde fæstebreve udstedt i 1719.

Et fæstebrev var en kontrakt mellem godsejeren og fæstebonden. Heri overdrog godsejeren brugsretten af en gård eller af et hus til en fæster, mod at denne svarede afgifter i form af landgilde, hoveri og eventuelt andet.

Fæstebrevet opførte fæsterens forpligtelser. Mod at ”nyde” gården skulle han ”yde” landgilde og hoveri og/eller en anden afgift, herunder alle kongelige skatter. Landgilde var en årlig afgift, som skulle erlægges dels i naturalier og dels i penge. Hoveri var en arbejdsydelse. Fæstebrevet angav aldrig præcist hoveriets omfang, men det skulle ydes, som det var sædvane på godset. Hvor godsejeren havde ladet gården brandforsikre, blev fæsteren pålagt at betale forsikringspræmien. Med forordningen af 1719 blev det bestemt, at fæstebrevet skulle udarbejdes i to eksemplarer på stemplet papir, et til fæsteren og en kopi til godsejeren. Samtidig skulle det skrives ind i en protokol. Et typisk fæstebrev indeholdt normalt følgende oplysninger:

fæsterens og godsejerens navn
gårdens beliggenhed
jordtilliggende, som oftest angivet i hartkorn
forgængerens navn
eventuelle efterladte, der skulle forsørges
angivelse af landgilde og hoveri
eventuelle andre forpligtelser.

Fæsteafgifterne

Fæsteafgifterne var for alle gårde i Nørholm efter et fast mønster:

Et antal skæpper byg.
Et antal skæpper havre.
Småredsel i form af svin og gås.
Arbejdspenge.
Gæsteripenge.

Byg og havre

Byg var den vigtigste del af landgilden, og kilderne viser, at ydelsen var stort set uændret gennem tiden. Ved Tøger Lassens overtagelse af gårde ses det dog, at ydelsen blev sat op med få skæpper, men senere vendte tilbage til tidligere niveau. Havre var også en fast bestanddel af kornydelse, men blev ikke ydet af alle gårde, og ydelserne var langt mindre. De gårde, der ydede landgilde i havre, ydede alle 6 skæpper uanset gårdens hartkorn. De mindre ydelser af havre hænger sikkert sammen med, at havre i stor stil blev benyttet til hestefoder, og at provst og præster i Kapitlet ikke havde mange heste og dermed heller ikke så stort behov for havre, der også skulle fragtes til Viborg. Byg blev derimod i stor stil anvendt i husholdningerne, bl.a. til ølbrygning og var nemt at transportere og sælge og derfor har ydelserne af dette været større. Byg blev såvidt det

vides sejlet til Hjarbæk og herfra kørt på vogne de 15 kilometer til Viborg. En del af byggen blev dog muligvis ført til Aalborg og solgt her.

Der ses samme afgiftsstruktur på alle gårdene, og det hænger utvivlsomt sammen med, at alle gårdene langt tilbage har tilhørt Viborg Kapitel. Et interessant spørgsmål er, hvor afhængig landgilden var af hartkornets størrelse. Dette er undersøgt i ovenstående afsnit Ejendomsforholdene i Nørholm Sogn 1216-1840.

Indfæstning

Indfæstning blev betalt, når en fæster overtog en gård. Hvor meget, der blev betalt, kan ses i de bevarede fæstebreve, som udelukkende stammer fra Restrup gods for tiden 1719-1840. Oplysninger om indfæstningens størrelse findes dog kun angivet fra omkring 1742.

Indfæstning blev betalt med meget forskellige beløb. I en del tilfælde blev der slet ikke betalt indfæstning. I andre tilfælde blev der betalt fra 10-70 rdl, typisk 25-50 rdl. Indfæstningen synes ikke at være afhængig af gårdens hartkorn men af den tilstand, som bygninger og inventar befandt sig i og hvor meget arbejde, som fæsteren skulle udføre for at gøre gården brugelig. Fra omkring år 1770 er der en tendens til, at der ikke blev betalt indfæstning, hvilket sikkert er udtryk for, at godsejeren har fået tiltagende svært ved at få nogen til at indgå et fæste. I nogle tilfælde var der ligefrem tale om en negativ indfæstning, således at forstå, at fæsteren modtog et kontant beløb fra godsejeren.

Fæstebetingelser

Ved indgåelse af et fæste blev tilstanden af indbo, udbo og besætning vurderet af tilkaldte synsmænd, som opregnede omkostningerne ved mangler heri. Dette blev givet i et synsvidne, som blev afhjemlet på birketinget og indført i tingbogen, hvilket var særdeles vigtigt. Godsejeren ejede hele gården med jord, indbo, udbo og besætning, og når en fæster døde eller opgav fæstet, skulle dette afleveres i samme stand, som da fæstet blev overtaget. Hvad der var af mangler, hæftede boet for.

Besætningen omfattede heste, hesteplage, hopper, føl, køer, studnøde, kalve, kvier, grise, får og lam med angivelse af værdi samt alder for hestenes vedkommende. Endvidere beslagne vogne med tilbehør, trævogne, trævogne med fjæl, drættetøj til heste, plove med tilbehør, træharver, grebe, spader, skæreknive, høleer, jernforke, lyngleer, save, hamre, navre, knibtænger, m.v. Antallet af heste var stort, ofte 8-10 stykker, hvorimod antallet af køer var meget lille, ofte kun 1-2.

Indbo omfattede borde, bænke, stole, sengesteder, sengeklæder, kobberkedler i grube, jernkakkelovn, lysestager, øltønder, kar, jerngryder, pander, ildklemmer, håndkværne, stripper, spande med gjorde til brønden m.v. Til indbo, inventarium, medregnedes også korn i laden, den lagte sæd af rug, byg og havre og hvad der behøvedes af såkorn og ædekorn.

Bygningerne blev angivet med rålingen (stuehuset) og udhusene omfattende lade, fæhus, stald m.v. Typisk 3 eller 4 længer. Bygningerne blev angivet med antal fag og med antal fag med udskud. Alle bygninger var bindingsværk, opført på syldsten, sikkert med en fagbredde på omkring 1,15 meter. En typisk beskrivelse kunne være: stuehus 11 fag med udskud på hele nørre side og 6 fag på søndre side, laden 14 fag med udskud på de 10 fag på nørre side, stald og fæhus 10 fag, 1 hølade 10 fag. I nogle

tilfælde angives også bygningernes benyttelse f.eks. 19 fag, hvori gøres indretning til 10 bæster, hakkelsesrum, fæhus og fåresti samt vognskjul. Bygningerne var forbavsende små.

Hvor bygningerne var forfaldne eller helt borte, lod godsejeren disse udbedre eller forny. I nogle tilfælde anvistes tømmer, som fæsteren selv skulle hente i Torstedlund Skov til udbedring, som han selv skulle udføre. Tagene var overalt tækket med lyng, og hvor der var behov for udbedring anvistes fæsteren at hente lyngen på Torstedlund Hede.

I en stor del af fæstebrevene angives, at fæsteren skulle gifte sig med forgængerens enke, som det var aftalt imellem dem. I enkelte tilfælde skulle fæsteren gifte sig med forgængerens datter. Hvor der var uforsørgede børn, kunne fæsteren blive pålagt at sørge for disse, indtil de kunne forsørge sig selv.

Hvor en søn overtog fæstet efter sine forældre, blev han pålagt at give dem fri husværelse, forsørge dem med kost lige så god, som han selv nød, samt sørge for en sømmelig begravelse, når de døde.

Hvis en fæster døde eller blev fradømt gården grundet armod, kunne han efterlade en gæld for f.eks. landgilde, som hvilede på gården, og som den næste fæster hæftede for. I en hel del tilfælde blev sådanne restancer eftergivet.

De enkelte gårdes fæstere

Fæsterne på de enkelte gårde kendes for nogles vedkommende tilbage til 1573, for en del fra omkring 1610, for flere fra 1625, for mange fra 1664 og 1688 og for de fleste frem til omkring 1840 og herefter.

Fæsternes navne genkendes i vid udstrækning i ekstraskatterne for Aalborg len 1610-1658. Her findes fæsternes navne med korte mellemrum, men da der indenfor samme tidsrum tilsyneladende har været forskellige skrivere ved de forskellige skatter, og da skriverne ofte synes at have brugt hver sine gamle lister at skrive af efter, er der desværre en del usikkerhed forbundet herved. Eksempelvis kunne en fæster således stå i listen længe efter sin død. En anden usikkerhed er, at en gård kunne have flere fæstere, men kun én af dem anføres, ligesom der i nogle gårde var inderster. Hvor der var 2 fæstere i en gård, kunne den ene tilsyneladende stå som gårdmand, mens den anden stod som bolsmand i ekstraskatterne.

Nogle af gårdene kan gennem tiden genkendes på deres ydelser af landgilde, specielt ydelsen af byg. Efter 1662 1664 og 1688 kan gårdene genkendes på deres hartkorn.

Nogle fæstere kan genkendes gennem deres fæstebreve. I 1719 blev det påbudt, at alle fæstere skulle have et fæstebrev, og derfor kan man se, at der dette år fra Restrup gods blev udstedt fæstebreve til fæstere, der havde haft fæstet i mange år. Der kendes dog kun fæstebreve fra Restrup, ikke fra andre godser.

En del personer på gårdene genfindes i Nørholm Sogns Kirkebøger 1650-1700 og 1701-1729, men da begge er afskrifter er der en usikkerhed herved. Ved anvendelse af kirkebøgerne er der også det problem, at personer i flæng nævnes med og uden patronym og med og uden tilnavn, og at der samtidigt er flere med samme navn i sognet. Det gælder f.eks. Jens Jensen, der kunne stå som Gamle eller unge Jens Jensen, Store Jens Jensen, Lille Jens Jensen, Jens Jensen Østergård, Jens Jensen øster, Jens

Jensen i Klitgård m.fl. Det kan således være usikkert hvilken gård en fæster skal knyttes til.

Hvor intet andet er anført refererer fødselsdatoer, dødsdatoer, begravelser, vielser m.v. til Nørholm kirkebøger. * betyder fødedato eller dåbsdato, hvor fødedato ikke kendes. † betyder dødsdag eller begravelsesdag, hvor dødsdatoen ikke kendes. Hvor intet andet er anført refererer henvisninger til tinget til Nørholm Birketing. Ekstraskatter henviser overalt til Aalborghus lens ekstraskatter 1610-1658 på sa.dk.

En gård bestod af dens bygninger og dens jorder angivet med hartkorn, men dette er desværre ikke faste størrelser over tid. En gård kunne blive delt i to dele, som sikkert havde hver sine bygninger eller delte bygningerne. En gård kunne blive nedlagt og jorden lagt til en eller flere andre gårde. Det kunne også ske, at en fæster havde to gårde noget af tiden. Dette kunne f.eks. ske, når en fæster døde og en af de andre fæstere overtog fæstet eller en del af det, f.eks. halvdelen sammen med enken. Dette er formodentlig forklaringen på, at hartkornet i nye fæstebreve, kunne variere, idet hartkornet blev lagt til det oprindelige fæste. De bygninger, der hørte til et fæste, der blev overtaget af en fæster, der allerede havde en gård, er formodentlig blevet udlejet, eller brugt som aftægtsbolig for en enke.

Der ikke er en fast definition af hvornår en ejendom kaldes en gård, en halvgård, et bol og et halvbol. Nogle gårde kaldes en halvgård med et hartkorn, der svarer til et bols, og nogle gårde kaldes en helgård, selvom hartkornet svarer til en halvgårds. En gårds størrelse har tilsyneladende været et flydende begreb.

Oversigt over gårdene

Årstal angiver ca. rammerne for registrering af den pågældende fæster.

1688-matr. 1a

Jens Trogelsen	1610	-	1611
Christen Jensen	1625	-	1632
Jens Christensen Klitgård	1622	-	1655
Christen Jensen Klitgård	1656		
Michel Michelsen	1690	-	1716
Christen Christensen	1716	-	1736
Peder Mortensen	1736	-	1770
Morten Pedersen	1770	-	1802
Christen Thomsen	1802	-	
Peder Christensen			

1688-matr. 1b

Mads Thomsen	1610	-	1656
Jens Jensen i Østergård	1661	-	1672
Søren Jensen	1675	-	1685
Else Madsdatter	1685		
Anders Jensen Buus	1691	-	1736
Jens Andersen Buus	1736	-	1761
Peder Andersen	1761	-	1770
Peder Sørensen Malle	1770	-	1804
Laurids Pedersen,	1804	-	1838
Peder Lauridsen Østergård	1838	-	1848
Anders Jensen	1848	-	1894
Andreas Andersen	1894	-	1933
Anders Jensen Andersen	1933	-	1969

1688-matr. 2

Peder Trogelsen	1610	-	1625
Peder Mouridsen	1632	-	1657
Peder Mortensen Kock	1675	-	1696
Peder Mortensen Kocks enke	1686	-	1697
Christen Pedersen	1706	-	1743
Poul Olufsen	1743	-	1754
Knud Christensen	1754	-	1773
Thomas Christensen	1773	-	1804
Knud Thomsen	1804	-	1853
Christen Knudsen	1854	-	1867
Knud Christensen	1867	-	1885
Ane Cathrine Christensen	1885	-	1907
Peder Christensen	1907	-	1913
Anton Christensen	1913	-	1933
L.R. Dejgård	1933	-	1937
Toft Simonsen	1937	-	1943
Jens Jensen	1943	-	1949
Oluf Nielsen	1948	-	1951
Rønnov Andersen	1951	-	

1688-matr. 3

Gamle Jens Jensen Kock	1610	-	1625
Jens Jensen Kock II	1651		
Jens Jensen III	1651	-	1690
Jens Jensen IV			
Niels Jensen Husmand	1707	-	1733
Jørgen Christensen Husmand	1733	-	1776
Peder Jørgensen	1776	-	1812
Laurids Pedersen	1812	-	
Niels Lauridsen			

1688-matr. 4

Christen Ibsen	1625	-	1656
Jens Sørensen Buus	1655	-	1692
Jens Jensen Buus	1697		
Morten Pedersen Kock	1700	-	1722
Morten Pedersen Kocks enke	1722	-	1750
Laurids Mortensen	1750	-	1768
Niels Pedersen Bonderup	1768	-	1797
Christen Nielsen Smed	1797	-	1829
Peder Christensen Smed	1829		
Niels Jensen	1853	-	1854
Frederik Christensen Bødker	1854	-	

1688-matr. 5

Niels Mogensen Wingård	1585	-	1602
Christen Skammelsen	1625	-	1658
Niels Mogensen Wingård	1658	-	1664
Niels Mogensen Wingårds enke	1666	-	1681
Jørgen Nielsen Kras	1685	-	1705
Poul Poulsen Kras	1705	-	1724
Peder Jensen Wammen	1724	-	1760
Peder Nielsen Munk	1760	-	1795
Niels Knudsen	1795	-	1825
Niels Pedersen Bælum	1825	-	1835
Frederik Christensen Bødker	1835	-	1877
Anders Frederiksen	1877	-	1916
Jens Andreas Thomsen	1916		
Jens Peter Knudsen	1919	-	1929
Chresten Knuusen	1929	-	1965
Jens Knudsen	1965		

1688-matr. 6

Gamle Mads Thomsen	1610	-	1625
Peder Madsen cum socio (Ths. Madsen)	1625	-	
Karen Andersdatter	1650	-	1672
Unge Mads Thomsen	1650		
Unge Thomas Madsen	1656	-	1675
Thomas Madsen og Søren Jensen kaldet Buus	1688		
Søren Jensen Buus	1690	-	1690
Niels Simonsen Poulsen	1694	-	1699
Niels Keldsen	1699	-	1748
Jens Madsen	1748	-	1755
Peder Pedersen Bonderup	1755	-	1795
Jens Pedersen Bonderup	1795	-	1842
Knud Pedersen	1842	-	

1688-matr. 7, gård delen

Peder Nielsen	1610	-	1626
Michel Pedersen	1610	-	1637
Mads Jensen	1632	-	1665
Thomas Willumsen	1665	-	1668
Thomas Willumsens enke Anna Sørensdatter	1675	-	1691
Peder Sørensen	1700	-	1751
Corfitz Pedersen	1751	-	1758
Poul Poulsen	1759	-	1764
Jens Pedersen Vestergård	1764	-	1788
Christen Jensen	1788	-	1800
Thomas Nielsen	1800	-	1806

1688-matr. 7, bolsdelen

Mads Jensen	1632	-	1665
Corfitz Christensen Kras	1675	-	1721
Christen Corfitzen Kras	1721	-	1741
Christen Christensen Lyngbjerg	1741	-	1749
Søren Jensen	1749	-	1766
Peder Michelsen	1766	-	1778
Christen Hansen Gjørbo	1778	-	1805
Peder Christensen	1805	-	
Christen Pedersen			
Frands Nielsen			

1688-matr. 8

Willum Thomsen	1610	-	1655
Michel Ibsen	1660	-	1665
Michel Ibsen og Willum Jacobsen	1672	-	1675
Willum Jacobsen og Niels Poulsen	1688	-	1688
Willum Jacobsen	1690	-	1700
Christen Madsen	1704	-	1734
Christen Andersen Klitgård	1734	-	1742
Laurids Mortensen Klitgård	1742	-	1750
Niels Jensen Lund	1750	-	1759
Jens Pedersen Vestergård	1759	-	1794
Søren Christensen Barmer	1794	-	1822
Anders Christensen	1822	-	
Christen Andersen			

1688-matr. 9

Poul Nielsen Kras	1610	-	1648
Niels Poulsen Kras	1648	-	1657
Poul Poulsen Kras	1657	-	1685
Christen Poulsen	1699	-	1728
Christen Simonsen	1728	-	1751
Niels Keldsen	1751	-	1787
Knud Nielsen	1788	-	1798
Christen Sørensen Malle	1798	-	1802
Morten Sørensen Færch	1802	-	1833
Søren Pedersen Østergård kaldet Færch	1833	-	

1688-matr. 10

Niels Pedersen	1610	-	1627
Jens Jensen Romdrup	1631	-	1663
Jesper Jensen	1663	-	1681
Christen Michelsen	1688	-	1696
Peder Bonderup	1721	-	1739
Peder Pedersen Bonderup	1730	-	1768
Jens Pedersen Bonderup	1768	-	1778
Christen Christensen Askildrup	1778	-	1817
Christen Sørensen	1817	-	1831
Peder Knudsen	1831	-	1875
Knud Pedersen	1875	-	1895
Peder Knudsen Pedersen	1895	-	1918
Anders Christian Andersen	1918	-	1955
Jens Peder Andersen	1955	-	1981
Asger Sørensen	1981		

1688-matr. 11

Laurids Bertelsen Kjærulf	1610	-	1613
Søren Lauridsen Bjørn	1625	-	1637
Søren Lauridsen Bjørns kone	1637	-	1651
Mads Sørensen Wolf	1651	-	1683
Søren Jensen Birkumgård	1688	-	1703
Thomas Sørensen Birkumgård	1703	-	1731
Peder Pedersen Bunderup	1731		
Bagge Pedersen	1731	-	1753
Anders Justesen	1752	-	1767
Peder Andersen Kjær	1767	-	1798
Laurids Lauridsen	1798	-	1805

1688-matr. 12

Christen Andersen	1573		
Jens Christensen	1656	-	1670
Jens Christensens enke	1681	-	1688
Jens Pedersen Lund	1696	-	1729
Laurids Jensen Lund	1729	-	1736
Jens Nielsen Lund	1736	-	1775
Niels Jensen Lund	1775	-	1788
Christen Christensen Gelstrup	1788	-	1797
Just Andersen	1797	-	1802
Christen Nielsen Bødker	1802	-	1837
Knud Christensen	1836	-	1872
Christen Knudsen	1872	-	1904
Jens Peder Knudsen	1904	-	1916
Peder Andersen	1916	-	1956
Frans Ejdrup	1956	-	1970
Marie Ejdrup	1970	-	1975
John Ejdrup	1975		

1688-matr. 13

Anders Jensen	1625	-	1649
Jens Andersen	1650	-	1671
Jacob Mortensen	1688	-	1728
Christen Andersen Hellesen	1728	-	1746
Niels Poulsen	1746	-	1761
Morten Christensen Hellesen	1761	-	1778
Christen Mortensen Færch	1778	-	1798
Niels Nielsen	1798	-	1805

1688-matr. 14

Michel Sørensen cum socio	1625		
Laurids Michelsen	1631	-	1658
Søren Michelsen	1631	-	1651
Mads Michelsen Kock	1631	-	1664
Hans Nielsen, Jens Pedersen	1660	-	1667
Hans Nielsen og Mads Christensen Kock	1667	-	1690
Jens Mortensen	1692	-	1724
Jens Jensen	1724	-	1739
Niels Nielsen	1739	-	1763
Christen Lyngbjerg	1763	-	1780
Ole Pedersen	1780	-	1788
Anders Lauridsen Skovbo	1788	-	18 ?

1688-matr. 15

Anders Willumsen	1625	-	1649
Christen Andersen	1649	-	1671
Jens Lyngbjerg	1671	-	1717
Jens Christensen Skovbo	1717	-	1742
Jens Jensen Skovbo	1742	-	1758
Frederik Christensen	1758	-	1773
Jens Sørensen	1778	-	1813
Søren Jensen	1813	-	1837
Ane Johanne Jensdatter	1837	-	1847
Jens Sørensen og enke	1847	-	1881
Søren Jensen	1881	-	1897
Peder Andreas Pedersen	1897	-	1918
Peder Østergård	1918	-	1925
Frederik Vilhjelms Mikkelsen	1925	-	1926
Andreas Sloth Kristensen	1926	-	1969
Aage Sloth Kristensen	1969	-	1992
Sørensen	1992		

1688-matr. 16, Vestergård

Niels Simonsen cum socio	1610	-	1638
Simon Nielsen Vestergård	1638	-	1667
Peder Christensen Aalestrup	1672	-	1714
Jens Pedersen Yde	1714	-	1728
Peder Jensen Bonderup	1728	-	1735
Niels Pedersen Winther	1735	-	1769
Peder Nielsen Vestergård	1769	-	1816
Thor Engelbretsen	1816		
Niels Christensen Aarestrup	1818	-	1846
Peder Lauridsen	1846	-	1867
Niels Nielsen	1867	-	1870
Jens Christian Rasmussen	1870	-	1919
Victor Pederen	1919	-	1923
Kristen Marthinius Jensen	1923	-	1932
Adolf Kjær	1932	-	1962
Kim Ravnkilde	1962		

1688-matr. 17

Erik Thomsen	1610	-	1625
Hans Sørensen Pugh	1627	-	1672
Jens og Peder Hansen Pugh	1672	-	1688
N.N.	1690	-	1706
Laurids Nielsen Lyngbjerg	1706	-	1728
Peder Ibsen	1728	-	1745
Peder Pedersen Høj	1745	-	1746
Christen Nielsen Foldager	1746	-	1770
Christen Christensen	1770	-	1776
Jesper Simonsen	1776	-	1780
Niels Nielsen	1780	-	1786
Laurids Sørensen Malle	1786	-	1799
Rasmus Sonichen	1799	-	1807

1688-matr. 18

Anders Jensen	1625		
Jens Andersen	1650	-	1671
Jørgen Poulsen	1671	-	1684
Jørgen Poulsen og Christen Madsen	1684	-	1688
Helvig Sørensdatter Buus	1689	-	1706
Niels Keldsen	1713	-	1769
Jens Jensen	1769	-	1783

1688-matr. 19

Jens Pedersen	1634	-	166464
Michel Jensen	1681	-	1696
Christen Christensen Sønderholm	1702	-	1718
Laurids Christensen Sønderholm	1718	-	1751
Poul Christensen Sønderholm	1751	-	1781
Hans Hansen	1781	-	1804
Jens Knudsen	1804	-	1838
Knud Jensen	1838	-	1863
Peder Christian Knudsen	1863	-	1896
Jens Christian Christensen	1896	-	1947
Knud Christensen	1947		

1688-matr. 20, Hyllegård, vestre del

Michel Lauridsen	1610	-	1611
Mads Mortensen	1611	-	1622
Peder Bertelsen Kjærulf	1623	-	1670
Peder Nielsen Kras medfæster	1663	-	1672
Christen Nielsen	1670	-	1681
Morten Mortensen	1681	-	1717
Laurids Mortensen	1719	-	1763
Simon Sørensen	1763	-	1769
Morten Sørensen	1769	-	1783
Jens Lauridsen	1783	-	1797
Morten Christensen Skovbo	1797	-	1808

1688-matr. 20, Hyllegård, østre del

Michel Lauridsen	1610	-	1611
Mads Mortensen	1611	-	1622
Peder Bertelsen Kljærulf	1631	-	1670
Niels Joensen	1672	-	1702
Joen Nielsen	1702	-	1744
Søren Lauridsen Malle	1744	-	1766
Knud Nielsen Vestergård	1766	-	1803
Peder Knudsen	1803	-	1818
Anders Pedersen Lund	1818	-	1849
Niels Pedersen	1849	-	1875
Peder Nielsen	1875	-	1897
Villads Villadsen	1897	-	1905
Ane Kirstine Villadsen	1905	-	1913
Ane Kirstine Villadsen og Lars Christensen	1913	-	1948
Karl Christensen	1948	-	1977
Lars Christensen	1977	-	2000
Jens Jørgen Andersen	2000	-	

1688-matr. 21

Jens Jensen	1625		
Store Jens Jensen	1651	-	1680
Jens Thomsen	1688	-	1690
Jens Andersen	1716	-	1725
Søren Andersen	1725	-	1757
Christen Jensen Gelstrup	1757	-	1786
Morten Lauridsen Skovbo	1786	-	1825
Laurids Mortensen	1825	-	1862
Peder Lauridsen	1862	-	1895
Jørgen Christian Caspersen	1895	-	1909
Jens Peter Jensen	1909	-	1909
Niels Christian Jensen	1909	-	1911
Ludvig Hansen m.fl.	1911	-	1912
Conrad Christensen	1912	-	1922
Niels Buus Madsen	1922	-	1934
Knud Ejler Kjær	1934	-	1978
Anders Ejvind Kjær	1978	-	1989

1688-matr. 22

Mourids Skammelsen	1625	-	1642
Jens Mouridsen	1635	-	1652
Mads Michelsen Kock	1664	-	1675
Jens Thomsen	1688	-	1692
Søren Andersen	1727	-	1757
Christen Jensen Gelstrup	1757		

1688-matr. 23

Anders Klitgård	1625	-	1649
Morten Simonsen	1651	-	1664
Morten Simonsen og Michel Christensen	1667	-	1685
Christen Michelsen Hyllegård, Simon Mortensen	1685		
Michel Christensen Hyllegård, Morten Simonsen	1688		
Christen Michelsen Hyllegård	1690		
Michel Christensen Hyllegård	1703	-	1751
Laurids Mortensen Skovbo	1751	-	1789
Simon Jepsen	1789	-	1800
Michel Pedersen	1800	-	1819
Laurids Simonsen	1819	-	1824
Christen Nielsen Sloth	1825	-	1860
Jens Christensen Sloth	1860	-	1901
Peder Christensen	1901	-	1938
Kristen Christensen Sloth	1938	-	1974
Anton Staun Bendtsen	1974	-	1989
Per Sloth Bendtsen	1989		

1688-matr. 24

Jesper Christensen	1573		
Niels Poulsen Kras	1629	-	1657
Mads Pedersen	1661	-	1670
Christen Madsen	1670	-	1684
Jacob Mortensen	1681	-	1683
Mads Sørensen Wolf og Christen Madsen	1683		
Søren Hyllegård og Christen Madsen	1684		
Christen Madsen	1688		
Christen Sørensen	1690		
Christen Pedersen	1690	-	1699
Just Andersen	1711	-	1741
Simon Jepsen Munk	1741	-	1746
Terkild Nielsen	1746	-	1778
Christen Christensen Rytter	1778	-	1816
Jens Nielsen	1816	-	1844
Christen Jensen	1844	-	

1688-matr. 25

Hans Poulsen	1617	-	1624
Erik Hansen	1631	-	1654
Jens Sørensen	1655	-	1684
Laurids Lauridsen Smed	1690	-	1701
Oluf Poulsen	1701	-	1739
Oluf Poulsen og Simon Jensen	1739		
Hans Olufsen	1739	-	1769
Oluf Hansen	1769	-	1804
Hans Olufsen	1804	-	1829
Erik Christensen Gørtler	1829		
Christoffer Quist	1829	-	1859
Lars Christian Pedersen	1859	-	1888
Søren Thomsen Nielsen	1888	-	1932
Knud Nielsen	1932	-	1963
Verner Sørensen	1963	-	1988
Erik Sørensen	1988	-	

1688-matr. 26

Laurids Klitgård	1625	-	1651
Mads Sørensen Wolf og Laurids Jensen	1651	-	1662
Christen Lauridsen	1684	-	1685
Søren Hyllegård og Peder Eriksen	1696		
Christen Pedersen	1699	-	1732
Niels Jensen Vendelbo	1696	-	1734
Jens Nielsen	1734	-	1737
Simon Jensen	1737	-	1753
Niels Christensen Smed	1753	-	1799
Peder Jepsen	1799	-	1807

1688-matr. 27

Morten Gregersen cum socio	1625		
Søren Jensen Klitgård	1631	-	1651
Søren Jensen Klitgårds hustru	1662		
Christen Sørensen Klitgård	1664	-	1688
Laurids Lauridsen Smed og Christen Lauridsen	1690	-	1707
Oluf Poulsen	1707		
Laurids Mortensen Skovbo	1751		

1688-matr. 28

Simon Mortensen	1625		
Morten Simonsen	1651	-	1684
Simon Mortensen og Christen Michelsen Hyllegård	1684	-	1688
Simon Mortensen	1690	-	1700
Jens Lauridsen Munk	1701	-	1751
Jens Lauridsen Munk og Michel Poulsen	1732	-	1733
Peder Sørensen	1733	-	1751
Corfitz Pedersen	1751	-	1758
Niels Christensen	1751	-	
Poul Poulsen	1759	-	1764
Søren Jensen og Corfitz Pedersen	1757		
Jens Pedersen Vestergård	1764	-	1788

1688-matr. 29

Michel Lauridsen	1610	-	1611
Mads Mortensen	1611	-	1620
Peder Bertelsen Kjærulf	1623	-	1670
Poul Michelsen	1688	-	1717
Michel Poulsen	1717	-	1738
Søren Pedersen Brasted	1738	-	1760
Søren Nielsen	1760	-	1770
Christen Simonsen	1770	-	1789
Peder Andersen Lund	1789	-	1830
Laurids Pedersen Lund	1830	-	1852
Laurids Pedersen Lund	1852	-	1873
Christen Larsen	1873	-	1922
Laurids Lund	1922	-	1974

1688-matr. 30

Willum Thomsen	1611	-	1647
Michel Ibsen og Thomas Willumsen	1652	-	1671
Poul Michelsen og Willum Thomsen	1685	-	1700
Michel Poulsen	1724		
Herefter som 1688-matr. 29			

1688-matr. 31

Corfitz Nielsen Kras	1610	-	1623
Niels Corfitzsen Kras	1627	-	1648
Corfitz Nielsen Kras	1627	-	1652
Mourids Corfitzsen Kras	1656	-	1657
Mourids Corfitzsen Kras og Jens Sørensen	1656	-	1657
Jens Sørensen og Poul Jørgensen	1627	-	1664
Jens Nielsen og Poul Jørgensen	1673		
Jens Nielsen	1688		
Jens Simonsen	1693	-	1698
Jens Michelsen	1698	-	1711
Anna Pedersdatter Wammen	1711	-	1732
Jens Jensen Wammen	1739	-	1762
Søren Mortensen Færch	1762	-	1784
Jens Pedersen Brasted	1784	-	1810

1688-matr. 32

Jens Wendelbo	1573	-	1575
Mourids Skammelsen Pugh	1629		
Niels Mogensen Wingård	1661	-	1666
Jørgen Nielsen Kras	1688	-	1698
Chr. Jensen Skriver, Søren Jensen, C. Bertelsen	1698		
Thomas Sørensen Hedegård	1711		

1688-matr. 33

Laurids Keldsen	1610	-	1613
Jens Lauridsen	1617	-	1647
Laurids Jensen	1647	-	1664
Michel Madsen	1664		
Michel Madsen og Michel Jensen	1688		
Mads Jensen	1696	-	1732
Keld og C. Pedersen, Peder Ibsen	1739		
Poul Olufsen	1743	-	1754

1688-matr. 34, præstegården

Mogens Thomsen Wingård, præst	1620	-	1636
Jens Jensen Sjørlev, præst	1636	-	1677
Peder Jensen Nørholm, præst	1677	-	1698
Niels Lauridsen Ursin , præst	1698	-	1746
Jens Lauridsen Hass, præst	1746	-	1747
Chr. Fr. Ursin, præst	1747	-	1782
Søren Møller, præst	1782	-	1792
Holger A.C. Wedsted, præst	1792	-	1800
Gotfred Heineth, præst	1800	-	1807
Laurids Ottesen, præst	1808	-	1823
Niels Pedersen Beltoft	1826	-	1829
Maren Christensdatter	1829	-	1830
Niels Chr. Nielsen/Poul Munk	1840	-	1851
Søren Pedersen	1853	-	1905
Søren P. Christensen Degn	1905	-	1961
Holger Christensen Degn	1961	-	1965

1688-matr. 35, Paradis

Hans Thomsen	1625	-	1647
Poul Poulsen Kras	1662	-	1685
Poul Poulsen Kras' enke	1685	-	1688
Christen Poulsen	1690	-	1728

Nedlagt gård

Jep Jensen	1625	-	1648
Peder Jensen	1648	-	1674

Gården Klitgård

Christen Pugh	1537	-	1548
Mourids Christensen Pugh	1548	-	
Jens Jensen Klitgård	1610	-	1643
Søren Bertelsen Kjærulf	1643	-	1660
Urban Andersen Gjedsmænd	1660	-	1688
Jens Andersen Skov	1689	-	1720
Palæmon Sørensen Laurbjerg	1720	-	1731
Gude Andersen Fugl	1731	-	1759
Gregers Aarup	1765	-	1767
Otto Buchholtz	1773	-	1801
Casper Lorentz Buchholtz (ejer)	1802	-	1838
Johan Klingenberg	1838	-	1873
Frederik Klingenberg	1873	-	1888
Carl Brun Behrend	1888	-	1890
D.I.F. Müller	1890	-	1900
Kong Frederik VII.s Stiftelse på Jægerspris	1900		
P. Bjerre Pedersen	1900		

Degneembedet (1805 Matr. 2)

Peder Vårst	1807	-	1845
-------------	------	---	------

Skoleholderembedet (1805 Matr. 3)

Jacob Nielsen,	1814		
----------------	------	--	--

1688-matr. 1a

Status 2014: Matr. nr. 4, Østergård, Nørholm Villavej 20.

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1665	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1665	-	1674	Ide Lindenov til Vrå.
1674	-	1675	Kirstine Beck til Lengsholm, datteren.
1675	-	1689	Tøger Lassen til Rødslet.
1689	-	1692	Peder Tøgersen til Rødslet, sønnen.
1692	-	1701	Hans Benzon til Sohngårdsholm, svogeren.
1701	-	1706	Theodosius Levetzau til Oksholm.
1706			Christian Frederik Levetzau til Restrup.
1847			Selvejere ca. fra dette år.

Gården udgjorde sammen med nr. 1b en gård med to fæstere under Viborg Kapitels provstigods.

Fæstere:

Jens Trogelsen, 1610, 1613

Jens Trogelsen nævnes i ekstraskatterne 1610, 1611, 1612 og 1613, sikkert fæster af nærværende. På den plads, hvor han her nævnes i ekstraskatterne, står 1617 Christen Jensen, sikkert en søn.

Christen Jensen 1618, 1632

Jens Trogelsen blev sikkert afløst af Christen Jensen, der sikkert var en søn. Han nævnes i ekstraskatterne Mortensdag 1617 til Mortensdag 1632. Han er sikkert den Christen Jensen, som 31.1.1618 på Viborg Landsting sagsøgte Anders Thomsen i Nørholm for at have forvoldt sår og skade på ham. Det er sikkert samme sag, der 14.2.1618 også var på landstinget. Christen Jensen blev her stævnet for vold mod Karen Ibsdatter i Nørholm. Erik Hansen i Nørholm havde iht. et tingsvidne af Nørholm Birketing 23. januar givet Christen Jensen hjemmel til at gå ind i Karen Ibsdatters hus og tage de breve, der var på Eriks søster Dorthes arvepenge. Det var sikkert i den anledning Christen Jensen havde fået sår og skade. Anders Thomsen var sikkert Karen Ibsdatters søn. Se Hans Poulsen i 1688-matr. nr. 25.

Christen Jensen nævnes 1625 i Viborg Kapitels jordebog, som fæster af en gård, afgift: Byg 4 pd., (60 skp.) havre 6 skp., 1 svin, 1 gås, arbejdspenge 21 sk. 1 alb. gæsteri 20 sk. 1 alb.

Han nævnes 1632 i Pengeskatten Martini. Han er sikkert død omkring dette tidspunkt. Fra 1632 til 1652 nævnes Mads Thomsen som fæster. Han havde den anden del af gården.

Jens Christensen Klitgård, 1622-1655

Han var uden tvivl søn af formanden. I ekstraskatterne fra Mortensdag 1622 til jul 1630 nævnes Jens Christensen og herefter på samme plads i skatterne Jens Klitgård, uden tvivl samme mand frem til Mortensdag 1650.

I ekstraskatterne fra Unionsskatten november 1652 til Unionspenge- og kornskatten 1655 nævnes Jens Klitgård sammen med Mads Thomsen, som har den anden del af gården. 9.2.1656 døde Jens Klitgårds hustru. Han er sikkert den Jens Christensen vester i byen, der 20.3.1656 blev begravet. "Vester" er sikkert en afskrivningsfejl. Før 29.8.1657 var han død, for da blev sønnen stævnet for hans gæld, se nedenfor.

Jens Christensen Klitgård, + 20.3.1656, mellem 1618 og 1624 gift med Karen Ibsdatter, enke efter Peder Trogelsen i Nørholm, se 1688-matr. nr. 25. ~ 2. med N.N., + 9.2.1656.

Børn:

1. Christen Jensen Klitgård, efterfølgeren.

Christen Jensen Klitgård, 1656, 1680

I Penge og kornskatten Michelsdag 1656 var fæsterne Christen Jensen og Mads Thomsen. Christen Jensen var uden tvivl søn af forgængerens Jens Klitgård. Mads Thomsen havde fortsat den anden del af gården.

Christen Jensen Klitgård blev 9.11.1656 i Nørholm gift med Maren Jensdatter. Christen Lauridsen Ged i Nibe stævner 29.8.1657 Christen Jensen Klitgård i Nørholm for hans faders gæld på 7 mk.¹

I Madskatten til jul 1660 nævnes Christen Jensen og Anna Nielsdatter, hvor Anna Nielsdatter sikkert er en skrivefejl.

I Matriklen 1664 nævnes som fæster under Viborg Kapitel, 1 helgård Christen Jensen, hartkorn 9-0-0-1¹/₇, afgift 8 tdr. byg, (60 skp.) 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 1½ mark arbejdspenge, 26 sk. 2 alb. gæsteri.

Medfæsteren i gården, Mads Thomsen var da død i 1654, og Christen Jensen Klitgård blev da åbenbart betragtet som hovedfæsteren.

Gården hørte til de gårde, som Kronen 23.2.1665 solgte til Ide Lindenov til Vrå, enke efter Sten Beck. Her står fæsterne som Maren Pedersdatter og Christen Jensen, hartkorn 9-0-0-4⁴/₇, årlig afgift 4 pd. byg, (60 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 26 sk. 2 alb. gæsteri, 2 mk. arbejdspenge. Maren Pedersdatter var medfæsteren Mads Thomsens enke og de to navne viser, at der var to fæstere i gården. Da Ide Lindenov døde 1674 blev datteren Kirstine Beck, enke efter Frederik Rodsten til Lengsholm, ejer af gården.

17.3.1675 skødede Kirstine Beck gården til Tøger Lassen til Rødslet, og som fæstere nævnes Christen Jensen og Søren Jensen, måske brødre. De har sikkert haft hver sin del af gården.

På Snapsting 1680 blev Christen Jensen Østergård sandemand for det kommende år.

I 1688 matriklen står Tøger Lassen som ejer, hartkorn 12-0-0-1, fæstere Christen Jensen Klitgård og Søren Jensen. 28.7.1692 solgte Tøgers Lassens søn Peder Tøgersen gården til svogeren Hans Benzons, ~ søsteren Elisabeth.

¹ Nibe Birks tingbog 1657, side 137b opslag 252.

Christen Jensen Klitgård, * o. 1630, + 23.7.1684, ~ 1. 16.11.1656 med Maren Jensdatter, + efter 8.6.1678, ikke fundet død i kirkebogen, måske ved det sidste barns fødsel.

Børn:

1. Jens, * Dominica 3. Epiphania 1658, Christen Klitgårds første søn.
2. Kirsten, * 4.6.1660.
3. Niels, * Skærtorsdag 1662.
4. Anders, * 12.3.1665.
5. Maren, * 9. søndag Trinitatis 1667.
6. Jens, * 4.2.1670, † samme aften.
7. Ellen, * 18.10.1674.
8. Christen, * 5.11.1676, † 2.4.1678.
9. Christen, * 8.6.1678.

Michel Michelsen, 1690 - 1716

Michel Michelsen, * o. 1648, † 25.1.1728 i Nørholm, 80 år gammel, ~ Else Madsdatter, * o. 1628, † 12.11.1707 Østergård i Nørholm, 78 år og 9 måneder gammel. Hun var jf. aldersforskellen sikkert enke,

Ved Kop- og ildstedsskat 1690 står Michel Michelsen og kone som nye fæstere i Christen Jensen Klitgårds sted.

I Konsumptions- og folkeskat 1696 og 1697, 1699, 1700 står Hans Benzon som ejer, med Michel Michelsen som fæster. Hans Benzon afhændede omkring 1701 gården til Theodosius Levetzau til Oksholm, som 9.4.1706 afhændede gården til broderen H.F. Levetzau til Restrup. I skødet 1706 nævnes gårdens således: Michel Michelsen og Else Madsdatter, hartkorn 12-0-0-1, landgilde byg 8 tdr. 2 skp., havre 7 skæpper 1 otting 1 pot., 1 svin, 1 gås, gæsteripenge 5 mk., arbejdspenge 12 rdl. Landgilden er stort set som landgilde 1664, men udtrykt i andre enheder.

Ved folkeskatten 1710 står gården under Restrup med Michel Michelsen som fæster. Han nævnes i Krigsstyr 1713, tjenestefolkmandtal.

Gården blev delt, efterfølgerens hartkorn er kun det halve. Den anden del Anders Jensen Buus i 1688-matr. 1a. se ovenstående. I Restrups matrikel 1739 står gården med htk. 12-0-0-1 for begge halvdele, fæstere Jens Andersen og Peder Mortensen. Om Peder Mortensen nedenfor.

Christen Christensen 1716 -1736

Fæstebrev fra Restrup gods, den halvgård han påbor, htk. 6-0-0-½ tdr. Dateret 6.6.1719.

Christen Christensen Østergård, * o. 1676, † 14.5.1741 65 år ~ 7.6.1716 med Anna Sørensdatter. Forlovere: Christen Pedersen Nørholm og Søren Pedersen Sønderholm. Anna Sørensdatter, * o. 1683, † 11.11.1731 48 år.

Børn:

1. Maren, * 13.1.1717.
2. Maren, * 11.9.1718.
3. Anna, * 17.1.1723.

Peder Mortensen 1736 - 1770

Født i Nørholm, den gård ibd. som Christen Christensen har haft og formedlest armod er fragået af hartkorn 6-0-0-½. a) husene bliver opbygget. b) til besætning gives 2 bæster c) fornøden sædekorn af byg og

havre forskaffes her fra Restrup d) til fortæring gives korn 2 tdr. rug, 1 td. byg. e) han nyder frihed for arbejde 2 år, for hoveri 1 år og for pligtarbejde 2 år, og for skatterne til januar kvartal 1737. f) nyder alt hvad der ved stedet findes af besætning, bohaver og redskaber. Restrup 10.1.1736. C.F. Levetzau.

Peder Mortensen, *o. 1701, † 25.10.1763, 62 år 9 uger 2 dage. Trolovet 7.10., ~ 9.12.1736 til Else Andersdatter Buus, † 1770.

Børn:

1. Maren, * 26.12.1737.
2. Morten, * 22.9.1739. Overtager fæstet i 1770.
3. Anna, * 25.9. 1740.
4. Inger, * 21.1.1742.

Peder Mortensen og Jens Andersen, 1739

Peder Mortensen og Jens Andersen nævnes som fæstere i Restrups matrikel 1739.

Morten Pedersen 1770 - 1810

Unge Morten Pedersen, født i Nørholm, fæster hans salige fader Peder Mortensens for nogle år siden fradøde gård, hvis enke indtil nu for kort siden døde har dyrket, står for hartkorn 6-0-0-½ tdr., som han nu fæster på de vilkår hans formand før ham haver gjort og givet, indfæstning 50 rdl. er betalt. Søbygård 20.5.1770. J.H. Levetzau.

Morten, * 22.9.1739, ~ 1770 med Anna Jørgensdatter.

Børn:

1. Else, * 17.5.1772.
2. Anna, * 2.1.1774.
3. Karen, * 20.7.1775.
4. Maren, * 12.8.1777.
5. Else, * Midfaste søndag 1781.
6. Peder, * 11.11.1782, er ikke i folketællingen 1787.
7. Peder, * 21.3.1784, er ikke i folketællingen 1787.
8. Inger, * 19. søndag i Trinitatis 1786, hjemmedøbt, † straks efter.

Christen Thomsen 1802 -

Fæstebrev dateret 1.11.1802 ifølge jordebogen.

Christen Thomsen, ~ 7.4.1803 Maren Pedersdatter.

Børn:

1. Morten, * 12.5.1805.
2. Thomas, * 5.2.1808 † 21.4.1812.
3. Karen, * 26.12.1810.
4. Ane Marie, † 2.3.1812, 14 uger
5. Inger, * 8.11.1814.
6. Thomas, * 22.6.1817.
7. Peder, * 22.6.1817. Overtog fæstet.
8. Jørgen, *8.6.1821.

Peder Christensen

Søn af forgænger.

1688-matr. 1b

Ejere

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1665	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1665	-	1674	Ide Lindenov til Vrå.
1674	-	1675	Kirstine Beck til Lengsholm, datteren.
1675	-	1689	Tøger Lassen til Rødslet.
1689	-	1692	Peder Tøgersen til Rødslet, sønnen
1692	-	1701	Hans Benzon til Sohngårdsholm, svogeren.
1701	-	1706	Theodosius Levetzau til Oksholm.
1706			Christian Frederik Levetzau til Restrup.
1847			Selvejere ca. fra dette år.

Fæstere:

Gården udgjorde sammen med nr. 1a en gård med to fæstere under Viborg Kapitels provstigods.

Mads Thomsen, 1610-1656

Det er formodentlig samme mand, som nævnes i 1688-matr. nr. 6. Han nævnes i ekstraskatterne fra Mortensdag 1610 til Michelsdag 1656 og nævnes sammen med medfæsteren Christen Jensen. I Defensionsskatten 1657-1658 nævnes hans enke Maren Pedersdatter.

Jens Jensen i Østergård, 1661, 1672

Jens Jensen Østergård fik sikkert denne del af gården, da han blev gift 1661. Han kan være sønnesøn af Jens Trogelsen, 1688-matr. nr. 1a.

Jens Jensen nævnes sammen med Maren Pedersdatter i Madskatten til jul 1660. Han var da endnu ikke gift og Maren Pedersdatter er forgængerens enke.

I matriklen 1664 nævnes som fæster kun Christen Jensen, som havde den anden del, 1688-matr. nr. 1a.

Gården hørte til de gårde, som Kronen 23.2.1665 solgte til Ide Lindenov til Vrå, enke efter Steen Beck. Her står fæsterne som Maren Pedersdatter og Christen Jensen, hartkorn 9-0-0-4⁴/₇, årlig afgift 4 pd. byg, (60 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 26 sk. 2 alb. gæsteri, 2 mk. arbejdspenge. Maren Pedersdatter har haft den ene del sammen med Jens Jensen.

Jens Jensen i Østergård, * o. 1630, + 20.1.1672, ~ 6.10.1661 i Nørholm med Else Madsdatter, * o. 1629, + 11.12. 1707, 78 år, 10 mdr. og nogle dage gammel, datter af forgængeren Mads Thomsen. Hun blev 27.6.1673 gift med efterfølgeren Søren Jensen. Jens Jensen og Else Madsdatter fik tilsyneladende ingen børn.

8.5.1674 blev skiftet Jens Jensen i Østergård bekræftet på Nørholm Birketing. Søren Jensen Buus i Østergård i Nørholm (enken Else Madsdatters nye mand) fik et vidne ang. skifte 8.9.1673 efter Jens Jensen i Østergård og hans efterladte hustru Else Madsdatter og deres to børn Jens Jensen og Maren Jensdatter. For børnene mødte farbroderen Niels Jensen

Ostrup, Søren Jensen i Birkumgård og Laurids Jensen i Vadum samt Søren Jensen på Else Madsdatters vegne.

Endvidere et vidne for Søren Jensen i Østergård i Nørholm. Søren Jensen i Birkumgård bekendt på sin brodersøn Jens Jensens vegne at have oppebåret al arv efter sin salige fader, Jens Jensen, som døde i Østergård.

Sagen om skiftet var oppe igen på Nørholm Birketing 4.8.1682. Søren Jensen på Birkumgård på Gjøl fik vidne. For ham stod Jens Jensen barnefødt i Østergård i Nørholm, som bekendte sig til at have annammet og oppebåret fuldkommen og nøje betaling for al den arv og arvelod, være sig alt hvad ord kan nævne, efter sin Sl. fader Jens Jensen, som fordum boede og døde i Østergård, hvorfor han nu tog Søren Jensen sin kære farbroder i hånden og gav og gjorde ham og hans arvinger for sig og sine, og for arvinger fødte og ufødte, en urykkelig, fuldkommen og uigenkaldelig afkald for sin arvepart efter hans Sl. fader Jens Jensen udi Østergård, og takker ham for god værgemål, formynderskab og rigtig betaling i alle måder.

Børn:

1. Jens Jensen, * 28.10.1662, død samme nat.
2. Jens Jensen, 8.11.1663, nævnes i skiftet efter faderen, beskyldtes 20.11.1680 for barnefader, stod 25.4.1681 åbenbart skrifte for horeri, 4.8.1682 gav han farbroderen Søren Jensen Birkumgård afkald for arv efter faderen, + 25.4.1689.
3. Maren Jensdatter, * 21.11.1665, nævnes i skiftet efter faderen. Gift med Anders Jensen Buus, der 1691 var fæster af gården.

Søren Jensen, 1675, 1685

17.3.1675 skødede Kirstine Beck, Ide Lindenovs datter, gården til Tøger Lassen til Rødslet, og som fæstere nævnes Christen Jensen og Søren Jensen, sikkert brødre. De har haft hver sin del af gården.

I 1688 matriklen står Tøger Lassen som ejer, hartkorn 12-0-0-1, fæstere Christen Jensen Klitgård og Søren Jensen. De har delt gården, Søren Jensen har haft denne del.

I folkeskatten 1.1.1690 står fæsteren som Else Madsdatter, Søren Jensens enke.

Søren Jensen, + 7.8.1685, ~ 27.6.1673 med Else Madsdatter, forgængerens enke.

Børn:

1. Dødfødt, *10.8.1674, Søren Jensens barn i Østergård, begravet 18.8.

Else Madsdatter, 1685

Tøger Lassen til Rødslet døde 1689, og gården arvedes af hans søn Hans Tøgersen der 28.7.1692 skødede gården til svogeren Hans Benzon. Her står Else Madsdatter som fæster.

I kop- og ildstedsskatten 1690 nævnes sal. Søren Jensens enke Else Madsdatter 1 dreng og 1 pige samt Jens Thomsen og hustru, har også avlen til Jens Jensens gård, 1 dreng. Jens Thomsen i 1688-matr. nr. 21 har kortvarigt haft avlen her.

Ved konsumptions- og folkeskat 1696 nævnes Else Madsdatter og Anders Jensen Buus.

Anders Jensen Buus 1691 - 1736

28.7.1692 solgte Tøgers Lassens søn Peder Tøgersen gården til svogeren Hans Benzon, ~ søsteren Elisabeth.

Gården var delt i to dele, hver med hartkorn 6-0-0-½. Om den anden del se 1688-matr. 1a ovenfor. Han overtog allerede 1691 gården men fik som mange andre først fæstebrev i 1719, da dette var blevet lovbeftet.

Ved folke- og konsumtionsskatten 1696-97 står Anders Jensen Buus og Else Madsdatter som fæstere under Hans Benzon. Han eller hans arvinger må have afhændet gården til Kronen. Hvornår vides desværre ikke. Da Restrup 1720 fik skøde på relationsretten til gården fra Kronen, står den med hartkorn 4-0-0-1¹/₇ og med Jens Jensen som fæster, men det skyldes, at man har refereret til matriklen 1664! Hartkornet omfattede åbenbart kun halvdelen af en helgård, resten må være 1688-matr. 22.

Christian Frederik Leventzou ”hans Kongl. Mayst. bestaltet General-major ved Cavaleriet”, stæder og fæster til Anders Jensen Buus i Nørholm den halve gård, som han påbor, der efter ny landmålings areal er hartkorn 6 tdr. ½ skp., af hvilken forskreven halve gård han efterdags og i rette tider og stæder svarer alle kongl. skatter og contributioner, skyld og landgilde efter jordebogen, og alt holder sig hans kongl. Mayst. allernådigste lov og forordning efterrettelig, når så sker, skal den ham ej frafæstes, men han den hans livstid skal beholde: Til vitterlighed under min hånd Restrup 22.6.1719. C.F. Levetzau.

Anders Jensen Buus, * 21. søndag i Trinitatis 1659, † 11.11.1736, søn af Jens Sørensen Buus og Maren Andersdatter i Nørholm, ~ 6.11.1691 med Maren Jensdatter Østergård, † 21.4.1748. Han overtager ved giftemålet fæstet på Østergård.

Børn:

1. Jens, * 7.8.1692, † 21.12.1696.
2. Søren, * 27.11.1693. Husmand og fisker i Klitgård.
3. Maren, * 4.11.1696, ~ Peder Pedersen Bonderup i Nørholm, fæster af 1688-matr. 10 og 11.
4. Jens, * 25.4.1700, overtager fæstet.
5. Else, * 22.10.1702, ~ Peder Mortensen i Nørholm.
6. Anna, * 6.10.1707, † 3.8.1710.

Jens Andersen Buus 1736 - 1761

Fæster den gård i Nørholm i mtr. 6-0-0-½, som hans fader Anders Jensen påboede og fradøde, og hans moder Maren Jensdatter efter skifte af 5.12.1736 til ham har afstået, mod at han betaler alle kongl. skatter og landgilde og forretter det ægt og arbejde, der er gjort og givet, og iøvrigt nyder hans gamle moder Karen Jensdatter hos ham hendes ophold ligeså godt, som han det selv bekommer, og efter hendes afgang en sømmelig begravelse. Stedet og dets besætning beholder han og holder i forsvarlig stand med samt det underliggende ejendom ej til nogen upligt bruger eller bruger lade samt overalt retter sig efter hans Mayst. lov og forordning, dette under dette fæstes fortabelse. Indfæstning er betalt Restrup 14.12.1736. C.F. Levetzau.

Jens Andersen Buus, * 25.4.1700, † efter 11.9.1761 ~ 27.2.1737 Dorthe Nielsdatter, † 24.4.1754.

Børn:

1. Anders, * 14.6.1739 † 7.4.1743.
2. Margrethe, * 20.11.1740, ~ næste fæster.
3. Maren, * 8.4.1742.
4. Anders, * 7.4.1743, husmand og fisker i Klitgård.
5. Niels, * 16.8.1744, † 17.2.1754.
6. Peder, * 23.1.1746.

Peder Andersen 1761 - 1770

Sophie Hedeveg Grevinde af Rantzou, Enkegrevinde af Levetzau, Frue til Restrup, Torstedlund, Albæk, Astrup og Søbygård, kender og herved vitterliggør at have stædt og fæst ligesom jeg herved stæder og fæster til nærværende unge karl Peder Andersen af Hassers by under Restrup gods, en mig tilhørende gård i Nørholm står for hartkorn 6-0-0-½ tdr. for nærværende tid beboet af Jens Andersen Buus, men formedens tiltrædende alderdom og skrøbelighed for ham godvillig har opladt, med de vilkår, hos fæsteren herefter at nyde fri ophold og husværelse, og at han ægter hans datter, på foranførte vilkår Peder Andersen gården med al dens rette tilliggende sin livs tid i fæste skal beholde nyde og bruge, eller så længe han deraf årlig og i rette tider svarer og udreder alle kongl. skatter som nu er eller påbuden vorder, samt hvert års Mortensdag betaler og leverer landgilde her til Restrup efter jordebogen, samt gør sit ægt og arbejde villig og upåklagelig, gårdens bygninger og besætning vedlige-holder og forbedrer, jorden i marken dyrker og driver forsvarlig, og ej noget deraf til upligt bruger eller bruger lader, og sig efter kongl. Mayst. allernådigste lov og forordning som nu er eller herefter vorder, allerunderdanigst sig retter, og være mig og min fuldmægtig hørig og lydig, alt under denne hans gård og fæstes fortabelse, har til mig selv idag betalt indfæstning 50 rdl. Restrup 11.9.1761 Sophie Hedeveg Levetzau.

Peder Andersen, * o. 1733, † 2.1770, 36 år 9 md., ~ 15.11.1761 Margrethe Jensdatter Buus, * 20.11.1740, † 18.8.1793, 55 år, datter af formanden.

Børn:

1. Karen, * 11.6.1762, † 8.8.1762.
2. Jens, * 24.6.1763, † 31.6.1763.
3. Dorthe, * 26.8.1764.
4. Karen, * 29.10.1768.

Peder Sørensen Malle 1770 - 1804

Ungkarl af Nørholm, fæster den gård ibd. som Peder Andersen sidst beboede og fradøde, på de vilkår at han ægter hans efterladte enke Margrethe Jensdatter, som mellem dem skal være aftalt, han på sådan måde gården med alt dens rette tilliggende som består af 6-0-0-½ tdr. hartkorn sin livstid i fæste forundes, når han deraf betaler alle kongl. skatter og landgilde efter jordebogen, forretter sit ægt og arbejde upåklageligt når han derom vorder tilsagt, holder gårdens bygninger og besætning i forsvarlig stand, indfæstning 70 rdl. er betalt. Søbygård 25.5.1770 S.H.R. Enkegrevinde af Levetzau.

Peder Sørensen Malle, * o. 1747, † 4.12.1803 63 år, søn af Søren Lauridsen Malle, * o. 1705 i Tostrup, Sønderholm Sogn, † 12.8.1792 i Nørholm og Gertrud Pedersdatter, * o. 1712 i Frejlev, † 27.11.1786 i Nørholm, ~ 1. 28.10.1770 med Margrethe Jensdatter Buus, * 7.12.1740 i Nørholm, † 18.8.1793 i Nørholm, 55 år, datter af Jens Andersen Buus og Dorthe Nielsdatter. ~ 2. 4.11.1798 i Nørholm med Anna Mortensdatter, * o. 1772, † 25.8.1833, 61 år.

Børn i 2. ægteskab:

1. Søren, * 29.9.1799.
2. Margrethe, * 21.9.1801, † 11.3.1805.
3. Karen * 1.1.1803.

Laurids Pedersen 1804 - 1838

Laurids Pedersen i Nørholm, fæster den gård ibd. Peder Sørensen er fradød, af hartkorn 8 tdr. han fæster på de vilkår, i den stand han modtager gården, skal han aflevere den ved død eller fratrædelse, betaler alle kongl. skatter, landgilde efter jordebog, forretter upåklagelig helgårds hoveri samt rejser og pligtarbejde o.s.v., er brandforsikret. Restrup 20.8.1804. Raben Levetzau.

Ved syns- og vurderings forretningen: Brøstfæld på bygninger 85 rdl. 5 mk. 2 sk., heste 1 grå hest 25 rdl., 1 sort 10 år 18 rdl., 1 sort hoppe 10 år 10 rdl., 1 brun hest 12 år 16 rdl., 1 sort hoppe 15 rdl., 1 brun hest 15 år 15 rdl., 1 sort hoppe 15 år 9 rdl., 1 brun fol 8 rdl., 1 beslagen vogn mod tilbehør 18 rdl., 1 trævogn med tilbehør 12 rdl., 1 træ vogn 3 rdl., 1 plov med tilbehør 3 rdl., 2 træ harver 1 rdl., er 153 rdl., hvilket anses for tilstrækkelig til hoveriet og gårdens drift, inventaret vurderet til 26 rdl.

Laurids Pedersen, ~ 23.9.1804 enken Anna Mortensdatter, * o. 1772, † 25.8.1833, 61 år.

Børn:

1. Ane, * 23.12.1804.
2. Else, * 24.7.1808, † 28.8.1808.
3. Peder, * 1.1.1810. Overtager fæstet.
4. Else, * 14.6.1811, hjemmedøbt.
5. Maren, * 26.1.1818.

Peder Lauridsen Østergård, 1838

Hans fader Laurids Pedersens gård i fæste, hartkorn 8 tdr., med den nuværende fæster skal Peder Lauridsen selv komme overens om gårdens afståelse, og hvis hans fader betinger sig nogen aftægt eller bopæl i gården, bliver det en personlig forpligtelse og må ingenlunde blive en byrde for gården eller godsejeren, gårdens bygninger skal han forsvarlig istand sætte inden St. Hansdag næste år på egen bekostning, så de ved lovlig syn kan overlades uden mangler, og der skal overlades ham en sådan besætning og inventar, som fuldkommen kan sættes i lighed med den hans fader har modtaget ved gårdens tiltrædelse efter syns forretning af 11.4.1804, samt føde og sædekorn. Fæsteren udreder alle kongl. skatter og afgifter, og kommuneafgiften, brandkontingent og tiendeafgift mere, fra januar næste år at regne, uden at det giver ham nogen godtgørelse i landsskatten, Forordningen 15.4.1810 § 5, eller nogen lignende godtgørelse, omend sådan i tiden måtte påbydes, og skal han afholde alle fra i år tilbagestående skatter, kommuneafgifter, tiende og landgilde, forrette helgårds hoveri her

til gården lige med de øvrige gårdbeboere her i byen i overensstemmelse med hoveriforeningen og den senere af rentekammeret oppeberede undersøgelses forretning, i indfæstning er betalt 100 rbd. sedler. Restrup 6.12.1838.

Anders Jensen, 1848-1894

Anders Jensen, født i Nøvling, ~ i Nr.Tranders kirke 17.12.1748 med Ane Johanne Jensdatter Penn. Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Andreas Andersen, 1894-1933

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Anders Jensen Andersen, 1933-1969

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

1688-matr. 2

Status 2015: Matr. nr. 6, Dejgårdsvej 7.

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1665	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1665	-	1674	Ide Lindenov til Vrå.
1674	-	1675	Kirstine Beck til Lengsholm, datteren.
1675	-	1689	Tøger Lassen til Rødslet.
1689	-	1692	Peder Tøgersen til Rødslet, sønnen
1692	-	1701	Hans Benzon til Sohngårdsholm, svogeren.
1701	-	1706	Theodosius Levetzau til Oksholm.
1706			Christian Frederik Levetzau til Restrup.
1853			Selvejere ca. fra dette år.

Fæstere:

Trogels

Den første fæster var måske en mand ved navn Trogels, som måske blev efterfulgt af en søn Peder Trogelsen, + før 14.2.1618 jf. nedenstående. Hans hustru kendes ikke, men hun var formodentlig anden gang gift med en Poul, og de havde en søn Hans Poulsen, se 1688-matr. nr. 25..

Børn var måske:

1. Peder Trogelsen, se næste fæster.
2. Jens Trogelsen. Fæster af 1688-matr. nr. 1a.
3. Karen Trogelsdatter, som var gift med præsten Claus Christensen i Buderup Sogn, + 1666, var måske også en datter.
4. Søren Trogelsen, der nævnes i en sag på Viborg Landsting 14.9.1633.

Peder Trogelsen, 1610, 1618

Kapitlet havde 1625 og 1664 3 gårde med ydelse af 48 skp. byg. Det skønnes ud fra byg-ydelsen og placeringen af de øvrige to, at Peder Trogelsen havde nærværende gård. Han nævnes 1610 i Mandtal til Mortensdag under inderster og bol.

1625 nævnes han i Viborg Kapitels jordebog, årlig afgift byg 3 pd. 3 skp. (48 skp.), havre 6 skp. 1 svin, 1 gås, arbejdspenge 21 sk. 2 alb., gæsteri 18 sk. 2 alb. Byg-ydelsen svarer til en helgårds, og det viser sikkert, at betegnelsen helgård, halvgård og bol var flydende.

Gamle Peder Trogelsen, + før 14.2.1618, ~ med Karen Ibsdatter, der levede endnu 20.1.1625. Efter hans død blev hun gift med Jens Christensen Klitgård i Nørholm. Gamle Peder Trogelsen var værge for halvbroderen Hans Poulsens datter Dorthe Hansdatter, se under Hans Poulsen, 1688-matr. nr. 25. Karen Ibsdatter havde flere sager med Hans Poulsen 1618-1625. Hvorfor Peder Trogelsen er værge mens den fødte værge Hans Poulsen fortsat lever er vanskeligt at forstå.

Peder Mouridsen, 1632, 1657

Han er sikkert den Peder Mouridsen, som 25.2.1620 vidnede, at han 14 år tilbage i tiden huskede, at præsterne i Nørholm altid havde haft halvdelen af sognets kongetiende. Han nævnes 1631 i Pengeskatten Mortensdag, 1632 i Pengeskatten til Mortensdag og 1633 i pendingeskat, kronbønder og adlens tjenere, Mortensdag, gårdmænd. 5.6.1635 bevidnede han på Nørholm Birketing, at Michel Lauridsen i Nørholm var en blind og vandfør mand og så forarmet, at han ikke Mortensdag 1634 kunne betale skat. Han blev 13.10.1638 og 25.4.1640 af Niels Ytesen i Nibe stævnet for gæld, vognleje og brevpeng. ¹

Af et tingsvidne af 20.11.1646, Bilag til Pengeskatmandtal Michelsdag og Mortensdag 1646 fremgår, at han var forarmet af indkvartering af rigets fjender og ikke kunne betale halv skat til kongen. Ved Mandtal på pendingeskat Michelsdag og Mortensdag 1647, gårdmænd, betalte Peder Mouridsen halv skat. 3.11.1648 vidnede han på Nørholm Birketing om bønder, som var forarmede formedlest de sidste fjenders indfald, så de endnu ikke er kommen til rette, så og for kornets forandring og svaghed, så de formår ikke at udgive den påbudne pengeskat, som til Martine skulle ydes i Aalborgs skriverskue.

Ved Penge- og kornskat 1655 betalte Peder Mouridsen 1 mk. Han nævnes også i Mandtal Unionspenge og kornskat 1656 og i Mandtal Kronens, hospitals og gejstlighedens bønder 1656, gårdmænd. Han nævnes 1658 i Unionsskatten med en inderst, Jens Jensen, men da han var død 1657, man har glemt at rette bøgerne.

Han nævnes 1664 i matriklen, Viborg Kapitels tjener, 1 gård Peder Mouridsen, hartkorn 7-3-2²/₇, afgift 6 tdr. 3 skp. byg, (48 skp.) 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 26 sk. arbejdspenge 28 sk. 2 alb. gæsteri. Det må igen skyldes, at man ikke har fået rettet bøgerne.

3.2.1665 solgte Kronen gården til Ide Lindenov til Vrå. Salig Peder Mouridsens hustru, 7-3½-0-1¹/₇, årlig afgift 3 pd. 3 skp. byg (48 skp), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 18 sk. 2 alb. gæsteri.

Efter Peder Mouridsens død er der stille omkring enken indtil 1670, hvor der er en del sager mod hende. 1.7.1670 fik Christen Mortensen i Svenstrup dom over Else Christensdatter, salig Peder Mouridsens i Nørholm, og hendes søn Christen Pedersen ang. penge, som Else var skyldig til Christen Mortensens hustru Anna Poulsdatter, iht. et gældsbrev af 13.2.1667, underskrevet ECD (Else Christens Datter), MPS (Mourids Peder Søn), CPS (Christen Peder Søn), til vitterlighed Poul Kras.

8.7.1670 stævnedes Laurids Lauridsen Smed i Nørholm på vegne af præsten Peder Jensen i Nørholm salig Mourids Pedersens ² arvinger, nemlig hans moder Else Christensdatter, og hendes børn med gamle Mourids Pedersens søn Peder Mouridsen, dvs. hans søskende, nemlig broderen Christen Pedersen, søsteren Karen Pedersdatter, svogeren Christen Andersen på vegne af sin hustru Kirsten Pedersdatter, alle i Nørholm, Peder ... sen i Nibe hans hustru Maren Pedersdatter og Jens Michelsen ang. 29 sldl. efter obligation af 12.10.1669.

8.7.1670 stævnedes Søren Jensen i Nørholm på vegne af søstre Mette og Karen Jensdatter Christensdatter, salig Peder Mouridsens med lavværge ang. 12 sldl., som hendes salig mand Peder Mouridsen skyldte

¹ Nibe tingbog 13.10.1638, 47a, 25.4.1640 s. 19a.

² Mourids Pedersen død 24.4.1670 i Nørholm.

afgangne Jens Sørensen efter et gælds brev af 7.2.1655. Den 8.7.1670 stævnedes Peder Willumsen på vegne af sin salige bror Thomas Willumsens hustru Anna Sørensdatter, ang. penge Thomas Willumsen havde lånt iht. et brev af 9.3.1656 med Peder Mouridsen og Claus Clausens signeter påtrykt.

8.7.1670 fik Mads Sørensen Wolf vidne at han havde stævnet Else Christensdatter, salig Peder Mouridsens med lavværg. 15.7.1670 forbød Jens Buus på vegne af sin husbond Ide Lindenov til Vrå Else Christensdatter, salig Peder Mouridsens, at fjerne noget fra gården. Hvordan dette skal forstås med en ny fæster Peder Mortensen senest 1664 er vanskeligt at forstå. Måske har hun beholdt en del af gården. 29.7.1670 stævnedes Jens Buus på vegne af sin husbond Ide Lindenov til Vrå Else Christensdatter, salig Peder Mouridsens, for arbejdspege. Hendes søn Christen Pedersen mødte og vidnede om besåningen af jorden. 19.8.1670 stævnedes Peder Kras og medbrødre til tinget at afsige deres vurdering ang. noget kornsæd i marken ifm. hans gældsfordring hos Else Christensdatter, salig Peder Mouridsens.¹

Peder Mouridsen, * o. 1600, † 18.4.1657 i Nørholm, sikkert søn af Mourids Skammelsen, fæster i 1688-matrikel nr. 22, se nedenstående, ~ Else Christensdatter, † 10.5.1672.

Børn:

1. Mourids Pedersen i Nørholm, † 24.6.1670 i Nørholm.
2. Christen Pedersen.
3. Karen Pedersdatter.
4. Kirsten Pedersdatter, ~ Christen Andersen.
5. Maren Pedersdatter, gift Peder ... i Nibe

Peder Mortensen Kock, 1675, 1696

17.3.1675 skødede Kirstine Beck, Ide Lindenovs datter, gården til Tøger Lassen til Rødslet. Peder Mortensen, 3 pd. 3 skp. byg, (48 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 18 sk. 2 alb. gæsteri. Hans afgift byg afviger meget fra forgængerens, forklaringen er ikke fundet. Muligt skal de to første fæstere knyttes til en anden gård.

Peder Mortensen nævnes 1681 i forarbejderne til matriklen 1688 som fæster i Nørholm. I 1688-matriklen nævnes Tøger Lassens tjener: Nr. 2 Peder Mortensen, hartkorn 1664-matriklen 7-3-2-²/₇, hartkorn 1688-matriklen 7-7-1-0.

Da Tøger Lassen døde i 1689 arvedes gården af hans søn Peder Tøgersen til Rødslet. Han solgte 28.7.1692 gården til Hans Benzon til Sohngårdsholm og i Konsumptions- og folkeskat 1696 nævnes Hans Benzons tjener, Peder Mortensens hustru og i Konsumptions og folkeskat 1697 Hans Benzon tjener, salig Peder Mortensens enke.

28.6.1672 fik Peder Mortensen i Nørholm på vegne af moderen Else Pedersdatter, salig Peder Nielsen Kras,' et arveafkald. Søren Simonsen, borger i Aalborg på hustruen Johanne Pedersdatters vegne bekendte at have modtaget al arv efter hendes broder Peder Nielsen Kras. Samme dag fik Peder Mortensen på vegne af moderen Else Pedersdatter, salig Peder

¹ Alle nævnte sager i Nørholm Birks Tingbog 1670-1676.

Kras' enke et afkald af Mads Pedersen i Nørholm, der bekendte at have modtaget den arv han kunne tilkomme efter broderen Peder Nielsen Kras.¹

8.11.1672 blev det på birketinget bevidnet, at Peder Mortensen i Nørholm tog Jens Buus i hånden og lovede at holde ham skadesløs for omkostninger, som Søren Terkelsen havde haft på en stævning for landgilderestance.

15.5.1674 blev Peder Mortensen af Jens Sørensen Buus på vegne af dennes husbond Ide Lindenov til Vrå stævnet ang. landgildepenge. Det gentog sig 4.6.1675.

18.6.1675 fik Peder Mortensen i Nørholm et vidne om syn af hans barns lig. Det må være datteren Else.

22.9.1676 stævnedes Jørgen Nielsen i Nørholm² på sin egen og på moderens vegne Peder Mortensen i Nørholm ang. et jordstykke til hans og moderens gård.

26.8.1681 nævnes han som den eneste tinghører, der var mødt på birketinget.

16.12.1681 fik hans bror Morten Mortensen i Nørholm et arveafkald. Peder Mortensen på egne vegne og Jens Nielsen Lyngbjerg på vegne af hustruen Ellen Mortensdatter bekendte, at de havde fået deres arv efter deres mor og hustrus mor, Else Pedersdatter, salig Peder Kras', som boede og døde i Nørholm.

Peder Mortensen, * o. 1640, † 1.4.1693, søn af Morten Christensen i Annerup, † o. 1654 på Råkildegård, og Else Pedersdatter, * o. 1605, † før 11.11.1681 (hun ~ 2. med Peder Nielsen Kras, se 1688-matr. nr. 20, Hyllegård, Vestre del. Else Pedersdatter var af Byrialsen-slægten i Rinds herred), ~ 13.6.1669 i Nørholm med Anna Jensdatter, hun levede ved Konsumptions- og folkeskatten 1.1.1698,

Peder Mortensens bror Morten Mortensen var rytterbonde i 1688-matr. 20. og søsteren Ellen var gift med Jens Nielsen Lyngbjerg i 1688-matr. 15.

Børn:

1. Jens, *1670 Tredje pinsedag, † 3.10.1690 .
2. Peder, *11.2.1672 .
3. Morten, * 3.8.1673.
4. Else, * 18.4.1675.
5. Dødfødt drengebarn, * 8.6.1676
6. Christen, * 24.6.1677.
7. Niels, * 18.9.1680.
8. Jens, * 24.6.1684, tvilling.
10. Else, * 24.6.1684, tvilling.

¹ Else Pedersdatter af slægten Byrialsen, ~ 1. Morten Christensen i Annerup og havde sønnen Peder Mortensen. Peder Nielsen Kras, søn af Niels Corfitsen i Nørholm. Hans mor, hvis navn jeg ikke kender, havde været gift med en Peder, og de havde datteren Johanne Pedersdatter, Peder Nielsen Kras' halvsøster, samt Mads Pedersen, fæster i Nørholm.

² Jørgen Nielsen Kras.

Peder Mortensen Kocks enke, 1696, 1697

Christen Pedersen 1706 -1743

Fæstebrev på den gård han påbor af hartkorn 7-7-1-1, en helgård. Restrup 22.6.1719.

Nævnes 1710 i Konsumptions og folkeskat, 1732 i Restrups jordebog og 1739 i Restrups matrikel. Da Restrup gods 24.6.1720 erhvervede Relutionsretten til gården, står der Peder Mortensens hustru, men det er forældede oplysninger.

Christen Pedersen, * 27.2.1676, † 7.10.1742, 65 år 2 md., søn af Peder Christensen Aalestrup i Vestergård, ~ 16.8.1706 med Helvig Sørensdatter Buus, * 25.3.1690, † 2.9.1731, 42 år 4 md. og nogle dage, datter af Søren Jensen kaldet Buus, søn af Jens Andersen og Helvig Sørensdatter Buus.

Børn i 1. ægteskab:

1. Jens, * 7.8.1707, † 29.5.1711.
2. Peder, * 10.2.1709, † 29.8.1718.
3. Jens, * 18.1.1711 .
4. Anna, * 6.1.1713, † 12.7.1718.
5. Kirsten, * 18.8.1715, † 3.11.1715.
6. Peder, * 10.10.1717, † 2.7.1718.
7. Anna, * 27.4.1719, † 9.5.1719.
8. Anna, * 11.5.1721.

Børn i 2. ægteskab:

9. Thomas, * 14.11.1734.
10. Peder, * 29.9.1736, degn i Ø. Hornum, dør ugift.
11. Christen, * 12.4.1739, † 9.6.1739.
12. Helvig, * 18.9.1740, † 1.1.1741.

Poul Olufsen 1743 - 1754

Født i Nørholm, en gård no. 2, af hartkorn 7-7-1-0 og af no. 33 1-4-0-0, ialt 9-5-1-0, den Christen Pedersen i fæste havde og er fradød, som han i fæste forundes på følgende vilkår, han betaler sin formands restance fra 1741, og hvad efter jordebogen er for 1742, ægter enken såvel som antager Christen Pedersens efterladte datter her ved gården med føde og klæder hendes livstid, han beholder hvad der er ved boet, den akorderede indfæstning er betalt. Restrup 10.10.1742. C.F. Levetzau.

Den omtalte datter må være Anna af første ægteskab. Der må være noget i vejen med hende siden, hun skal forsørges i sin livstid, for hun er ved fæstets indgåelse 20 år, almindeligvis ville der stå, at han skal holde hendes bryllup. Cathrines børn er ikke omtalt, det var en selvfølge at de skulle blive hos moderen.

Poul Olufsen, † 5.5.1754, ~ 26.1.1743 med enken Cathrine Thomsdatter, forlovere Keld Pedersen og Bagge Pedersen, ingen børn.

Knud Christensen 1754 - 1774

Den gård som Poul Olufsen sidst iboede og fradøde no. 2 af hartkorn 7-7-1-0 og af no. 33 1-4-0-0, ialt 9-5-1-0, hvilken gård med sit rette tilligende og hvad dertil med rette hører, han må nyde bruge og beholde i fæste på de vilkår, han ægter enken og beholder indbo og udbo og besætning, lige som hans formand haver haft, når han deraf

svarer og gør som hans formand har svaret og gjort, indfæstning er betalt. Restrup 3.7.1754.

Knud Christensen, † 1. søndag efter påske 1770, skifte 25.4.1770, ~1.5.10.1754 med Cathrine Thomsdatter Bruun, † 20.1.1788. Ingen børn, selv om hun er gift 3 gange er der kun de to sønner af første ægteskab.

Thomas Christensen 1774 - 1804

Ungkarl, født i Nørholm, den gård hans moder Knud Christensens enke sidst besad og nu til ham godvillig har afstået af hartkorn 9-5-1-0, som han fæster på de vilkår, gården som han allerede har antaget med hvad der fandtes af levende og dødt, skal han med besætning og bygninger holde i forsvarlig stand og ej marken til upligt bruge eller upligt bruge lade, s varer alle kongl. skatter, og sit landdlde i rette tider, gør sit hoveri efter den ny hoveriforening af 20.2.1771, og skal fæsteren årlig give sin moder, hvis hun skulde få i sinde at flytte fra ham 2 tdr. rug, 2 tdr. byg, samt føde og græs til en ko og 2 får og bestandig fri husværelse, hvilken ko og får samt en seng med klæder og videre nødvendigt, som hans moder har frihed til at udtage af boet når for godt befindes, imod at fæsteren efter hendes død uden nogen betaling beholder, så velsom hvad hun videre kunn efterlade sig, siden fæsterens broder har givet tilbørlig afkald, mod han når hun ved døden afgår, uden nogen betaling, giver hende en skikkelig og sømmelig begravelse, den på gården hvilende restance skal fæsteren betale. Indfæstning 55 rdl. er betalt. Søbygård 20.7.1773 S.H. Levetzau.

Thomas Christensen er i Carit Etlands "Brylluppet på Bernstorf" den koporal "Bette Tammes", der efter det mislykkede attentat med gift på Struense kører løjtnant Levetzau til Restrup.

Thomas Christensen, † 23.9.1810, ~ 6.11.1774 til Anna Michelsdatter, * o. 1743, † 3.5.1819, 76 år. Hun er datter af Michel Andersen Skytte (Hertz), der en tid boede i Tostrup og var skytte på Restrup, hendes moder Inger Marie Andersdatter død i Sønderholm 1.4.1753, der skifte i Restrup skifteprotokol.

Børn:

1. Christen , * 15.8.1775.
2. Knud, * 31.3.1777.
3. Inger Marie, * 6.8.1780, † 20.12.1801.

Knud Thomasen, 1804 - 1853

Den gård hans fader Thomas Christensen for alderdom og skrøbelighed har afstået til ham hartkorn 8 tdr., han fæster på de vilkår, i den stand han modtager bygninger, besætning og inventar skal han igen ved dødsfald eller fratrædelse være pligtig til at levere det, eller erstatte samme med penge, hvad der mangler ved et lovlig syn, han betaler alle kongl. skatter, levere det årlige landgilde her på Restrup hvert år inden Mortensdag, forretter upåklagelig hoveri samt rejser og pligtarbejde, efter hans formands indgåede hoveriforening. Han forbydes at have inderster til huse, pålægges forsigtig omgang med lys og ild, og da gårdens bygninger er i brandkassen forsikret, skal han betale den kontingent, fri for indfæstning. Restrup 20.8.1804. Raben Levetzau.

Knud Thomasen, † 1853, ~ 1.1.1804 med Kirsten Pedersdatter.

Børn:

1. Peder, * 26.12.1805.
2. Inger Marie, * 14.5.1808.
3. Thomas, * 30.9.1809, hjemmedøbt 27.8. 1809.
4. Christen, * 5.11.1813.

Christen Knudsen 1853-1867

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Knud Christensen 1867-1885

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Ane Cathrine Christensen 1887-1907

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Peder Christensen 1907-1913

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Anton Christensen 1913-1933

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

L.R. Dejgård 1933-1937

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Toft Simonsen 1937-1943

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Jens Jensen 1943-1948

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Oluf Nielsen 1948-1951

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Rønnov Andersen 1951-

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

1688-matr. 3

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1665	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1665	-	1668	Frederik Rodsten til Lengsholm
1668	-	1674	Ide Lindenov til Vrå.
1674	-	1675	Kirstine Beck til Lengsholm, datteren.
1675	-	1689	Tøger Lassen til Rødslet.
1689	-	1692	Peder Tøgersen til Rødslet, sønnen
1692	-	1701	Hans Benzon til Sohngårdsholm, svogeren.
1701	-	1706	Theodosius Levetzau til Oksholm.
1706			Christian Frederik Levetzau til Restrup.
1847			Selvejere ca. fra dette år.

Fæstere:

Da der fra 1610 til 1690 var flere personer i Nørholm med navnet Jens Jensen, er der risiko for sammenblanding af disse personer.

Gamle Jens Jensen I Kock, 1610, 1625

Han nævnes i ekstraskatterne 1610 til 1613, uden tilnavnet Kock og 1617-1622 med tilnavnet. Han er sikkert den Jens Jensen der nævnes i et tingsvidne af Nørholm Birketing 19.11.1624, fremlagt på Viborg Landsting 20.1.1625.

Jens Jensen cum socio, dvs. med medfæster, nævnes 1625 i Viborg Kapitels jordebog, årlig afgift byg 3 pd. 3 skp., (48 skp.), havre 6 skp., 1 svin, 1 gås, arbejdspenge 18 sk. 2 alb., gæsteri 26 sk. 2 alb. Medfæsteren var uden tvivl sønnen Jens Jensen.

Jens Jensen nævnes med tilnavnet Koch i skatten 8. maj 1626, Phillippi Jacobi 1627 og Sankt Hans og Michelsdag 1627.

Han er sikkert den Jens Jensen, der nævnes i ekstraskatterne frem til Bådsmandsskatten 1648.

Han er sikkert den Jens Jensen, der nævnes i et tingsvidne 20.11.1646, bilag til pengeskattemandtal Michelsdag og Mortensdag 1646, om bønder der var forarmede og ikke kunne betale kongen halv skat. Sikkert født o. 1580, død kort efter 1646 og inden 1650, hvor kirkebogen starter.

Det er måske samme mand, der havde en anden gård i Nørholm, 1688-matr. nr. 21: Jens Jensen nævnes 1625 i Viborg Kapitels provstis jordebog, årlig afgift byg 2 pd. (30 skp.), havre 6 skp., 1 svin, 1 gås. arbejdspenge 21 sk. 1 alb. gæsteri 13 sk. 1 alb. Medfæsteren var sikkert sønnen af samme navn.

Jens Jensen Kock II, 1651

Jens Jensen Kock II. Sikkert født o. år 1600, søn af formanden. Han er sikkert den "Cum socio), dvs. medfæster, som faderen havde jf Viborg Kapitels jordebog 1625.

Han er sikker den Jens Jensen, der nævnes i ekstraskatterne fra 1649. 1668 var han inderst hos Jens Jensen, den næste fæster, uden tvivl hans søn. Jens Jensen Kock, + 1678.

Jens Jensen III, 1651, 1690

Han nævnes i ekstraskatterne 1651-1658 med en inderst af samme navn, sikkert faderen.

Han nævnes i ekstraskatten 1653, hvor han nævnes med en inderst Jens Jensen, uden tvivl sønnen Han nævnes 1655 og 1656 i mandtal til skatten og 1658 i mandtal til Unionsskatten.

I matriklen 1664 står Unge Jens Jensen som fæster under Viborg Kapitel, provstiet, hartkorn 7-3-2²/₇, årlig afgift 6 tdr. 3 skp. byg, (48 skp.) 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 18 sk. 2 alb., gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge.

23.2.1665 skødede Kronen gården til Ide Lindenov til Vrå og da står Unge Jens Jensen som fæster. Årlig afgift 3 pd. 3 skp. byg, (48 skp.) 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 26 sk. 1 alb. gæsteri, 18 sk. 2 alb. arbejdspenge.

27.10.1668 skødede Frederik Rodsten til Lengsholm gården til svigermøderen Ide Lindenov til Vrå, og da var Jens Jensen og Unge Jens Jensen fæstere. Årlig afgift 3 pd. og 3 skp. byg, (48 skp.) 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 26 sk. 1 alb. gæsteri, 18 sk. 2 alb. arbejdspenge. Gården havde da 15.10.1668 af Ide Lindenov været pantsat til Abild Sandberg, salig Melchior Odlands. Frederik Rodsten må have indløst pantet.

17.3.1675 skødede Kirstin Beck til Lengsholm gården til Tøger Lassen til Rødslet, hartkorn 7-3¹/₂-0-1¹/₇, og da var Jens Jensen og Unge Jens Jensen fæstere. Årlig afgift 3 pd. 3 skp. byg, (48 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 26 sk. 1 alb. gæsteri, 18 sk. 2 alb. arbejdspenge. Fæsteren var nok kun Unge Jens Jensen, man har ikke fået rettet bøgerne.

Ved matriklen 1664 var han også fæster af 1688-matr. nr. 21, ½ gård under Viborg Kapitel, hartkorn 4-0-0-1¹/₇. Årlig afgift 4 tdr. byg, (30 skp.) 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb., arbejdspenge. 13 sk. 1 alb. gæsteri.

Det viser også en sag, som 4.6.1675 var på Nørholm Birketing. Ærlige og velagtede Søren Bertelsen, ridefoged på Vrå, et tingsvidne ang. restancer og her nævnes lille Jens Jensen af *begge* gårde.

Lille Jens Jensen blev 6.8.1680 stævnet på birketinget. På Snapsting 1681 blev han sandemand for det kommende år.

Ved Konsumptions- og folkeskat 1. jan. 1681 betalte Lille Jens Jensen for Niels Jensen, Christen Christensen, Karen Christensdatter og Anna Bertelsdatter(?) til huse. Niels Jensen er sikkert hans bror, som 3.3.1672 i Nørholm blev gift med Anna Bertelsdatter.

Lille Jens Jensen, * o. 1630, + 7.3.1686, ~ 1. før 1650 med N.N, * o. 1630, + før 1650. ~ 2. 26.4.1654 Lille Jens Jensen og Anna Pedersdatter, + 4.6.1671, druknet Helvig Sørensdatter Buus' brønd, ~ 3. 1.1.1673 Lille Jens Jensen og Maren Nielsdatter i Aalborg, + 15.12.1679. ~ 4. 1.2.1681 Lille Jens Jensen med Johanne Michelsdatter.

Børn 1. ægteskab:

1. Maren Jensdatter, * før 1650, + 7.4.1675, ~ o. 18.12.1666 i Nørholm med Jens Nielsen Husmand i Nørholm. 31.1.1679. Nørholm birks tingbog. Jens Nielsen Husmand, et vidne på vegne af hustruen, salige Maren Jensdatter, at lille Jens Jensen resterede med 6 sld. fra den tid, da han ægtede hendes moder.

Børn 3. ægteskab:

2. Margrethe Jensdatter, * 14.12.1673.
3. Jens Jensen, * 23.1. 1676.
4. Maren, * 15.12.1679, født samme dag som moderen døde.

Jens Jensen IV

Jens Jensen, ~ 7.3.1688 med Maren Justsdatter af Hasseris.

I Matriklen 1688 nævnes Unge Jens Jensen som fæster under Tøger Lassen til Rødslet, hartkorn 7-7-0-2. Forskellen i hartkorn skyldes den nye matrikel men sikkert også, at lidt eng var tillagt. Denne "Unge Jens Jensen" var sikkert en ny mand af samme mand.

Unge Jens Jensen nævnes i Kop- og ildstedsskatten 1690 som Tøger Lassens fæster. 28.7.1692 skødede Tøgers Lassens søn Peder Tøgersen gården til svogeren Hans Benzon til Sohngårdsholm, og her nævnes Jens Jensen som fæster, årlig afgift 3 pd. 3 skp. byg, (48 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 4½ mk. gæsteri. Han nævnes måske her, selv om han var død, man har ikke fået bøgerne rettet.

Da Restrup 1720 fik relationsretten til gården, står Jens Jensen og Unge Jens Jensen som fæstere, men det skyldes, at kancelliet har brugt oplysningerne fra 1664!

Niels Jensen Husmand 1707 - 1733

Var fæster da Theodosius Levetzau 9.4.1706 solgte gården til broderen C.F. Levetzau til Restrup, hartkorn 7-7-0-2, landgilde byg 6 tdr. 5 skp. ½ pot, havre 7 skp., 1 ort, 1 pot, 1 svin, 1 gås, gæsteri 4 mk. arbejdspenge 7 rdl. 5 mk. 6 sk. Bygafgiften er blevet sat op fra de 48 skæpper til 50,05 skp. idet 1 pot = 1,93 l og 1 skæppe = 18,55 l i Viborgmål. Nævnes i folkeskatten 1710. Fæstebrev 1719 på hans gård, hartkorn 7-7-0-2.

Niels Jensen Husmand, * 25.1.1674 i Nørholm, † 25.5.1737, 60 år, søn af Jens Nielsen Husmand og Maren Jensdatter, datter af ovennævnte Jens Jensen III, ~ Anna Børgesdatter, * o. 1666, † 1752, 86 år. Er ikke viet i sognet.

Børn:

1. Maren, * 22.7.1707.
2. Jens, * 22.5.1710.
3. Anna, * 1.1.1713.
4. Jens, * 13.2.1718.
5. Jens, * 20.7.1721.

Jørgen Christensen Husmand 1733 - 1776

Fæstebrev på den gård som Niels Husmand formedlest armod ej længere kan besidde, står i ny mtr. for hartkorn 8-0-0-2, 1) gården overtager han straks og nyder hvad der er af besætning, vogne, plove, redskaber samt bohave 2) jeg opbygger rolingen for ham, og giver ham 2 køer, samt det manglende sædekorn til vårsæden, alt uden betaling 3) nyder han 1 års

frihed for skatter og arbejde og 2 års frihed for landgilde hvorefter når friheden er forbi han svarer landgilde efter jordebogen og betaler skatterne promte, og gør det arbejde her på gården som hans formand for ham haver gjort. Restrup 2.1.1733.

Jørgen Christensen Husmand, * o. 1692, † 17.1.1784, 92 år 2 md. Ligprædiken. ~ 8.2.1733 med Kirsten Christensdatter. Forlovere: Keld Pedersen og Peder Jensen Wammen, † 30.9.1736 i barselsseng 31 år 5 måneder. ~ 2. 3.4.1737 med Anna Pedersdatter, * o. 1708, † 18.8.1773, 65 år og nogle måneder.

Børn i 1. ægteskab:

1. Christian, * 7.11.1734.
2. Peder, * 30.9.1736, † 21.10.1736.

Børn i 2. ægteskab:

2. Kirsten, * 3.8.1738.
3. Karen, * 31.7.1740.
4. Anna, * 27.1.1743.
5. Peder, * 31.1.1746. Efterfulgte faderen.

Peder Jørgensen 1775 - 1812

Fæstebrev på den gård i Nørholm, som hans fader Jørgen Husmand forhen har haft, men for høj alder og skrøbelighed frasagt, så bliver Peder Jørgensen fæster af stedet som står for hartkorn 7-7-0-2 samt $\frac{1}{8}$ del af provsteengen 0-1-0-1, på de vilkår at hans gamle fader skal blive ved stedet og gives fornøden underholdning, og at han svarer den på gården hæftende gæld, indfæstning 10 rdl. er betalt. Aproberet af Sl. enkegrevinde S.H.Levezau. 20.2.1775 Restrup. 24.6.1776, forvalter Høst på Restrup, selv forpagter på Åstrup og Overklit.

Peder Jørgensen, * 31.1.1746, † 20.5.1824, ~ 27.4.1777 med Maren Lauridsdatter † 17.1.1850.

Børn:

1. Anna, * 22.2.1778, ~ Peder Knudsen.
2. Laurids, * 7.1.1781, ~ Karen Jensdatter, overtager fæstet.
3. Maren, * bededag 1784, ~ Jens Christensen Klitgård.
4. Kirsten, * 7. søndag i Trinitatis 1787.
5. Barbara, * 11.9.1791.
6. Karen, * 26.2.1795, ~ Laurids Mortensen

Unge Laurids Pedersen 1812 - 1824

Efter jordebogen fæster fra 30.4.1812. ~ Maren Jensdatter, ikke gift i sognet. Efter Original 1-kortet kaldes han Unge Laurids Pedersen. I Matrikeldirektoratets sogneprotokol 1814 står, han med hartkorn 5-6-1- $\frac{1}{4}$. Nævnes i Restrups jordebog 1824, **Børn:**

1. Ane Marie, * 14.6.1875, † 24.7.1815.
2. Peder, * 10.4.1817.
3. Niels, * 7.2.1820.

Niels Lauridsen

Formandens søn.

1688-matr. 4

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1665	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1665	-	1674	Ide Lindenov til Vrå.
1674	-	1675	Kirstine Beck til Lengsholm, datteren.
1675	-	1689	Tøger Lassen til Rødslet.
1689	-	1692	Peder Tøgersen til Rødslet, sønnen
1692	-	1701	Hans Benzon til Sohngårdsholm, svogeren.
1701	-	1706	Theodosius Levetzau til Oksholm.
1706			Christian Frederik Levetzau til Restrup.
1853			Selvejer Niels Jensen

Fæstere:

Anne Jeppes, 1610, 1612

Hun nævnes i ekstraskatterne 1610, 1611 og 1612. Hun var sikkert enke efter fæsteren Jep. På den plads i ekstraskatterne, hvor hun står, står efterfølgende Christen Ibsen. Da Ibsen og Jepsen ofte er det samme navn, er efterfølgeren formodentlig en søn.

Christen Ibsen, 1613, 1656

Han nævnes i ekstraskatterne 1613-1652.

I Viborg Kapitels jordebog 1625 var der 2 gårde, som begge ydede 60 skæpper byg, og som det ikke er lykkedes at genfinde sikkert i matriklen 1664, Kapitlets gårde. Det var Christen Ibsen cum socio og Michel Pedersen cum socio. Det antages, at Jens Sørensen Buus efterfulgte Christen Ibsen og Mads Jensen efterfulgte Michel Pedersen cum socio.

Christen Ibsen bevidnede 25.2.1620 i et tingsvidne af Nørholm Birketing, at han "Unge Christen Ibsen", huskede 30 år tilbage i tiden, at præsterne i Nørholm altid har haft halvdelen af kongetienden.

Unge Christen Ibsen vidnede 25.2.1620 på Nørholm Birketing, at præsterne i Nørholm altid har haft halvdelen af kongetienden og huskede dette 30 år tilbage i tiden, hvilket indikerer et fødselstidspunkt o. 1570. Der var da også en Gamle Christen Ibsen, som huskede 40 år tilbage i tiden, men det ersikkert ikke nærværende.

Christen Ibsen cum socio nævnes i Viborg Kapitels jordebog 1625, årlig afgift byg 4 pd. (60 skp.), havre 6 skp., 1 svin, 1 gås, arbejdspenge 26 sk. 2 alb., gæsteri 26 sk. 2 alb.

Han nævnes også 1632 i Pengeskatten Mortensdag og i Pendingeskat kronbønder og adlens tjenere Mortensdag 1633 under gårdmænd, endog 2 gange. Han nævnes i bådsmændssakten 1. maj 1652.

Christen Ibsen, * o. 1570, begravet 25.11.1655 i Nørholm.

Jens Sørensen Buus, 1655, 1692

Jens Sørensen Buus var en meget velanset mand, der ofte optrådte som foged for sin husbond Ide Lindenov til Vrå, ligesom han ofte var i dommers sted på birketinget.

Jens Sørensen Buus nævnes første gang i Unionspenge- og kornskatten skatten 1655. I matriklen 1664 nævnes Jens Sørensen Buus som fæster under Viborg Kapitel, hartkorn 9-0-0-1¹/₇, årlig afgift 8 tdr. byg, (60 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb., arbejdspenge 26 sk. 2 alb. gæsteri.

22.2.1665 solgte Kronen af Viborg Kapitel provstigods gården til Ide Lindenov til Vrå, hartkorn 9-0-0-4⁴/₇, årlig afgift 4 pd. byg, (60 skp.) 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 26 sk. 1 alb. gæsteri, 21 sk. 2 alb. arbejdspenge.

27.10.1668 skødede Frederik Rodsten til Lengsholm, ~ Kirstine Beck, datter af Steen Beck og Ide Lindenov til Vrå, gården tilbage til svigermoderen.

Ide Lindenov døde 1674, og da blev Kirstine Beck ejer af gården. Da var Jens Sørensen Buus fæster, årlig afgift 4 pd. byg, (60 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 26 sk. 2 alb. gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge.

17.3.1675 skødede Kirstine Beck, Ide Lindenovs datter, gården til Tøger Lassen til Rødslet, fæster Jens Sørensen Buus, årlig afgift 4 pd. byg, 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 26 sk. 1 alb. gæsteri. 21 sk. 2 alb. arbejdspenge.

Jens Sørensen Buus nævnes i matriklen 1688 som fæster under Tøger Lassen til Rødslet, hartkorn 1664, 9-0-0-1¹/₇, hartkorn 1688 9-5-3-2.

Han var fæster 28.7.1692, da Tøger Lassen til Rødslets søn Peder Tøgersen solgte gården til svogeren Hans Benzons til Sohngårdsholm.

3.6.1670 fremlagde velagte Jens Buus i Nørholm på vegne af sin husbond Ide Lindenov til Vrå en stævning over Iver Jensen i Nibe ang. betaling for leje af et bundgarn i 1668 og 1669. 1.7.1670 stævnede Jens Buus på vegne af sin husbond Ide Lindenov til Vrå, ang. to piger hos Mads Sørensen Wolf, der havde haft lejemål med Søren Madsen. De skulle betale en bøde eller gå i fængsel. 8.7.1670 stævnede Jens Sørensen Buus, på vegne af sin husbond Ide Lindenov til Vrå unge piger og karle i Nyrup til tinget ang. et syn, på enge til Nyrup kær. Jens Buus gav last og klage på Nyrup mænd og opkrævede sandemænd til Nyrup kær.

28.2.1673 begærede Jørgen Poulsen et afkaldsvidne af Jens Sørensen Buus i Nørholm på vegne af dennes søsters ¹ søn Anders Jensen. Anders Jensen bekendte, at han af sin stedfader Jørgen Poulsen havde fået, hvad han kunne bekomme i arv efter sin mor og gav fuldmagt til sin morbroder Jens Sørensen Buus til at give Jørgen Poulsen afkald.

Hans Nielsen ² fik samtidigt på vegne af Jens Sørensen Buus tingsvidne om en venlig kontrakt mellem Jens Sørensen Buus og Hans Nielsen på vegne af Jens Sørensen Buus' børns Anders, Søren, Jens, Simon, Dorthe, Mette og Kirsten. ³

12.5.1676 fik Jens Buus i Nørholm et vidne ang. syn af sit hus efter en venlig kontrakt med Hans Sørensen Pugh ang. arv, som hans børn kunne tilfalde efter deres moder salig Anna Hansdatter. Hans Sørensen Pugh fik samtidigt et vidne, at Jens Buus på vegne af sin hustru salig Anna Hansdatter bekendte at have oppebåret af hendes fader Hans Pugh hvad hun kunne tilkomme efter hendes moder Maren Jensdatter.

¹ Søsteren Helvig Sørensdatter Buus, ~ 1. med Jens Andersen i Nørholm, deres søn Anders Jensen, Helvig ~ 2. med Jørgen Poulsen.

² Hans Nielsens bror Simon Nielsen i Vestergård var gift med Anna Sørensdatter Buus, Helvig Sørensdatter Buus' søster.

³ De tre børn af Jens Andersen og Helvig Sørensdatter Buus, Jens, Dorthe og Mette er ikke fundet i kirkebogen. De fik 20. i Trinitatis døbt to drenge Poul og Søren, hvor Søren er fejl for Simon. Sønnen Poul døde 12.5.1680, mærkeligt at han ikke er nævnt.

Jens Sørensen Buus, * o. 1630 i Hæsum, Ø. Hornum sogn, † 26.5.1694 i Nørholm, søn af Søren Jensen Buus og Mette Poulsdatter Kras af Nørholm, datter af birkefoged Poul Nielsen Kras i Nørholm, ~ 1. 14.10.1655 i Nørholm med Maren Andersdatter, † 19.2.1672 i Nørholm, ~ 2. 2.2.1673 i Nørholm med Anna Hansdatter Pugh, † 20.1.1675 i Nørholm, datter af fæsteren i 1688-matr. nr. 17, Hans Sørensen Pugh i Nørholm og Maren Jensdatter. ~ 3. 31.10.1675 med Margrethe Nielsdatter Bislev, † 27.1.1695 i Nørholm.

Børn i 1. ægteskab:

1. Jens Jensen Buus, * onsdag efter 1. søndag i Advent 1666. Efterfulgte sikkert faderen.
2. Jens Jensen, skudt ihjel i Aalborg 1677 var måske en søn.
3. Peder Jensen Buus.
4. Anders Jensen Buus, * 1659, fæster af hus i Nørholm, senere en gård.
5. Søren Jensen.
6. Simon Jensen, * 1672, + 1676.
7. Dorthe Jensdatter, Dominica 3. Epiphania 1658. Absolveret for hor 1676.
8. Mette Jensdatter, 12. Trinitatis 1663.
9. Kirsten Jensdatter, * 1670.
10. Maren Jensdatter, * 5.11.1656, + 19.11.
11. Dødfødt dreng, 30.9.1665.

Børn i 2. ægteskab:

12. Peder Jensen Buus, * 9.11.1673 i Nørholm, + 29.11.
13. Peder Jensen Buus, * 22.10.1674.

Børn i 3. ægteskab:

14. Knud Henrik Jensen Buus, * 26.12.1681.

Jens Jensen Buus, 1697

Nævnes i konsumptions- og folkeskat 1697. Han var uden tvivl søn af formanden. Han blev 16.6.1698 på Hornum-Fleskum Herredsting stævnet af gårdens ejer, renteskriver Hans Benzon til Sohngårdsholm, efter han var borttrømt og havde solgt gårdens inventar.

Morten Pedersen Kock, 1700 - 1722

Fæstebrev på den gård han påbor af hartkorn 9-5-3-2 den 22.6.1706.

Morten Pedersen, * 3.8.1673 i Nørholm, † 13.12.1722, 49 år og 4 måneder gammel, søn af Peder Mortensen Kock og Anna Jensdatter i 1688-matr. 2., ~ 20.1. 1700 i Sønder Tranders med Karen Lauridsdatter Gug, (Kirkebogen opslag 49), * 14.10.1680 i Sønder Tranders Sogn, datter af Laurids Nielsen og Maren Jensdatter (Kirkebogen opslag 34, datoen utydelig), † 19.4.1763 i Nørholm, 83 år og 1 uge gammel.

Børn:

1. Peder, * 2.1.1701.
2. Inger, * 14.7.1702, † 3.8.1727.
3. Anna, * 16.8.1704, † 30.3.1704.
5. Anna, * 27.3.1707.
6. Karen, * 18.1.1711, ~ Thomas Nielsen i Søndeholm mtr.19.
7. Laurids, * 30.4.1713.
8. Maren, * 18.10.1716, † 4.12.1737.

Morten Pedersens enke 1722-1750

Hun må have fået fæstet, da Morten Pedersen døde 1722. Nævnes i Restrups jordebog 1732, hartkorn 9-5-3-2, årlig afgift 8¼ tdr. byg, (62 skp.), 1 tdr. havre, 1 svin, 1 gås, gæsteri 5 mk. Hun nævnes også i Restrups matrikel 1739.

Laurids Mortensen 1750 -1768

Laurids Mortensen Klitgård, den gård, som hans moder hidtil har beboet, og nu for alderdom og skrøbelighed godvillig har opladt til sin søn, no. 4, af hartkorn 9-5-3-2 og ⅛ del af provsteengen hartkorn 0-1-0-1, hvilken gård er ham forundt i fæste, medtagen det lidet eng kaldet Absalons eng og 1 stykke i Vesterholm, som han selv omstanden og udlagt af den hans forhen beboede gård i byen, når han deraf betaler alle kongl. skatter, landgilde samt gør sit arbejde her til gården, indfæstning er betalt. Restrup 5.6.1750.

Han har haft fæstebrev af 30.7.1742 på, Christen Madsen Klitgårds gård, 1688-matr. 8, det er derfor han får tilnavnet Klitgård.

Gl. Laurids Mortensen Klitgård, * o. 1713, † 21.2.1768, knap 55 år, ~ 4.2.1753 i Sønderholm med Maren Poulsdatter.

Børn:

1. Karen, * 21.2.1757.
2. Kirsten, * 21.9.1756.
3. Laurids, 27.12.1760.
4. Laurids, * 10.6.1762.
5. Peder, * 23.2.1766.

Niels Pedersen Bonderup 1768 – 1797

Født i Nørholm, fæstebrev på den gård ibd. som Laurids Mortensen Klitgård, iboede og er fradød, på de vilkår, at han ægter hans efterladte enke som mellem dem skal være aftalt, gården står i nu mtr. for hartkorn 9-6-3-3, indfæstning 24 rdl. er betalt. Søbygård. 20.5.1768. Sophie Hedevig Levetzau.

Niels Pedersen Bonderup, * o. 1736, † 12.1.1806, 70 år, ~ 24.6.1768 med Laurids Mortensens enke Maren Poulsdatter, * o. 1731, † 12.10.1793, 62 år.

Børn:

1. Dorthe, * 1.9.1770, † 31.5.1773.
2. Karen, * 27.10.1771.

Christen Nielsen Smed 1797 - 1829

Christen Nielsen Smed af Nørholm, den gård Niels Bonderup iboede af hartkorn 8 tdr., men nu afstået, han fæster på de vilkår, i den stand han modtager bygninger, besætning og inventarium er han pligtig at aflevere det igen eller erstatte med penge, betaler alle kongl. skatter og betaler landgilde hvert års Mortensdag, forretter upåklageligt helgårds hoveri samt pligtarbejde, det forbydes han at have inderster, og pålægges ham forsigtig omgang med lys og ild, indfæstning 40 rdl. er betalt. København 4.6.1797. Raben Levetzau.

Christen Nielsen Smed, † 16.9.1848, ~ 22.6.1797 med Karen Nielsdatter, † 22.6.1847, datter af forgængerens Niels Pedersen Bonderup.

Børn:

1. Niels, * 10.9.1797.
2. Peder, * 30.6.1799.
3. Jørgen, * 19.4.1801.
4. Jens, * 1.11.1802, hjemmedøbt 23.3.1801.
5. Maren, * 4.9.1803.
6. Laurids, * 7.5.1809, † 1.8.1811.

Peder Christensen Smed 1829 -

Fæstebrev dateret 29.12.1829, overtager faderens fæste.

Peder Christensen Smed, ~ 7.11.1833 Margrethe Christensdatter, forlovere Christen Nielsen og Niels Christensen, begge Nørholm.

Børn:

1. Maren, * 6.6.1831
2. Christen, *
3. Niels, *

Niels Jensen, 1853-1854

Selvejer, skøde 20.6.1853 fra ejeren af Restrup, Møllerups fallitbo..

Frederik Christensen Bødker 1854

Jeg Niels Jensen sælger og skøder til Frederik Christensen Bødker af Nørholm den mig tilhørende gård i Nørholm By og Sogn med tilliggende jordejendomme og påstående bygninger, skyldsæt under mtr. no. 9 for gl. skat 54 rdl. 64 sk., og hartkorn 5-7-1-2¹/₄, som jeg ejer efter skøde fra Møllerups fallitbo af 20.6.1853. Købesum 4.500 rdl. hvoraf 200 er betalt, de øvrige 4.300 skal erlægges til december termin. 16.7.1854.

(Lars Frederiksen s. 151)

1688-matr. 5

Status 2009: Matr. nr. 10, Nørholm Bygade 12.

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1665	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1665	-	1668	Frederik Rodsten til Lengsholm
1668	-	1674	Ide Lindenov til Vrå.
1674	-	1675	Kirstine Beck til Lengsholm, datteren.
1675	-	1689	Tøger Lassen til Rødslet.
1689	-	1692	Peder Tøgersen til Rødslet, sønnen
1692	-	1701	Hans Benzon til Sohngårdsholm, svogeren.
1701	-	1706	Theodosius Levetzau til Oksholm.
1706			Christian Frederik Levetzau til Restrup.
1847			Selvejere ca. fra dette år.

Fæstere:

Niels Mogensen, 1585, 1602

Han er uden tvivl den Niels Mogensen, hvis gravsten ligger på kirkegården, syd for kirken, har haft et epitafium i kirken jf. Danske Atlas og hvis initialer NMWM står på klokken fra 1585. På gravstenen står der

Herunder denne stien
Hviler erlige Mand Niels
Mogensen til Nørholm og
Bleegraf som hensof den
(dato og årstal mangler)
Med sin kiere hustru Anne
Jensdater som hensof den
11 september Anno 1602
Og deris kiere børn
Kierstine Nielsdater Anne
Nielsdater Nielsdater
Mogens Nielsen, Jørgen
Nielsen Nielsdater
Gud gife dem På dommens
Dag en glædelig Opstandelse

Teksten ”erlige mand” viser, at han ikke var præst, idet der så skulle være brugt herretitlen og have stået ”Her Niels Mogensen...”. Teksten ”til Nørholm og Bleegraf” tyder modsat på, at han var præst. Viborg Kapitel ejede på den tid sammen med tre adelige godsejere al ejendom i Nørholm, og Niels Mogensen kunne næppe skrive sig til gods han ikke ejede. På klokken fra 1585 står initialerne NMWM, hvor M og W er sammen-slyngede. Det betyder sikkert Niels Mogensen Wingaard. Var han præst, burde der have stået HNMWM, dvs. Her Niels Mogensen Wingaard Mogensen. Der har

været et epitafium over Niels Mogensen i kirken.¹ Dette samt gravstenen med den adelig udformning og kirkeklokken viser, at Niels Mogensen var en meget velhavende bonde. Navnet Niels Mogensen optræder ikke i ekstraskatterne 1625-1658. Dette kunne igen tyde på at han var præst, idet disse var fritaget for ekstraskatter. Hans status er desværre uafklaret.

Niels Mogensen har først været i Jetsmark, men flyttede til Nørholm. Blegraf lå øst for kirken i Jetsmark. Mogens Thomsen Wingaard i Aalborg købte efter 1662 Kåsgård ved Jetsmark.² Præsten Mogens Thomsen Wingaard i Nørholms søn Mogens Mogensen Wingaard boede en tid efter sin afsættelse i 1684 på Kåsgård i Jetsmark Sogn. En anden søn af præsten, Thomas Mogensen Wingaard, født 1619 i Nørholm, døde 1691 i Saltum Sogn, var degn i Saltum 1663-1690.

I Viborg Kapitels jordebog fra 1625 optræder en Niels Mogensen, som kan være den samme, som ham der nævnes 1585 på kirkeklokken og 1602 på gravstenen, men kan ikke være identisk med ham, der nævnes 1664. Se nedenstående

Niels Mogensen, død efter 1602, gift med Anne Jensdatter, død 11. september 1602.

Børn:

1. Kirstine Jensdatter, død før 1602.
2. Anne Nielsdatter, død før 1602.
3. Mogens Nielsen, død før 1602.
4. Jørgen Nielsen, død før 1602.
5. N.N. Nielsdatter, død før 1602.

Christen Skammelsen Pugh, 1625,

I Viborg Kapitels jordebog 1625 nævnes en fæster, hvis navn er ulæseligt, årlig afgift byg 3 pd. (45 skp.), havre 6 skp., 1 svin, 1 gås, arbejdspenge 26 sk. 2 alb., gæsteri 26 sk. 2 alb. Det er den eneste af Kapitlets gårde, som yder 45 skp. byg, og det stemmer med ydelsen af Kapitlets gård ved matriklen 1664, hvor fæsteren Niels Mogensen som den eneste ydede 45 skæper byg. Det er formodentlig ikke den Niels Mogensen, der nævnes 1602 jf. ovenstående eller den der nævnes 1664, idet navnet Niels Mogensen ikke optræder i ekstraskatterne 1625-1658.

Det formodes derimod, at der er tale om Christen Skammelsen, der nævnes som gårdmand i ekstraskatterne 1631-1647.

Han vidnede 25.2.1620 på Nørholm Birketing, at præsterne i Nørholm altid har haft halvdelen af kongetienden og huskede dette 30 år tilbage i tiden, hvilket indikerer et fødselstidspunkt o. 1570.

Han stævnedes 18.4.1631 Niels Lauridsen Hals i Aalborg for en gæld på 9 rdl.³ Ved ekstraskatten Michelsdag 1648 nævnes på stedet, hvor han plejer at stå, Anna Madsdatter, utvivlsomt hans kone. Hendes navn ses i forskellige skrives former som Anna Mouridsdatter, Anna Mogensdatter. Hun nævnes i ekstraskatterne frem til Unionsskatten 1658. Hun blev er sikkert den Anna Madsdatter, der 7. søndag i Trinitatis blev trolovet og 20. søndag i Trinitatis 1660 gift med Jens Sørensen, fæster af 1688-matrikel nr. 31. Jens Sørensen og Anna Madsdatter fik ikke nogen fælles børn.

¹ Pontoppidan, Danske Atlas, bind 5, s. 54.

² Klitgaard, Hvetbo Herred, s. 355.

³ Aalborg byfogedes tingbog.

Christen Skammelsen Pugh, * o. 1570, + o. 1648, søn af Skammel Madsen Pugh i Nørholm (søn af birkefoged Mads Mouridsen Pugh i Nørholm), ~ Anna Madsdatter, hun er ikke fundet død i Nørholm, måske flyttet fra byen med den nye mand.

Niels Mogensen Wingård, 1664, 1666

Niels Mogensen nævnes i matriklen 1664 som fæster under Viborg Kapitel, 1 gård Niels Mogensen, 6-0-0-1¹/₇, årlig afgift 6 tdr. byg (45 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb., gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspege. Hartkornet er nok en fejl, for i senere angivelser er det 7 tdr. I matriklen 1688 angives således, at hartkornet 1664 var 7-0-0-4⁴/₇.

23.2.1665 solgte Kronen af Viborg Kapitals provstigods gården til Ide Lindenov til Vrå, hartkorn 7-0-0-4⁴/₇, Niels Mogensen, 7-0-0-4⁴/₇, årlig afgift 3 pd. byg (45 skp), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 26 sk. 1 alb. gæsteri, 21 sk. 2 alb. arbejdspege, uændret fra matriklen 1664.

Han havde også en anden gård, 1688-matr. 32.

Niels Mogensen Wingård, * o. 1630, † 3.5.1666 i Nørholm, søn af Mogens Thomsen Wingård, præst i Nørholm, † 1636 og Anna Keldsdatter, * o. 1598, † 2.5.1672 i Nørholm, ~ Kirsten Jørgensdatter, * o. 1620, † 6.5.1685 i Nørholm, enke efter birkefoged Niels Poulsen Kras, deres søn efterfølgeren Jørgen Nielsen Kras.

Børn:

1. Anne Nielsdatter Wingård, * 1.4.1662 i Nørholm. Hun var gift med Mads Hansen i Skagen, som 11.2.1692 af hendes halvbror Jørgen Nielsen Kras på Hornum-Fleskum Herredsting fik arveafkald efter Niels Mogensen Wingård og Kirsten Jørgensdatter. Se nedenfor.

Niels Mogensen Wingårds enke, 1666, 1681

27.10.1668 skødede Frederik Rodsten til Lengsholm, ~ Kirstine Beck, datter af Steen Beck og Ide Lindenov til Vrå, gården til svigermoderen. Kirstine Beck har sikkert arvet gården efter faderen. Da Ide Lindenov døde 1674 blev Kirstine Beck, enke efter Frederik rodsten igen ejer af gården. Da var Niels Mogensens enke, Kirsten Jørgensdatter, fæster.

10.8.1681 skøde Kirstine Beck gården til Tøger Lassen til Rødslet. Fæsteren var da fortsat Niels Mogensens enke, årlig afgift 4 pd. byg, (60 skp.) 6 skp. havre, 1 gås, 1 svin, 26 sk. 2 alb. gæsteri, 21. sk. 1 alb. arbejdspege. Her bemærkes, at bygafgiften er hævet fra 45 skp. til 60 skp.

Jørgen Nielsen Kras, 1685, 1705

Han har utvivlsomt overtaget gården, da moderen døde 1685. Han nævnes i matriklen 1688 som fæster under Tøger Lassen, hartkorn 7-3-1-2. Han og hustruen nævnes i kop- og ildstedsskatten 1690.

Han nævnes som fæster, da Tøger Lassens søn Peder Tøgersen 28.7.1692 solgte gården til svogeren Hans Benzon til Sohngårdsholm, afgift 3 pd. 3 skp. byg, (48 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 4¹/₂ mk. gæsteri. Som det se, har Tøger Lassen forøget afgiften i byg fra 45 til 48 skp.

Mads Hansen i Skagen, repræsenteret ved broderen Knud Hansen, forvalter på Lerbæk i Vendsyssel, fik på vegne af hustruen Anna Nielsdatter Wingård, arveafkald af Jørgen Nielsen Kras i Nørholm, hendes

halvbroder, for hendes arv efter hendes forældre Niels Mogensen Wingård og Kirsten Jørgensdatter i Nørholm.¹

16.2.1698 stævnedes ejeren af gården, kancelliråd Hans Benzons til Sohngårdsholm Jørgen Nielsen Kras for misligholdelse af gården.

Han nævnes i konsumptions- og folkeskat 1.1.1700. Han har sikkert haft gården til han døde i 1705.

Jørgen Nielsen Kras, * 1653, † 2.5.1705 i Nørholm, søn af Niels Poulsen Kras, * o. 1615, † 1657 i Nørholm og Kirsten Jørgensdatter, * o. 1620, † 6.5.1685 i Nørholm, ~ Karen Jensdatter, * o. 1647, † 28.4.1709 i Nørholm. Tilsyneladende ingen børn.

Poul Poulsen Kras 1702 - 1724

Fæstebrev på den gård han påbor, hartkorn 7-3-1-2. 22.6.1719, Restrup C.F. Levetzau.

Poul Poulsen Kras, * 18.6.1677 i Nørholm, † 21.4.1724, 47 år 2 måneder. Søn af Poul Poulsen Kras og Anna Thomasdatter, formanden i gården. ~ med Maren Pedersdatter, ikke gift i sognet.

Børn:

1. Anna, * 1.12.1702, † 2.12.1704.
2. Dødfødt, * 10.3.1710.
3. Dødfødt, * 8.9.1711.
4. Dødfødt, * 8.11.1712.
5. Dødfødt, * 18.1.1714.

Peder Jensen Wammen 1724 – 1760

Fæster den gård ibd. som Poul Kras sidst iboede og fradøde på de vilkår, at han ægter enken, i ligemåde er ham forundt $\frac{1}{3}$ part af det sted, som Christen Madsen, Laurids Lyngbjerg og Niels Husmand sidst i brug havde, hvoraf Christen Pedersen og Keld Pedersen bruger resten, han betaler alle kongl. skatter og afgifter efter jordebogen, passer sit ægt og arbejde. Restrup 28.9.1724.

Peder Jensen Wammen, † 23.4.1756, ~ 1. 12.11.1724 med enken Maren Pedersdatter, † 1.11.1744, forlovere: Niels Nielsen Aalborg og Keld Pedersen. Ingen børn. ~ 2. 1745 med Margrethe Nielsdatter, ikke ~ i sognet.

Børn:

1. Jens, * 1742, † 3.11.1750 8½ år.
2. Jens, * 19.5.1746, † 17.8.1749.
3. Maren, * 28.7.1748, ~ Peder Nielsen Vestergård i Nørholm.
4. Anna, * 11.2.1753.

Peder Nielsen Munk 1760 - 1795

Ungkarl af Restrup Gods, fæster den gård i Nørholm står for hartkorn 7-4-1-3, som forhen har været beboet af Peder Wammen, på de vilkår at han ægter enken Margrethe Nielsdatter, som mellem dem skal være aftalt, gården med alt dens rette tilliggende Peder Nielsen Munk på foranførte måde sin livstid i fæste skal have, nyde, bruge og beholde, eller så længe han årlig og i rette tider svarer og udreder alle kongl. skatter, som er eller

¹ Hornum-Fleskum Tingbog 11,2,1692, film del 1, opslag 139, side 69v-70r.

påbuden vorder, og hver Mortensdag betaler og leverer her på gården efter jordebogen, og passer sit ægt og arbejde uden vægring, når han derom er bleven tilsagt, indfæstning 70 rdl. er betalt. København 24.10.1760 S. H. Levetzau.

Peder Nielsen Munk, * o. 1723, † 1.4.1794, 71 år og 13 dage, ~ 1. 2.12.1760 med enken Margrethe Nielsdatter. Ingen børn, er ikke fundet begravet. Hun var søster til Johanne Nielsdatter, ~ med Abraham Christoffersen i Nibe.¹ ~ 2. Sara Pedersdatter, † 22.12.1786, ikke gift i sognet. Han var da sognefoged. ~ 3. med Karen Andersdatter, Peder Kjærs steddatter trol., 17.2., ~ i påsken 1787.

Børn i 2. ægteskab:

1. Laurids, * 17.12.1775, † 11.8.1793.

Børn i 3. ægteskab:

2. Margrethe, * 9.4.1789, † 26.4.1789.
3. Margrethe, * 4.8.1793.

Niels Knudsen 1795 - 1825

Ansæt til landsoldat 1797, søn af Knud Vestergård, dog han vedbliver som soldat til han ved sessionen kan blive udløst. Den gård Peder Munk er fradød, og hvis enke han ægter, hartkorn 3 tdr. han fæster på de vilkår, at da han i sidste års september har tiltrådt stedet med fuldkommen komplet besætning og det fornødne tærekorn med videre så bliver han ansvarlig for samme såvel som for gårdens bygninger efter en nærmere syns- og overleveringsforretning, der bliver dette fæstebrev vedhæftet, han svarer alle kongl. skatter, og leverer til hvert års Mortensdag efter jordebogen, og forretter upåklagelig helgårds hoveri til Restrup samt rejser og pligtarbejde lige med sine bymænd, når han derom bliver tilsagt, i indfæstning er betalt 3 rdl. Kjerstrup 10.9.1795 Raben Levetzau.

Ved syn foretaget af de 2 sognefogeder Niels Jensen Drastrup og Christen Gregersen Gelstrup, i overværelse af forvalter Schjern Restrup og fæsteren Niels Knudsen blev bygninernes brystfæld vurderet til 150 rdl. 5 mk. 2 sk., gårdens besætning vurderet 108 rdl. 3 mk., og .10. 13 rdl. 3 mk. 4 sk. Nibe 26.8.1795. Basesen og Vedel.

Niels Knudsen, * o. 1771, † 12.6.1825 54 år, ~ 1. 10.10.1795 med enken Karen Andersdatter, † ca.1869. ~ 2. 15.10.1811 Gertrud Lauridsdatter. ~ 3. Sophie Frederiks-datter.

Børn i 1. ægteskab:

1. Karen, * 16.7.1797.
2. Dødfødt, † 16.5.1800.

Børn i 2. ægteskab:

3. Maren, * 26.12.1812.
4. Knud, * 30.12.1816, † 23.5.1819.

Børn i 3. ægteskab:

5. Karen Margrethe, * 18.12.1817.
6. Gertrud, * 6.8.1820.
7. Dorthe, * 4.9.1821.
8. Knud, * 6.2.1823.
9. Frederik, * 12.9.1824.

¹ Erik Brej, Uddrag af Nibes skifter, 524 Johanne Nielsdatter i Nibe. 13.3.1786, fol.159.

Niels Pedersen Bælum 1825 -

Fæster den gård Niels Knudsen er fradød, han ægter den afdødes enke, fæsteren tiltræder straks og modtager gården som den befindes med besætning og det indavlede foder og sæd og er pligtig ved fratrædelse at levere den i samme stand, gårdens rette tilliggende står for 8 tdr. hartkorn, han betaler alle kongl. skatter, brandkontingent, forretter helgårds hoveri efter hoveriforening, så og konge- og kirketienende, og i årlig landgilde 6 tdr. byg, 1 td. havre og 1 rbd. sølv, dog nogen lettelse de første år 1825 og 1826 nedskrevet til 4 tdr. byg. Den gæld den gamle fæster har pådraget sig i skatter 1824 177 rdl. 7½ sk. sedler tegn, skal den ny fæster tage som sin gæld, men hvorpå Herskabet giver kredit indtil videre, er så fri for indfæstning. Restrup 1.10.1825.

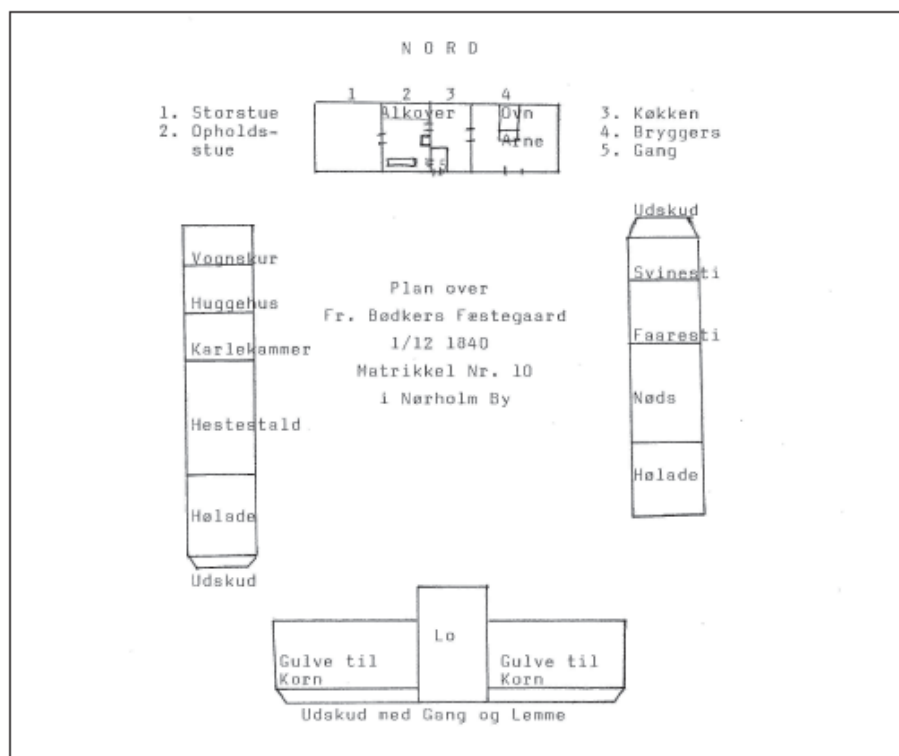
Den gård i Nørholm med bygninger og 8 tdr. hartkorn som Niels Pedersen hidtil har haft i fæste, men af øvrigheden er erklæret umyndig, finder undertegnede hans kone og jeg gårdmand Anders Pedersen af Nørholm, som er beskikket fæsteren til værge og med hans kone skal styre deres fælles bo, til det til godsejeren er afstået til fri disposition, da han det ej længere kan bestyre til nytte og gavn, og bliver derfor idag overleveret godsejeren. Gården modtaget forvalter Hvilsom på godsets vegne. Restrup 20.5.1825. Sophie Frederiksdatter, Anders Pedersen.

Niels Pedersen Møller født i Terndrup, Lyngby sogn, 32 år, ungkarl ~ 13.11.1825 enken Sophie Frederiksdatter, 32 år, Forlovere Søren Nielsen fra Sønderholm og Christen Jensen fra Frejlev.

Frederik Christensen Bødker 1835-1877

Fæster den gård mtr. 10 Niels Pedersen har afstået, modtager straks fæstet, da bygningerne trænger til reparation, skal han nedtage og igen forsvarlig opføre stuehuset, og nordre ende af fæhuset, samt forbedre de øvrige så de kan overleveres ham uden mangler, alt inden 1.5. næste år, til denne reparation skal han erholde 80 rdl. sedler og fornøden halm til tag her fra gården, som han selv afhenter, og skal han ved sparsommelighed benytte hvad, der kan bruges af det gamle tag, ligesom han skal benytte det nye, der leveres ham. Af besætnings dele og inventar er ham overleveret 4 bæster, 1 hakkelskiste med kniv, 1 fårekrybbe, 1 beslagen vogn med rød afsæt, 1 beslagen dito med møgøj, 1 beslagen undervogn, 2 par leder med skravl, 1 plov med tilbehør, drættetøj til 4 bæster, 1 hel og en halv jernharve, 1 skudtørvs spade på skaft, 2 grebe, 2 skovle, 1 fork, 3 høleer, 1 stort bord og 5 bænke, da hestene er mådelige erholder han til at omskifte dem med 4 forsvarlige bæster, som ved synet kan overleveres ham 50 rdl. sedler, ligeledes erholder han 30 rdl. hvorfor han anskaffer en god vogn og 5 rdl. til plovens forbedring, desuden en ny træharve, og et bøgetræ til gavningtømmer udvist i mørkeskoven. Til sædekorn og hestefoder i foråret får han 14 tdr. byg og 20 tdr. havre, og til fødekorn indtil indhøstningen for 4 folk 5 tdr. rug, 5 tdr. byg, månedsvi leveret 1 td. rug og 1 td. byg. Da der på gården er mangel på ildebrændsel, vil han blive udvist en plads i Restrup mose, hvor han årlig må grave 2 læs skudtørv. Fri for hoveri et år fra dato, derefter jf. med hoveriforeningen, lige med andre gårdmænd der af byen, fri for kongl. skatter og offentlige afgifter dette år, men betaler selv brandkontingent, betaler landgilde hver Mortensdag efter jordebog, fri for indfæstning. Restrup den 24.3.1835 R. Roulund.

I Lars Frederiksen S. 146 er der en tegning af gården jf. synsforretning 1.12.1840:

Anders Frederiksen, 1877-1916

13.4.1877, hartkorn 5-4-0-2

Jens Andreas Thomsen, 1916.

Kilde Bent Elkjær.

Jens Peter Knudsen, 1916-1929.

Kilde Bent Elkjær.

Chresten Knudsen, 1929-1965.

Kilde Bent Elkjær.

Jens Knudsen, 1965-

Kilde Bent Elkjær.

1688-matr. 6

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1665	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1665	-	1674	Ide Lindenov til Vrå.
1674	-	1675	Kirstine Beck til Lengsholm, datteren.
1675	-	1689	Tøger Lassen til Rødslet.
1689	-	1692	Peder Tøgersen til Rødslet, sønnen
1692	-	1701	Hans Benzon til Sohngårdsholm, svogeren.
1701	-	1706	Theodosius Levetzau til Oksholm.
1706			Christian Frederik Levetzau til Restrup.
1847			Selvejere ca. fra dette år.

Fæstere:

Gården lå under Viborg Kapitel og nævnes i jordebogen 1625, fæster Peder Madsen cum soci, dvs. med medfæster. Medfæsteren kunne være en bror Thomas Madsen, begge sønner af (Gamle) Mads Thomsen, der nævnes 1610, se nedenfor. Peder Madsen nævnes ikke senere end 1625. Det gør den formodede bror, gamle Thomas Madsen heller ikke. Derimod optræder en ny Mads Thomsen, formodentlig hans søn.

Gamle Mads Thomsen, 1610, 1636

I ekstraskatterne 1610- 1658 nævnes Mads Thomsen, men det er to forskellige, Gamle Mads Thomsen og hans sønnesøn Unge Mads Thomsen. Hvornår skiftet er sket vides ikke. Han nævnes i mandtal til skatten 1610 og til påske 1611. Ved mandtal til skatten til Mortensdag 1618 havde Mads Thomsen en tjenestedreng. Han er sikkert den Mads Thomsen som nævnes i ekstraskatten 1636, hvor der også nævnes en Thomas Madsen med et bol, sikkert at forstå som en medfæster.

12.8.1626 stævnedes Mads Thomasen i Nørholm på egne og medarvingers vegne birkefoged Michel Pedersen i Nørholm for hans dom af 14.7. om arv efter deres bror Erik Thomsen, tidligere birkefoged. Endvidere blev stævnet Laurids Kras og Maren Jensdatter med samme dom, som Poul Kras på sine egne og Michel Pedersens vegne fremlagde. Erik Thomsens arvinger var tildømt halvdelen af kornet i laden og det udsåede korn, men kun frøgælden af det usåede. Landsdommerne fastholdt birketingsdommen. Maren Jensdatter var formodentlig Erik Thomsens hustru. Laurids og Poul Kras er utvivlsomt brødrene Laurids og Poul Nielsen Kras, hhv. herredsfoged i Hornum Herred og birkefoged i Nørholm, men deres rolle i sagen er uklar, måske slægtninge.

Mads Thomsen nævnes i Pengeskatten Mortensdag 1632 og i Pendingeskatten på kronbønder og adlens tjenere Mortensdag 1633.

Mads Thomsens søskende var sikkert:

1. Erik Thomsen, 1625 fæster i Nørholm under Viborg Kapitel, birkefoged i Nørholm Birk.
2. Willum Thomsen, 1625 fæster i Nørholm under Viborg Kapitel.
3. N.N. Thomasdatter.
4. M.M. Thomasdatter, gift med Michel Pedersen i Nørholm .
5. Kirsten Thomasdatter, † 20.4.1651 i Nørholm

Børn var måske:

1. Peder Madsen, der nævnes som fæster 1625.
2. Gamle Thomas Madsen, der sikkert var medfæster 1625.

Peder Madsen cum socio, 1625

Peder Madsen cum socio var fæster under Viborg Kapitel 1625, afgift byg 4 pund (60 skp.), havre 6 skæpper, 1 svin, 1 gås, arbejdspenge 1½ mark, gæsteri 26 sk. Peder Madsens "cum socio" var sikkert faderen Gamle Mads Thomsen eller broderen Thomas Madsen, der nævnes som fæster af et bol 1636. Peder Madsen nævnes i skatteregisteret 8.5.1626. Han er ikke nævnt senere, sikkert død ret tidligt efter 1625.

Gamle Thomas Madsen, 1636

Søn af Gamle Mads Thomsen nævnt ovenfor. I ekstraskatten 1636 nævnes Mads Thomsen under gårde og Thomas Madsen under bol. Dette skal sikkert forstås sådan at Gamle Thomas Madsen er medfæster ved faderen Gamle Mads Thomsen. Det synes at være normalt at anføre medfæsterne som bol.

Gamle Thomas Madsen, * o. 1600, + mellem 1636 og 1650. Han var gift med Karen Andersdatter, * o. 1605 i Binderup, + 1681 i Nørholm. Hun var datter af Anders Jensen i Binderup Nedergård, ridefoged på Restrup, og Anna Torstensdatter, hvis gravsten med hans anden kone Vibeke Hansdatter, ligger i gulvet i Vokslev Kirke. ¹

Børn:

1. Unge Mads Thomsen, se efterfølgeren.

Karen Andersdatter, 1650, 1672

Karen Andersdatter var enke efter forgænger, Mads Thomsen. Hun nævnes i ekstraskatterne fra Mortensdag 1650 til 1653. Hun var medfæster sammen med sønnesønnen Unge Thomas Madsen, se efterfølgende.

29.6.1650 stævnedes Karen Andersdatter i Nørholm og hendes med-arvinger Anders Jensen Budtz i Nibe som uberettiget boede i deres hus i Nibe. ²

Hun nævnes i Sivert Brockenhuus' madskat til jul 1660 og havde da en tjenestedreng og en datter Karen Christensdatter. Hun var da sikkert fæster sammen med Thomas Madsen, efterfølgeren. Datteren Karen må bero på et ægteskab i perioden 1636-1650, som vi ikke kender til, bl.a. fordi kirkebogen først starter 1650, eller også er det en skrivefejl.

Hun er sikkert den Karen Andersdatter i Nørholm, der 22.2.1662 på Nibe Birketing stævnedes Christen Isaksen i Nibe for 3 års husleje. Hun var en velhavende enke og ejede et hus i Nibe.

¹ Ole Færch, Vokslev Sogns Historie.

² Nibe Birks tingbog 1650, s. 102a. opslag 102.

Mads Jensens arvinger i Nibe stævned 8.10.1670 Karen Andersdatter i Nørholm for gæld.¹

Ved Konsumptions- og folkeskatten 1.1.1672 havde hun en tjenestepige.

19.2.1676 stævned Dorthe Madsdatter ved Christen Tyrrestrup i Nibe stævner Karen Andersdatter i Nørholm for 9 mk.²

Unge Mads Thomsen, 1650

Han var søn af Gamle Thomas Madsen nævnt ovenfor .

Mads Thomsen i Nørholm, den tid dommer til Nørholm birketing, blev 15.3.1643 stævnet til landstinget af Niels Krag til Trudsholm for en dom, hvorved han havde frikendt menige Nørholms sognemænd for halvparten af Kronens og kirkens anpart af Nørholms tiende at stæde og fæste.

I et tingsvidne af 20.11.1646, Bilag til Pengeskatmandtal Michelsdag og Mortensdag 1646 vidnede han om bønder der var forarmede af indkvartering af rigets fjender og ikke kunne betale skat. Af tingsvidne af 3.11.1648 fremgår at Mads Thomsen den tid var dommer Nørholm. (Bilag til mandtal til pengeskat Michelsdag og Mortensdag 1648)

Ved Penge- og kornskat 1655 kaldes han gårdmand og betalte sammen med Mourids Corfitzen for 1 fælles karl. Han havde også et bol, hvor han betalte for 1 dreng. Ved Mandtal til Unions- penge- og kornskat 1656 betalte han sammen med to andre gårdmænd: Mourids Corfitzen, Thomas Willumsen for 1 fælles dreng. Han havde også et bol, hvor han sammen med 4 andre bolsmand, Søren Klitgård, Erik Hansen, Michel Lauridsen og Jens Andersen betalte for 1 fælles karl. Ved Mandtal på unionsskatten 1658 havde Mads Thomsen både en gård og et bol. Disse registreringer efter hans død 1654 må bero på, at man ikke har fået rettet bøgerne.

Unge Mads Thomsen, * o. 1600, † 17.7.1654, gift med Maren Pedersdatter af Østergård, + 20.8.1670.. Skifte efter Mads Thomsen og Maren Pedersdatter 12.9.1673 i Nørholm Birks tingbog. Vidne for Søren Jensen Østergård i Nørholm. Michel Jensen i Nørholm bekendte på sin hustru Anna Madsdatters vegne at være tilfredsstillet for arv efter hendes forældre Mads Thomsen og Maren Pedersdatter, som boede og døde i Østergård. Det er mærkeligt, at der først sker skifte i 1673.

Børn:

1. Anna Madsdatter, * o. 1626, ~ Michel Jensen i Nørholm, der 12.9.1673 på Nørholm Birketing gav arveafkald til hustruens søster Else, for arv efter hendes forældre Mads Thomsen og Maren Pedersdatter, der levede og døde i Østergård.
2. Else Madsdatter, * o. 1629, begravet 11.12.1707 i Nørholm, Nørholm, 78 år, 10 måneder og nogle dage gammel, ~ 17. søndag i Trinitatis 1661 med Jens Jensen i Østergaard, † 19.1.1672 i Nørholm, hvorefter hun 27.6.1673 blev trolovet med Søren Jensen.
3. Unge Thomas Madsen, * o. 1630, efterfølgeren, var sikkert en søn.

¹ Nibe Birks tingbog 1670, s. - side 103a.

² Nibe Birks tingbog 1676, s. - side 039b.

Unge Thomas Madsen, 1656, 1675

Han var uden tvivl søn af forforgængerens Mads Thomsen. Han nævnes i Defensionsskatten 1657-1658. I Unionsskatten 1658 nævnes Mads Thomsen igen. Thomas Madsen og hustruen Maren Christensdatter nævnes i Sivert Brockenhuus' madskat til jul 1660.

Han nævnes 1664 i matriklen som fæster under Viborg Kapitel, 1 gård Thomas Madsen, 9-0-0- $\frac{1}{7}$, årlig afgift 8 tdr. byg (60 skp.) 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb., gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge.

23.2.1665 solgte Kronen af Viborg Kapitels gods gården til Ide Lindenov til Vrå og da var Thomas Madsen og Karen Andersdatter fæstere, hartkorn 9-0-0- $\frac{4}{7}$, årlig afgift 4 pd. byg (60 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 26 sk. 1 alb. gæsteri, 21 sk. 2 alb. arbejdspenge. Karen Andersdatter er hans farmor.

Ide Lindenovs datter Kirstine Beck skødede 17.3.1675 gården til Tøger Lassen til Rødslet, og da var Thomas Madsen fæster, årlig afgift 4 pd. byg, (60 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 26 sk. 1 alb. gæsteri, 21 sk. arbejdspenge.

I matriklen 1688 anføres også hvad hartkornet var i 1664, og det passer med matriklen 1664.

Thomas Madsens enke Maren Christensdatter blev 22.1.1691 på Hornum-Fleskum Herredsting af Mads Jensen i Nørholm stævnet for gæld.

Thomas Madsen, * o. 1630, † 9.8.1690, ~ 16.10.1653 med Maren Christensdatter, * o. 1630, † 9.8.1700, henimod 70 år gammel.

Børn:

1. Karen, * 3.12.1654, † 23.4.1659.
2. Maren, * 2.7.1656. Var hjemme ved Konsumptions- og folkeskatten 1.1.1672. Gift med efterfølgeren Søren Jensen kaldet Buus.
3. Dødfødt 24.12.1658, begr. 27.12.

Thomas Madsen og Søren Jensen Buus, 1688

Ved matriklen 1688 var Thomas Madsen og Søren Jensen Buus fæstere under Tøger Lassen, hartkorn 9-3-1-0.

Søren Jensen Buus, 1690

Der var samtidigt to i Nørholm med samme navn, så der er stor risiko for sammenblanding. Gården var delt i to dele, som hhv. blev kaldt Slottet og Østergård. I hvert fald blev 2.2.1692 døbt Søren Jensens søn Christen på Slottet. 20.8.1713 blev døbt Peder Madsen i Slottets søn Mads. Peder Madsen var uden tvivl i slægt med den forrige fæster Thomas Madsen, som var fæster sammen med Søren Jensen Buus.

Den 27.6.1673 trolovet Søren Jensen og Else Madsdatter. 12. september 1673 udstedtes vidne for Søren Jensen Østergård i Nørholm. Michel Jensen i Nørholm bekendte på sin hustru Anna Madsdatters vegne at være tilfredsstillet for arv efter hendes forældre Mads Thomsen og Maren Pedersdatter, som boede og døde i Østergård. Jens Sørensen Østergård i Nørholm bekendte på vegne af hustruen Maren Jensdatter at have oppebåret af hustruens bror Søren Jensen Østergård, hvad der kunne hende tilfalde efter hendes salige forældre Jens Sørensen og Maren Lauridsdatter, som boede og døde i Nørholm. Søren Jensen Østergårds hustru var Else Madsdatter. 7.8.1685 døde en Søren Jensen i Østergård, men det er den anden.

Han og hustruen nævnes i Kop- og ildstedsskat 1690 som fæstere under Tøger Lassen ”i Thomas Madsens sted”. 28.7.1692 skødede Tøgers Lassens søn Peder Tøgersen gården til svogeren Hans Benzons til Sohngårdsholm og da var Søren Jensen fæster, årlig afgift 4 pd. byg, (60 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 5 mk. gæsteri.

22.3.1694 udbød Hans Benzons til Sohngårdsholm på arvingerne vegne på Hornum-Fleskum herredsting 100 rdl. efter Søren Buus i Nørholm.

Skiftet efter Søren Jensen og Maren Thomasdatter blev taget op 29.6.1699 på Hornum-Fleskum herredsting, men var sket allerede 12. juni 1693, se nedenstående.¹

Hans Benzons, kommercesråd til Sohngårdsholm. Vedr. skifte efter Søren Buus' kone. Sagen blev rejst af hans brødre Anders Jensen af Lundby og Søren Jensen i Gug på de umyndige børns vegne. Skiftet blev erklæret ugyldigt. Sagen blev udsat 4 uger, dvs. til 27. juli, men blev ikke behandlet igen jf den originale tingbog. Der var formodentlig indgået et forlig. Sagen drejer sig om Søren Jensen kaldet Buus, søn af Jens Andersen og Helvig Sørensdatter Buus i Nørholm, og hans kone Maren Thomasdatter, som begge døde samme dag 17.5.1693 i Nørholm og blev begravet i én kiste. De efterlod sig tre børn, som kom til deres farmor Helvig Sørensdatter Buus. I sagen nævnes Jens Buus, det er Helvig Sørensdatter Buus' bror, som døde 26.5.1694 i Nørholm. Det synes som om, at han uforstandigt har stået for skiftet i 1693. Helvig Sørensdatter Buus beskyldes for at have udnyttet børnenes arv.

Skiftet lyder i tingbogen: ”Anders Jensen af Lundby og Søren Jensen af Gug fremlagde i retten en Kalds seddel så meldende: Kalds varsel givet velædle Her Benzons, kommercesråd til Sohngårdsholm, til Fleskum-Hornum Herredsting den 29. juni for dom angående hvis livsmiddel den salige kone salig Søren Buus' som boede i Nørholm hans børns mormoder over skiftet er tillagt efter den skiftets indhold, Lundby den 22. juni 1699, Anders Jensen. Søren Jensen fandtes påskreven hvorpå fandtes som og begærer dommeren i dombogen ville lades sig tjene til efterretning efter der for videre står. Behørigt skifte er forrettet medens jeg boede udi København og var i hans kgl. majestæts forretninger og det ulæst forkyndet af uforstandige Jens Buus, som ved døden er afgang, og som jeg nu da min forretninger ej heller andet end ved mit gods erholdelse under loven, befinder at samme tillæg er mod loven som ej tillader en mands afdøde kvindes moder at have nogen nytte eller gavn af hans umyndige børns midler ståendes, mens deres mormoderes egen behagende anset skal fremgå må jeg skiftebrevet ... post som hosbond og rette skifteforvalter ugyldig anse og der med tillige iblant barn deres andel af det mod loven til den gamle kvinde mentionerede, thi skulle nogen understå sig at tage sig umyndige og give andre kommer det formodentlig på den tilladelse .., om måde nogen udi det sted ... ville eller burde ind...d finder jeg at bemeldte gamle kvinde, da hun kom på det sted hvis ... en del som hun bad mig for at tage fra de umyndige og give hende så at ... og anden formue som kan være hende nærmere til ophold og på børns vegne forrente af deres ringe formue at nyde men i anden sted at nydes. Datum Sohngaardsholm den 22. juni 1699. Ass. Benzons. Dernæst fremlagde et

¹ Hornum-Fleskum Herreds tingbog 1695.1699, side 267b, opslag 139v-139h.

skiftebrev af 12. juni 1693 som i dag indskrevet i denne sag blev læst og påskrevet. Denne sag for nogen lejligheds skyld blev opsat i 4 uger.

Søren Jensen kaldet Buus, * 1.10. 1654 i Nørholm, † 17.5.1693 sst., søn af Jens Andersen og Helvig Sørensdatter Buus og blev kaldt Buus efter moderen, ~ 28.12.1681 i Nørholm med Maren Thomasdatter, * 2.7.1656, † 17.5.1693, datter af forgængeren Thomas Madsen. De døde samme dag og kom i en grav. Efter kirkebogen døde de fra 7 levende børn men der var kun tre, det er en skrivefejl. Børnene kom til deres farmor Helvig Sørensdatter Buus.

Børn:

1. Jens, * 21.7.1682.
2. Anna 26.12.1684.
3. Christen, * 2.2.1692.

Niels Simonsen Poulsen, 1694 - 1699

* 2.7.1657 i Nørholm, † 7.12.1697, 40 år, 5 måneder, 4 dage gammel, søn af Simon Nielsen og Anna Sørensdatter Buus i Vestergård, ~ Margrethe Madsdatter Lyngbjerg, * o. 1665, † 26.12.1747, 82 år i Nørholm, vielsen ikke fundet i Nørholm Sogn. Han bruger åbenbart Poulsen navnet efter bedstefaderen Poul Nielsen Kras, birkefoged i Nørholm. Han nævnes 12.4.1672 i skiftet efter moderen. Se Simon Nielsen i Vestergård. 1.1.1696 nævnes i Konsumptions- og folkeskat Niels Simonsen med to tjenestefolk.

Han blev 16.2.1698 på Hornum-Fleskum Herredsting tiltalt af gårdens ejer kancelliråd Hans Benzon for ulovlig sæd i jorden.

Børn:

1. Simon, * 8. 1694, † 14.6.1705.
2. Anna, * 19.12.1697, deres 3. barn.

Niels Keldsen, 1699 - 1748

Nævnes 1.1.1700 i Konsumptions- og folkeskat. Han nævnes som fæster 9.4.1706, da Theodisius Levetzau til Oksholm solgte gården til broderen Hans Frederik Levetzau til Restrup. Hartkorn 8-3-0-1, landgilde byg 8 tdr. 2 skp., (62 skp.), havre 7 skæpper 1 otting 1 pot, 1 svin, 1 gås, gæsteripenge 5 mk., arbejdspenge 9 rdl. 2 mk. 2 sk. Som det ses er afgiften i byg forhøjet fra de sædvanlige 60 skæpper til 62 skæpper.

Han nævnes 1710 i Konsumptions og folkeskat og 1711 i Krigsstyr som fæster under Restrup. Efter den nye forordning om, at alle fæstere skulle have fæstebreve, fik han fæstebrev dateret 22.6.1719 på den gård, han påbor af hartkorn 9-3-0-0. Han nævnes 1739 i Restrups matrikel.

Niels Keldsen, * o. 1667, † i Nørholm, 3.7.1739, 68 år 14 dage, ~ 11.6.1699 i Nørholm med Margrethe Madsdatter, Niels Simonsen Poulsens enke, * o. 1665, † 26.12.1747, 82 år.

Børn:

1. Niels, * 20.6.1700.
2. Dorthe, * 4.3.1703, ~ Jens Andersen Buus i Østergård.
3. Keld, * 18.4.1706, † 27.4.1710.
4. Mette, * 23.3.1709, † 6.1.1710.
5. Keld, * 11.1.1711, † 22.2.1711.
5. Dødfødt barn, * 13.1.1714.

Jens Madsen 1748 - 1755

Jens Madsen i Nørholm, den gård ibd. no 6 af hartkorn 9-3-0-1 og af småremmer og Sønderkær 0-1-0-1, som Niels Keldsen har haft og er fradød for noget siden og hans enke Margrethe Madsdatter siden har besiddet og nu er fradød, som han nu i fæste skal have med andel i vaddet ved Dannisø, som hans formand har haft, alt på samme konditioner som hans formand, indfæstning 66 rdl. er betalt. 20.1.1748.

Jens Madsen, * o. 1720, ~ Kirsten Nielsdatter. Fytter fra Nørholm i 1755.

Børn:

1. Niels, * 1750.
2. Mads, * 1.12.1748.
3. Jens, * 27.4.1752.
4. Maren, * 29.9.1753.
5. Anders, * 24.8.1755.

Peder Pedersen Bonderup 1755 - 1795

Fæster den gård som Jens Madsen sidst beboede, og er flyttet til Hasseris, no. 6 af hartkorn 9-3-0-1 og af smårimmer og Sønderkær 0-1-0-1 på de vilkår, han straks gården tiltræder og beholder al den besætning og bohaver som derved findes, undtagen klæder og lagener til en seng, samt konens kiste, så nyder han også alt det indavlede korn og hø, som er i behold og indbjerget til stedet, hvorimod han betaler folkeløn til Micaeli, og fra dato alle konglig skatter, yder landgilde til Mortensdag førstkommande, og siden årlig efter jordebogen gør det sædvanlige hoveri, ægt og arbejde, ydermere er han forundt de $\frac{3}{4}$ vådfiskeri ved Dannisø lige som hans formand for ham haver brugt, så længe han det lovligt bruger, og i rette tider betaler afgiften. Restrup 25.9.1755.

Peder Pedersen Bonderup den gård i Nørholm no. 6, hartkorn 9-2-0-2, som han hidtil i fæste havde, men formedelst forbrydelse imod sit fæste ved dom af 21.2.1764 blev sit fæste fradømt, så bliver han af mig igen sted og fæst af den gård med sit rette tilliggende, som han bor for sin livstid. Restrup 24.9.1764. Sofie Hedevig Levetzau.

Peder Bonderup, * o. 1714, † 16.1.1810, 96 år, ~ 16.11.1755 Kirsten Jensd. Gelstrup, * o. 1728 i Nyrup, Sønderholm Sogn, † 8.6.1806, 78 år.

Børn:

1. Maren, * 3.4.1757.
2. Peder, * 24.2.1760, † 20.11.1776, gik til præst.
3. Anna, * 10.5.1762.
4. Peder, * 9.1.1764, † 31.5.1798
5. Jens, * 20.3.1768. Overtog fæstet.
6. Laurids, * 14.4.1771, † 16.5.1773.

Jens Pedersen Bonderup 1795 - 1842

Fæster sin faders gård 29.8.1795 ifølge jordebogen.

Jens Pedersen Bonderup, * 20.3.1768, levede 1840, ~ Maren Sørensdatter Færch, * 2.12.1763 i Nørholm, datter af Søren Mortensen Færch, og Maren Jensdatter Lund. Han var 1834,40 sognefoged i Nørholm.

Knud Pedersen, 1842

1688-matr. 7 del 1, ”gård delen”

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1665	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1665	-	1674	Ide Lindenov til Vrå.
1674	-	1675	Kirstine Beck til Lengsholm, datteren.
1675	-	1689	Tøger Lassen til Rødslet.
1689	-	1692	Peder Tøgersen til Rødslet, sønnen
1692	-	1701	Hans Benzon til Sohngårdsholm, svogeren.
1701	-	1706	Theodosius Levetzau til Oksholm.
1706			Christian Frederik Levetzau til Restrup.
1847			Selvejere ca. fra dette år.

Fæstere:

Der var i Viborg Kapitels jordebog 1625 en fæster ”cum socio”, dvs. med en medfæster. Hovedfæsteren står i ekstraskatterne under gårdmænd, medfæsteren under bolsmænd.

Peder Nielsen, 1610, 1626

Først kendte fæster i gården var Peder Nielsen, som nævnes i ekstraskatterne 1610-1626, hvor 1626 sikkert skyldes, at man ikke har fået rettet bøgerne, idet Michel Pedersen nævnes 1625. Peder Nielsen blev 26.9.1618 på Viborg Landsting stævnet af provst Niels Krag i Viborg Kapitel for at grave tørv på dennes ejendom i Nørholm Sogn. Peder Nielsen vidnede 25.2.1620 på Viborg landsting, at han 14 år tilbage i tiden huskede, at præsterne i Nørholm altid havde haft halvdelen af kongetienden. Han har haft sønnen Michel Pedersen som medfæster. Se del 2.

Michel Pedersen, 1610, 1637

Han var søn af formanden Peder Nielsen. I Viborg Kapitels jordebog 1625 var der 2 gårde, som ydede 60 skæpper byg, og som det ikke er lykkedes at genfinde sikkert i matriklen 1664, Kapitlets gårde. Det var Christen Ibsen cum socio og Michel Pedersen cum socio. Det antages, at Jens Sørensen Buus efterfulgte Christen Ibsen, mens Michel Pedersen cum socio blev overtaget af Mads Jensen. Michel Pedersen var birkefoged i Nørholm birk

Han nævnes 1610 i Mandtal påske, inderster og bol. i Viborg Kapitels jordebog 1625, Michel Pedersen cum socio, årlig afgift byg 4 pd. (60 skp.), havre 6 skp., 1 svin, 1 gås, arbejdspenge 26 sk. 2 alb., gæsteri 21 sk. 1 alb.

Han blev 12.8.1626 af den senere birkefoged Mads Thomsen i Nørholm stævnet til Viborg landsting for hans dom af 14. juli mellem Mads Thomsen og medarvinger om arv efter tidligere birkefoged Erik Thomsen. Landstinget dømte, at dommen var i orden. Michel Pedersen nævnes ekstraskatterne frem til bådsmændssakten 1652, men under bol. Dette og det at gården 1625 nævnes med ”cum socio”, dvs. med medfæster tyder på, at han har haft en medfæster, sikkert efternævnte Mads Jensen.

Efter Michel Pedersen havde medfæsteren Mads Jensen sikkert hele gården, indtil Thomas Willumsen blev fæster af denne del.

Thomas Willumsen, 1665-1668

23.2.1665 skødede Kronen gården til Ide Lindenov til Vrå, og her står som fæstere Mads Jensen og Thomas Willumsen, hartkorn 9-0-0-4⁴/₇, årlig afgift 4 pd. byg (60 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge.

I Sivert Brockenhuus' skat til jul 1660 står Thomas Willumsen og Anna Sørensdatter med Peder Willumsen (sikkert broderen), Willum og Søren Thomsen, 2 piger Anna og Kirsten Thomasdatter, deres børn.

8.7.1670 fik Peder Willumsen på Nørholm birketing på vegne af sin salige bror Thomas Willumsens hustru Anna Sørensdatter, vidne, at Else Christensdatter, salig Peder Mouridsens enke i Nørholm var stævnet ang. penge Peder Mouridsen havde lånt af Thomas Willumsen iht. et brev af 9.3.1656 med Peder Mouridsen og Claus Clausens signeter påtrykt.

Thomas Willumsens enke blev 16.6.1671 på Nørholm Birketing stævnet for restace på landgilde til Restrup Gods.

Noget tyder på, at hun har været med i 2 gårde, en under Restrup og en under Tøger Lassen. I Kirstine Becks skøde til Tøger Lassen, dateret Viborg 17.3.1675, nævnes nemlig Corfitz Christensen og (Thomas) Willumsens enke. 4 pund byg, (60 skp.), 6 skæpper havre, 1 svin, 1 gås, 26 sk. 1 alb. gæsteri, 21 sk. 1 alb. arbejdspenge. I restancelisten 16.6.1671 i tingbogen nævnes Anna Sørensdatter, sikkert en anden.

I konsumptions- og folkeskat 1672 står salig Thomas Willumsens enke, der betalte for børnene Willum Thomsen, Anna Thomasdatter, Kirsten Thomasdatter samt Peder Willadsen, sidstnævnte sikkert fejl for Peder Willumsen, Thomas Willumsens bror.

21.2.1673 fik Peder Willumsen i Nørholm på Nørholm Birketing på vegne af sin salige broder Thomas Willumsens enke Anna Sørensdatters et arveafkald. Jesper Jensen bekendte på sin afdøde hustru Margrethe Andersdatters vegne at have modtaget sin arv efter hendes far Anders Sørensen, som boede og døde i Nørholm, bror til Anna Sørensdatter.¹

Thomas Willumsen, * o. 1600, † 28.12.1668 i Nørholm, søn af Willum Thomsen, som også havde en gård i Nørholm, ~ Anna Sørensdatter, * o. 1623, † 16.5.1700 i Nørholm, 77 år 2 måneder gammel.

Børn:

1. Willum Thomsen, * jan. 1650.
2. Anna Thomasdatter, 4. efter Trinitatis 1651, * 28.9.1651, ~ Poul Poulsen Kras i Nørholm, † 4.5.1685.
3. Søren Thomsen * Skærtorsdag 1653, † 20.8.1657.
4. Kirsten Thomasdatter, * 5.3.1655.
5. Søren Thomsen, † 20.8.1657.
6. Søren Thomsen, * 25. søndag i Trinitatis 1657.
7. Mads Thomsen, 11. søndag i Trinitatis 1659, † 9.2.1660.
8. Mads Thomsen, * 1661 1. Epiphania i Nørholm.
9. Dorthe Thomasdatter, * 4.10.1663.

¹ Bent Nørgaard Larsen, Niels Poulsen Kras og Anne Bertelsdr. Hørbys efterkommere, med tilføjelser af Flemming Aagaard Winther, Kronshagen, s. 5.

Anna Sørensdatter, 1675-1691

Omkring 1675 var Thomas Willumsens enke Anna Sørensdatter og Corfitz Christensen fæstere, og de er begge nævnt i Kirstine Beck til Vrås skøde til Tøger Lassen 17.3.1675. I matriklen 1688 står som Tøger Lassens fæster af en helgård, Nr. 7 Corfitz Christensen og Anna Sørensdatter, hartkorn 1664, 9-0-0-1¹/₇, hartkorn 1688 9-4-3-2. Efter 1688 nævnes kun Corfitz Christensen som fæster.

Peder Sørensen, 1700 - 1751

Fæstebrev 22.6.1719, hartkorn 4-6-1¹/₂-1. Han delte gården med Christen Corfitzen Kras, og gården havde herefter 2 fæstere under ét matrikelnummer.

Peder Sørensen, * o. 1669, † 4.6.1754 i Nørholm, 85 år, ~ 1. ~ 12.4.1700 med Mette Jensdatter Lyngborg, * o. 1661, † 17.9.1702, 41 år, ~ 2. 14.11 Kirsten Corfitzdatter, * o. 1678, † 1.2.1748, 70 år. Hun er fra den anden halvdel af gården, datter af Corfitz Christensen.

Børn i 2. ægteskab:

1. Søren, * 28.9.1704.
2. Willum, * 19.12.1705, † 22.11.1730.
3. Mette, * 6.5.1718.
4. Corfitz, * 22.2.1711. Overtager fæstet.

Corfitz Pedersen 1751 - 1758

Den halve gård, som hans fader iboede og nu for alder har opladt ham, han fæster på den måde, at faderen hos sønnen skal nyde sit ophold så længe han lever, no. 7 af hartkorn 4-6-1-2¹/₂ og af smårimmer og Sønderkær 0-1-0-1, såvel som det halve af Jens Munks fradøde sted no. 28 og 35 af hartkorn 3-3-0-¹/₄, betaler alle kongl. skatter, yder landgilde efter jordebog, dog fri i år af Jens Munks, svarer det sædvanlige hoveri af begge steder som hidtil er gjort, undtagen gangarbejde, hvor han er fri af Jens Munks, dog ikke i tærskningstiden, og han tillige med Søren Jensen deler det i Jens Munks gård, indbringende avl og besætning, 5 bæster, fæhøveder og nogle farekreaturer, samt noget plovredskab og gødning, og de to gamle udhuse som til foråret skal være ryddet fra stedet, som jeg har reserveret mig. Søbygård 21.5. Sophie Hedevig Levetzau.

Corfitz Pedersen, * 22.2.1711, † 5.11.1758, 45 år, søn af forgængeren Peder Sørensen, ~ april 1752 med Anna Pedersdatter, † 29.10.1758.

Børn:

1. Peder, * 22.4.1753.
2. Kirsten, * 22.3.1755.
3. Anders, * 20.8.1758, † 9.11.1758.

Poul Poulsen 1759 - 1764

Poul Sørensen af Sønderholm, fæster den gård, som Corfitz Pedersen er fradød, bemeldte gård med Jens Munks halve gårdspart står for hartkorn 8-2-2-1, hans formands søn Peder Corfitzen, som nu er 6 år, skal han forsørge med fri klæder og føde samt skolegang og opdragelse, indtil han selv kan tjene føden som han det for Gud og mig vil forsvare, til datteren Kirsten Corfitzdatter, som farbroderen Poul Sønderholm der i byen har taget til sig, betaler han 10 rdl. til hendes opdragelse, efter den accord derom er skrevet, til indfæstning betaler han 20 rdl., hvorimod han

beholder den i gården værende indbo og besætning, som er registreret undtagen gl. Corfitz Pedersen og hustrus gangklæder, som jeg har givet de 2 børn til lige deling, til hjælp til manglende træredskaber har jeg givet ham et læs træ fra Torstedlund skov, som han selv henter. Søbygård 16.11.1758. S.H.Levetzau.

Poul Poulsen, * o. 1723, † 4.3.1777 54 år. ~ 18.2.1759 i Sønderholm kirke med Birgitte Poulsdatter af Nyrup, † 22.1.1770.

Børn:

1. Anna, * 20.4.1760, † 20.1.1778 gik til præst.
2. Kirsten, * 27.9.1761.
3. Niels, * 19.6.1763, † 19.9.1773, blodgang.
4. Maren, * 24.6.1765.
5. Poul, * 27.12.1767 † 2.3.1768

Jens Pedersen Vestergård 1764 - 1788

No.7 og 8, fra 1752 halvpert af 28 og 29

Af Nørholm, fæster den gård Poul Poulsen sidst iboede, men nu med dom er fradømt, hartkorn 8-2-2-1, som han imodtager med alt hvad ved stedet findes efter registrering, indfæst 33 rdl. er betalt. Restrup. 24.9.1764.

Ung Jens Pedersen, † 28.8.1803 ~ 17.4.1763 Maren Christensdatter Fløe, * o. 1731, † 26.4.1789, 58 år .

Børn:

1. Peder, * 17.3.1763.
2. Christen, * 29.9.1765. Overtager fæstet.
3. Mette, * 8.6.1767.

Christen Jensen 1788 - 1800

Født i Nørholm, den gård hans fader Jens Pedersen har beboet, men nu for alder og skrøbelighed til sin søn afstået af htk. 8 tdr., han nu fæster med dets tilliggende og den ved stedet værende besætning m.v., han straks tiltræder, skal give efter kontrakt, have ren frit ophold og husværelse, besætning og bohav samt andre effekter som findes ved stedet overlades ham ved syn, hvor det betydeligste er optegnet og vurderet i overværelse af fæsteren, hvorved han har erklæret sig tilfreds. Besætning 2 beslagne vogne med tilbehør 15 rdl., 2 træ dito 6 rdl., 1 plov med tilbehør, 2 harver, 3 par leder med stang og reb 4 rdl. 3 mk. 8 sk., drættetøj til 6 bæster 2 rdl., 7 bæster og et føl 10, 6, 9, 7, 20, 6, 13 og 1 år = 70 rdl. 4 køer 20 rdl., 2 grise 3 rdl. 4 mk., 3 kalve 3 rdl., 8 får med med lam 10 rdl. 2 svin 4 mk., 2 sengesteder med klæder 9 rdl., 1 jern kakkelovn 5 rdl., 1 kobber kedel 6 rdl., det øvrige 2 borde, 2 fyr sæder, 1 brun malet kiste, 1 messing lyse stage, 4 tin tallerkener, 3 solde, 1 håndkærn, 2 øltønder, 2 plejler, 1 vognekurv, 3 solde, 8 kornsække, 1 liden gl. kobberkede, 2 bærekar, 3 stripper, 3 høleer med drag, 2 lyngleer, 2 okser, 1 hammer og knibtang, 2 save, 1 håndkniv, 1 naur, 4 spader, 2 jerngrebe, 1 slibesten med jernaksel, 2 spande i brønden med jerngjorde, 1 hakkelskiste med kniv, vurderet for 16 rdl. 2 mk. 14 sk. ialt for 173 rdl. 5mk. 6 sk.

Da fæsteren som meddelt bliver ansvarlig for det modtagne, og da stedets jorder er tilsået, så, skal han levere det i samme stand, eller til sin tid levere det nødvendige sædekorn samt tærekorn til de folk, der skal lægge sæden i jorden, stedets bygninger alle i skikkelig stand, består af stuehus: 9 fag med udskud på nørre side og 5 fag på søndre side, lade 15

fag med udskud på søndre side, stald og fæhus 19 fag, holder fæsteren ved lige og magt og afleverer i samme stand, betaler alle kongl. skatter, samt sidste års restance på lånekorn betaler han, og til indfæstning er betalt 20 rdl., han betaler sit landgilde årlig hvert års Mortensdag, forretter sit hoveri her til gården samt kørsel og pligtarbejde. Restrup 12.6.1778.

Christen Jensen, * o. 1765, † 26.1.1800, 35 år 5 md. ~ 23.11.1789 med Johanne Cathrine Andersdatter.

Børn:

1. Anders, * 16.9.1792.
2. Peder, * 19.4.1795.
3. Jens, * 19.9.1798.
4. Udøbt spædbarn, † 21.4.1791.

Thomas Nielsen 1800 - 1806

Af Nørholm fæster den gård Christen Jensen beboede og fradøde, hvis enke han ægter, af hartkorn 8 tdr., i den stand han modtager gårdenskal han igen aflevere den, betaler alle kongl. skatter, leverer det årlige landgilde inden Mortensdag her til gården, forretter helgårds hoveri samt rejser og pligtarbejde efter de nye regler, forbydes at have inderster, pålægges forsigtig omgang med lys og ild, da jeg agter at forsikre bygninger i Landets Brandkasse, så forpligtes han til at betale assurance summen, i indfæstning er betalt 20 rdl. Restrup 2.8.1801 Raben Levetzau.

Fæstet frasagt 9.10.1806, byens jorder blev udskiftet i 1805, og det er en af de gårde, der skal flytte ud på marken, det er ikke muligt at følge den længere, han sad som fæster 1807.

Thomas Nielsen, * o. 1759, † 6.12.1828 69 år, ~ 15.3.1801 med enken Johanne Cathrine Andersdatter, * o. 1763, † 25.5.1833, 70 år.

Børn:

1. Christen, * 7.1.1802, † 22.11.1803.

1688-matr. 7, del 2, "bolsdelen"

Mads Jensen, 1632, 1665

Mads Jensen, * o. 1625, † 19.5.1667 i Nørholm, ~ 1. Karen Nielsdatter, † 5.10.1654. ~ 2. 9.3.1656 i Nørholm med Maren Christensdatter, sikkert † 1672-83 i Nibe. Hun blev efter Mads Jensens død gift med Peder Justsen Schiønning i Nibe. Hun medtog børnene i Mads Jensens 1. ægteskab. Schiønning havde været Kronens delefoged i Hornum Herred, herredsskriver i Aars Herred og blev senere konsumptions-forvalter i Nibe.¹

Børn 1. ægteskab:

1. Christen Madsen i Aalborg, som 3.8.1672 på Nibe Birketing stævnedes en række personer i Nørholm for gæld, var sikkert en søn. Født i Nørholm før kirkebogen begynder 1650.
2. Dorthe Madsdatter, født i Nørholm før kirkebogen begynder 1650.
3. Maren, * 23. søndag efter Trinitatis 1652 i Nørholm.
4. Poul, * 11.2.1654 i Nørholm.

Børn 2. ægteskab:

5. Jens, * 16.11.1656 i Nørholm, begravet 6.12. sst.
6. Jens, * 5. søndag efter påske 1657 i Nørholm.
7. Anders, * 8.4.1660 i Nørholm.

Han nævnes 1632 i Mandtal til Pengeskatten Mortensdag og 1633 i Pendingeskat kronbønder og adlens tjenere Mortensdag, gårdmænd. Af en sag på Nørholm Birketing 30.11.1632 fremgår, at han da var sandemand i birket.

16.2.1633 blev han på landstinget stævnet i anledning for et vidne i denne sag. Han nævnes som en af de 8 stokke mænd i et tingsvidne af Nørholm Birketing 20.11.1646. Bilag til Pengeskatmandtal Michelsdag og Mortensdag 1646, Opslag 522. Han nævnes igen som gårdmand i mandtal til Unions- penge- og kornskat 1656 og i Mandtal Kronens, hospitals og gejstlighedens bønder 1656, igen 1658 i Mandtal på unionsskatten 1658.

Ved Sivert Brockenhuus' skat jul 1660 nævnes Mads Jensen og Maren Jensdatter med tjenestefolkene 3 drenge og 2 piger.

Han var sikkert fra o. 1637 til 1665 fæster af begge dele af gården.

I Matriklen 1664, Viborg Kapitels tjenere står: 1 gård Mads Jensen, hartkorn 9-0-0-1¹/₇, afgift 8 tdr. byg (60 skp.) 1 svin, 6 skp. havre, 1 gås, 21 sk. 1 alb., gæsteri og 26 sk. 2 alb. arbejdspenge. Det er en af de større gårde i Nørholm, hvad også antal tjenestefolk 1660 vidner om.

Efter hans død stævnedes hans arvinger 8.10.1670 ved Nibe Birketing en del personer i Nørholm for gæld. Peder Justsen Schiønning i Nibe blev gift med enken, tog Mads Jensens børn af 1. ægteskab til sig som sine stedbørn og stævnedes på deres vegne 2.3.1672 ved Nibe Birketing flere i Nørholm for gæld. Peder Justsen havde da allerede 24.2.1672 på Nibe Birketing meldt skifte 1671-72 efter Mads Jensen og Maren Christensdatter. Peder Justsen angives her som børnenes stedfar. Værger, sikkert for enken var Joen Bjørnsen i Nørholm, og farbrødrene Christen Jensen, Vibdrup, Christen Jensen, Tyrrestrup, og Laurids Jensen. Af børnene fra 1. ægteskab nævnes kun Christen Madsen og Dorthe Madsdatter.²

¹ Ole Færch, Himmerlandske herredsfogeder og skrivere, s. 219.

² Ole Færch, Nibe birk tingbog 1631-1710.

Corfitz Christensen Kras, 1675-1721

Omkring 1675 optog enken Corfitz Christensen som medfæster, og de er begge nævnt i Kirstine Beck til Vrås skøde til Tøger Lassen 17.3.1675. I matriklen 1688 står som Tøger Lassens fæster af en helgård, Nr. 7 Corfitz Christensen og Anna Sørensdatter, hartkorn 1664, 9-0-0-1¹/₇, hartkorn 1688 9-4-3-2. Efter 1688 nævnes kun Corfitz Christensen som fæster.

Fæstebrev på den ½ gård han påbor af hartkorn 4-6-1¹/₂-1. Det må være fra 1719, hvor mange andre også fik fæstebreve på de gårde, de havde haft i mange år.

Corfitz Christensen Kras, * o. 1645, † 31.12.1719, ~ 27.9.1668 med Else Jensdatter, * o. 1628, † 4.5.1721, 93 år og 3 måneder gammel.

Børn:

1. Kirsten, * 13.6.1669, ~ 14.1.1703 i Nørholm med Peder Sørensen i 1688-matr. 7 del 2.
2. Karen, * 6.1.1671, † 3.1.1740.
3. Maren, * 21.4.1672, † 18.10.1675
4. Maren, * 17.9.1676.

Christen Corfitzsen Kras, 1721- 1741

Ingen fæstebrev, han i jordebogen 1732-35 og i matriklen 1739. Han delte gården med Peder Sørensen, og gården havde herefter 2 fæstere under ét matrikelnummer.

Christen Corfitzsen, ~ 20.10.1720 med Maren Sørensdatter, * o. 1682, † 11.3.1741, 59 år. Forlovere: Peder Sørensen og Christen Sørensen. Han er sikkert søn af formanden, men er ikke fundet i kirkebogen.

Christen Christensen Lyngbjerg 1741- 1749

Fæster den halvgård som Christen Corfitzsen er fradømt af hartkorn 4-7-2-½, overtager stedet fra oktober med alt hvad der er af utærsket korn, bohøve og besåning m.m., og frihed for arbejde til maj, og for gående arbejde til Michaeli, landgilde for 1740, foruden at jeg reparerer laden ved stedet, imod at han klarer alle kongl. skatter. Restrup, 14.3.1741, Christian Frederik Levetzau.

Christen Christensen Lyngbjerg, * o. 1694, † 17.11.1748, 54 år, ~ 2.2.1732 Maren Lauridsdatter, forlovere: Christen Simonsen og Peder Wammen.

Børn:

1. Christen, * 27.5.1733.
2. Jens, * 20.3.1735 † 25.5.1755.
3. Maren, * 9.11.1738.
4. Jens, * 3.7.1740, † 2.8.1744.
5. Gertrud, * 20.8.1742, † 28.2.1743.
6. Gertrud, * 26.7.1744.
7. Laurids, * 12.11.1747, † 10.11.1748.
8. Christen, * 20.4.1749.

Søren Jensen 1749 - 1766

Fæster den halvgård som Christen Christensen Lyngbjerg iboede og fradøde af hartkorn 4-6-1-2½ af Sønderkær og småremmer 0-1-0-1, på de vilkår, han ægter den efterladte enke, modtager gården med besætning og bohøve der ved stedet findes, der foruden lader jeg den vestre lade

opbygge, hvorimod han betaler alle skatter og landgilde fra dato, gør sit ægt og arbejde som hans formand har gjort og hans formænd før ham haver. Restrup 8.9.1749.

Fæster fra 1757 halvdelen af Jens Munks sted no. 28 og 35 af hartkorn 6-6-0-½.

Søren Jensen, * o. 1710, † 22.1.1769, 59 år, ~ okt. 1749 med enken Maren Lauridsdatter Lyngbjerg. Forlovere: Keld Sørensen og Simon Jensen. Ingen fælles børn.

Peder Michelsen, 1766 - 1778

Fæster den gård som Søren Jensen er bleven fradømt, af hartkorn 8-7-2-1, får fæstet uden indfæstning, og desuden i heneende til gårdens ringe og slette tilstand, frigives han for den restance, der hæfter på stedet samt for 2 års kongl. skatter fra dato, ekstraskatten undtagen, fri for at svare landgilde dette år og næste, og endelig fri for al slags hoverigering her til denne tid og indtil et andet års forårsplojnings beyndelse, så har han også modtaget, som han beholder den ved stedet befindende indbo og udbo og besætning med videre, efter den vedhæftede anførte skrevne optegning. Søbygård 25.4.1766. Sophie Hedevig Levetzau.

Peder Michelsen, † 17.9.1777, ~ 22.6.1765 Anna Pedersdatter. Hun fik en søn Niels, * 19.9.1778, fader afgangne Christen Nielsen Bødker, han da hendes fæstemø.

Børn:

1. Michel, * 6.1.1767.
2. Karen, * 7.2.1768, † 25.5.1773 af kopper.
3. Peder, * Dom. septuagesima 1770.
4. Else, * 1.4.1772, † 15.4.1772.
5. Kirsten, * 25.4.1775.
6. Laurids, * 17.12.1775.

Christen Hansen Gjølbø, 1778 - 1805

Fra Tostrup, nu 41 år, er døbt 13.1.1737, fæster den gård som Peder Michelsen er fradød og hvis enke han agter at indlade sig i ægteskab med, af hartkorn 8-2-2-1, med påstående bygninger, han overtager, når han betaler alle kongl. skatter såvel som personelle, yder sit landgilde, og forretter sit hoveri, ægt og arbejde, skal gå med til udskiftning, eller lade gårdenes hartkorn gøre lige når lejlighed bydes, eller det ved lov bliver mulig, indfæstning 10 rdl. er betalt. 13.10.1778 Ivar Rosentkrantz Levetzau. Disse 10 rdl. er skænket den enke som fæsteren ifølge dette fæstebrev ægter, til hjælp til hendes forhen havende barns opdragelse, især formedets den sorg hun over sin forrige forlovede haver haft. I.R. L.

Christen Hansen Gjølbø, * 13.1.1737 i Tostrup, Sønderholm sogn, † 13.4.1818, 82 år, ~ 4.12.1778 med enken Anna Pedersdatter, * o. 1740, † 22.4.1812, 72 år.

Børn:

1. Peder, * 7.9.1779. Overtager fæstet.
2. Anna, * 2.12.1781, † 10.2.1782.
3. Else, * 21.11.1784.
4. Anna, † 3.8.1783, 13 uger.

Peder Christensen, 1805-

Den gård hans fader Christen Hansen har afstået til ham af hartkorn 8 tdr. på de vilkår i den stand han modtager gården skal den igen afleveres ved dødsfald eller fratrædelse, betaler alle kongl. skatter og betaler sit landgilde efter jordebogen, forretter heelgårds hoveri samt rejser og pligtarbejde. Den mangel der efter synsforretningen på bygninger findes, skal fæsteren til foråret istandsætte, hvor imod jeg refunderer det her ved anførte inventar, skal betale brandforsikring m.m., for indfæstning befriet i henseende begge forældres skrøbelighed og alderdom. Kjerstrup 29.10.1805.

- 1) Syn af Våningshuset 10 ½ fag, fyr tømmer, klinede vægge og ståtag.
- 2) Laden sønder i gården 12 ½ fag, udskud sønder side og 5 fag på nordre, samme matriale.
- 3) Det vestre hus i gården 15 fag til stald, fæhus og fåresti samt til hukhus, brøstfæld ialt 8 rdl. 2 mk. 8 sk.
Besætning 7 bæster, vogne og plovredskaber 157 rdl. 1 mk.
andre effekter, 17 rdl.

Peder Christensen, * 7.9.1779, søn af formanden, ~ 1.6.1805 Else Nielsdatter.

Børn:

1. Niels, * 13.10.1805.
2. Christen, * 29.1.1809.
3. Anna, * 3.1.1813.
4. Mette Katrine, † 12.3.1816, 3 uger.

Christen Pedersen**Frands Nielsen**

1688-matr. 8

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1665	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1665	-	1674	Ide Lindenov til Vrå.
1674	-	1675	Kirstine Beck til Lengsholm, datteren.
1675	-	1689	Tøger Lassen til Rødslet.
1689	-	1692	Peder Tøgersen til Rødslet, sønnen
1692	-	1701	Hans Benzon til Sohngårdsholm, svogeren.
1701	-	1706	Theodosius Levetzau til Oksholm.
1706			Christian Frederik Levetzau til Restrup.
1847			Selvejere ca. fra dette år.

Fæstere:

Willum Thomsen, 1610, 1655

Willum Thomsen var 1625 fæster af en helgård under Viborg Kapitels provstigods. Han står her i kapitlets jordebog som Willum Thomsen cum socio, afgift byg 4 pd. (60 skp.), havre 6 skp. 1 svin. 1 gås. arbejdspenge 26 sk. 2 alb. gæsteri 21 sk. 1 alb. Cum socio angiver, at han havde en medfæster, sikkert sønnen Thomas Willumsen.

Han vidnede 25.2.1620 på Nørholm Birketing, at præsterne i Nørholm altid har haft halvdelen af kongetienden og huskede dette 17 år tilbage i tiden, hvilket indikerer et fødselstidspunkt o. 1580. Han nævnes også med et halvbol, landgilden Byg 12 skp. og arbejdspenge 5 sk. 1 alb. Det er 1688-matr. 30.

Han nævnes 1610 i Mandtal Mortensdag 1610 som gårdmand og ligeledes i mandtal til påske 1611. Han vidnede 3.11.1618 på Nørholm birketing ang. et plankeværk, som var blevet ødelagt i Klitgård. 25.2.1620 vidnede han på Nørholm birketing om præstens andel af kongetienden og kunne da huske 17 år tilbage. Han nævnes i ekstraskatterne 1610 til 1651.

Af et tingsvidne af 20.11.1646, Bilag til Pengeskatmandtal Michelsdag og Mortensdag 1646 fremgår, at Willum Thomsen var forarmet af indkvartering af rigets fjender og ikke kunne betale halv skat til kongen. Han vidnede 11.2.1653 på Nørholm Birketing i en sag om en grøft, der var gravet ved Klitgård. I Unionsskatten november 1652 nævnes han som fæster med Michel Ibsen som inderst. I Penge- og kornskatten 1655 havde han en tjenestedreng. Han nævnes også i Mandtal på unionsskatten 1658 med Michel Ibsen som inderst.

Willum Thomsen, * o. 1580, † 1646-1650 i Nørholm (før kirkebogen begynder i 1650). Forældrene og hustruen kendes desværre ikke. Hans brødre var sikkert birkefoged Erik Thomsen, samt Hans Thomsen og Søren Thomsen, der også var fæstere i Nørholm under Viborg Kapitel. Jeg kan frigøre mig fra den tanke, at endnu en bror var Mogens Thomsen Wingård, præsten i Nørholm, hvis søn Niels Mogensen Wingård også var fæster i Nørholm. En søster kunne være Maren Thomasdatter i Nibe, der 28.11.1635 blev stævnet af birkefoged Poul Nielsen Kras i Nørholm for 1 rdl. i kågleje. ¹

¹ Nibe tingbog 1635, 165a.

Børn:

1. Thomas Willumsen, † 28.12.1668 i Nørholm.
2. Anders Willumsen, birkeskriver i Nørholm, * o. 1600.
3. Peder Willumsen, † efter 21.5.1694, var 1660 hos broderen Thomas, se nedenfor.
4. Anna Willumsdatter, begravet 21.5.1694 i Nørholm.

Michel Ibsen, 1652, 1672

Han nævnes som medfæster i Unionsskatten 1652. Den 12.11.1655 var han på Hornum Herredsting værge for søsteren Maren Ibsdatters 10 børn ved skiftet efter hendes mand Jens Skytte i Grydsted.

I Sivert Brockenhuus' madskat til jul 1660 nævnes Michel Ibsen og hustru Karen Michelsdatter med 3 døtre og 4 sønner samt formodentligt Michels yngre broder Niels.

I matriklen 1664 nævnes Michel Ibsen som fæster under Viborg Kapitel, htk. 1 gård Michel Ibsen, 9-0-0-1¹/₇, årlig afgift 8 tdr. byg (60 skp.), 1 svin, 6 skp. havre, 1 gås, 21 sk. 1 alb., gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge.

23.2.1665 skødede Kronen gården til Ide Lindenov til Vrå, fæster Michel Jensen, hartkorn 9-0-0-4⁴/₇, årlig afgift 4 pd. byg, 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge. Michel Jensen er en skrivefejl for Michel Ibsen.

Michel Ibsen står i Konsumptions- og folkeskatten 1.1.1672 med børnene Laurids, Michel, Poul og Karen

Hans søn Poul Michelsen fik 16.8.1678 et arveafkald på Nørholm birketing på moderen, Karen Michelsdatter og søskendes vegne efter faderen Michel Ibsen, som boede og døde i Nørholm. Maren Nielsdatter i Nakskov gav afkald for hendes mand Jep Michelsen, Michel Ibsens søn, barnefødt i Nørholm.

14.1.1681 fik Poul Michelsen i Nørholm på vegne af moderen Karen Michelsdatter, salig Michel Ibsens, en dom over Jens Madsen Skrædder i Nibe for 22 sldl. for byg efter en obligation af 17.6.1678.

Han er sikkert den samme som havde en del af 1688-matr. nr. 30.

Michel Ibsen, † 18.4.1675 i Nørholm, ~ med Karen Michelsdatter, som sikkert døde 26.3.1686 i Nørholm jf. kirkebogen.

Børn: sikkert bortset fra Karen fødte før 1650.

1. Poul Michelsen, * før 1650, var hjemme ved madskatten til jul 1660. Efterfulgte faderen, se nedenfor.
2. Jep Michelsen, * før 1650, ~ Maren Nielsdatter i Nakskov, som 16.8.1678 gav arveafkald efter sin mand. Se ovenfor.
3. Karen, * 13.3.1652. hjemme ved madskat til jul 1660.
4. Michel Michelsen, var hjemme ved madskatten til jul 1660. Ved konsumtionsskat 1.1.1683 hos broderen Poul.
5. Christen Michelsen, var hjemme ved madskatten til jul 1660. Ved konsumtionsskat 1.1.1683 hos broderen Poul.
6. Dorthe Michelsd., ved konsumtionsskat 1.1.1683 hos broderen Poul.
7. Laurids Michelsen, var hjemme ved madskatten til jul 1660.
8. Anna Michelsdatter, var hjemme ved madskatten til jul 1660.
9. Maren Michelsdatter, var hjemme ved madskatten til jul 1660.

Michel Ibsen og Willum Jacobsen, 1672, 1675

Willum Jacobsen blev 12.1.1672 udnævnt til sandemand for det kommende år. Han var 31.10.1673 i dommers sted på birketinget. Det skete ofte i de kommende år.

Han blev 15.5.1674 stævnet for restance på landgilde til Ide Lindenov til Vrå. 17.3.1675 skødede Kirstine Beck til Vrå, Ide Lindenov til Vrås datter, gården til Tøger Lassen til Rødslet, og da var Michel Ibsen og Willum Jacobsen fæstere, årlig afgift 4 pd. byg (60 skp), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 26 sk. 2 alb. gæsteri, 21 sk. 1 alb. arbejdspenge.

Willum Jacobsen og Niels Poulsen, 1688

I matriklen 1688 nævnes Willum Jacobsen og Niels Poulsen som fæstere under Tøger Lassen til Rødslet, hartkorn 9-6-0-2.

Hvem denne Niels Poulsen er vides ikke. 9.2.1699 stævnede Anders Jensen Høg, forvalter på Vester ladegård Niels Poulsens enke for ikke at følge hans ordre. Niels Poulsen er ikke fundet død i Nørholm kirkebog 1650-1700.

Tøger Lassen lod tage syn på gården, og 21.3.1689 blev synet afhjemlet på Hornum- Fleskum Herredsting, (opslag 48). Bygfældigheden blev opgjort og der var også restancer for landgilde for 1685, 1686, i alt og 1687, i alt 66 rdl., som Niels Poulsen blev pålagt at betale.

Niels Poulsen, * o. 1650, ~ 6.2.1682 i Nørholm med Karen Michelsdatter.

Børn:

1. Michel Nielsen, * 18.3.1683.
2. Morten Nielsen, * 4.3.1685, + 26.5.
3. Maren Nielsdatter, * 14.4.1686.
4. Poul Nielsen, * 11.12.1687. + 9.9.1690.
5. Dorthe Nielsdatter, * 1.6.1690, + 22.7.
6. Jens Nielsen, * 6.4.1692.
7. Mads Nielsen, * 16.8.1696. + 6.12.

Willum Jacobsen, 1690, 1700

Willum Jacobsen og hustru nævnes i Kop- og ildstedsskat 1690. De havde da også avlen af gård, som Niels Poulsen af armod var fragået. Gården delt i to.

Ved skiftet efter Tøger Lassen til Rødslet 15.8.1690 nævnes som fæstere 1 gård Willum Jacobsen og Niels Poulsen, gl. matr. hartkorn 9-0-0-1¹/₇, ny matr. hartkorn 9-6-0-2, årlig afgift 4 pd. byg (60 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 5 sk. gæsteri.

28.7.1692 solgte Tøger Lassen til Rødslets søn Peder Tøgersen gården til svogeren Hans Benzon til Sohngårdsholm og da var Willum Jacobsen fæster, årlig afgift 4 pd. byg, (60 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 5 mk. gæsteri.

Ved Konsumptions/folkeskat 1.1.1697 og 1.1.1700 var Willum Jacobsens sted øde, ejeren var Hans Benzon til Sohngårdsholm.

Willum Jacobsen, * o. 1645, † 6.12.1692, søn af Jacob N.N. og Maren Andersdatter, † 10.6.1677, ~ 18. søndag i Trinitatis 1665 med Anna Jensdatter, * o. 1644, † 6.4.1698, salig Willum Jacobsens hustru begravet, 54 år, 2 måneder gammel.

Børn:

1. Maren, * 8.10.1665, døde andendagen.
2. Maren, * 12.5.1667.
3. Anders, * 21.9.1672.

Christen Madsen ca. 1704 - 1734

Fæster under Oksholm, da Th. Levetzau til Oksholm 9.4.1706 solgte gården til broderen H.F. Levetzau til Restrup. Christen Madsen, hartkorn 9-6-0-2, landgilde byg 8 tdr. 2 skp. (62 skp.), havre 7 skp. 1 otting 1 pot, 1 svin, 1 gås, gæsteripenge 5 mk., arbejdspenge 9 rdl. 2 mk. 9 sk. Han fik fæstebrev på den gård han påbor af hartkorn 9-6-0-2. Restrup 22.6.1719.

Hvornår gården er kommet fra Hans Benzon til Th. Levetzau til Oksholm vides ikke. Det var sikkert o. 1700-1701 men ikke fundet i Viborg landstings skøde- og panteprotokol. Nævnes i Konsumptions- og folkeskat 1.1.1710 og i Krigsstyr 1713 som fæster under Restrup.

Christen Madsen, * o. 1669, † 17.2.1739, 70 år, ~ 1. Anna Christensdatter, * o. 1678, † 16.10.1718, 39, år. ~ 2. Else Magdalene Clausdatter Øland, * o. 1678, † 17.3.1748, 70 år.

Børn i 1. ægteskab:

1. Mads, * 7.12.1704.
2. Christen, * 27.7.1706.
3. Anna, * 4.8.1709.
4. Niels, * 19.1.1713, † 10.1.1717.
5. Mette, * 28.2.1717.

Børn i 2. ægteskab:

6. Margrethe, * 30.6.1720.
7. Niels, * 30.11.1721.
8. Frederik, * 22.4.1725.
9. Poul, * 18.1.1728.

Christen Andersen Klitgård 1734 - 1742

Født i Nørholm, den gård Christen Madsen havde og er fradømt i mtr. for 9-7-2-1. 1) nyder han frihed og landgilde og arbejde 1 år, 2) for skatterne til han har indavlet, 3) nyder alt hvad der findes ved gården uden indfæstning, 4) gives til fortæring 2 tdr. rug, 1 td. byg, 5) til besætning gives ham 2 bæster, 6) given en vogn, 7) husenes halvpert reparerer, når friheden er ude, svarer han landgilde efter jordebogen og arbejde som hidtil har været sædvane. Restrup 3.7.1734.

Hans hartkorn er lidt større end forgængerens. Det må skyldes noget eng. Han var husfæster 4.8.1733 og nævnes i Restrups matrikel 1739.

Christen Andersen, * o. 1708, † 13.4.1777 69 år. Gift med Karen Willadsdatter, † e. 7.6.1740.

Børn:

1. Anders, * 5.6.1735.
2. Christen, * 21.10.1736, † 21.10.1736.
3. Willads, * 10.11.1757.
4. Kirsten, * 10.11.1737.
5. Johanne, * 7.6.1740.

Laurids Mortensen Klitgård 1742 - 1750

Født i Nørholm fæster den gård Christen Klitgård har beboet og er fradømt, 1) modtager alt hvad der ved dom findes på stedet, 2) gives ham 2 køer og i penge 8 rdl. samt æde korn, plus hvad der ved gården findes 1 td. rug, 1 td. byg, 4 tdr. havre, til sæden 20 tdr. byg, 12 tdr. 5 skp. havre, frihed for januar, april og 2. kvartal skatter 1742, samt landgilde til Mortensdag førstkommande, og fri for arbejde her til gården til næste års høst, når friheden har mødt sin ende svares som sædvanlig her til gården. Dog når hans moders gård bliver ledig, han den skal have uden indfæstning. Restrup 30.7.1742. C.F. Levetzau.

Oplysninger fra kirkebogen, se under Laurids Mortensen mtr. 20a

Niels Jensen Lund 1750 - 1759

Fæster den gård Laurids Mortensen Klitgård har beboet men er frafløt til sin moders gård, no. 8 af hartkorn 9-6-0-2 foruden småremmer og Sønderkær og Dannisø af hartkorn 0-6-1-2½, og det stykke i østereng kaldet Eberlons eng, og et stykke dito i Vesterholm, der er udflyttet fra Laurids Mortensen moders gård, samt besætning, indbo og bohøve, indfæstning er betalt. Restrup 5.6.1750. C.F. Levetzau.

Jeg Sophie Hedevig Grevinde af Ranzau, Enke Grevinde Levetzau, Frue til Restrup, Torstedlund, Albæk og Aastrup kender og hermed vittiglig gør, at nærværende afgangne Niels Jensen Lunds enke Maren Andersdatter, hvis mand haver haft en mig tilhørende gård i Nørholm i fæste, er efter hendes begæring bleven entlediget fra bemeldte gård, og derved er aldeles fornøjet, og tilfredsstillet mig for mine pretentioner for besætning, brøstfældighed og restancen ved gården, så jeg ej videre hos hende haver at fordrø, men jeg haver endog givet hende med hendes 2 små børn en søn navnlig Jens Nielsen 2 år, og en datter Anna Nielsdatter 4 år gammel, pas og afsked fra bemeldte Restrup Gods, så hun med dem må, drage, rejse og bo hvor hun lyster, og bedst kan sit brød udspørge, uden min præntion eller vorned rettighed i nogen måde. Det til bekræftelse under min hånd og segl. Restrup den 21 april 1759. S.H. Rantzou, Enkegrevinde af Levetzau.

Niels Jensen Lund, † 26.11.1758, ~ Maren Andersdatter.

Børn:

1. Maren, * 4.3.1753, † 20.1.1754.
2. Anna, * 12.10.1755.
3. Niels, * 4.9.1757

Jens Pedersen Vestergård 1779 - 1794

Fæster den gård som Niels Jensen Lund iboede og fradøde af hartkorn 9-6-0-2, og af smårimmer og sønderkær 0-1-1-2, og af Eberlons og Dannisø 0-5-0-½, indfæstning 30 rdl. er betalt. Søbygård 1.5.1751. S.H. Levetzau.

Jens Pedersen Vestergård, ~ 1. 2.6.1759 Mette Christensdatter, † 12.6.1763, 30 år 6 uger. ~ 2. 1.11.1763 med Karen Knudsdatter, † 19.10.1781, ~ 3. 21.7.1787 Anna Mortensdatter med skudsmål fra Hasseris, * o. 1748, † 27.5.1789 i barselsseng, ligprædiken, 41 år 9 md.

Børn i 1. ægteskab:

1. Kirsten, * 23.6.1760.
2. Anna, * 7.6.1761, † 14.4.1765.
3. Karen, * 12.12.1762.

Børn i 2. ægteskab:

4. Mette, * 7.7.1764, † 23.9.1764.
5. Mette, * 27.4.1766.
6. Peder, * 4.10.1767, † 25.5.1773, kopper.
7. Maren, * 28.8.1770.

Børn i 3. ægteskab:

8. Kirsten, * 20.4.1789.

Søren Christensen Barmer 1794-1822

Torsdag den 15.1794 blev Hornum-Fleskum Herreders ret holdt af den konstituerede by og herredsfoged Bassesen og herredsskriver Vedel i overværelse af følgende tinghørere: Jacob Drastrup, Jens Buus, Laurids Meiling, Laurids Madsen, Jens Søndergård, Jens Tøgersen og Christen Ged, alle af Nibe. For retten mødte de den 10. april sidst udmeldte mænd Peder Michelsen og Søren Michelsen af Gelstrup, som fremlagde deres skriftlige forretning holdt den 14. i forrige måned, over brøstfældigheden på Jens Vestergårds gård i Nørholm, som overdroges til ny fæster Søren Christensen Barmer, dens bygningers brøstfældighed og inventarium, den fremlagte forretning blev for mændene oplæst og taget til protokollen:

I følge rettens meddelelse af 10.4.1794, indfandt sig i dag den 14.4.1794 undertegnede Peder Michelsen og Søren Michelsen af Gelstrup, Halkær gods, udi Jens Vestergårds gård i Nørholm under Restrup Stamhus gods for at holde et lovlig syns og taxeringsforretning over bemeldte gårds bygninger og besætning, af vogne og plove og harver samt sæde og tærekorn, som i dag bliver overdraget til ny fæster Søren Christensen Barmer, til hvem fornævnte Jens Vestergård overdrager gården med derudi forefindende besætning og inventarium haver afstået.

Ved forretningen var nærværende udi sin principals Hr. Forvalter Knudstrups forfald, Knud Christensen fra Restrup tilligemed Jens Vestergård og ny fæster Søren Christensen Barmer.

Søren Christensen Barmer, † 1814, ~ 25.4.1794 Maren Jensdatter † 2.3.1837, han fra Sofiendal, født i Sønderholm.

Børn:

1. Christen, *13.3.1795.
2. Jens, * 29.1.1796, hjemmedøbt 22.2.1796, død.
3. Maren, * 25.5.1797.
4. Anna Katrine, * 2.10.1798.
5. Christen, * 22.6.1800, † 17.5.1807.
6. Kirsten, * 5.7.1801.
7. Jens Christen, 20.3.1803, † 13.10.1810.
8. Mette, * 3.5.1805, † 28.9.1805.

Anders Christensen 1822

Fæstebrev 5.10.1822, ~ 14.5.1820 med Anna Mortensdatter.

Børn:

1. Christen, *12.2.1821. Efterfulgte faderen.
2. Maren Kirstine, *16.5.1822.
3. Ingeborg, *16.7.1824.
4. Johanne Cathrine, *12.7.1826.

Christen Andersen.

1688-matr. 9

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1665	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1665	-	1674	Ide Lindenov til Vrå.
1674	-	1675	Kirstine Beck til Lengsholm, datteren.
1675	-	1689	Tøger Lassen til Rødslet.
1689	-	1692	Peder Tøgersen til Rødslet, sønnen
1692	-	1701	Hans Benzon til Sohngårdsholm, svogeren.
1701	-	1706	Theodosius Levetzau til Oksholm.
1706			Christian Frederik Levetzau til Restrup.
1847			Selvejere ca. fra dette år.

Fæstere:

Nu Nørholm Bygade nr. 12.

Poul Nielsen Kras 1610, 1648

* o. 1580, † mellem 18.12.1648 og 8.7.1649 i Nørholm. Søn af herredsskriver Niels Poulsen Kras i Moldbjerg og den adelige Anna Bertelsdatter Hørby. Gift med Maren Bertelsdatter Kjærulf, * o. 1595, † 4.11.1656 i Nørholm, datter af Bertel Pedersen Kjærulf og Ingerd Pedersdatter Skriver og ikke som i Kjærulfske Studier s. 84, barn af Bertel Bertelsen Kjærulf. Dette stemmer med Klitgaards egne rettelser i hans eksemplar på Landsarkivet i Viborg. Begravet i Nørholm kirke, hvor der tidligere var et epitafium over dem.¹

Han boede 1610 i Nørholm i denne gård, der lå under Viborg Kapitel og var udlagt til provsten Niels Krag til Trudsholm, hvis fæster han altså var. Han nævnes i kapitlets jordebog fra 1625, landgilde Byg 2 pd. havre 6 skp. 1 svin, 1 gås, arbejdspenge 26 sk. 2 alb. gæsteri 21 sk. 1 alb. Han nævnes i gården til sin død. Den blev overtaget af sønnen Niels Poulsen Kras.

Den 26.9.1618 sagsøgte Poul Nielsen Kras, delefoged for Jens Juel til Kjeldgård, der var forlenet med domprovstiet i Viborg, birkefoged Søren Pedersen og birkeskriver Jens Nielsen i Nibe i en sag om bundgarnsstader i Limfjorden. Han var nærværende, da Ane Pedersdatter Kjærulf på Egholm o. 1620 delte sin gård med sønnen Peder Kjærulf.

Den 16.5.1625 stævnedes Poul Kras i Nørholm på Aalborg byting Jens Andersen Krag, rådmand i Aalborg, vedr. gæld.² Han var ikke en mand uden selvfølelse. Det viser en sag fra landstinget 2.7.1625, hvor han stævnedes fogeden på Vår. Denne havde taget vidne på, at da kongens brev om en ny forordning om fiskeriet ved Klitgård og Nibe blev oplæst af rådmand Jens Andersen Krag i Aalborg, havde Poul Kras sagt, at ”han kunne stryge sin rumpe med brevet”. Det det kun var et stuevidne, altså ikke vidnet til tinge, kendte landstinget det magtesløst.

¹ C. Klitgaard, Kjærulfske Studier, s. 84.

² Aalborg byfogedes tingbog.

Ligeledes 2.7.1625 stævnedes han på landstinget Jens Andersen Hals, rådmand i Aalborg, Jacob Vognsen, byfoged sst., Christen Christensen i Brøddland? og Laurids Pedersen i Øster Halne ang. en voldgift, som de på Kær herreds ting 10.5. havde afgjort mellem Poul Kras på egne og medarvingers vegne og Laurids Jensen i Rævsgråd, ang. bondeskyld, ægt og arbejde med anden rettighed af den halve Rævsgråd og et halvt gadehus, som Laurids Jensen iboede, hvoraf halvdelen tilhørte salig Bertel Kjærulfs børn og arvinger. Da voldgiften ikke var efterkommet, pålagde landstinget parterne at møde førstkommande tirsdag 14 dage i Jacob Vognsens hus i Aalborg med deres breve og dokumenter og voldgiftsmændene der da endeligt at afgøre sagen. Rævsgråd i Vadum Sogn fik Poul Nielsen Kras med hustruen.

Poul Kras ejede huse i Aalborg og udviste 1627 et par lejere.¹ Han blev 1632 overfaldet på gaden i Aalborg af Jens Andersen, som 1630 var blevet landsforvist og havde mistet sin fæstegård Store Vadumtorp, fordi han havde beligget Ane Lauridsdatter, datter af herredsskriver, senere herredsfoged Lars Pedersen og Bodil Hansdatter Mørk, der var beslægtet med ham i 2. og 3. led.² Gården var overtaget af Poul Kras' svigersøn Oluf Pedersen Kjærulf. Jens Andersen fik imidlertid lov til at vende tilbage til landet, dvs. Nørrejylland. C. Klitgaard fortæller i Kjærulfske Studier: "De mødte da Jens Andersen, og da de kom tæt på ham, tog Poul Kraas sin Hat af og rakte sin Haand ud imod ham og ønskede ham velkommen hjem. Men Jens Andersen greb sit Værge, som han gik med under Armen, og sagde til Poul: "Du skal faa den Del, du bør at have, for det, du har gjort imod mig i min Fraværelse," og i det samme løb Jens Andersen ind paa Poul Kras og stødte ham for Brystet med sin højre Haand samt "skjæbede" med Munden. De to Nørholm-boere stødte ham nogle Gange bort; men saa sagde Jens Andersen til Poul Kras: "Er du saa god en Karl, som du holder dig for, kom du med udenfor Byen og slaa fra dig," hvortil Poul Kraas sagde: "Du er ikke den, som jeg eller nogen god Karl bør at slaas med, men der skal blive "slaaste med dig paa de Steder, som du fortjener," og saa gik Poul Kraas til Slottet, medens Jens Andersen svang sin Kaarde og truede og undsagde ham. Poul Kraas lod saa Jens Andersen tiltale ved Aalborg Byting og fremlagde her et Tingsvidne af Nørholm Birketing 21.12.1632 med Jens Klitgaards Vidnesbyrd. Jens Andersen forlangte imidlertid Sagen behandlet ved sit Værneting".³

Han og hustruen gav 1632 en prædikestol med billedskærerarbejde til Nørholm kirke, og 1643 lod de den staffere. Han var birkefoged 16. feb. 1633 og stævnedes da til landstinget for et vidne, han havde udstedt.⁴ Poul og Christen Justsen i Ferslev stævnedes 23.11.1636 deres søskende Jørgen, Peder og Mette for et bænkebrev, udstedt i Ferslev 25.7.1635 om skifte efter faderen, herredsfoged i Fleskum herred, Just Pedersens gods, underskrevet af Poul Kras i Nørholm (gift med deres kusine), Peder Bloch i Gerholm, Michel Nielsen (Kjærulf) i Hunetorp (moderens halvbror) og Peder Gregersen i Flamsted.⁵ Han bortskødte 1641 en gård i Nibe.⁶ I

¹ Aalborg byfogedes tingbog 18.6.1627.

² Kr. Værnfelt, Kjær Herreds Knaber, Himmerland og Kjær Herred 1967, s. 28.

³ Aalborg byfogedes tingbog 24.12.1632 og 25.2.1633.

⁴ Diplomatarium Hornumense.

⁵ Kr. Værnfelt, Fleskum Herreds Selvejrbønder, Jyske Saml. 5,6, 1941-42, s. 151.

⁶ Nibe tingbog 13.2.1641, s. 82a.

1646 havde han en proces med Johannes Andersen, gift søsteren Margrethes datter, Maren Thomasdatter. Han var birkefoged 20.11.1646, da der blev vidnet på birketinget om bønder, der var forarmede efter svenskekrigen og ikke kunne betale pengeskat.¹ 1648 havde han en ny proces med Johannes Andersen, efter at Poul Nielsen Kras havde bemægtiget sig boet efter søsteren Margrethe, som døde 1647 i Nibe.²

1651 stævnedes hans børn for Kjær herredsting ang. udskiftning af Ø. Halne Kær.³ I 1650 lod Maren Bertelsdatter Kjærulf altertavlen i Nørholm Kirke staffere, ”som hendes salig Mand havde udlovet,” og 2.12.1650 stævnede hun Maren Jacobsdatter, salig Bernt Hincheldeys enke i Aalborg for gæld til Poul Kras. Hincheldeye var købmand i Aalborg, og Poul Kras handlede også med Jens Bang sst.⁴ Han nævnes i en del sager med slægtninge, lejere, kreditorer m.v. på landsting, Aalborg byting og Nibe birketing.

Poul Nielsen Kras fik 1630 eller 1636 lavet et sølv-lågkrus, som eksisterer endnu og er i privateje. Herpå ses hans segl, en stiliseret sammenslyngning af forbogstaverne i hans navn, den lodrette stamme med trekanten et P (Poul), nedenunder N (Nielsen) og K (Kras). Bomærket ses også på datteren Maren Pouldatter Kras og hendes mand Mads Sørensen Wolfs epitafium i Nørholm kirke. I forhold til epitafiet er bogstavet N spejlvendt og K’et lidt fortegnet på sølvkruset.

Børn:⁵

1. Niels Poulsen Kras, birkefoged i Nørholm.
2. Karen Poulsdatter Kras, * o. 1614, † o. 1698 i Nørhalne i Biersted sogn, gift o. 1640 med Jens Bertelsen Kjærulf, * o. 1610 i Ø. Aslund, Ø. Hassing sogn, † o. 1685 i Nørhalne, gårdfæster i Nørhalne.
3. Anna Poulsdatter Kras, * o.1616, ~ Oluf Pedersen Kjærulf i Vadumtorp, der nævnes 1631-1652.
4. Anna Poulsdatter Kras, * o. 1618, † efter 1675, ~ 1. o. 1640 med Christen Mortensen i Svenstrup, † 1671, skifte 21. feb. 1673 i Nørholm tingbog, søn af Morten Jensen i Lyngbjerggård. Delefoged til Aalborghus 1633-1650. Han var en tid ridefoged i Himmerland. Nibe tgb. 1653 fol. 41b. ~ 2. 1672 med Christen Thomsen i Svenstrup.
5. Bertel Poulsen Kras, * o. 1620, immatrikuleret 1643 som student fra Aalborg, antagelig † før 1651.
6. Poul Poulsen Kras, * o. 1622, † i Nørholm 4.5.1685, ~ 1. Anna Andersdatter, enke efter Jakob ... ~ 2. i Nørholm 30.1.1676 med Anna Thomasdatter. Han var i 1664 fæster af en gård i Nørholm under Viborg Kapitel.
7. Else Poulsdatter Kras, * o. 1623, † o. 1653 på Øland, ~ 10.3.1630 i Nørholm med Peder Nielsen Klim, * o. 1613, † 17.11.1693 på Øland, sognepræst til Øland.

¹ Lensregnskab Aalborghus. Bilag til Pengeskatmandtal Michaelis og Martini 1646. Opslag 522

² C. Klitgaard, Vendsysselske Præstefamilier, s. 286. C. Klitgaard, Himmerlandske Slægter, Kras, Kuri, Wiingaard, Wolf m.fl., Persh. Ts., 1920, s. 212. Viborg landstings dombog A, 29.7.1648, s. 253.

³ Kjær Herred tingbog 16.9.1651.

⁴ D.H. Wulff: Jens Bang, s. 242. Kjærulfske Studier, s. 84.

⁵ C. Klitgaard, Himmerlandske Slægter, Kras, Kuri, Wiingaard, Wolf m.fl., Persh. Ts., 1920, s. 208. C. Klitgaard, Kjærulfske Studier, s. 209.

8. Maren Poulsdatter Kras, * o. 1627, ~ Mads Sørensen Wolf, birkefoged i Nørholm, fæster i 1688-matr. 11.
9. Inger Poulsdatter Kras, ~ 1. før 1651 med Poul Knudsen Skytte, † 5.5.1659, Aalborg Budolfi. ~ 2. 6.6.1660 i Aalborg Budolfi med kaptajn Daniel Zimmermann i Aalborg.
10. Mette Poulsdatter (Kras). Efter alt at dømme var der også en datter Mette Poulsdatter * o. 1600, † efter 1685, ~ Søren Jensen Buus, † før 1672. Han fæstede 1627 faderen Jens Buus' krongård i Hæsum.¹

Poul Nielsen Kras' bomærke, til venstre på epitafium over datteren Maren og hendes mand Mads Sørensen Wolf i Nørholm kirke, til højre på hans sølvkrus fra 1636.

Niels Poulsen Kras, 1648-1657

* o. 1605, † 30.1.1657 i Nørholm, søn af ovennævnte birkefoged Poul Nielsen Kras, ~ o. 1645 med Kirsten Jørgensdatter, † 6.5.1683 i Nørholm, datter af Jørgen Vognsen i Glerup, Vester Bølle Sogn og Maren Pedersdatter (Byrialsen).² Hun ~ 2. 30.9.1660 med Niels Mogensen Wingård, fæster i 1688-matr. 5 i Nørholm, † 3.5.1666, søn af Mogens Thomsen Wingård, præst i Nørholm, og Anna Kjeldsdatter. Han havde sikkert været gift før ægteskabet med Kirsten Jørgensdatter, da han var ca. 40 år og allerede fra 1629 var fæster af bolet, 1688-matr. nr. 24.

Han havde også 1688-matrikel nr. 24. Se her. Han blev birkefoged i Nørholm efter faderen o. 1645.

I ekstraskatterne Mortensdag 1651 til Unionsskatten 1658 nævnes også moderen Maren Bertelsdatter Kjærulf, selv om hun var død i 1656.

Børn:³

1. Peder Nielsen Kras, * o. 1647, student fra Aalborg 1671, levede 1681.
2. Bertel Nielsen Kras, * o. 1648, levede 1657, vist † før 1681.
3. Margrethe Nielsdatter Kras, * o. 1649, † 28.5.1681 i Nørholm, begravet i kirken, ~ 26.11.1680 i Nørholm med Søren Christensen Niemann, borger i Aalborg. Ved forlig i Aalborg 17.8.1681 blev skiftet efter hende ordnet jf. Nørholm tingbog 11.11.1681.
4. Poul Nielsen Kras, * 23.1.1651 i Nørholm, † sst. 8.3.1651.
5. Poul Nielsen Kras, * 12.9.1652, 13. s.e. Trinit., † 8.9.1657.
6. Jørgen Nielsen Kras, * i Nørholm 13.11.1653. Var 1670 hjemme, havde en selvejergård jf. matriklen 1688, nr. 32, hartkorn 1-6-0-0. Han havde også en fæstegård, 1688-matr. 5, som han overtog efter Niels Mogensen Wingård. Se omtale her. Sad i små kår jf. Nibe tingbog 1698, fol. 186 b, boede 1704 i Nibe og blev ofte stævnet for gæld. Gift med Karen Jensdatter, * o. 1647, † i Nørholm 28.4.1709.

¹ Anton Blaabjerg, Er du i familie med bryggerne. Slægterne bag bryggerne J.C. og Carl Jacobsen, Forlaget Slægten 1997.

² Anton Blaabjerg, Familien Christensen, Badegård i Hverrestrup, Slægtsarkivet, 1979.
C. Klitgaard, Himmerlandske Slægter, Kras, Kuri, Wiingaard, Wolf m.fl., Personalhistorisk Tidsskrift, 1920, s. 209.

Poul Poulsen Kras, 1657-1685

Han nævnes i matriklen 1664, som fæster under Viborg Kapitel, 1 gård Poul Poulsen, hartkorn 5-0-0-1¹/₇, årlig afgift 4 tdr. byg (30 skp.) 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb., gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge.

Han havde i 1664 matriklen også en anden gård, Christian Urnes tjener Poul Kras af Paradis, htk. 4-5-3-5/7, landgilde 26 skp. byg, 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26 sk. 1 alb. arbejdspenge. Nævnes 1681 i forarbejderne til 1688-matriklen, Poul Poulsen Kras, gård nr. 9. Se 1688-matr. 35. I matriklen 1688, nævnes som fæster under Restrup, Nr. 35 Poul Kras enke af Paradis, et bol, htk. 1664 4-5-3-5/7, hartkorn 1688 3-5-0-1.

Poul Poulsen Kras var velhavende og udlånte penge. 12.12.1664 gjorde Poul Poulsen Kras Nørholm udlæg hos velb. Jørgen Marsvin til Abildgård for gæld jf. Hornum herreds tingbog.

21.1.1673 medvirkede han som farbror, da hans broder Niels Poulsen Kras' børn Peder og Jørgen Nielsen Kras tiltransporterede Christoffer Lindenov til Restrup 3 gadehuse i Sønderholm: Peder Nielsen og Jørgen Nielsen Kras barnefødt i Nørholm gør vitterligt, at de har med deres egen og vores kære farbroder og formynder velagte mand Poul Poulsen Kras vilje og samtykke solgt og transporteret til admiral Christoffer Lindenov tre gadehuse liggende i Hornum Herred i Sønderholm Sogn (ikke afskrevet), som de har fået udlagt i skifte efter deres salige fader Niels Mogensen! Til vitterlighed farbror Poul Kras samt Jens Sørensen Buus.¹ Dateret Nørholm 21.1.1673. Underskrevet, Peder Nielsen Kras, egen hånd, Poul Kras, egen hånd, Jørgen Nielsen, egen hånd, Jens Sørensen Buus, egen hånd. Læst på Hornum herredsting 27. jan. 1673. Sikkert på samme tid solgte han en gård i Sønderholm til Christoffer Lindenov.²

Poul Poulsen Kras' segl

Han ejede et hus i Aalborg, udlejet til Søren Sørensen, som han 15.6.1674 stævnedes på bytinget og udviste.³ 29.3.1675 stævnedes han Peder Knudsen i Aalborg ang. skøde på en anpart af dennes hus. 11.6.1677 blev han stævnet af Christen Olufsen Krog for gæld for 4 tdr. malt. Hustruen stævnes 16.2.1683 ved Nørholm Birketing af Christen Christensen Viborg, tjener i Nørholm, som hun beskyldte for tyveri af en kage.

Poul Poulsen Kras, * o. 1622, † 4.5.1685 i Nørholm, søn af Poul Nielsen Kras og Maren Bertelsdatter Kjærulf, ~ 1. Anna Andersdatter, enke efter Jacob...., ~ 2. 30.6.1676 i Nørholm med Anna Thomasdatter, * 28.9.1651 i Nørholm, † 7.10.1712 sst., datter af Thomas Willumsen og Anna Sørensdatter i Nørholm. Hun ~ 2. 28.10.1688 i Nørholm med Christen Poulsen i Nørholm, * o. 1655, † 20.4.1728 i Nørholm. Hans første hustru medbragte i ægteskabet 2 børn, nemlig Maren Jakobsdatter, der 1670 ægtede Anders Andersen, sognepræst i Klim, og N. N. Jakobsdatter,

¹ Der står Niels Mogensen, fejl for Niels Poulsen.

² Restrup Gods, Reversaler og papirbreve 1515-1847.

³ Aalborg byfogeds tingbog, 1674.06.15-063b og 1675.03.29-183b Hans Gjedsteds uddrag.

~ Jakob Olufsen i Vester Thorup. ¹ Den 2.12.1678 døde Anders Jensen i Paradis, måske Anna Andersdatters far. ² Børn nævnt i et skifte, Restrup skifteprotokol, G141-88 efter sønnen Niels Poulsen Kras.

Børn:

1. Peder Poulsen Kras, var i Nørholm 1697.
2. Poul Poulsen Kras, * 8.6.1677.
3. Niels Poulsen Kras i Bonderup, * 13.4.1678, sættefoged.
4. Anna Marie Poulsdatter Kras, 11.12 1681.
5. Thomas Poulsen Kras, *16.4.1685.

Fæsteren havde også 1688-matr. 35.

Christen Poulsen 1690 - 1728

Christen Poulsen, * o. 1655, † 20.4.1728 i Nørholm, 75 år 3 md. 3 uger gammel. ~ 1. 28.10.1688 i Nørholm med Poul Poulsen Kras' enke Anna Thomasdatter, ~ 2. ~ 29.5.1699 Mette Nielsdatter, * o. 1673, † 6.4.1703, 30 år, ~ 3. Margrethe Nielsdatter Lyngborg.

Børn i 1. ægteskab:

1. Anna, * 6.10.1689.
2. Johanne* 6.10.1689.

Børn i 3. ægteskab:

3. Karen, * 25.3.1703.

Christen Simonsen 1728 - 1739

Født i Nørholm, fæster den gård og det bol samt den eng i Sønderkær, som Christen Poulsen er fradød af hartkorn 10-2-0-1½, han ægter enken, som er ved stedet, og beholder, hvad der ved stedet findes af indbo og udbo og besætning, indfæstning har han betalt. Restrup 5.7.1728.

Han nævnes i Restrups jordebog 1732, hartkorn 8-0-2-1, årlig ydelse 8¼ tdr. byg, 1 td. havre, 1 svin, 1 gås, gæsteri 4 mk. 8 sk. Han havde også en eng i Sønder Kær, htk. 0-3-0-0, årlig ydelse 5 skp. 3 fdk. byg, af de samlede ydelse betalt 4 tdr. byg og 1 td. havre.

Hartkornet og ydelserne må omfatte begge matrikelnumre.

Som det ses omfatter fæstet både en gård og et bol med tilsammen langt større hartkorn end forgængeren Christen Poulsens fæste, der kun omfattede en halvgård eller et bol.

Christen Simonsen, * i Nørholm, † 15.11.1763 i, ~ 3.10.1728 enken Margrethe Nielsdatter Lyngborg, * o. 1663, † 17.12.1758, 95 år.

Christen Simonsen og Jens Munk 1739-1751

Christen Simonsen og Jens Munk nævnes i Restrups matrikel 1739, hartkorn 3-5-0-1.

Niels Keldsen 1751 - 1787

Fæster den gård som Christen Simonsen sidst iboede og formedens armod er frasagt af hartkorn 10-2-0-2½, med besætning og bohav efter registrering, som Christen Simonsen har efterladt den, så gives ham også

¹ C. Klitgaard, Pers. Hist. Tidsskr. 1920.

² Bent Nørgaard Larsen, Niels Poulsen Kras og Anna Bertelsdr. Hørby's efterkommere, med tilføjelser af Flemming Aagaard Winther, Kronshagen, s. 5

20 læs lyng til husenes tække, bliver fri for at gengælde det sædekorn jeg i dette forår har lånt forrige fæster bekommet fra Restrup til sæd, fri for at betale skatterne for 2. kvartal, fri for den øvrige restance som hæfter på stedet, fri for landgilde at svare i år, fri for hoveri til høsten 1751, og er desuden befriet for indfæstning. Restrup 19.9.1751. C.F. Levetzau.

Niels Keldsen i Nørholm den gård som han hidtil i fæste haver haft, men formedlest forbrydelse imod sit fæste ved dom af 21.2. sidst bemeldte sit fæste fradømt, og for samme forbrydelse for den gang er, så bliver han stædt og fæst af mig igen til samme værd med alt dets rette tilligende. Restrup 24.1.1764 H.L.

Niels Keldsen, ~ Maren Knudsdatter, * o. 1725, † 1.4.1797, 72 år, ikke fundet viet i sognet.

Børn:

1. Knud, * aug. 1752.
2. Dødfødt dreng, * juli 1753.
3. Dødfødt pige, * 24.11.1754.
4. Anna, * 11.7.1756, † 21.11.1756
5. Maren, *16.10.1757.

Knud Nielsen 1787 - 1798

Der er ingen fæstebrev, men han overtog fæstet efter faderen. Det har været i tiden hvor Raben Levetzau overtog stamhuset. Han er i 1788 fæster af gården, og underskriver hoveriforeningen 1792.

Knud Nielsen, ~ 20.10.1788 med Kirsten Jespersdatter.

Børn:

1. Peder, *1785, uægte, fader Jens Fisker tjenende Peder Sørensen af Restrup.
2. Maren, * 8.11.1789.
3. Mette, * 25.12.1795, † 10.7.1796, mæslinger.
4. Niels, * 17.9.1797, † 5.11.1797.
5. Birgitte, † 4.10.1807, opfostret hos Knud Nielsen i 6 år.

Christen Sørensen Malle 1798 - 1802

Født i Nørholm, den gård Knud Nielsen sidst beboed og har frasagt sig, som han fæster, på de vilkår, i den stand han modtager gården med bygninger, besætning og inventarium skal han igen aflevere den igen ved dødsfald eller fratrædelse, betaler alle konglig skatter, og leverer den årlige landgilde her på Restrup efter jordebog, forretter upåklagelig helgårdshoveri samt ægt og pligtarbejde til de tider han bliver tilsagt, må ikke have inderster, og skal være forsigtig med ild og lys, fri for indfæstning. København 23.10.1798. Raben Levetzau.

Opsagt, afleveret i retten på Torstedlund 26.2.1802. Husfæster 1805.

Christen Sørensen Malle, * o. 1757, † 2.12.1829, 72 år, trol. 21.4.1794 Maren Pedersdatter Bonderup, † 10.12.1829.

Børn:

1. Kirsten, * 16.3.1791, født før ægteskab, barnefader Christen Malle.
2. Gertrud, * 11.8.1793.
3. Peder, * 15.7.1798.
4. Søren, *15.3.1795.
5. Maren, * 21.9.1800.
6. Poul, * 23.12.1804.

Morten Sørensen Færch 1802 - 1833

Den gård som Christen Malle beboede, men for armod har frasagt sig af hartkorn 8 tdr., han fæstet på følgende vilkår, i den stand han modtager gården skal han igen levere den efter lovlig syn, betale alle kongl. skatter, levere sit landgilde efter jordebog inden hvert års Mortensdag, forrette upåkagelig hoveri samt rejser og pligtarbejde efter hoveriforeningens bestømmelse, han forbydes at have inderster, pålægges forsigtig om gang med lys og ild, hvis jeg lader gårdens bygninger brandforsikre, skal han betale assuranzen, fri for indfæstning. København 1.4.1802. Raben Levetzau.

Gårdens hartkorn, ændret ved matrikuleringen 1814 til hartkorn 5-6-1-1, 90 tdr. land. Han var en anset mand, der var forlover ved 9 bryllupper i Nørholm 1827-29.

Morten Sørensen Færch, * 22.7.1770 i Nørholm, † 11.5.1832 sst., søn af Søren Mortensen Færch og Ane Jensdatter Lund, ~ 17.4.1805 i Nørholm med Ane Nielsdatter, * o. 1762, † 15.1.1847 i Nørholm.

Børn:

1. Anne Marie Mortensdatter Færch, *11.8.1805.

Søren Pedersen (Østergård) kaldet Færch, 1833

Ingen fæstebrev, er i jordebogen 1835, og har haft fæstet fra 10.6.1833. Søren Pedersen overtog ægtefællens hendes fødehjem, 1805-matr. nr. 18 i Nørholm under Restrup gods, hartkorn 8-0-0-0, 90 tdr. land. Gården blev i 1882 den nye præstegård i Nørholm. Søren Pedersen kaldtes ofte Søren Færch efter gården og hustruens slægt.

Søren Pedersen Østergaard, * 29.9.1799 i Nørholm, † 17.5.1874 sst., søn af Peder Sørensen Malle, fæster i Nørholm Østergård, * o. 1747, † 1803 i Nørholm og Anne Mortensdatter, * o. 1772, † 1833 i Nørholm, ~ 22.9.1832 i Nørholm Anne Marie Mortensdatter Færch, * 11.8.1805 i Nørholm, † 21.10.1864 sst., Forlovere Laurids Pedersen Østergård og Jens Nielsen, begge Nørholm.

Børn:

1. Anne Cathrine Sørensdatter, * 10.7.1833. † 30.10.1899 i Sønderholm.
2. Morten Sørensen, * 15.11.1835, † spæd.
3. Morten Færch Sørensen, * 22.5.1839, husmand i Sønderholm, ~ Ane Larsen Ørbæk
4. Peder Færch Sørensen, * 30.3.1843, husm. i Sønderholm, ~ Ane Marie Larsdatter.

1688-matr. 10

Status 2014: Matr. nr. 19, Nørholm Bygade 56.

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1665	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1665	-	1674	Ide Lindenov til Vrå.
1674	-	1675	Kirstine Beck til Lengsholm, datteren.
1675	-	1689	Tøger Lassen til Rødslet.
1689	-	1692	Peder Tøgersen til Rødslet, sønnen
1692	-	1701	Hans Benzon til Sohngårdsholm, svogeren.
1701	-	1706	Theodosius Levetzau til Oksholm.
1706			Christian Frederik Levetzau til Restrup.
1847			Selvejere ca. fra dette år.

Fæstere:

Niels Pedersen, 1610, 1627

Han nævnes i ekstraskatterne 1610-1627.

Han nævnes 1625 som fæster af en gård under Viborg Kapitel, årlig afgift byg 2 pd. 6 skp., (36 skp.), havre 6 skp., 1 svin, 1 gås, arbejdspenge 21 sk. 1 alb., gæsteri 20 sk. Det var tydeligvis en halvgård.

Han vidnede 25.2.1620 på Nørholm Birketing, at præsterne i Nørholm altid har haft halvdelen af kongetienden og huskede dette 40 år tilbage i tiden, hvilket indikerer et fødselstidspunkt o. 1560.

Jens Jensen Romdrup, 1631-1663

Han nævnes i ekstraskatterne 1631 til 1658 som Jens Romdrup.

I matriklen 1664 nævnes en gård under Viborg Kapitel, som Jens vedholder, dvs. en gård som har, hartkorn 5-6-3-2³/₇, årlig ydelse 4 tdr. byg, 6 skp. (36 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 20 sk. gæsteri, 21 sk. 1 alb. arbejdspenge.

Jens Jensen nævnes som fæster, da Ide Lindenov 21.2.1665 fik skøde på gården, som nævnes med samme hartkorn. Han nævnes også som fæster, da Ide Lindenov 15.10.1668 pantsatte gården til Abild Sandberg, men det er sikker forældede oplysninger.

Jens Jensen nævnes som fæster, da Ide Lindenovs datter Kirstine Beck 17.3.1675 solgte gården til Tøger Lassen til Rødslet. Årlig afgift 2½ pd. 3 skp. byg, (39 skp.) 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 18 sk. 1 alb. gæsteri, 21 sk. 1 alb. arbejdspenge. Bygafgiften ses forhøjet i forhold til 1664.

Disse oplysninger 1664-1668 er forældede og hører til efterfølgeren Jesper Jensen, man har ikke fået rettet navnet.

Jens Jensen, + 7.1.1667 Jens ved Hulen, ~ Maren Pedersdatter, + 25.7.1675.

Børn:

1. Maren, * 1650, Jens Jensens barn ved Hulen (Hulvejen).

Jesper Jensen, 1663, 1681

Han er sikkert den Jesper Jensen, som allerede 1650 var i Nørholm, men sikkert ikke som fæster. Han blev 24.8.1650 af Christen Madsen i Nibe stævnet på Nibe Birketing for gæld for sejl og kågleje, i alt 4 mk.¹

Han var ikke søn af formanden. Dette fremgår af en sag ved Nibe Birketing 3.7.1669, (Tingbogen s. 85b) hvoraf det fremgår at han overtog fæstet 24.8.1663 efter Jens Jensen Romdrup. Christen Jensen i Nibe stævner Jesper Jensen i Nørholm for 40 sldl. og 3 mk. dansk som skulle være betalt i 3 terminer, den første Sankt Hansdag 1664 15 sldl., med rente, den anden årsdagen derefter 15 sldl. og den tredje Mortensdag 1666 10 sldl. for ½ gård i Nørholm, som Jens Jensen Romdrup i Nørholm har overladt ham iht. et brev af 24. august 1663. Betalingen skulle være sket til Christen Jensens (Kock) salige far Jens Christensen i Nibe. Påskrift af 30.10. og 21. 11.1667: Jesper Jensen havde betalt i forskellige afdrag i byg.

Gælden var stadig ikke betalt i 19.12.1674.² Samme gæld bestod sikkert endnu 12.4.1679, i hvert fald blev Jesper Jensen af Christen Jensen Kock i Nibe stævnet for 19 sld. til nævnte Jens Christensen. Stævningen kom igen 29.1.1681.

Da Ide Lindenov 15.10.1668 pantsatte 3 gårde i Nørholm, var en af dem fæstet til Jesper Jensen. Han var sikkert også fæster af denne gård, da Kirstine Beck til Vrå, Ide Lindenovs datter, 17.3.1675 skødede gården til Tøger Lassen til Rødslet.

3. november 1671. Nørholm Birketing. Vidne for Peder Nielsen Kras i Nørholm om kontrakt mellem ham og Jesper Jensen ang. dennes lille datter Dorthe Jespersdatter arv på 52 sldl. efter hendes moder Margrethe Andersdatter. Peder Kras var pigens nærmeste slægt på mødrende side. Margrethe Andersdatters søster Anna Andersdatter var Peder Nielsen Kras' kone. Peder Nielsen Kras, se 1688-matr. nr. 20, Hyllegård, Vestre del.

21.2.1673 fik Peder Willumsen i Nørholm på Nørholm Birketing på vegne af sin salige broder Thomas Willumsens enke Anna Sørensdatters et arveafkald. Jesper Jensen bekendte på sin afdøde hustru Margrethe Andersdatters vegne at have modtaget al den arv, hun kunne tilfalde efter hendes fader Anders Sørensen, som boede og døde i Nørholm, bror til Anna Sørensdatter.³ Han blev 2.8.1688 på Hornum-Fleskum Herredsting stævnet af Hironimus Lauridsen i Nibe for gæld.

Jesper Jensen, * o. 1630, + 31.5.1693, ~1. 29.11.1668 med Margrethe Andersdatter, + 21.7.1670, datter af Anders Sørensen, som boede og døde i Nørholm, ~ 2. 3.12.1671 med Else Pedersdatter Kras, * o. 1639, + 24.6.1716 i Nørholm.

Børn i 1. ægteskab:

1. Dorthe Jespersdatter, * 10.7.1670.

Børn i 2. ægteskab:

2. Jens Jespersen, * 4.1.1674, + 29.1.1675.
3. Margrethe Jespersdatter, * 23.1.1676.
4. Maren Jespersdatter, * 12.12.1678.

¹ Nibe Birks tingbog 1650, s. 145a.

² Nibe Birks tingbog 1670, s. 150b.

³ Bent Nørgaard Larsen, Niels Poulsen Kras og Anne Bertelsdatter Hørbys efterkommere, med tilføjelser af Flemming Aagaard Winther, Kronshagen, s. 5.

Christen Michelsen, 1688, 1696

Han nævnes i matriklen 1688, hartkorn 5-6-3-2 3/7.

28.7.1692 skødede Tøgers Lassens søn Peder Tøgersen gården til svogeren Hans Benzon til Sohngårdsholm, og da var Christen Michelsen fæster. Årlig afgift 2 pd. og 6 skp. byg, (36 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 4 mk. mønt gæsteri. Bygafgiften er vendt tilbage til 1664-niveauet.

Christen Michelsen nævnes 1696 i Konsumptions/folkeskat.

Da Restrup 1720 fik skøde på Relutionsretten til gården nævnes Jens Jensen, hartkorn 5-6-3-2 3/7, som fæster, men det er gamle oplysninger fra 1664-matriklen!

Christen Michelsen er formodentlig ham der benævnes "ved Hulen" eller "ved Renden". Det var hulvejen, der førte fra vejen syd for kirken til Gaden nedenfor bakken.

Han blev 19.3.1684 i Nørholm trolovet med Dorthe Pedersdatter. Et eller andet må være sket, uden at det har fundet vej til kirkebogen i Nørholm. Hun er sikkert død.

Christen Michelsen, * o. 1645, † 28.10.1703, 58 år, ~ 1. 9.1.1687 Karen Hansdatter, † 20.4.1693. ~ 2. 26.11.1693 Karen Christensdatter, * o. 1641, † 5.12.1697, 56 år gammel. Christen Michelsen blev jf. det sidste barns dåb og Karen Christensdatters død, formodentlig gift 3. gang, men ikke i Nørholm,

Børn i 1. ægteskab:

1. Peder, * 26.6.1687, † 15.7.1690.
2. Karen, * 27.5.1688.
3. Michel, * 16.12.1688 .
4. Jens, * 2.8.1691.
5. Peder, * 25.10.1691.

Børn i 2. ægteskab:

6. Niels, * Niels, † 3.5.1694.
7. Anna, * 7.8.1698, † 23.4.1698, 9 måneder gammel.
8. Anna, * 24.10.1700.

Peder Bonderup, 1721, 1739

Han er uden tvivl identisk med Peder Pedersen Bonderup, som havde 1688-matr. 11. Han har altså haft 2 gårde. Nærværende har han sikkert fået i 1721, da han blev gift, den anden da Thomas Sørensen Brun opgav fæstet i 1730.

Der er ingen fæstebrev, men han står som fæster i Restrup jordebog 1732, hartkorn 6-0-0-½, årlig afgift 4½ tdr. byg, (37½ skp.) ½ tdr. havre, ½ svin, ½ gås, gæsteri 2 mk. 8 sk. restance. Han nævnes også 1739 i Restrups matrikel.

Fæstere herefter, se 1688-matr. 11.

Peder Pedersen Bonderup 1730 - 1768

Efter i 1703 at være solgt fra Oksholm til Hylleborg Nielsdatter Krog må gården være gået tilbage til Oksholm, for den optræder i skødet, da Restrup i 1706 købte den og flere andre gårde i Nørholm. Gården nævnes ikke i Restrups matrikel 1739, Restrup var altså ikke ejer.

Peder Pedersen Bonderup, * o. 1688, † 17.5.1765, 77 år 2 dage, ~ 16.11.1721 Maren Andersdatter Buus, * 4.11.1696 i Østergård, † efter 1768, datter af Anders Jensen Buus 1688-matr. nr. 1a.

Børn:

1. Anna, * 16.8.1722.
2. Maren, * 26.12.1723, ~ Christen Sørensen Malle.
3. Peder, * 5.5.1726, fæster af mtr. 16, ~ Kirsten Jensdatter Gelstrup.
4. Dorthe, * 4.1.1728, ~ Christen Jensen Gelstrup.
5. Mette, * 9.10.1729.
5. Anders, * 7.10.1731, † 21.9.1741.
6. Jens, * 30.5.1734, overtager fæstet.
7. Niels, * 18.10.1736, gårdmand i Nørholm.
8. Kirsten, * 29.9.1739.
9. Anna, * 4.9.1740, vanfør, † efter 1767.

Jens Pedersen Bonderup 1768 - 1778

Født i Nørholm, fæster den gård, som hans moder efter hendes Sl. mands død for nogen tid siden har besiddet men for høj alder og skrøbeligheds skyld godvillig har afstået til sin søn, dog på de vilkår at hun sin livstid med sin vanvittige datter der i gården at nyde fri husværelse og ophold, når det sker skal han bemeldte gård som efter ny mtr. står for hartkorn 6-2-0-1, have nyde og bruge med hvad der ved gården findes efter registrering, indfæstning 24 rdl. er betalt. Søbygård 7.3.1768. S.H.L.

Jens Pedersen Bonderup, * o. 1741, † 24.12.1811, 70 år, ~ 1.2.1770 med Anna Nielsdatter † 7.5.† 13.5.1833 86 år.

Børn:

1. Peder, * 6.9.1772, † 25.5.1773.
2. Peder, * 8.1.1775, † 3.1.1793.
3. Niels, * 17.5.1778, † 2. søndag i Trinitatis 1787.
4. Jens, * 20.1.1787, † 5.4.1787.
5. Anna, † 20. søndag i Trinitatis 1789, 9 uger.

Christen Christensen Askildrup 1778 - 1817

Af Frejlev, er landsoldat, fæster den gård Jens Pedersen Bonderup sidst havde i fæste men for fattigdom og andre omstændigheder har frasagt sig den 12. september, af hartkorn 6-2-0-1 med påstående 4 længer bygninger, som undes ham på de vilkår, han betaler alle kongl. skatter og landgilde hver Mortensdag, dog befriet for dette at gøre hoveri med ægt og arbejde, som hans formand har gjort, fæsteren bekommer stedet med den indavlede korn af alle slags, og gårdens besætning af 3 vogne, 1 plov og harver, 6 bæster, grebe og spader og en del gårdsredskaber, 1 ko, 1 gris, 1 studnød og 5 får, indbo af borde, bænke, sengesteder, sengeklæder, 1 kobberkedel i grube, endvidere har jeg lovet at give fæsteren 1 ko og til vogn og plovredskaber 2 vogn ledere, 2 langvogne, 8 vognekæppe og 2 læs bøgetræ. Skulle det ske, at byens gårde kan gøres lige i hartkorn landgilde og

hoveri, må han sig ikke dette modstå, for indfæstning er han befriet. København 14.11.1778. Iver Rosenkrantz Levetzau.

Til forvalter Schjern på Restrup indløb melding 25.7. om 2 mænd ville syne og taxere Christen Askildrups gård i Nørholm, ved det at hans hustru er død, til synsmænd udmeldtes Niels Jensen i Drastrup og Christen Gregersen i Gelstrup, da sognefogeder, giver møde efter forordning af 8.5.1787. Christen Askildrups gård vurderet 29.7.1794. Brøstfæld på bygninger, Våningshuset består af 11 fag : fyr over tømmer og eg og fyr undertømmer, klinede vægge og stråtekke, er meget brøstfældige og til istandsættelse behøves.

1 tylt 22 fods fyrretræ a 1 mk. 8 sk. er	7 rdl. 3 m.
2 enkelt 12 alens træ	3 -
4½ tylt fjæl a 2 rdl. 8 sk.	9 - 2 - 8 sk.
5 lægter a 2 rdl. 2 mk.	6 - 4 -
10 læs tag a 2 - 2 -	23 - 2 -
til vinduer og vinduers karme	1 -
arbejds løn og simer	5 - 2 - 4 -

Laden 17 fag bygget af fyrretømmer, klinede vægge tækket med strå er meget røstfældig og behøver til istandsættelse.

2 tylt 16 alen tyrretræer a 7 rdl. 3 mk. er	15 -
1 - 22 fods fyrretræer a 2 mk. 8 sk. er	5
1 - 20 fods dito a 2 mk.	4 -
4 - lægter a 8 mk. er	5 - 2 -
6 læs tag á 2 rdl. 2 mk. er	14 -
søm og simer	1 - 5 - 12-
arbejds løn	4 -

Staldhuset á 9 fag fyrretømmer, klinede vægge, stråtag, meget brøstfældig tilsammen kan behøve.

2 tylt 22 fods tømmer á 2mk.8 sk. er	10 rdl.
1 - 20 - - á 2 mk.1 sk. er	4 -
1 enkelt 12 alens	1 mk. 8 sk
4 tylt lægter a 8 m	5- 2 -
4 læs tag á 14 m er	9- 2 -
søm og simer	1 - 5 - 2 -
arbejds løn	4 -

Fæhuset a 10 fag fyrre tømmer, klinede vægge, stråtekke, er i mådelig stand dertil behøves.

2 fylt 22 fods a 2 m. 8 sk. er	10 rdl.
1 ty1t 20 fods a 1 mk. er	4
2 - enkelt 12 alens a 2 mk. 8 sk. er	6
4 - lægter a 8 mk. er	5-2
6 læs tag a 14 mk. er	14
søm og simer	2
arbejds løn	3
Boets brøstfæld beløb sig i penge den summa	184 rdl. 4 mk. 2 sk.

Gårdens besætning blev derpå besigtiget og befandt samme således. 1 sortbrun hest 5 år 13 rdl., 1 sort hest 15 år 4 rdl., 1 sort hestplag 3 år 15 rdl., 1 brun hest 2 år 8 rdl., 1 brun hoppe 17 år 4 rdl., 1 sort hoppe 17 år 5 rdl., 1 sort hoppe 16 år 3 rdl., 1 beslagen vogn med tilbehør 12 rdl., 1 trævogn 7 rdl., 1 dito med fjæl 4 rdl., 1 plov med behør 2 rdl. 2 mk., 2 træharver 1 rdl. Besætning og inventar værdi 78 rdl. 2 mk. Dette findes tilstrækkelig til gårdens og hoveriets drift, og derpå ingen mangel kan sættes. Gården giver fuld hoveri til Restrup, med denne forretning declarerer alle vedkommende sig fornøjet. Nørholm 29.7.1794. Niels Jensen - Christen Gregersen.

Synsmændene tilbød sig hver at ville ved lovens ed bekræfte at bemeldte syn såvel i henseende til taksationen på brystfælden som besætning og inventarium ansatte værdier, er holdt efter deres samvittigheds bedste overbevisning, hvilket de lovede at bekræfte efter at forretningen i forvejen var læst for dem. Dette for retten er passeret og af synsmændene endelig afhjemlet, udviser justitsprotokollen, og bekræftes under vore hænder og forseglinger. Nibe 13.8.1794. Bassesen Herredsfoged - Vedel Herreds-skriver.

Christen Christensen Askildrup, * o. 1748, † 8.10.1828, 80 år, ~ 1. Margrethe Nielsdatter Blære, † 31.7.1780 sammen med et dødfødt barn, kom i én kiste, 38 år 5 md., ~ 2. 19.11.1780, Maren Hansdatter, * o. 1739, † 27.7.1794 55 år, ~ 3. Anna Knudsdatter, * o. 1749, † 3.12.1833, 84 år.

Børn i 1. ægteskab:

1. Kirsten, * marts 1784.
2. Christen, * 8.11.1789.
3. Margrethe, * 1791, er i folketælling 1801 og er da 10 år.

Børn i 3. ægteskab:

4. Maren, * 14.10.1798.

Christen Sørensen 1817 - 1831

Født i Sønderholm, den gård Christen Askildrup har frasagt sig for alderdoms skyld, han fæster på de vilkår at han ægter hans datter og afleverer bygninger, besætning og inventarium i samme stand han det modtager, betaler alle kongl. skatter, betaler sit landgilde hvert års Mortensdag til Restrup efter jordebog, forretter upåklagelig helgårds hoveri samt rejser og pligtarbejde, gårdens hartkorn er 8 tdr., Christen Askildrup skal stedse nyde fri husværelse og ophold i gården, i indfæstning er betalt 10 rbd. navnsværdi. Restrup den 13.8.1817. Neergård.

1827 den 27.4. har fæsteren Christen Sørensen i retten på Hornum - Fleskum Herreds ting indleveret dette sit fæstebrev og opsagt det, og forlangte det tilintetgjort, derfor er det af pante- og skødebogen slettet. Ved det sidste barns dåb nævnt som teglbrænder, husmand og udflytter.

Christen Sørensen, * 1788 i Sønderholm, ~ 11.1817 med forgængerens datter Maren Christensdatter, * 14.10.1798.

Børn:

1. Maren Kirstine, * 6.10.1818.
2. Kristiane, * 31.7.1820.
3. Peder, * 17.1.1824.
4. Søren Christen, * 22.4.1832.

Peder Knudsen 1831 - 1875

Fæstebrev dateret 30.12.1830,

Peder Knudsen, * o. 1806, ~ 8.4.1830 med Maren Pedersdatter, * o. 1806.

Forlovere Anders Pedersen og Knud Thomsen.

Børn:

1. Kirsten, * 19.2.1831.
2. Peder, * 3.1.1833, † 2.6.1834.
3. Anna, * 1.1.1834.

Knud Pedersen 1875-1895 ¹**Peder Knudsen Pedersen 1895-1918****Anders Christian Andersen 1918-1955****Jens Peder Andersen 1955-1981****Asger Sørensen, 1981-**

¹ Arkiv.dk.

1688-matr. 11

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1662	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1662	-	1667	Christian Urne til Marsvinsholm, † 1667.
1667	-	1677	Axel Urne til Marsvinsholm, broderen, † 1677.
1677	-	1689	Tøger Lassen til Rødslet.
1689	-	1692	Peder Tøgersen til Rødslet
1692	-	1701	Hans Benzon til Sohngårdsholm
1701	-	1703	Theodosius Levetzau til Oksholm
1703	-	1704	Hylleborg Nielsdatter Krog
1704			Theodosius Levetzau til Oksholm
1847			Selvejere ca. fra dette år.

Fæstere:

Laurids Bertelsen Kjærulf, 1610, 1613

Den første fæster i gården var måske Laurids Bertelsen. Navnet Kjærulf står ikke i kilderne men beror på en antagelse om, at han var bror til Søren Bertelsen Kjærulf i Klitgård. Han var da søn af Bertel Pedersen Kjærulf i Torpet i Vadum Sogn og Inger Pedersdatter Skrifer. Laurids Bertelsen nævnes i ekstraskatterne 1610-1612, herefter nævnes Laurids Bertelsens kone i ekstraskatten Mortensdag 1613. Laurids Bertelsen var formodentlig født o. 1560 og han døde sikkert 1612. Hans Søn var sikkert efterfølgeren Søren Lauridsen Bjørn, der måske brugte navnet Bjørn efter sin mor.

Søren Lauridsen Bjørn, 1625, 1637

Søren Lauridsen nævnes som fæster i Viborg Kapitels jordebog 1625, afgift byg 3 pund 9 skp., (54 skp.), havre 6 skp., 1 svin. 1 gås. arbejdspenge 26 sk. 2 alb. gæsteri 21 sk. 1 alb. Afgifterne svarer nøje til efterfølgeren Mads Sørensen Wolfs.

Han vidnede 6.10.1620 på Nørholm Birketing, at præsterne i Nørholm altid havde haft halvdelen af kongetienden af sognet. Han er sikkert også den Søren Lauridsen Bjørn, der nævnes i pengeskatten 1632 og i mandtal til Kronens, hospitals og gejstlighedens bønder 1656. Det er ejendommeligt, at han har tilnavnet Bjørn og efterfølgeren har tilnavnet Wolf, altså ulv. Det kunne sammen med efterfølgerens patronym indikere en slægtsforbindelse. I skatten Mortensdag 1637 nævnes Søren Lauridsens kone, sikkert udtryk for at Søren Lauridsen er død. Hun nævnes også efterfølgende og Søren Lauridsen sidste gang i bådsmandsskatten 1651, sikkert udtryk for, at hun da er død. Den formodede søn Mads Sørensen nævnes første gang i skatten Mortensdag 1651.

Søren Lauridsen Bjørns kone, 1637-1651

Mads Sørensen Wolf, 1651-1683

* o. 1612, † 26.5.1683 i Nørholm, formodentlig søn af forgængeren Søren Lauridsen Bjørn, ~ 1. o. 1649 med Maren Poulsdatter Kras, * o. 1627, † i barselseng 8.9.1671 i Nørholm, datter af birkefoged Poul Nielsen Kras. ~ 2. 4.10.1674 i Nørholm med Kirsten Jensdatter, † 30.5.1679 i Nørholm.

Han bror Oluf Sørensen der 8.6.1650 nævnes på Nibe Birketing.¹

Mads Sørensen Wolf blev birkefoged o. 1657, konf. 2.9.1670. Han nævnes sidste gang som sådan 13.4.1683. Han havde ofte selv sager for tinget. I hans sidste år nævnes Niels Christensen Sønderholm, Willum Jacobsen og Peder Christensen Vestergård ofte i dommers sted. Mads Wolf førte 24.9.1680 sag mod Tyge Andersen til Gjerrumgårds enke Kirsten Knudsdatter, ang. en obligation på 200 rdl.

Den 16.12.1678 stævnedes Christen Andersen, tingskriver i Nibe, på vegne af Mads Sørensen Wolf i Nørholm Peder Nielsen i Tostrup Mølle.²

Han nævnes i mandtal til skatten 1655 og 1658 ved Unionsskatten.

Han nævnes i matriklen 1664 med to gårde. Nærværende 1688-matr. 11 samt 1688-matr. 26.

Nærværende var en helgård fæstet af Viborg Kapitel, hartkorn 8-2-1-1¹/₇. 1 gård Mads Sørensen, 8-2-1-1⁴/₇, 6 tdr. 9 skp. byg (54 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb., gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge. Han var fæster af denne gård 17.3.1675 da Kirstin Beck til Vrå skødede gården til Tøger Lassen til Rødslet. Den anden var den nævnte halvgård fæstet af Christian Urne.

3.6.1670 mødte han for Axel Urne til Marsvinsholm på birketinget.

1.2.1684 købte Jens Knudsen i Aalborg salig birkefoged Mads Sørensens salterbod i Klitgård.³ Mads Sørensen Wolf og hustruen lod 1664 opsætte et epitafium i Nørholm kirke med malerier af dem og deres børn.

Ved matriklen 1688 ejede han $\frac{2}{3}$ af Tostrup Mølle i Sønderholm Sogn og borgmester Mathias Worm i Ribe resten.

Mads Sørensen Wolf var særdeles velhavende og lånte penge ud stor stil, bla. til herremænd i omegnen. Han ejede flere gårde andre steder end i Nørholm. Han træffes utroligt tit på Nørholm birketing, både som birkefoged, men også i egne sager.

Børn:⁴

1. Peder Madsen, * før kirkebogen starter i 1650. Han havde 1681 forpagtet konsumtionen i Mariager for 3 år, og faderen kautionerede 18.2.1681 for 1.350 rdl. overfor Thøger Lassen med pant i gårde i Vester Han herred.⁵
1. Mette Madsdatter, * primo 1650 i Nørholm, ~ Iver Knudsen i Aalborg. De fik 31.1.1676 bevilling på at være fri for åbenbart skifte, fordi hun var kommet for tidligt i barselsseng.
2. Jens Madsen, * 13.10.1650 i Nørholm.

¹ Nibe Birks tingbog 8. juni 1650.

² Hornum herreds tingbog.

³ Nørholm birks tingbog.

⁴ Nørholm kirkebog samt C. Klitgaard, Himmerlandske Slægter, Kras, Kuri, Wiingaard, Wolf m.fl., Persh. Tidsskr., 1920, s. 211.

⁵ Viborg Landstings skøde- og panteprotokol 20, 1681-82, opslag 49, s. 45b.

3. Maren Madsdatter Wolf, * 23.11.1651 i Nørholm, † 1.5.1723 i Bredkjær i Hellevad, ~ 4.6.1671 i Nørholm med Jacob Pedersen Bruun, * 15.3.1645 i Aalborg, † 25.9.1717, præst i Skæve.¹
4. Else Madsdatter, * 31.7.1652 i Nørholm, ~ Hans Jensen i Bygum, herredsfoged i Rinds herred.²
5. Inger Madsdatter, † 18.8.1655, ikke fundet døbt.
6. Poul Madsen, * 18. p. Trinitatis 1656.
7. Søren Madsen, * 7.11.1658, † 2.1.1659.
8. Søren Madsen, * 20.11.1659, † 30.12.1659.
9. Otto Madsen, * 6.3.1661. Han solgte 2.8.1688 en gård i Hvarre, Vebbestrup Sogn til Anders Madsen Klæstrup i Aalborg. Gården havde han arvet efter forældrene.³
10. Søren Madsen Wolf, * 1.4.1665, * 12.3.1666 i Nørholm, † 28.5.1721 på Teglgård i Hellum herred, ~ 1. Maren Christensdatter Gjedsman fra Aalborg, * 14.6.1663, Aalborg Budolfi, † 7.11.1697. ~ 2. 7.11.1704 på Teglgård i Skørping Sogn med Dorthea Louise Kramers fra Sønderborg, † 1720. Han købte i år 1700 Teglgård i Skørping sogn. Gården brændte 1704.
11. Kirsten Madsdatter Wolf, * 3.5.1668, levede 1. feb. 1684.
12. Bertel Madsen, * 8.9.1671, † 19.9. 1671.

Mads Sørensen Wolf og hustruer Maren Poulsdatter Kras' og Kirsten Jensdatters epitafium. Eget foto.

¹ C. Klitgård, Vendsysselske Præstefamilier, s. 271.

² Christen Sørensen Testrup, Rinds Herreds Krønike, s. 35. C. Klitgaard, Himmerlandske Slægter, Kras, Kuri, Wiingaard, Wolf m.fl., Persh. Ts., 1920, s. 207. Færch, Himmerlandske herredsfogeder.

³ Viborg landstings skøde- panteprotokol 24, 1687-89, opslag 280, s. 269b.

**Mads Sørensen Wolf og Maren Poulsdatter Kras' (faderens)
bomærke på epitafiet i Nørholm kirke.**

Søren Jensen Birkumgård, 1688-1703

Han kaldes skiftevis Birkumgård og Brun. Han er sikkert kommet til lidt efter at, Mads Sørensen Wolf døde 1683, men er første gang fundet nævnt som fæster i 1688. Han nævnes 8.5.1674 i Nørholm tingbog i en sag om arv efter Jens Jensen i Nørholm og boede da på Gjøl. Han var da børnenes farbror. Han nævnes 4.8.1682 på Nørholm birketing og boede da stadig på Gjøl. Han var ved matriklen 1688 fæster i Nørholm under Tøger Lassen til Rødslet, nr. 11. hartkorn 8-2-1-1⁴/₇.

Søren Jensen Birkumgård, * o. 1623 i Birkumgård på Gjøl, † 3.2.1703 i Nørholm, 80 år 2 md., ~ 1. NN. ~ 2. N.N. ~ 3. Anna Sørensdatter, * o. 1642, † 9.6.1699, 57 år. Hun var sikkert hans tredje kone.

Børn i 1. ægteskab var: (ikke fødte i Nørholm, sikkert på Gjøl)

1. Jens Sørensen Birkumgård, * o. 1665, var formodentlig også en søn. Han var formodentlig medfæster sammen med broderen Thomas.
2. Thomas Sørensen Hedegård, * o. 1667, 1711 selvejer i 1688-matr. 32, var sikkert også en søn.

Børn i 2. ægteskab var: (ikke fødte i Nørholm, sikkert på Gjøl)

3. Thomas Sørensen Birkumgård Brun, * o. 1680. Overtog fæstet.
4. Geske Marie Sørensdatter, * o. 1681, † 17.10.1745 i Nørholm, ~ 4.7.1697 i Nørholm Peder Christensen kaldet Vestergård, * o. 1644!, † 16.7.1714 i Nørholm. Han var søn af Christen Pedersen i Aalestrup og Kirsten Andersdatter, hvis far Anders Jensen var herredsskriver i Rinds herred. Han var gift 1. 1672 med Anna Sørensdatter Buus, * 1628, † 3.3.1697 i Nørholm. Hun gift 1. Simon Nielsen i Vestergård.
5. Mette Marie Sørensdatter.
6. Peder Sørensen.

Thomas Sørensen Birkumgård 1703 -1731

1.5.1703 tilskødede Theodosius Levetzau til Oksholm Hylleborg Nielsdatter Krog i Nørholm ¹ en gård i Nørholm, som Søren Jensen Birkumgård sidst beboede og fradøde, skylder årlig 7 tdr. 2 skp. byg (54¹/₂ skp.) og 6 tdr. havre, og er ansat udi landmålingsmatriklen for hartkorn 8-3-1-2, herligheden i samme gård efter jordebogen 1 svin, 1 gås, 4 mk. 8 sk. gæsteri med påfølgende sagefald og fæste-rettighed. Er betalt med 40 rdl., hvis de vil sælge den igen har Oksholm forret.

Gården gik tilbage til Oksholm, for 24.5.1704 blev der læst følgende tillæg til skødet: Thomas Sørensen, som nu er Hylleborg Nielsdatter Krogs ægteemand, skal nyde gården på samme vilkår som hans hustru i hans livstid, uden nogen indfæstning, og efter deres død skal deres livsarvinger betale de i skødet bemeldte 50 sldl. til fæste og siden yde de i skødet anførte ydelser af herligheden. Oksholm 24. maj 1704. Tillægget blev læst på Viborg landsting 15. nov. 1709, nr. 2, jf. Restrup Gods, Reversaler og

¹ Ejendommeligt gives skødet til Hylleborg Krog, ikke til Thomas Sørensen Brun.

papirbreve 1515-1847. Konditionerne var, at han skulle nyde gården på samme konditioner, som hun havde og yde 1 svin, 1 gås og 4 mk. gæsteri

Thomas Sørensen Bruun nævnes i Krigsstyr 1713, tjenestefolksmandtal, som fæster under generalmajor Levetzau, Oksholm. Han solgte 19.12.1728 til Restrup halvpert af stader på Nørholms Grund.¹

Thomas Sørensen Brun, * o. 1680, † 22.12.1733 i Nørholm, søn af Søren Jensen Birkumgård og Anne Sørensdatter, ~ Hylleborg Nielsdatter Krog, * 1.10.1678 i Skive, datter af sognepræst Niels Nielsen Krog i Skive og Resen og Katrine Hansdatter Majoner, † 25.6.1735 i Nørholm, 57 år gammel på nær 3 uger og nogle dage, ikke gift i Nørholm.

Børn:

1. Anna Margrethe, * 1.1.1705, ~ Laurids Mortensen i Nørholm.
2. Niels, * 3.3.1706.
3. Cathrine, * 22.12.1707, ~ Christen Pedersen i Nørholm.
4. Søren, * 18.7.1709, † 1.7.1737.
5. Else, * 28.2.1711, † 17.4.1711.
6. Else, * 1.4.1712.
7. Just, * 11.12.1713.
8. Kirsten, * 22.9.1715.
9. Peder, * 20.6.1717, † 31.7.1717.

Jens Sørensen Birkumgård, * o. 1665, † 1.7.1727, 62 år, ~ men ikke i sognet med Johanne Iversdatter, ikke fundet død, men han er gift 2. ~ 22.10.1713 med Anna Jensdatter, forlovere Niels Nielsen Aalborg og Thomas Sørensen Bruun.

Børn i 1. ægteskab:

1. Søren, * 4.12.1698, † 2.4.1699.
2. Anna, * 8.11.1700, † 4.11.1704.
3. Søren, * 10.10.1705.

Børn i 2. ægteskab:

4. Jens, * 2.12.1714, † 15.1.1717.
5. Søren, * 30.11.1718, † 8.9.1728.
6. Anna, * 12.9.1723.

Fra 1703-1737 kendes fæsteren ikke, der er ingen fæsteprotokol fra Oksholm, skifteprotokol først fra 1739. Th. Sørensen Birkumgårds enke havde nok gården til sin død 1735, herefter svigersønnen Bagge Pedersen.

Peder Pedersen Bonderup, 1731

Bagge Pedersen 1731 - 1752

Bagge Pedersen, † 2.6.1752, ~ 13.10.1737 med Else Thomasdatter, † 27.8.1762, datter af Thomas Sørensen Birkumgård og Hylleborg Nielsdatter Krog, forlovere Peder Wammen og Laurids Mortensen. Der er skifte efter Bagge Pedersen i Oksholm skifteprotokol 27.6.1752, sluttet 19.5.1753. Enken Else Thomasdatter har som lavværge Laurids Mortensen, gift med hendes søster. Børn Thomas 10 år, Jens 6 år, Hylleborg 11 år, værge Poul Olufsen, gift med Cathrine Thomasdatter, Elses søster.

¹ Restrup gods, Designation over de adkomstbreve, nr. 177.

Børn:

1. Anna, * 27.12.1737, † 3.1.1740.
2. Hylleborg, * 6.12.1739.
3. Peder, * 2.2.1743.
4. Christen, * 23.8.1744, † 1.11.1745.
5. Niels, * 5.12.1745, † 17.7.1746.
6. Jens, * 29.1.1747.
7. Maren, * 19.5.1749.

Anders Justesen 1752 - 1767

Anders Justesen, * o. 1714, † 17.5.1767 53 år, er ikke fra Nørholm og er ikke gift her, ~ Kirsten Christensdatter Hanherred. Der er ingen fæstebrev. Skifte i Oksholms skifteprotokol.

Børn:

1. Just, * 3.3.1753.
2. Karen, * 22.3.1756.
3. Christen, * 16.4.1758.
4. Thomas, * 14.9.1760, † 26.3.1829 Peder Kjærs stiftsøn.
5. Johanne Cathrine, * 19.12.1762.
6. Laurids, * 31.3.1765.
7. Kirsten, * 17.5.1767, † 17.6.1768.

Peder Andersen Kjær 1767 - 1798

Fæster den gård i Nørholm Anders Justesen er fradød, og hvis enke endnu påbor stedet, af hartkorn 8-5-2-½ tdr. såvelsom det hidtil brugte såkaldte sted Michel Poulsens boel, af hartkorn 1-6-2-1, så og af de 6 matrikulerede fiskestader som henhører til den 7. lænke i Østerland. Peder Andersen Kjær modtager gården med alt tilliggende i mark og eng og by, ægter enken Kirsten Christensdatter, som nu bebor gården, samt med føde og klæder og anskikkelig Christendoms undervisning, forsørger hendes små uopdragne børn, betaler alle kongl. skatter, og hvert år Mortensdag betaler 21 rd. 1 mk. 1 sk. og af fiskestaderne 10 rdl. Når herskabet dette måtte behøve, 1 á 2 gange om året, forskafter han, enten en bespændt vogn til læs at befordre, eller et par forspandsheste for herskabets vogn, til rejser på 2 á 4 mil, til eller fra Klitgård at regne, hvorhen eller hvorfra det befales, og er så for hovarbejde forskånet. Han holder gårdens bygninger i forsvarlig og god stand for egen regning, og skal for dem stå ansvarlig ved aflevering, i indfæstning er betalt 60 rdl. Oksholm 10.8.1667. Skovbye.

Peder Andersen Kjær, * o. 1740, † 12.3.1793, 53 år, ~ 2.10.1767 Kirsten Christensdatter Hanherred. Forlovere Peder Andersen og Jesper Stigsen. Der er ingen børn i ægteskabet. Enken og hendes børnene er der ikke fundet mere om, hun må være flyttet til et af børnene.

Peder Andersen Kjær, * o. 1740, † 12.3.1793, 53 år, ~ 2.10.1767 med Kirsten Christensdatter Hanherred. Forlovere Peder Andersen og Jesper Stigsen. Der er ingen børn i ægteskabet. Enken og hendes børnene er der ikke fundet mere om, hun må være flyttet til et af børnene.

Gården bestod af 1688-matr. nr. 11 som havde hartkorn 8-2-1-1⁴/₇ og 1688-matr. 11 som havde hartkorn 1-6-2-0. 1688-matr. 11 var en selvejergård, som må være blevet købt til Oksholm. Hartkornet stemmer nøje med ovenfor nævnte. I Restrup Gods' jordebog 1788 nævnes gården

som nr. 29, Peder Kjær, af Oksholms Gods, htk. 10-4-0-1½. ¹ Da der da sad Levetzauer på både Oksholm og Restrup tyder det på, at gården reelt blev drevet under Restrup. Peder Kjær nævnes også 1792 i hoveriforordningen som værende under Oksholm.

9. juni 1797 solgte Albert Phillip Lange Oksholm mv., herunder gården i Nørholm, til et konsortium af Ole Tønder Lange til Oksholm, Bratskov mv., Hans Hansen til Lyngholm og Jacob bregendahl i Aarhus Mølle. ² Da står Peder Kjærs enke som fæster af gården, hartkorn 10-4-0-1½ alb. Afgift 31 rdl. 1 sk. (Lidt usikkert, næsten ulæseligt i protokollen). Mellem 1798 og 1805 er gården blevet købt til Restrup, skødet ikke fundet

Laurids Lauridsen 1798 - 1805

Fæstebrev til Laurids Lauridsen af Nyrup på den mig i Nørholm tilhørende og stamhuset Restrup vedkommende gård af hartkorn 10 tdr. 4 skp. 1½ fdk., modtager gården efter registrering der viser et underskud på bygfæld stort 151 rdl. 3 mk. 1 sk.

Laurids Lauridsen, ~ 1. med Kirsten Jensdatter Vestergård, † 17.5.1800. De er begge født i Nørholm, men deres børn er født i Nyrup, og hun har en søn af 1 ægteskab, Jens. ~ 2. Maren Pedersdatter.

Børn:

1. Laurids, * 1.9.1791, † 24.11.1793.
2. Anders, * 16.5.1790.
3. Mette, * 6.1.1793.
4. Maren, * 12.3.1794, † 26.3.1794.
5. Laurids, * 1.1.1797.
6. Peder, * 25.3.1798, † 22.7.1798.

Han var sikkert først gårdfæster i Nyrup under Restrup Gods, fæstebrev 24. marts 1789. Laurids Lauridsen var ved folketællingen 1801 gift med Maren Pedersdatter, men de er ikke gift i sognet. Hun havde 4 døtre, som ikke er døbt i Nørholm, Ane Andersdatter, 15 år, Kirsten 13 år, Mette 10 år, Inger 7 år. Laurids Lauridsen og Maren Pedersdatter er ikke døde i Nørholm. Gården blev flyttet ud efter udskiftningen og delt op i flere lodder, der hver har fået deres nummer i den nye matrikel.

¹ Restrup Gods, Jordebøger og hartkornsspecifikationer, 1788, opslag 50

² Viborg Landstings skøde-panteprotokol 51B, 1793-1799, side 691v, opslag 205-208.

1688-matr. 12

Status 2008: Matr. nr. 23, Hanedamsvej.

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1573	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1573	-	1575	Frans Banner til Kokkedal
1575	-	1611	Ellen Banner og Jørgen Due
1611	-	1648	Mandrup Due
1648	-	1683	Jørgen Due
1683	-	1689	Tøger Lassen til Rødslet.
1689	-	1692	Peder Tøgersen til Rødslet, sønnen
1692	-	1701	Hans Benzon til Sohngårdsholm, svogeren.
1701	-	1706	Theodosius Levetzau til Oksholm.
1706			C.F. Levetzau til Restrup
1861			Selvejere ca. fra dette år.

Fæstere;

Christen Andersen, 1573

Kronen solgte af Viborg Kapitlets provstigods gården til Frans Banner til Kokkedal. ¹ Christen Andersen, årlig afgift 2 pund byg, (30 skp.), 1 pund smør, 1 gås, 2 høns, 12 sk. gæsteri.

Han er sikkert den Christen Andersen, der nævnes i et tingsvidne af 5.11.1575 om sætning af bundgarn i Limfjorden.

Efter Frans Banners død 1575 gik gården i arv til datteren Ellen Banner, som var gift med Jørgen Due til Halkær. Efter hans død 1611 gik gården i arv til sønnen Mandrup Due til Halkær og Krastrup. Efter hans død 1648 gik gården i arv til sønnen Jørgen Due, som ejede gården ved matriklen 1664. Christen Andersen eller hans enke har måske haft gården, indtil Jens Christensen, måske hans søn, har overtaget den i 1620'erne, men først nævnes i ekstraskatten 1622.

Jens Christensen, 1622, 1670

Han er sikkert den Jens Christensen, der nævnes i Aalborghus lens ekstraskatter 1622-1658 under bol. I skatten 1629 betalte han ½ sldl. Han nævnes som Mandrup Dues tjener i skatten Mortensdag 1633, 1638, 1640 og 1641, som adlen selv skulle opkræve af deres tjenere.

Han er sikkert den Jens Christensen i Nørholm, som 29.3.1643 på Viborg landsting stævtede Johanne Pedersdatter, salig Jens Jensens i Klitgårds enke og børn for 40 rdl. som han havde fået dom for 13. januar på Nørholm Birketing efter et brev af salig Jens Jensen i Klitgård, som Johanne Pedersdatter formener ikke så rigtigt og lovligt at være og ikke til trødningsdag er æsket. Dommen blev ophævet. ²

¹ Kronens Skøder.

² Viborg Landstings dombog B1616-1664, Bjarne Nørgård Pedersens afskrift.

17.5.1662 udstedte Jørgen Due til Halkær et pantebrev på 500 sletdalere, hver sletdaler 24 skilling, til Anders Andersen, supetintendend (biskop) i Aalborg stift, som skulle betales førstkomende snapsting, den 24.1.1664. Til pant bl.a. en gård i Nørholm, som Jens Christensen påbor.

I matriklen 1664 nævnes 1/2 gård Jørgen Due hartkorn 5-2-2-2, fæster Jens Christensen, årlig afgift 4 tdr. byg, (30 skp.), 1 svin, 1 gås, 1 Rigsort.

Jens Christensen er sikkert forgængerens søn, født o. 1590 og måske den Jens Christensen Frihed, † 9.6.1670 i Nørholm, ~ Anna Michelsdatter, * 1606, † 20.3.1693, 87 år gl.

Jens Christensens enke, 1681, 1688

I forarbejderne til matriklen 1688 nævnes 1681 Jens Christensens enke, Anna Michelsdatter. Hun havde gården 1681, hvor der i kirkebogen noteredes: Absolveret for horeri lille Jens Jensen i Østergård og Christen Pedersen tjenende Anna Michelsdatter. I Konsumptions- og folkeskat 1.1.1683 nævnes under gadehuse på Ryttergodset Jens Christensen, 1 tjenestepige Anna Jensdatter. Hvis det er nærværende Jens Christensen, har han tilsyneladende også haft et gadehus, hvor han bliver ved at stå i bogen, selv om han var død for længst, så hustruen må have fortsat fæstet.

I matriklen 1688 nævnes som assessor Tøger Lassens fæster Jens Christensens enke, hartkorn 1664: 4-4-2-2 og i 1688: 7-5-2-2. Tøger Lassen må have købt gården af Jørgen Due, men skødet er ikke fundet i landstingets skøde- og panteprotokol. Forklaringen på det større hartkorn er ikke fundet. Hartkorn 1664 4-4-2-2 kan være en skrivefejl for 5-2-2-2, som passer med Jørgen Dues gård.

28.7.1692 skødede Tøger Lassens søn Peder Tøgersen gården til svogeren Hans Benzon til Sohngårdsholm. Anna Michelsdatter, årlig afgift 2 pd. byg, (30 skp.), 1 svin, 1 gås, 1 mk. gæsteri. Jens Christensens enke nævnes som enke i kop- og ildstedsskatten 1690. Hun nævnes 28.7.1692 da Tøger Lassens søn solgte gården til Hans Benzon.

Den 28.8.1692 døde Anna Michelsdatters tjenestekarl, Jens Christensen Skørbæk. Hun døde 20.3.1693 i Nørholm, hvorefter fæsteren i nr. 13 sikkert overtog gården.

Jens Pedersen Lund 1696 - 1729

Fæstebrev 22.6.1719 på den gård han påbor af hartkorn 7-5-2-2.

Jens Pedersen Lund, o. 1666, † 3.7.1725, 59 år 1 md.14 dage, trolovet 2.5.1694, ~ 24.6.1694 (opslag 45) i Sønder Tranders med Karen Lauridsdatter Gug, † 2.2.1746.

Børn:

1. Anna, * 23.10.1696.
2. Laurids, * 30.10.1698.
3. Jens, * 13.11.1701, † 12.10.1704.
4. Christen, * 17.8.1704, † 19.10.1704.
5. Maren, * 27.9.1705 - 9.10.1707

Laurids Jensen Lund 1729 - 1736

Fæster den gård hans fader påboede og fradøde, står i mtr. hartkorn 7-5-2-2 og en part af provsteengen 0-2-0-1½, jeg giver ham frihed for landgilde, 1 år frihed for skatterne til oktober kvartal, den rest der ved gården findes af besætning og bohav efter skiftebrevet, og dette års sæd uden betaling, og

til fodring gives ham 2 tdr. rug og 1 td byg, fri for hoveri et år, men plads arbejde fra påske. Restrup 3.7.1729.

Laurids Jensen Lund, † 22.1.1737, ~ men ikke i sognet, med Boel Lauridsdatter.

Børn:

1. Karen, * 9.1.1735, † 18.11.1736.
2. Jens, * 18.2.1733.

Jens Nielsen Lund 1736 - 1775

Fæster den gård Lund Laurids (Laurids Jensen Lund) er fradømt, hartkorn 7-6-2-3½, han modtager hvad der findes af besætning og bohøve, foruden den sæd der behøves byg og havre 15 tdr. og ædekorn rug 3 tdr. byg 3 tdr., en ko og en hestplag, 4 nye vognhjul, frihed for april og 2. kvartal skatter, og landgilde for 1736, og arbejde til foråret 1737. Restrup 11.5.1736.

Jens Nielsen Lund, * o. 1711, † 27. søndag i Trinitatis 1787, 76 år, ~ 27.10.1735 med Mette Christensdatter, * o. 1708, † 15.12.1799, 91 år. Forlovere: Ole Poulsen og Søren Andersen.

Børn:

1. Niels, * 27.5.1736.
2. Niels, * 16.3.1738.
3. Maren, * 12.7.1739.
4. Kirsten, * 11.2.1743.
5. Anna, * 8.3.1744.
6. Søren, * 11.3.1746.
7. Christen, * 5.5.1748.
8. Karen, * 4.3.1753.

Niels Jensen Lund 1775 - 1788

Født i Nørholm, fæster sin faders gård, som han for alder og skrøbelighed har frasagt sig, af hartkorn 7-5-2-2 samt 1/7 af provsteengen hartkorn 0-1-0-¾, sine gamle forældre skal han give fornøden ophold og underholdning, er så for indfæstning befriet, i henseende til vogn og plovredskaber gives ham til dets istandsættelse af Torstedlund skov 2 læs træ. Aproberet af Sl. Enke Grevinde Levetzau. 20.2.1775. Restrup 24.4.1776. Forvalter Høst.

Niels Jensen Lund, ~ 27.12.1778 med Kirsten Christensdatter.

Børn:

1. Søren, * 10.10.1779.
2. Mette, * 24.9.1780, † 7.5.1786.
3. Jens, * 28.10.1781, 5.4.1786.
4. Laurids, * 2.2.1783, † 17.8.1784.
5. Mette, * 14.3.1784, † 15.11.1790.
6. Else, * 16.9.1787.
7. Jens, * 24.2.1789, hjemmedøbt 25.1.
8. Kirsten, * 15.7.1792.
9. Christen, 2.8.1794.

Christen Christensen Gelstrup 1788 - 1797

Christen Christensen Gelstrup fra Nørholm har hos mig anholdt om at få i forpagtning en bondegård sammesteds, som Lund Niels sidst beboede, men nu er ledig af hartkorn 8 tdr. jeg har ikke villet nægte ham hans

begæring, som nu overdrages ham på de vilkår, stedets huse som består af følgende 1 stuehus 11 fag, en lade 13 fag, stald og fæhus 14 fag, og da samme af forrige ejer ikke er holdt i bedste stand, giver jeg ham tømmer til deres istandsættelse, efter det overslag jeg selv finder for godt at lade gøre, som Christen Gelstrup så istandsætter for egen regning, imod han befries for afgift det første år, med gården følger som inventarium den lagte sæd, rug 7 tdr., byg 15 tdr., havre 20 tdr., og til komplettering af besætningen giver jeg ham 55 rdl. som skal modsvares ved fratrædelse, han betaler alle kongl. skatter af hartkorn og folk, svarer sit landgilde til hvert års Mortensdag, betaler til Michaeli den accorderede folkeløn, svarer helgårdshoveri. Restrup. Rosenkrantz Levetzau.

Christen Christensen Gelstrup, † 9.10.1796, ~ 16.11.1787 Mette Jensdatter.

Børn:

1. Dorthea, * 3. søndag i fasten 1788, hjemmedøbt 20.2.
2. Jens, * 8.8.1791, † 21.4.1817.
3. Christen, * 17. søndag i Trinitatis 1789.
4. Peder, * 24.2.1793.
5. Maren, * 19.7.1795.

Just Andersen 1797 - 1802

Den gård Christen Gelstrup beboede og fradøde, han fæster på de vilkår, han ægter enken, gårdens hartkorn 8 tdr., han er ansvarlig for bygninger, besætning og inventarium, Christen Gelstrups gæld 55 rdl. 1 mk. 7½ sk. og 2 tdr. rug kan eftergives, ifald han får i sinde at fra flytte gården, skal han, om jeg det forlanger, betale gælden, han betaler alle kongl skatter uden restance, og landgilde inden hver års Mortensdag, forretter upåklagelig helgårds hoveri og pligtarbejde i de tider han tilsiges, det forbydes fæsteren at have inderster, og han pålægges forsigtig omgang med lys og ild. København 4.6.1797. Raben Levetzau.

Just Andersen, ~ 12.3.1797 med enken Mette Jensdatter, * o. 1767, † 29.4.1826, 59 år i Klitgård.

Børn:

1. Anders, * 22.4.1798.
2. Christen, * 26.12.1800.
3. Niels, * 27.12.1803.
4. Kirsten, * 26.12.1807.

Christen Nielsen Bødker 1802 -1836

Den gård Just Andersen beboede, men er fragået for armod af hartkorn 8 tdr., han fæster på følgende vilkår, holder gården vedlige og magt, så den altid for et fuld syn kan stå, betaler alle kongl. skatter, leverer sit årlige landgilde inden Mortensdag, forretter upåklagelig helgårds hoveri samt rejser og pligtarbejde efter hoveri-foreningen, må ikke tage inderster, og pålægges forsigtig omgang med lys og ild, skal betale brandforsikring hvis bygningerne bliver brandforsikret, København 1.4.1802. R.L.

Christen Nielsen Bødker, † 2.1.1836, ~ men ikke i sognet med Johanne Nielsdatter, † 23.12.1842.

Børn:

1. Margrethe, * 7.6.1802.
2. Niels, * 1.1.1804.
3. Anders, * 22.12.1805.
4. Frederik, * 20.3.1808.
5. Christen, * 29.7.1810.
6. Knud, * 25.10.1813.

Knud Christensen, 1836-1872

Får fæstet efter faderen, i 1861 er han ejer af gården og den er da på 6-0-1-0 , og af matr. nr. 75u (1805-matr. nr.) 0-0-1-1¹/₄, er udflytter på Nørholm mark.

Knud Christensen, ~ Karen Marie Jensdatter.

Børn:

1. Christen,* 1841.
2. Maren * 1844.

Christen Knudsen 1872-1904

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Jens Peter Knudsen 1904-1916

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Peder Andersen 1916-1956

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Frans Ejdrup 1956-1970

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Marie Ejdrup 1970-1975

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

John Ejdrup 1975

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

1688-matr. 13

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1662	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1662	-	1667	Christian Urne til Marsvinsholm, † 1667.
1667	-	1677	Axel Urne til Marsvinsholm, broderen, † 1677.
1677	-	1689	Tøger Lassen til Rødslet.
1689	-	1692	Peder Tøgersen til Rødslet
1692	-	1701	Hans Benzon til Sohngårdsholm
1701	-	1706	Theodosius Levetzau til Oksholm.
1706			C.F. Levetzau til Restrup
1847			Selvejere ca. fra dette år.

Fæstere:

Anders Jensen, 1625, 1649

I Viborg Kapitels jordebog 1625 var der 3 bol, som alle ydede 26 skæpper byg. De 3 fæstere var Hans Thomsen, Hans Jensen og Anders Jensen. Hans Jensen er sikkert en fejl for Anders Jensen, se matr. nr 18, som altså havde 2 bol.

Kronen skødede 18.11.1662 bl.a. disse 3 gårde til Christian Urne til Marsvinsholm, nu med Jens Andersen, Jens Andersen og Poul Kras i Paradis som fæstere, og de var fortsat fæstere ved matriklen 1664. Det antages, at Poul Kras efterfulgte Hans Thomsen, mens Hans Jensen og Anders Jensen blev overtaget af Jens Andersen.

Anders Jensen nævnes i Viborg Kapitels jordebog 1625, årlig afgift byg 1 pd. 11 skp. (26 skp.), havre 6 skp., 1 svin, 1 gås, arbejdspenge 21 sk. 1 alb., gæsteri 24 sk. 2 alb.

Han nævnes i ekstraskatterne 1631-1648. Herefter nævnes efterfølgeren, Jens Andersen, utvivlsomt en søn.

Jens Andersen 1650-1671

Var fæster af to halve gårde, nr. 12 og 18 iht. numre i 1688-matriklen, hver med hartkorn $4\frac{1}{2}$ -0-2 $\frac{2}{3}$ -0, da Christian Urne 18.11.1662 købte gårdene af Kronen, dvs. Viborg Kapitels provstigods.

Jens Andersen, † 7.1.1671 i Nørholm, uden tvivl søn af forgængeren Anders Jensen, ~ før 1652 med Helvig Sørensdatter Buus, * o. 1633 i Hæsum, † 19.7.1710 i Nørholm, 77 år 4 måneder og 3 uger gammel, datter af Søren Jensen Buus og Mette Poulsdatter Kras, datter af birkefoged Poul Nielsen Kras og Maren Bertelsdatter Kjærulf i Nørholm. Der er 2 med samme navn samtidigt i Nørholm. Den anden Jens Andersen døde 5.10.1664!

Børn:

1. Anders Jensen, * 18.1.1652 i Nørholm. Han var 1699 i Lundby, se broderen Søren.
2. Søren Jensen kaldet Buus * 1.10 1654 i Nørholm. Han og hustru Maren Thomasdatter døde begge 17.5.1693 og kom i en grav, de døde jf. kirkebogen fra 7 levende børn, som kom til deres farmor Helvig

Sørensdatter Buus. De nævnte 7 børn er en skrivefejl. Se 1688-matr. nr. 6, som han var fæster af.

3. Kirsten Jensdatter * 6.1. 1657 i Nørholm.
4. Poul Jensen, * 20. søndag i Trinitatis 1659, † 12.5.1679 i Nørholm.
5. Søren Jensen, * 20. søndag i Trinitatis 1659 i Nørholm, fæstede 1692 en kvartgård i Gug efter Villads Sørensen, gift 1693 med Dorthe Sørensdatter af Visse, Nøvling Sogn. 12 børn. Han var 1699 i Gug, se broderen Søren.
6. Niels Jensen, * 16. søndag i Trinitatis 1664 i Nørholm.

Jacob Mortensen, 1688 - 1728

Nævnes i matriklen 1688, som Tøger Lassens fæster, Nr. 13, Jacob Mortensen, hartkorn 1664: 7-5-2-2, hartkorn 1688: 4-4-2-2.

Jacob Mortensen og hustru nævnes i Kop- og ildstedsskat 1690.

Han nævnes som fæster, da Tøger Lassens søn Peder Tøgersen 28.7.1692 solgte gården svogeren Hans Benzon til Sohngårdsholm, afgift 4 pd. byg, 1 svin, 1 gås, 1 mk. gæsteri. Han nævnes også som fæster 9.4.1706 da Theodosius Levetzau til Oksholm skødede gården til broderen H.F. Levetzau til Restrup, hartkorn 8-7-3-1, landgilde byg 8 tdr. 2 skp., (62 skp.) 1 svin, 1 gås, gæsteripenge 1½ mk. 8 sk., arbejdspenge 8 rdl. 5 mk. 13 sk.

Jacob Mortensen og hustru nævnes i Konsumptions- og folkeskatten 1.1.1696. Han fik fæstebrev 22.6.1719. Jf. Restrups jordebog 1732 var gården slået sammen med 1688-matr. 12.

Jacob Mortensen, † 24.9.1724, 79 år 3 md. ~ 29.7.1708 med Anna Christensdatter, † 8.12.1728, 76 år. Ingen børn.

Christen Andersen Hellesen 1728 - 1746

De er ikke fundet noget fæstebrev, men han står i jordebogen 1732 som fæster.

Christen Andersen Hellesen, † 1745, ~ 30.9.1725 Anna Mortensdatter.

Forlovere: Christen Pedersen og Lund Jens Pedersen

Børn:

1. Morten, * 23.6.1726.
2. Jacob, * 10.8.1727, † 8.7.1731.
3. Inger, * 15.5.1729, † 8.7.1731.
4. Maren, * 19.11.1730, † 8.7.1731.
5. Inger, * 16.3.1732, † 10.6.1737.
6. Mette, * 19.7.1734.
7. Maren, * 21.11.1734, † 1.12.1734.
8. Karen, * 30.12.1736, 1.4.1737.
9. Inger, * 30.3.1740, † 26.12.1740.
10. Anders, * 19.2.1738, 12.4.1743.

Niels Poulsen 1746 - 1761

Født i Sønderholm, fæster den gård no.13, som Christen Andersen Hellesen er fragået, af hartkorn 8-7-3-1, skal betale sin formands restance, og ægte hans efterladte enke, Anna Mortensdatter, modtager alt hvad der er ved stedet af bygninger ind og udbo, indfæstning er betalt. Restrup 22.3.1746.

Niels Poulsen, * o. 1717, † 4.6.1752, 35 år, ~ 22.6.1746 med enken Anna Mortensdatter, * o. 1708, † 13.2.1770, 62 år 2 md. 3 uger.

Børn:

1. Christen, * 1.11.1749.

Morten Christensen Hellesen 1761 - 1778

Den unge herre af Restrup Gods, den gård i Nørholm Niels Poulsen er fradød og hvis enke, godvillig har afstået på grund af sit svage helbred og tiltagende alderdom, af hartkorn 8-7-4-3, dog på vilkår at hun hos ham sin stiftsøn nyder fri husværelse og ophold i gården, som med rette tilliggende forundes ham i fæste, indfæstning 44 rdl. er betalt. Søbygård 11.9.1761.

Husfæster fra 3.12.1778. Boede da i mtr. 60b.

Morten Christensen Hellesen, * o. 1709, † 16.5.1785, 76 år, almisselem, ~ 10.10.1762 med Anna Christensdatter (Buus?), * o. 1729, † 8.3.1789, 60 år.

Børn:

1. Jacob, * 2.2.1765.
2. Christen, * 22.11.1767, † 4. søndag i Trinitatis 1786.
3. Anna, * 11.12.1769.
4. Peder, * 2.8.1772.
5. Dødfødt dreng, * 8.8.1770.

Christen Mortensen Færch 1778 - 1798

Den gård Morten Hellesen sidst havde og er fragået af hartkorn 8-7-3-1, han fæster på livs tid på de vilkår, betaler alle kongl. skatter og landgilde efter jordebog, forretter sit hoveri med ægt og arbejde, skulle det ske at byens ager og eng skulle deles og gøres lige i hartkorn iblandt byens gårdmænd, ifølge lov og forordning, skal fæsteren være forunden den af tilstå. Restrup 2.9.1778.

Medunderskriver af hoveriforordningen 1792. Efter hans død giftede enken sig med den næste fæster, Niels Nielsen, som hun også overlevede. Mette nævnes i folketællingen 1801 som Mette Færch, 91 år, enke, sengeliggende, boende i et hus i Porsheden. Erhard Holger Buchholtz, født på Klitgård, Nørholm sogn, søn af proprietær Casper Lorentz Buchholtz, kalder i sine erindringer, "Spredte billeder", Mette Færch for en gammel heks, der ikke kunne dø, før man satte en pande med ild ind under sengen.

Chresten Mortensen Færch, * o. 1728 i Sønderholm, † 21.5.1797 i Nørholm, søn af Morten Christensen Færch i Sønderholm og Maren Sørensdatter, ~ 8.10.1775 i Nørholm med Mette Terkildsdatter, * o. 1710, † 23.5.1835 i Nørholm, datter af Terkild Nielsen, fæster af matr. nr. 24, Nørholm.

Børn:

1. Morten Christensen Færch, * 2.6.1776 i Nørholm, ~ 16.4.1840 Anne Lauridsdatter, * o. 1805 i Nørholm. Ved vielsen boede han i Tostrup, Sønderholm sogn.
2. Maren Christensdatter Færch, * 16.9.1778, ~ Jens Jensen, skomager og fisker i Klitgård i Nørholm sogn.
3. Kirsten Christensdatter Færch, * 9.12.1781, ~ o. 1816 med Peder Christian Pedersen Fallersbak, gårdmand i Porsheden. Ægteskabet opløst o. 1826-34. Hun tilbragte resten af livet i fattighuset i Nørholm sammen med 4 børn.
4. Karen Christensdatter Færch, * 24.9.1788.

Niels Nielsen, 1798 -1805

Ungkarl af Nørholm, fæster den gård Christen Færch fradøde og hvis enke han ægter, af hartkorn 8 tdr. på de vilkår, i den stand han modtager gården efter synsforretning skal han den igen afstå ved fratrædelse eller dødsfald, han betaler alle kongl. skatter og leverer den årlige landgilde efter jordebog, forretter upåklagelig helgårds hoveri og pligtarbejde lige med andre mænd af Nørholm, må ikke have inderster, er pålagt forsigtig omgang med lys og ild, fri for indfæstning, men skal om forlanges betale formandens gæld. København 15.12.1798. Raben Levetzau.

Fæstebrev afleveret 11.1.1805. Selv om fæstebrevet blev afleveret sad han som fæster 1807, det er en af de gårde der er flyttet ud på marken, hvad det ny mtr. no, er kan ikke ses eller hvor længe han har brugt fæstet.

Niels Nielsen, udflytter Husmand fra Nørholm, * o. 1757, † 14.6.† 21.6.1829, 72 år, ~ 26.8.1798 med enken Mette Terkildsdatter.

1688-matr. 14

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1662	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1662	-	1667	Christian Urne til Marsvinsholm, † 1667.
1667	-	1677	Axel Urne til Marsvinsholm, broderen, † 1677.
1677	-	1679	Christoffer Lindenov til Restrup, † 1679.
1679	-	1685	Christian Lindenov til Restrup.
1685	-	1696	H.F. Levetzau til Restrup, † 1696.
1696			C.F. Levetzau til Restrup, sønnen.
1696	-	1840	Restrup gods.
1840			Selvejere fra ca. dette år.

Fæstere:

Michel Sørensen cum socio, 1625

Michel Sørensen cum socio, dvs. med medfæstere nævnes 1625 i Viborg Kapitels jordebog, årlig afgift byg 3 pd. 3 skp. (48 skp.), havre 6 skp., 1 svin, 1 gås, arbejdspenge 26 sk. 2 alb., gæsteri 21 sk. 1 alb. Medfæsterne var sikkert sønnerne. Efter Michel Sørensens død o. 1631 blev den sikkert overtaget af Laurids, Søren og Mads Michelsen, sikkert hans sønner. De nævnes lidt varierende i ekstraskatterne fra 1631.

Laurids Michelsen, 1631-1658

Han nævnes i ekstraskatterne 1631-1658. I Ekstraskatterne 1653-1658 præsiceres, at han fæstede ½ bol. Det viser vel, at han da delte bolet med broderen Mads Michelsen. Han er måske den Laurids Michelsen vester i byen, som døde 10.3.1675.

Søren Michelsen, 1631, 1651

Han nævnes som bolsmand i ekstraskatterne 1631-1651. Han blev begravet i Nørholm. I Sivert Brockenhuus' skat til jul 1660 nævnes Sal. Søren Michelsens hustru Kirsten Christensdatter og hendes moder med 3 drenge Michel, Christen og Laurids Sørensen og en 1 pige Maren Sørensdatter.

Han vidnede 25.2.1620 på Nørholm Birketing, at præsterne i Nørholm altid har haft halvdelen af kongetienden og huskede dette 30 år tilbage i tiden, hvilket indikerer et fødselstidspunkt o. 1570.

Søren Michelsen, * o. 1670, † 8.3. 1651 i Nørholm, ~ Kirsten Christensdatter, levede ved Mads katten til jul 1660. Hendes mor boede da hos hende. En anden Søren Michelsen døde 24.12.1658.

Børn:

1. Michel Sørensen, * før 1650, hvor kirkebogen begynder.
2. Christen Sørensen, * før 1650.
3. Maren Sørensdatter, * før 1650.
4. Laurids Sørensen, * 2. søndag efter Helligtrekonger 1652.

Mads Michelsen Kock, 1631, 1664

Han nævnes som bolsmand i ekstraskatterne 1631-1658. I Matrilken 1664 står han som fæster af en halv gård, som er det samme som et bol. Han er mærkværdigvis ikke nævnt i Sivert Brockenhuus' skat til jul 1660.

Var i matriklen 1664 fæster af en halv gård, hartkorn 5-0-0-1¹/₇, årlig afgift 4 tdr. byg (30 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 13 sk. 1 alb. gæsteri, 21 sk. 1 alb. arbejdspege.

Mads Michelsen Kock, * o. 1610, † 13.9.1678, ~ Maren Michelsdatter, + 1.1.1690.

Børn:

1. Michel Madsen, er måske den Michel Madsen øster i byen, + 7.2.1681, gift 28.3.1669 med Anna Andersdatter, + 3.9.1687.
2. Niels Madsen, sikkert gift 5.3.1674 med Else Christensdatter.
3. Anna I Madsdatter, * o. 1640, + 1.1.1693, ~ 1663 med Christen Sørensen Klitgård Nørholm. 5 børn.
4. Anna II Madsdatter, ~ 17.11.1672 i Nørholm med Niels Joensen, rytterbonde i Nørholm, sikkert medfæster af 1688-matr. nr. 19. 4 børn.
5. Dorthe, * 7.8.1653, ~ 30.11.1681 i Nørholm med Jens Thomsen, + 3.3.1692.

Hans Nielsen, Jens Pedersen ,1660, 1667

Der har været to fæstere i gården, Jens Pedersen og Hans Nielsen.

Hans Nielsen har sikkert efterfulgt Laurids Michelsen mens Jens Pedersen efterfulgte Mads Michelsen.

Hans Nielsen

Hans Nielsen, søn af Niels Simonsen i Vestergård og bror til Simon Nielsen i Vestergård.

Hans Nielsen og Maren Sørensdatter nævnes 1660 i Sivert Brockenhuus skat til jul 1660, 2 drenge Niels Christensen og Søren Jensen, 4 piger Maren, Anna, Mette og Karen Jensdatter (døtre af Marens 1. ægteskab?)

Han var fæster 18.11.1662, da Kronen af Viborg Kapitels gods solgte gården til Christian Urne til Marsvinsholm, 1/1 gård, hartkorn 7-3¹/₂-0-1¹/₇, årlig afgift 3 pd. 3 skp. byg (48 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26. sk. 2 alb. arbejdspege.

Han nævnes som Christian Urnes fæster i matriklen 1664, men hartkornet var da 1 gård 6-3-2-³/₇, årlig afgift 6 tdr. byg og 3 skp., (48 skp.) 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspege. Afgifterne var de samme, men hvorfor hartkornet var anderledes er ikke klarlagt. Måske er der en afskrivningsfejl. I matriklen 1688 anføres, at hartkornet i 1664 var 7-2-1-2¹/₇.

Han afløste 8.2.1662 broderen Simon Nielsen i værgemålet for søstersønnen Niels Nielsen i Nibe, søn af Niels Mogensen og Maren Nielsdatter i Nibe. ¹

Hans Nielsen Østergård, † 18.5.1693, ~ 3. Advent 1660 med Maren Sørensdatter, † 1.5.1691. Tilsyneladende ingen børn.

¹ Nibe Tingbog 1662, s. 14b.

Jens Pedersen

Han var sikkert inderst hos Hans Nielsen.

Hans Nielsen og Mads Christensen Kock, 1667, 1690

24.1.1667 udstedte Axel Jørgensen Urne til Marsvinsholm et pantebrev til Peder Mørk, forvalter på Palstrup, på 200 rdl. in specie, der skulle betales til Viborg snapsting den 24.1.1668. Til pant af sit frie jordegods bl.a. følgende bøndergård i Nørholm: Hans Nielsen og Mads Christensen, skylder årligt 3 pund 3 skæpper byg, (48 skp.) 6 skæpper havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26 sk. arbejdspenge.

11.7.1667 pantsatte Axel Urne gården til birkefoged Mads Sørensen, Wolf og da var Hans Nielsen og Mads Christensen fæstere.

11.6.1669 pantsatte Axel Urne gården til svogeren Frans Rantzau, og da var Hans Nielsen fæster. Den årlige afgift var 2 pd. 1 skp. byg, (31 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26 sk. arbejdspenge. Afgiften var meget forandret fra 1664. Gården var delt og pantet omfattede kun den ene halvdel, som Hans Nielsen havde, ikke Mads Christensen Kocks del.

Mads Christensen Kock blev 1671 stævnet på birketinget for restance af landgilde til Restrup.

12.4.1672 fik Hans Nielsen i Nørholm på sin salige broder Simon Nielsen i Vestergårds vegne, et vidne om et venligt skifte og deling 12.12.1671 mellem enken Anna Sørensdatter Buus på den ene side, og deres sammenavlede børn på den anden side, nemlig Poul, Niels, Søren, anden Niels og Jens Simonsen samt Maren Simonsdatter, Jens Buus på sin søster, enken Anna Sørensdatter Buus' vegne, og Hans Nielsen på de umyndige børns vegne, som farbroder er formynder: Summa værdi registrering og vurdering 756 sld. 10 sk., et kæmpebeløb. I opgørelse af formue og gæld nævnes bl.a. gæld på gamle obligationer fra 1655 og bortgæld 6 sld. til Tøger Lassen, forrige skriver på Aalborgshus. Arven blev delt i to lige store lodder. Den ene på 378 sld. 5 sk. fik enken Anna Sørensdatter Buus. Den anden fik børnene, som hver fik 63 sld. 5 sk. Skiftet fylder 6 sider i tingbogen og vidner om et meget velhavende hjem.

28.2.1673 begærede Jørgen Poulsen et afkaldsvidne af Jens Sørensen Buus i Nørholm på vegne af sin søsters ¹ søn Anders Jensen. Anders Jensen bekendte, at han af sin stedfader Jørgen Poulsen havde fået, hvad han kunne bekomme i arv efter sin mor og gav fuldmagt til sin morbroder Jens Sørensen Buus til at give Jørgen Poulsen afkald.

Hans Nielsen ² fik samtidigt på vegne af Jens Sørensen Buus' tingsvidne om en venlig kontrakt mellem Jens Sørensen Buus og Hans Nielsen på Jens Sørensen Buus' børns vegne, Anders, Søren, Jens, Simon, Dorthe, Mette og Kirsten. ³

¹ Søsteren Helvig Sørensdatter Buus, gift 1. Jens Andersen i Nørholm, deres søn Anders Jensen, Helvig gift 2. med Jørgen Poulsen.

² Hans Nielsens bror Simon Nielsen i Vestergård var gift med Anna Sørensdatter Buus, Helvig Sørensdatter Buus' søster.

³ De tre børn af Jens Andersen og Helvig Sørensdatter Buus, Jens, Dorthe og Mette er ikke fundet i kirkebogen. De fik 20. i Trinitatis døbt to drenge Poul og Søren, hvor Søren formodentlig er en fejlafskrift for Simon. Sønnen Poul døde 12.5.1680, mærkeligt at han ikke er nævnt.

I Konsumptions- og folkeskat 1.1.1673 nævnes under gadehuse: Hans Nielsen betalte for: Niels Madsen, Anders Lauridsen, Else Christensdatter og Søren Jensen Fiskerkarl, til huse. Mads Kock betalte for: Poul Andersdatter!

14.7.1676 stævnedes Urban Andersen i Klitgård på vegne af Christoffer Lindenov til Restrup Hans Nielsen, Mads Kock og deres medbrødre for arbejdspenge.

24.8.1677 mødte Willum Jacobsen på tinget i fogedens sted. Ærlige og velforstandige mand Mads Sørensen Wolf i Nørholm, fik da et vidne ang. skade på Hans Nielsens Højenager.

På Snapsting fredag Anno 1678 blev udnævnt sandemænd Poul Kras, Hans Nielsen, Michel Madsen og Jens Thomsen i Nyrup.

I Konsumptions- og folkeskat 1.1.1681 betalte Hans Nielsen for Anders Christensen, Niels Simonsen, Anna Nielsdatter. Mads Kock betalte for Søren Madsen og Jens Andersen. Hans Nielsen havde også et gadehus og betalte her for Karen Hansdatter og Karen Ejlersdatter

19.5.1684 udstedte velbyrdige Christian Lindenov til Restrups, som var blevet ejer af Restrup efter faderens død 1679, et pantebrev på 2.000 rdl. til 96 sk. pr daler til assessor Peder Hofmand og borgmester Hermant Verkmester i Aalborg, rente 6 %. Pantsat gods: Hans Nielsen og Mads Christensen Kock, 4 pund 4 skæpper byg, (64 skp.) 6 skæpper havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge. Her bemærkes, at bygafgiften var meget forandret, fordi pantet omfattede begge to dele, som gården var opdelt i. Bygafgiften var dog nu forandret fra 48 skæpper til 64 skæpper. Forklaringen er ikke fundet.

Den 31.10.1684 stævnedes Urban Andersen i Klitgård Hans Nielsen for stadesild for vårfiskeriet og for engleje.

4.5.1685. udstedte Christian Lindenov til Restrups skøde til Hans Frederik Levetzau til Oksholm på et hav af gårde, bl.a. i Nørholm Sogn og By, Hans Nielsen og Mads Christensen, 4 pund 4 skp. byg (64 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge.

I Restrups Jordebog 1685 nævnes 1 gård Hans Nielsen og Mads Christensen, hartkorn 7-3-2²/₇. Ved Folke- og kreaturtællingen 7. febr. 1687 nævnes Hans Nielsen og hustru, som betalte for 2 karle og 1 pige. Besætning: 1 øg, 1 ko, 1 får og 1 svin. Mads Christensen og hustru betalte for Søren Madsen. Besætning: 2 plæge, 1 ko, 2 får og 1 svin.

I Matriklen 1688 nævnes som fæstere under generalmajor H.F. Levetzau til Oksholm Hans Nielsen og Mads Christensen, hartkorn 1664, 7-3-2²/₇, hartkorn 1688 9-1-1-1. Det nye hartkorn er betydeligt større, sikkert igen et udtryk for at gården er delt mellem to fæstere og har fået tilført lidt jord, måske et halvt bol. I Kop- og ildstedsskat 1690 nævnes Hans Nielsen samt Mads Christensen Kock og hustru.

I Restrups jordebog over Nørholm Grund, fiskestader 1.5.1696 til 1697 nævnes Hans Nielsen, Nørholm, 1 lenke, afgift 2 tdr. vårsild, 2½ rdl. Tilsvarende 1697-98. (han var da død, man har ikke fået rettet bøgerne).

Da H.F. Levetzau døde 1696 gik gården over til sønnen C.F. Levetzau til Restrup.

Hans Nielsen, † 18.5.1693 som Hans Nielsen Østergård, ~ 3. søndag i Advent 1660 Maren Sørensdatter, † 1.5.1691.

Mads Christensen Kock, 1667, 1700

Han nævnes 1696 i Konsumptions-og folkeskat under Levetzaus fæstere. Nævnes i Restrups jordebog 1696-97, 1697-98 og 1699-1700. Årlig afgift 3 tdr. 1½ skp. byg, (24 skp.) 3 skp. havre, 10 sk. 2alb. gæsteri, 13 sk. arbejdspenge. Det er tydeligt, at afgiften kun omfatter en del af gården, nemlig Mads Christensen Kocks del.

Mads Christensen Kock, * o. 1617, † 1.12.1699, 82 år gammel, ~ 15.11.1663 med Maren Sørensdatter, * o. 1643, † 30.1.1698, 55 år gammel. Hans hustrus moder er måske hende, der døde 10.9.1693, 82 år gammel, * o. 1611. Det var sikkert en ny Mads Christensen Kock der 6.4.1698 blev gift med Else Nielsdatter og ikke nærværende.

Børn:

1. Søren Madsen Koch. * 13. søndag i Trinitatis 1664. Hans er sikkert den Søren Madsen Kock, som 9.2.1699 blev stævnet af forvalter Anders Jensen Høg på Vester Ladegård for ikke at have fulgt hans ordre. Da gården hørte under Restrup er det svært at forstå stævningen fra Vester Ladegård.

Jens Mortensen 1692 - 1724

Han fik fæstebrev 22.6.1719, 1 gård af hartkorn 9-1-1-1.

Jens Mortensen, * o. 1651, † 30.4.1724, 73 år minus 5 måneder, ~ 24.9.1693 Anna Eriksdatter, * o. 1665, † 26.2.1730, 65 år 2 md.

Børn:

1. Johanne, * 24.6.1694.
2. Morten, * 19.4.1696.
3. Anna, * 26.12.1697.
4. Simon, * påskedag 1700.
5. Erik, * 26.12.1702, † 12.9.1723.
6. Jens, * 12.2.1708.
7. Søren, * 23.10.1712.

Jens Jensen 1724 - 1739

Der er ingen fæstebrev, men han står som fæster i jordebogen 1732, hartkorn 9-1-1-1, årlig afgift 6 tdr. 3 skp. byg, (48 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, gæsteri 3 mk. restance. Afgiften i byg viser, at han var ene om fæstet, men at gården ikke helt havde samme hartkorn som tidligere. I Restrups matrikel 1739 står gården igen med hartkorn 9-1-1-1. Han gik samme år ud af fæstet grundet armod.

Jens Jensen, * o. 1691, † 18.12.1763, 72 år 2 md., ~ 26.12.1724 med Jens Mortensens datter Johanne Jensdatter, * 24.6.1694, † 28.12.1760.

Børn:

1. Dødfødt barn, * 15.7.1725.
2. Maren, * 26.1.1727.
3. Anna, * 19.3.1730, † 10.10.1730.
4. Else.
5. Jens, * 21.9.1732.
6. Anna, * 24.10.1734.
7. Søren, * 28.5.1737, † 15.10.1758

Niels Nielsen Blære 1739 - 1763

Født i Nørholm, fæster gård no. 14 af hartkorn 9-1-1-1, som Jens Jensen iboede, men for armod forladt, som nu Niels Nielsen tiltræder fra 26. juni, jeg lader af ny opbygge laden og fæhuset med syldsten og tømmer og tag reparere, frihed for 2. kvartal skatter, fri for landgilde til Mortensdag 1739, 1 års frihed for stort arbejde, 2 års frihed for pligt arbejde, til medgift til stedet er leveret 2 tdr. rug, 2 tdr. byg til sædekorn, til en arbejdshest 13 rdl. 2 mk., samt en ko, en ny trævogn, og en egeklov til noget indbo, hvilket alt sammen er indkommen uden nogen udgift. Restrup 12.11.1739.

Niels Nielsen Blære, * o. 1711, † 27.6.1764, 53½ år, ~ 26.12.1739 med Anna Stigsdatter.

Børn:

1. Christen, * 13.11.1740, † 20.2.1741.
2. Margrethe, * 1.3.1742.
3. Jens, * 10.11.1743, † 19.11.1758
4. Stig, * 6.8.1747.

Christen Lyngbjerg, 1763 - 1780

Ungkarl af Sønderholm, fæster den gård Niels Nielsen iboede og formedens forsømmelse er fradømt af hartkorn 9-1-1-1, som han uden indfæstning er forundt, i henseende til gårdens brøstfæld og slette tilstand skal han ej allene vorde fri for af betale restancen, som til denne tid hæfter på gården, men også fri for at svare indeværende års landgilde, samt for hoveri i 1. år fra dato af regne, men også gives ham et læs gavntræ fra Torstedlund skov, samt 4 læs lyng til tække af Albæk hede, så modtager han også det ved stedet indavlede korn, ind- og udbo og besætning med videre, så og de på stedet optegnede redskaber. Søbygård 26.9.1763. Sophie Hedevig Levetzau.

Christen Lyngbjerg, * o. 1733, † 1.10.1780, 47 år 4 md., ~ 21.1.1764 med Anna Pedersdatter.

Børn:

1. Karen, † 8.11.1763
2. Karen, * 24.11.1765, † 8.12.1765.
3. Peder, * 9.11.1766, 31.5.1773, kopper.
4. Niels, * 23.5.1768.
5. Laurids, * 6.12.1769.
6. Hans, * 20.5.1771, † 10.6.1771.
7. Laurids, * 26.7.1772.
8. Peder, * 8.5.1773.
9. Peder, * 3.7.1775.
10. Maren, * 2.8.1778.
11. Christiane, * 9.11.1779.

Ole Pedersen 1780 - 1788

Født i Nørholm, den gård Christen Lyngbjerg er fradød, og hans enke for skrøbelighed ej kan besidde, hartkorn 9-1-1-1, tiltræder straks, gives ham 1 bæst eller 12 rdl., 1 trævogn, 2 træharver, og til gavnings tømmer 2 læs bøgetræ fra Torstedlund skov, som han efter udvisning selv hjemkører til gårdens nødvendige reparation, især på ladens søndre side, gives ham noget gammelt tømmer, han bliver eftergivet dette års

landgilde, giver han til den fratrædende enke og hendes små uopdragne børn til underholdning til vinter 2 tdr. rug 3 tdr. byg, samt 2 læs brændetørv, er fri for pligtarbejde til 1.5.1781, men alt andet hoveri til gårdens avling har han at forrette som hidtil har været sædvane, betaler jeg for ham folkelønningen til Michaeli, og fritager fæsteren for sin formands restance, hvor imod fæsteren til rette forfalds tider betaler kongl. skatter af gårdens hartkorn, dog fri for at betale oktober kvartal skat, betaler derefter landgilde hvert års Mortensdag. Skal byens gårde gøres lige i hartkorn eller udskiftes, skal han svare afgift og landgilde af det nye hartkorn København 12.10. Rosenkrantz Levetzau.

Ole Pedersen, ~ 5.11.1780 Ane Andersdatter. Ingen børn.

Anders Lauridsen Skovbo, 1788

Indtil gården er flyttet ud fra byen fæster han den gård Ole Pedersen har frasagt sig hartkorn 8 td, gården tiltræder han straks som forpagter eller lejer, bygninger er et indhus 11 fag, en lade 11 fag, en dito 16 fag, og et fæhus og stald 16 fag, da den er noget forfalden, så leveres han til sammers reparation som efter den gamle Niels Sundbyes syn, og af Anders Lauridsen antaget 3 stk. 16 alens, 1 tylt og 4 stk. 22 fods dobbelt 12 alens, 2 tylt 2 stk. 10 fods dobbelt dito, 1 tylt 2 stk. enkelt 12 alens, 8 stk. 10 alens, 7 tylt strålægter, 3 tylt 12 fods brædder, og en ny vognbund ca. 2 rdl. 12 sk., samt fornødent tækkelyng af Albæk Hede, han må selv besørge husenes istandsættelse, modtager besætning og ind- og udbo samt 24 rdl. til en hest. 26.11.1788. Raben Levetzau.

Anders Lauridsen, * o. 1758, † 30.3.1824, 66 år, ~ 26.12.1787 med Maren Knudsdatter af Nyrup.

Børn:

1. Laurids, * 5. Trinitatis 1788, † 2.1.1789.
2. Anna, * 8.11.1789.
3. Margrethe, * 24.1.1796.
4. Laurids, * 27.1.1793, gårdfæster i Sønderholm.
5. Knud, * 14.2.1802.

1688-matr. 15

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1662	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1662	-	1667	Christian Urne til Marsvinsholm, † 1667.
1667	-	1677	Axel Urne til Marsvinsholm, broderen, † 1677.
1677	-	1679	Christoffer Lindenov til Restrup, † 1679.
1679	-	1685	Christian Lindenov til Restrup.
1685	-	1696	H.F. Levetzau til Restrup, † 1696.
1696			C.F. Levetzau til Restrup, sønnen.
1696	-	1881	Restrup gods.
1881			Selvejere fra ca. dette år.

Fæstere:

Anders Willumsen 1625, 1649

Han er født o. 1580 og døde sikkert i Nørholm o. 1649. Han var sikkert søn af Willum Thomsen, som nævnes i 1688-matr. 30. Han er ikke fundet i kirkebogen, der starter 1650.

Han var birkeskriver, og han og birkefogeden sagsøgte 6.8.1618 af provsten i Viborg Kapitel, Jens Juel til Kjeldgård, ang. et vidne om bundgarnsstader, som han havde medvirket i. Han nævnes snapslandsting 1619 i en sag ved landstinget og 25. feb. 1620 i sag om tiende til præsten i Nørholm.

Anders Willumsen fæstede 1625 jf. Viborg Kapitel provstis jordebog en gård, afgift byg 2½ pd. (37½ skp.), havre 6 skp. 1 svin, 1 gås, arbejdspenge 26 sk. 2 alb. gæsteri 21 sk. 1 alb. Gården blev sikkert overtaget af Christen Andersen, som sikkert var en søn

Han nævnes 1610 til 1630 som bolsmand men 1625 til 1652 som gårdmand. Det kan forstås sådan, at han først har været bolsmand og senere har fået en gård, men er dog snarere et udtryk for en ændret opfattelse af gården. 20.11.1646 i et tingsvidne blandt de bønder, der var så forarmede, at de formedlest store udgifter og indkvartering af rigets fjender ikke formåede at give kongen halv pengeskat. Han nævnes i ekstraskatten 1647 og 1652, sikkert død før 1650, selv om han nævnes i skatten 1652, hvilket ikke var unormalt.

Christen Andersen, 1649, 1671

Han var sikkert søn af formanden Anders Willumsen. Han nævnes i skatten Mortensdag 1651 Mandtal til Penge og kornskat 1655, Christen Andersen 1 dreng og 1656 i Unions-, penge- og kornskat, Christen Andersen 1 dreng.

Han nævnes også i Mandtal til Unionsskatten 1658 under gårdmænd. I Sivert Brockenhuus' skat jul 1660 nævnes Christen Andersen og Kirsten Pedersdatter, 3 drenge Hans Andersen samt Peder og Anders Christensen, 1 pige Sidsel Christensdatter.

Han var fæster, da Kronen af Viborg Kapitels provstigods 18.11.1662 solgte gården til Christian Urne til Marsvinsholm, hartkorn 6-0-0-4⁴/₇, årlig

afgift 2½ pd. byg (37½ skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26. sk. 2 alb. arbejdspenge.

I Matriklen 1664 nævnes som fæster under Christian Urne, 1 gård Christen Andersen, hartkorn 6-0-0-1¹/₇, årlig afgift 5 tdr. byg (37½ skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge

24.1.1667 pantsatte Axel Urne gården til forvalter Peder Mørk på Palstrup, og da var Christian Andersen fortsat fæster.

11.6.1669 pantsatte Axel Urne gården til svogeren Frans Rantzau og da var Christen Andersen også fæster. Den årlige ydelse var da 2½ pd. byg, (37½ skp.) 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26 sk. arbejdspenge.

19.8.1670 stævnedes Jens Knudsen i Aalborg på vegne af Hans Michelsen, Aalborg, Christen Andersen ang. gæld til Poul Knudsen, fordum borger i Aalborg.

2. september 1670 stævnedes Jacob Jørgensen i Nørholm på Mads Sørensens Wolf vegne mænd og godtfolk i Nørholm ang. ægtpenge for 1669, herunder Christen Andersen.

10.3.1671 Nørholm birketing. Otte mænd. Urban Andersen i Klitgård på vegne af højædle hr. admiral, velbyrdige Christoffer Lindenov til Restrup. Poul Poulsen Kras i Nørholm, Mads Michelsen, Jens Buus og Christen Jensen Skovbo ibm. afsagde deres syn over Christen Andersens gård. Den var forfalden, og fæstet var forbrudt.

28.4.1671 fik velforstandige mand Urban Andersen på vegne af sin principal hr. admiral velbyrdige Christoffer Lindenov til Restrup dom over Christen Andersen i Nørholm, som var fradømt sit fæste. Et syn over gården afhjemledes.

Christen Andersen, † 22.5.1672, (Christen Andersen vester i byen, ~ 3.11.1655 med Kirsten Pedersdatter, (salig Christen Andersens), † 9.6.1692.

Børn:

1. Sidsel, * 16. søndag i Trinitatis 1656.
2. Anders, 8. søndag i Trinitatis 1658.
3. Peder, 25.3.1660
4. Else, Dominica Quinquanges 1663.
5. Anna, * 16.1.1669, Christen Andersens datter vester i byen.

Jens Nielsen Lyngbjerg, 1671, 1717

Han har sikkert fået gården, da forgængerens blev fradømt fæstet i 1671.

I Konsumptions- og folkeslatten 1.1.1672 står han med en tjenestedreng Peder Nielsen, sikkert en bror.

Han nævnes 19.5.1684 som fæster under Christian Lindenov til Restrup, da denne pantsatte gården til Peder Hofmand i Aalborg. Årlig afgift, 3 pd. byg, (45 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge. Han nævnes også 1.5.1685, da H.F. Levetzau til Restrup fik skøde på gården fra broderen Theodosius Levetzau til Oksholm. Årlig afgift 3 pd. byg, (45 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge.

2. oktober 1685 fik Simon Lauridsen i Nørholm på birketinget et vidne at han havde ladet stævne synsmænd ang. syn af Jens Nielsen Lyngbjergs hus. De havde talt med hans hustru Else Christensdatter, som havde stået med en dragen kniv.

I matriklen 1688 nævnes Jens Nielsen Lyngbjerg som fæster, hartkorn 6-3-3-2. Han nævnes i Kop- og ildstedsskat 1690 og i Komsumptions- og folkeskat 1696. Han står i Restrups jordebog 1696-97, årlig afgift 3 tdr. byg, (45 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. gæsteri, 26 sk. arbejdspenge. Han nævnes også i jordebogen 1699-1700, årlig afgift 3 tdr. 1½ skp. byg, 3 skp. havre, 1 svin, 1gås, 21 sk. 2 alb. gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge. Han ses i Restrups jordebog 1701, men ikke i konsumtionsskatten 1710.

Der er noget mystisk ved bygafgiften, som ses forandret fra 37½ skæpper til 45 skæpper. Måske har Jens Lyngbjerg alligevel ikke efterfulgt Christen Andersen. Det formodes, at han har haft gården til 1717.

Jens Nielsen Lyngbjerg, * o. 1650, måske i Lyngbjerggård i Vokslev sogn, ikke fundet † i sognet. ~ 1. men ikke i Nørholm med Ellen Mortensdatter, † 21.7.1682 i Nørholm, datter af Morten Christensen i Annerup, † o. 1654 på Råkildegård, og Else Pedersdatter, * o. 1605, † før 11.11.1681. Else Pedersdatter ~ 2. med Peder Nielsen Kras, se 1688-matr. nr. 20, Hyllegård, Vestre del. Else Pedersdatter var af Byrialsen-slægten i Rinds herred. Ellen Mortensdatters brødre var Peder Mortensen, fæster i 1688-matr. 2 og Morten Mortensen, rytterbonde i 1688-matr. 20. Jens Lyngbjeg ~ 2. 13.5.1683 i Nørholm med Else Christensdatter, ikke fundet død i Nørholm. Ingen børn i 2. ægteskab.

Børn i 1. ægteskab

1. Niels, * 3.10.1675.
2. Dødfødt barn, * 28.8.1677.
3. Margrethe, * 31.7.1678 i Nørholm, † 5.8.1678.
4. Margrethe, * 10.12.1679 i Nørholm.
5. Dødfødt barn, * 18.7.1682.

Jens Christensen Skovbo, 1717 - 1742

Fæstebrev fra Restrup gods, dateret 22.6.1719, på den gård han påbor, hartkorn 6-3-3-2.

Jens Christensen Skovbo † 10.10.1742, ~ men ikke i sognet med Maren Nielsdatter, * o. 1684, † 20.10.1739, 55 år. ~ 2. med Anna Sørensdatter af Øland.

Børn i 1. ægteskab:

1. Margrethe, * 1.5.1718, † 21.2.1722.
2. Christen, * 26.10.1721, † 6.6.1722.
3. Niels, * 21.11.1723.
4. Maren, * 23.3.1727.
5. Knud, * 2.2.1730 .

Jens Jensen Skovbo, 1742 - 1758

Født i Nørholm, den gård no.15 af hartkorn 6-3-3-1, som Jens Skovbo er fradød, modtager med gården alt hvad der forefindes, og gives til en hest 10 rdl., 2 køer og 2 læs bøgetræ til vogn og redskaber, fri for skatterestancen, der hviler på gården, og fri til oktober kvartal 1743, forstrækningskorn til forårssæden 15 tdr. byg og 4 tdr. havre, fri for arbejde her til gården 1 år fra dato, stalden og fæhuset repareres til foråret 1743, fri for landgilde samme tid, derefter svarer han, hvad der forhen har været sædvane af forne gård. Restrup 6.12.1742.

Jens Jensen Skovbo, ~ 22.1.1743 med Jens Christensen Skovbos enke Anna Sørensdatter Øland, forlovere Michel Hyllegård og Simon Jensen.

Frederik Christensen, 1758 - 1778

Af Nørholm, fæster den øde gård som Jens Skovbo iboede, men for armod og slet beboelse er frasagt, af hartkorn 6-3-2-2, formedens gårdens slette tilstand har jeg eftergivet ham de 3 resterende kvartaler skat januar, april og juli, og den lagte vårkorn af byg og havre dette forår, og til fødekorn givet ham 1 td. byg og 1 td. rug, frihed for landgilde og hoveri dette år, og til manglende træredskaber gives ham et læs træ, som han selv henter i Torstedlund skov, gården forundes ham uden indfæstning. Søbygård 16.7.1758. Sofie Hedevig Grevinde af Levetzau.

Frederik Christensen, * o. 1723, † 10.5.1805, 82 år, ~ 2.2.1759 med Maren Christensdatter, † 3.11.1782. Han ~ 2. 22.7.1783 med Else Christensdatter Aarestrup.

Børn i 1. ægteskab:

1. Jens, * 26.11.1760, † 11.1.1761.
2. Kirsten, * 8.11.1761, † 21.1.1762.
3. Christen, * 20.3.1763, † 23.5.1763.
4. Else, * 29.4.1764 .
5. Christen, * 2.2.1766, † 16.2.1766.
6. Inger, * 14.5.1767.
7. Christen, * 8.7.1769.
8. Anders, * 14.1.1772, † 18.10.1772.
9. Mette Marie, * 31.10.1773.
10. Kirsten, * 23.6.1776, † 22.9.1776.

Jens Sørensen, 1778 - 1813

Ungkarl af Restrup Gods, der hidtil har stået i den kongl. Maystæts arme som rytter, fæster det sted Frederik Christensen har beboet og til ham afstået, formedens hans og konens svaghed, af hartkorn 6-3-2-2, må klare skatterne og landgilde, og gøre det hoveri der hidtil har været sædvane af forne gård. Skal være villig til at gå med til at gøre gårdene lige i hartkorn, og gå med til gårdenes udskiftning. Restrup 3.8.1778. R.L.

Jens Sørensen, ~ 8.5.1778 med Mette Jensdatter Døgind.

Børn:

1. Søren, * 1.11.1778.
2. Johanne, * 16.1.1780.
3. Maren, * 29.4.1781.
4. Jens, * 9.4.1783.
5. Peder, * 18. Trinitatis 1788.

Søren Jensen, 1813, 1837

Ingen fæstebrev, er i Restrups jordebog 1824 som fæster, fæste fra 23.1.1813, og så længe Jens Sørensens enke Ane Johanne Jensdatter lever, giver han halv landgilde.

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Ane Johanne Jensdatter, 1837-1847

Enke efter forgænger.

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Jens Sørensen og enke, 1847-1881

Søn af forgænger.

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Søren Jensen, 1881-1897.

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Peter Andreas Pedersen, 1897-1918

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Peder Østergård, 1918-1925

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Frederik Vilhjem Mikkelsen, 1925-1926

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Andreas Sloth Kristensen, 1926-1969

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Aage Sloth Kristensen, 1969-1992

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Sørensen, 1992-

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

1688-matr. 16, Vestergård

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1662	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1662	-	1667	Christian Urne til Marsvinsholm, † 1667.
1667	-	1677	Axel Urne til Marsvinsholm, broderen, † 1677.
1677	-	1679	Christoffer Lindenov til Restrup, † 1679.
1679	-	1685	Christian Lindenov til Restrup.
1685	-	1696	H.F. Levetzau til Restrup, † 1696.
1696			C.F. Levetzau til Restrup, sønnen.
1696	-	1846	Restrup gods.
1846			Selvejere fra ca. dette år.

Fæstere:

Niels Simonsen, 1610, 1638

Han nævnes 1610 i Mandtal til skatten Mortensdag, under inderster og bol. Han vidnede 25.2.1620 på birketinget, at præsterne havde haft kongetienden af sognet og huskede da 30 år tilbage i tiden.

Niels Simonsen cum socio, dvs. med medfæstere, var fæstere 1625 under Viborg Domkapitels provsti jf. kapitlets jordebog. Hvem han delte fæstet med er ikke oplyst, men det var sikkert efterfølgeren, sønnen Simon Nielsen. Deres landgilde var 4 pd. byg, (60 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge, 21 sk. 1 alb. gæsteri. Han vidnede 25.2.1620 på Nørholm Birketing, at præsterne i Nørholm altid har haft halvdelen af kongetienden og huskede dette 30 år tilbage i tiden, hvilket indikerer et fødselstidspunkt o. 1570.

Niels Simonsen er sikkert født o. 1570. Han er sidste gang nævnt i pengeskatten til Sankt Hans 1643. Efter Niels Østergård var han gift med N.N. Jensdatter.

Børn:

1. Simon Nielsen, * o. 1610. Efterfulgte faderen.
2. Hans Nielsen, * o. 1610, + 18.5.1693 i Nørholm. Fæster i 1688-matr. nr. 14.
3. Maren Nielsdatter, * o. 1610, + o. 1654, ~ Niels Mogensen Bager i Nibe, + før 1654. Skifte 13. og 14.11.1654 dem jf. Nibe tingbog 17.1.1657. Arving sønnen Niels Nielsen * o. 1640. Født værge: morbror Simon Nielsen, Nørholm og på fædrene side Christen Christensen i Mølgård. Simon Nielsen beholdt halvdelen af værdieren, Jens Pedersen i Gaden i Nibe den anden halvdel, sidstnævnte var Niels Nielsen næstsøskendebørn. Boet var særdeles velhavende, alene tilgodehavende penge var 1586 sldl., en kæmpesum, heraf 850 sldl. var hos Simon Nielsen og Jens Pedersen. Jens Pedersen var senere birkefoged i Nibe jf. flere senere sager på birketinget om arven.

Simon Nielsen Vestergård, 1638, 1667

Han nævnes første gang i pengeskatten til Sankt Hans 1638 under bolsmænd. Han delte da sikkert gården med faderen Niels Simonsen.

Simon Nielsen vidnede 20.11.1646 på birketinget om øde bøndergårde i Nørholm samt om bønder, der var så forarmede, at de formedlest store udgifter og indkvartering af rigets fjender ikke formår at give kongen halv pengeskat. Bilag til Pengeskatmandtal Michelsdag og Mortensdag 1646. Han nævnes i Mandtal på unionsskatten 1656 og 1658.

Han var 1657 værge for søsteren Marens søn Niels Nielsen og fik overdraget halvdelen af dennes arv, se ovenfor under faderen Niels Simonsen. Han blev 8.2.1662 afløst af broderen Hans Nielsen i værgemålet og 2.12.1665 stævnet af Jens Pedersen, birkefoged, Nibe i samme forbindelse.

I Sivert Brockenhuus' Madskat til jul 1660 står han og hustruen med 8 drenge og 5 piger.

Simon Nielsen var fæster 18.11.1662 da Kronen af Viborg Kapitels provstigods solgte gården til Christian Urne til Marsvinsholm, en helgård, hartkorn 9-0-0-4⁴/₇, årlig afgift 4 pd. byg (60 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26. sk. 2 alb. arbejdspenge.

I matriklen 1664 nævnes Christian Urnes tjener, 1 gård Simon Nielsen, 9-0-0-1¹/₇, afgift 8 tdr. byg, (60 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26 sk. 1 alb. arbejdspenge.

Enken Anna Sørensdatter Buus har sikkert haft gården 1667-1672. Der er skifte efter hende i Nørholm Birketings tingbog fredag 12.4.1672.

Hans Nielsen i Nørholm på sin salige broder Simon Nielsen i Vestergårds vegne, et vidne om et venligt skifte og deling 12.12.1671 mellem enken Anna Sørensdatter Buus på den ene side, og deres sammenavlede børn på den anden side, nemlig Poul, Niels, Søren, anden Niels og Jens Simonsen samt Maren Simonsdatter, Jens Buus på sin søster, enken Anna Sørensdatter Buus' vegne, og Hans Nielsen på de umyndige børns vegne, som farbroder er formynder: Summa værdi registrering og vurdering 756 sld. 10 sk. I opgørelse af formue og gæld nævnes bl.a. gæld på gamle obligationer fra 1655 og bortgæld 6 sld. til Tøger Lassen, forrige skriver på Aalborghus. Arven blev delt i to lige store lodder. Den ene lod på 378 sldl. 5 sk. fik enken Anna Sørensdatter. Den anden lod gik til børnene, som hver fik 63 sld. 5 sk. Skiftet fylder 6 sider i tingbogen og boets værdi vidner om en overordentligt velhavende familie. Herom vidner også en sag 8.9.1660 på Nibe Birketing.¹ Jens Pedersen i Gaden i Nibe (birkefogeden i Nibe, der var en slægtning) stævnedes 13 personer i Nibe for husleje til Simon Nielsen i Nørholm. Det indikerer ejerskab af flere gadehuse, måske alle 13.

Simon Nielsen, uden tvivl søn af forgængeren Niels Simonsen. * o. 1600, † 18.11.1667 i Nørholm. ~ 1. før 1649 med N.N. ~ 2. før 1650, sikkert i Ø. Hornum, med Anna Sørensdatter Buus, * o. 1630 i Hæsum, † 3.3.1697 i Nørholm. Hun ~ 2. med efterfølgeren Peder Christensen.

Børn i 1. ægteskab med N.N.

1. Johanne Simonsdatter, ~ Peder Jensen i Store Binderup, søn af Jens Christensen i Store Binderup, søn af herredsfoged Christen Jensen i Gislum herred. Jens Christensens hustru Mette Pedersdatter Byrialsen

¹ Nibe Birks tingbog 1660, s. - side 142a.

var barnebarn af Niels Christensen i Smollerupgård, herredsfoged i Fjends herred.

Børn 2. ægteskab med Anna Sørensdatter Buus

1. Poul, * skærtorsdag 1651, Simon Nielsens søn i Vestergård.
2. Maren, * 2. søndag i Advent 1652.
3. Else, * 23.1.1655, † 10.8.1657.
4. Niels, * 2.7.1657.
5. Niels Kras, * 2.7.1657.
6. Søren, * 4.3.1660.
7. Jens Simonsen, * 3. Søndag i Trinitatis 1665, rytterbonde i 1688-matr. 31, ~ Anna Pedersdatter Wammen.

Peder Christensen Aalestrup 1672 - 1714

Han fik sikkert gården ved ægteskab med forgængerens Simon Nielsens enke i 1672.

19.5.1684 pantsatte Christian Lindenov til Restrup, som nu var blevet ejer, gården til P. Hofmand og Herman Verkmester i Aalborg, og da var Peder Christensen Aalestrup fæster, årlig afgift 4 pd. byg, (60 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge.

Det var han også 4.5.1685, hvor Christian Lindenov solgte gården til H.F. Levetzau til Restrup. Peder Christensen Aalestrup, 4 pd byg (60 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge.

Han nævnes som fæster under Restrup i matriklen 1688, hartkorn 9-3-1-1. Han og hustruen nævnes i Kop- og ildstedsskatten 1690. Han nævnes i Restrups jordebog 1696-97 og 1699-1700. Han havde vodretten til Dannisø grund og gav deraf årlig 15 rdl.

Peder Christensen Aalestrup var birksfoged 1684-87, og han blev den sidste birkefoged i Nørholm og fungerede indtil herredssammenlægningen 1687.

Peder Christensen, som både blev kaldt Aalestrup og Vestergård, * o. 1644 i Aalestrup, † 16.7.1714 i Nørholm, 70 år gammel. Han var søn af Christen Pedersen Byrialsen og Kirsten Andersdatter i Aalestrup, datter af Anders Jensen i Klottrup, herredsskriver i Rinds Herred og Inger Jensdatter. Gift 1. ~ 23.6.1672 med Sl. Simon Nielsens enke Anna Sørensdatter Buus, kaldet Anna Vestergård, * o. 1630, † 3.3.1697, 66 år. ~ 2. 10.10.1697 med Geske Marie Sørensdatter, * o. 1681, † 17.10.1745, datter af Søren Jensen Birkumgård Bruun og Anna Sørensdatter, fæster i 1688-matr. 11. Der er en utrolig aldersforskel mellem hende og Peder Christensen, der er måske en navne-forveksling.

Børn 1. ægteskab:

1. Simon, * 14.6.1674, † 12.10.1674.
2. Christen, student, degn i Ø. Hornum, slæbt ihjel af en hest.¹
3. Christen, * 27.2.1676, fæster af 1688-matr. 18, del 2, i Nørholm.

Børn 2. ægteskab:

4. Anna, * 18.6.1700, † 24.6.1700, 6 dage.
5. Anders, * 27.1.1705, † 18.5.1710.
6. Jens, * 22.1.1708.
7. Søren, * 23.4.1702, † 28.10.1714.
8. Anna, * 5.10.1709.

¹ Christen Sørensen Testrup, Rinds Herreds Krønike, del 1, s. 24.

Jens Pedersen Yde 1714 - 1728

Fæster den gård no. 16 af hartkorn 9-3-1-1, fæstebrev 22.6.1719 på den gård han påbor. Da Restrup 1720 fik skøde på Relutionsretten til gården, står Morten Simonsen som fæster, hartkorn 5-0-0-¹/₇. Der er de gamle oplysninger fra 1664-matriklen. Gården har i mellemtiden fået mere jord. Det er jorden fra 1688-matr. 25.

Jens Pedersen Yde af Bonderup, Ellidshøj Sogn, † 15.12.1728, ~ 13.11.1714 med enken Geske Marie Sørensdatte, * o. 1681, † 17.10.1744.

Børn:

1. Et utidigt foster, levede 2 dage, begr. 3.11.1715.
2. Et utidigt foster, †1718.
3. Anna, * 15.12.1719, ~ Laurids Mortensen Skovbo.
4. Et utidigt foster, †1723.

Peder Jensen Vestergård 1728 - 1735

Af Hasseris, fæster den gård, med part i voddet ved Dannisø, som Jens Yde havde og er fradød no.16 af hartkorn 9-3-1-1, gården han straks tiltræder og nyder, hvad ved stedet findes af bygninger, besætning, og hvad andet findes, der imod han straks fra dato svarer alle kongl. skatter, skyld og landgilde efter jordebogen og gør ægt og arbejde som hidtil har været sædvane, allene denne sommer bliver han fri for pladsarbejde, indfæstning er betalt Restrup 23.12.1728.

Peder Jensen Vestergård, * o. 1691, † 17.6.1735 44 år 1 md. og nogle dage. Måske formanden søn, der står ”ganske vist af Hasseris” ved fæstets indgåelse, men det udelukker ikke ham at være forgængerens søn, ~ med Kirsten Knudsdatter, ikke gift i sognet. Bliver både kaldt Bonderup og Vestergård.

Børn:

1. Jens, * 24.10.1730, gårdmand i Nørholm.
2. Anna, * 5.10.1732, †19.10.1732.
3. Karen, * 1.1.1734, møller kone i Huul Mølle i Vokslev sogn.

Niels Pedersen Winther 1735 - 1769

Født i Flamsted, fæster den gård i Nørholm, Vestergård kaldet, som Peder Jensen Bonderup er fradød, i mtr. 9-3-1-1, han ægter enken, beholder hvad der efter skifteboet er til rådighed, hvad for besætnings brøstfæld og ellers i andre måder er udlagt bliver han befriet for, hvorimod han fra datobetaler kongl. skatter og landgilde efter jordebogen, passer sit ægt og arbejde, som hidtil har været sædvane. Restrup 2.11.1735.

Bliver også kaldt Niels Pedersen Vestergård,

Niels Pedersen Winther, * i Flamsted, Gunderup Sogn o. 1705, † 8.1769, sikkert søn af Peder Nielsen Winther og Karen Gregersdatter, ~ 4.3.1736 med formandens enke Kirsten Knudsdatter, * o. 1702, † 22.10.1775, 73 år 10 md. 3 uger.

Børn:

1. Peder, * 18.10.1736.
2. Knud, * 22.2.1739.
3. Dødfødt dreng, * 5.11.1741.

Peder Nielsen Vestergård 1769 - 1816

Ungkarl, født i Nørholm, den gård hans fader Niels Vestergård er fradød, på de vilkår, at den efterladte enke, fæsterens moder, der for alderdom og skrøbelighed godvillig til ham har afstået fæstet, mod hun nyder fri ophold og husværelse af gården så længe hun lever, gårdens hartkorn 9-3-1-1, som han må nyde og bruge på samme konditioner som hans fader, til indfæstning betalt 44 rdl. Søbygård 6.9.1769 Sophie Hedevig Levetzau.

Peder Vestergård, * 18.10.1736, † 22.2.1810, ~ 24. i trint 1769. Tyra Christensdatter Fløe, *o. 1736, † 5.8.1770, 34 år og nogle md. ~ 2. 21.10.1770 med Maren Pedersdatter Wammen.

Børn i 1. ægteskab:

1. Kirsten, * 5.8.1770, † 19.10.1770.

Børn i 2. ægteskab:

2. Dødfødte tvillinger. * 9.6.1771.
3. Peder, * 1.7.1772, 12.4.1773.
4. Niels, * 27.2.1774.
5. Tyra, * 2.6.1775, † 20.10.1776.
6. Peder, * 20.6.1777.
7. Knud, * 5.9.1779.
8. Margrethe, * 4.10.1781.
9. Jens, * 20.11.1783.
10. Kirsten, * 26.4.1789.

Thor Engelbretsen 1816

Ingen fæstebrev, var fæster i 1816 af hele gården, fra 30.3.1826 udmark og eng fraskilt gården og er fæsteledig, i 1828 udlejet til Niels Christensen Aarestrup og i 1835 Niels Aarestrup og Christen Bødker, Thor Engelbretsens halve gård. Thor Engelbretsens gård er da på 4 tdr. htk., og det bortlejede ligeledes 4 tdr. htk.

Thor Engelbretsen, født i Hals, gift med Kirsten Christensdatter, * i Ulstrup sogn.

Børn:

1. Kirsten, * 27.11.1813.
2. Christen, * 21.9.1819.

Efter udflytningen til Mellemholm:

Status 2014: Matr. nr. 25, Mellemholmvej 43.

Niels Christensen Aarestrup, 1818-1846

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Peder Lauridsen, 1846-1867

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Niels Nielsen, 1867-1870

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Jens Christian Rasmussen, 1870-1919

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Victor Pedersen, 1919-1923

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Kristen Marthinus Jensen, 1923-1932

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Adolf Kjær, 1932-1962

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Kim Ravnkilde, 1962

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

1688-matr. 17

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1662	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1662	-	1667	Christian Urne til Marsvinsholm, † 1667.
1667	-	1677	Axel Urne til Marsvinsholm, broderen, † 1677.
1677	-	1679	Christoffer Lindenov til Restrup, † 1679.
1679	-	1685	Christian Lindenov til Restrup.
1685	-	1696	H.F. Levetzau til Restrup, † 1696.
1696			C.F. Levetzau til Restrup, sønnen.
1696	-	1840	Restrup gods.
1840			Selvejere fra ca. dette år.

Fæstere:

Erik Thomsen, 1610, 1625

Død mellem 25.1.1625 og 14.7.1626. Hans brødre var Mads Thomsen, som han havde en gård sammen med, samt Hans Thomsen og Willum Thomsen, der også havde gårde under Viborg Kapitel i Nørholm. Der var en søster, gift med birkefoged Michel Pedersen, samt endnu en søster. Præsten Mogens Thomsen Wingård kunne også være en bror.

Han nævnes 1610 i Mandtal til Mortensdag og 1611 i Mandtal til påske. Han nævnes i ekstraskatten 8. maj 1626, men kan være død før denne dato.

Han nævnes 20.1.1616 i en sag på

Viborg landsting. Knud Gabrielsen (Akeleje) til Krenkerup mod Erik Thomsen birkefoged i Nørholm ang. en bøde, han havde tildømt Jens Juel, uagtet lovovertræderen var Knud Gabriels tjener, og han lige så fuldt som Jens Juel havde anpart i den Viborg domkapitel tilkommende birkeret til Nørholm birk. 17.1.1619 blev han som birkefoged stævnet på birketinget for sin rolle i en sag om et ødelagt plankeværk i Klitgård.

25.2.1620 vidnede han om præstens andel af kongetienden. 20.1.1625 blev han stævnet i en sag ved landstinget. Han nævnes 1625 i Viborg Kapitels jordebog, årlig afgift byg 3 pund 9 skp. (54 skp.), havre 6 skp., 1 svin, 1 gås, arbejdspenge 26 sk. 2 alb., gæsteri 21 sk. 1 alb.

14.7.1626 udstedte birkefoged Michel Pedersen en dom ang. arv efter den tidligere birkefoged Erik Thomsen. Mads og Erik Thomsen havde i fællesskab drevet en gård. Michel Pedersen, der var gift med deres søster, havde tildømt Erik Thomsens søskende og andre arvinger halvdelen af kornet i laden og det udsåede korn, men kun frøgælden af det korn, der var sået, efter at han døde. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 12.8.1626.

12.8.1626 var sagen på

Viborg landsting. Mads Thomsen i Nørholm stævnede på egne og medarvingers vegne birkefoged Michel Pedersen sst. for ~~hans en-dom af, han~~ 14.7. ~~har afsagt~~ om arv efter broderen, ~~den tidl.igere~~ birkefoged Erik Thomsen. ~~der var det de~~ Landstinget dømte, at dommen skulle stå ved magt. Poul Kras i Nørholm mødte som lavværge for Maren Jensdatter, sikkert Erik Thomsens hustru.

Hans Sørensen Pugh, 1627, 1672

Han var søn af Søren Hansen (Pugh) i Klitgård. Dette fremgår af Nibe birks tingbog 18.7.1635. Niels Pedersen i Klitgård og Hans Sørensen (Pugh) i Nørholm blev da stævnet til at møde i Peder Christensen i Nibes bo ang. gæld og arv efter dennes afdøde hustru Kirsten Sørensdatter og hendes afdøde fader Søren Hansen som kunne tilfalde hendes søn Christen Pedersen. Kirsten Sørensdatter er Hans Sørensen Pughs søster og Niels Pedersen i Klitgård og Christen Pedersen hendes sønner.

Sagen var oppe igen på birketinget 1.8.1635. Peder Christensen rejste sagen. Niels Pedersen i Klitgård tilforpligtede sig at møde hos mester Christen Hansen i Aalborg, biskop over Vendelbo Stift, og gøre rigtig forhandling med Peder Christensen efter det skiftebrev, der er gjort efter salig Søren Hansen som boede i Klitgård. Niels Pedersen mente at skiftebrevet befandt sig hos Christen Hansen. Christen Hansen var forlenet med Viborg Kapitels Hornum Præbende, hvortil Klitgård hørte, og det er i den forbindelse, at han er inde i sagen.¹

Hans Sørensen Pugh havde endnu en søster, Maren Sørensdatter Pugh, gift med Niels Yttsen i Nibe, som 20.3.1647 på Nibe Birketing stævnedes søstersønnen Niels Pedersen i Klitgård for arv efter Søren Hansen. De indgik forlig efter hvilket Niels Pedersen skulle betale 25 rdl. samt en fole så god som 16 rdl.

Søren Hansen er sikkert ham, der 14.9.1633 på Viborg Landsting vidnede i en sag hvor Aalborkøbmanden Jens Bang stævnedes en lang række personer ang. gods på hans skib, som lå ud for Lerbæk ved Aalborg og blev taget, da fjenderne 1627 kom ind i landet. Han er uden tvivl efterkommer efter en af Pugh-erne, som var fæstere på Klitgård, se her.

Hans Sørensen er første gang omtalt i Nørholm i ekstraskatten Philippi Jacobi 1627. Han nævnes som gårdmand i ekstraskatterne 1627-1658.

1.5.1635 blev der på

Nørholm birketing vidnet om arv efter Hans Sørensens hustru Maren Jensdatter i Nørholm. Vidnet blev fremlagt i en sag ved Viborg landsting 20.1.1636.

Michel Christensen i Nørholm havde stævnet Søren Jensen i Nyrup og Jens Poulsen i Nibe at de til Nørholms Birketing 1. maj 1635 sammen med Hans Sørensen i Nørholm havde vidnet at der ikke var tilfaldet dem mere ned 80 sldl. efter hans hustru Maren Jensdatter. Michel Christensen mente at han var ret arving på sin fars side. Vidnet blev dømt magtesløst. Michel Christensen i Nørholm var formodentlig søn af en bror til Maren Jensdatter. Han var ikke gårdmand men havde sikkert et gadehus.

22.6.1636 på Viborg landsting stævnedes Hans Sørensen i Nørholm efterskrevne for et vidne, de til Nørholms Birketing 8. januar sidst forleden vidnet har, at 15. februar sidst forleden nogen tid før Maren Jensdatter, Hans Sørensens hustru døde, da førte de om natten to læs byg til Peder Kjærulf sst., og ikke det blev udført igen, før skiftet havde stået efter salig Maren Jensdatter. Andre vidnede, at Simon Mortensen i Nørholm lånte Hans Sørensen rum til noget korn, hvortil Hans Sørensen svarede og benægtede, at han havde aldrig befalet nogen at føre korn fra sin gård, dog blev han tildømt

¹ Nibe Birks tingbog 1635, side 141b og 144a, opslag 147 og 149.

at stå til rette og derefter fordelt, og nu blev afsagt, at da vidnesbyrd udførligt har vidnet om samme korn blev udført af Hans Sørensens gård, og intet derimod fremlægges, da vidste dommerne ikke imod samme vidne og den dom derpå funderet er at sige, ikke heller Hans Sørensen af den dele at kvitdømme, før han retter for sig, som det sig bør.

Sagen var oppe igen på Nørholm Birketing 7.7.1636.¹ Vidne for Hans Sørensen (Pugh) i Nørholm. Michel Christensen i Nørholm stod for tingsdom og vidnede med opragte fingre, at han ikke havde nogen myndighed eller havde givet nogen mand magt til at forkaste det forlig som var indgået mellem ham og Hans Sørensen efter Maren Jensdatters død. (Hans Sørensen Pughs hustru). Niels Jensen i Nibe og Anders Sørensen, gårdmand ibid. bestod, at de 8 dage forinden havde stævnet Michel Christensen for dette vidne at bekende. Michel Christensen må være arving efter Maren Jensdatter, men relationen kendes ikke, måske en brorsøn.

20.11.1646 blev der på Nørholm Birketing udstedt tingsvidne, at Hans Sørensen m.fl. var så forarmede, at de formedlest store udgifter og indkvartering af rigets fjender ikke formåede at give kongen halv pengeskat.² Han nævnes i Mandtal på pendingeskat Michelsdag og Mortensdag 1647 og betalte da halv skat. Ved Penge- og kornskat 1655 havde han en tjenestedreng. Ved Mandtal til Unions- penge- og kornskat 1656 var han sammen med to andre gårdmænd Anna Madsdatter, Jens Christensen sammen om 1 dreng. Han nævnes også som gårdmand i Mandtal Kronens, hospitals og gejstlighedens bønder 1656 og i Mandtal på unionsskatten 1658.

Hans Sørensen Pugh havde indtil da været fæster under Viborg Kapitel, men 18.11. 1662 udstedte Kgl. majestæts skøde til Christian Urne til Marsvinsholm, forrige bestalter og oberst til hest på bl.a. Hans Sørensens gård, $\frac{1}{1}$ gård, 8-2-1 $\frac{1}{3}$ -2 $\frac{2}{7}$, årlig afgift 3 pd. 9 skp. byg (54 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri 26 sk. 2 alb. arbejdspenge.

I matriklen 1664 står som Christian Urnes tjenere, udlagt fra Viborg Kapitel 1 gård Hans Pugh, hartkorn 8-2-1-1 $\frac{4}{7}$, afgift 6 tdr. 9 skp. byg, (54 skp.), 6 skp. havre, 1 svin 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26 sk. 1 alb. arbejdspenge.

27.10.1668 skødede Frederik Rodsten til Lengsholms til (svigermøderen) ærlige og velbyrdige fru Ide Lindenov, salig Steen Becks til Vrå, af hans jordegods et gadehuse, som Hans Sørensen fæstede, afgift 13 sk. 1 alb. Gadehuset solgte Frederik Rodstens enke Kirstine Becks til Tøger Lassen til Rødslet 17.3.1675.³

8.12.1671 fremlagde Anna Madsdatter, salig Joen Sørensens i Sønderholm, til Jens Nielsen Husmand i Nørholm, et skiftebrev efter salig Jens Mouridsen, som boede i Nørholm, udstedt af birketinget i Nørholm 23.1.1646 lydende på 23 sldl. 2 mk., som skulle tilfalde Jens Mouridsens børn, og som hans eftermand salig Hans Sørensen havde taget til sig. Jens Mouridsen må være en slægtning.

¹ Nørholm Birks tingbog 1636, opslag 44.

² Bilag til Pengeskatmandtal Michaelis og Martini 1646.

³ Viborg landstings skøde- og panteprotokol 15, 1675.

I Konsumptions- og folkeskat 1.1.1672 og 1673, gårde betalte Hans Sørensen Pugh for børnene Søren, Jens, Peder, Anna og Maren. Hans Sørensen Pugh var 1672 kirkeværge sammen med Jens Jensen Buus.

12.5.1676 fik svigersønnen Jens Sørensen Buus i Nørholm, på birketinget et vidne ang. en venlig kontrakt med Hans Sørensen Pugh ang. arv som hans børn kunne tilfalde efter deres moder Anna Hansdatter. Hans Sørensen Pugh fik samtidigt et vidne, at Jens Buus på vegne af sin hustru, salig Anna Hansdatter, bekendte at have oppebåret af hendes fader Hans Pugh, hvad hun kunne tilkomme efter hendes moder Maren Jensdatter.

Hans Sørensen Pugh, * o. 1600, † 30.8.1677 i Nørholm, Søn af Søren Hansen, død mellem 14.9.1633 - og 18.7.1635, sikkert i Nibe, ~ 1. Maren Jensdatter, † før 1635, enke efter forgængerens Erik Thomsen, ~ 2. med N.N. † 23.4.1656 i Nørholm efter sønnen Mourids' fødsel.

Børn i 1. ægteskab

1. Jens, * før 1635. Hjemme ved Konsumptions- og folkeskat 1673. Medfæster efter faderen.
2. Søren, * o. 1631, + 26.7.1693. Var hjemme ved Konsumptions- og folkeskatten 1.1.1673
3. Peder, * før 1635, † 1650 i Nørholm.
4. Anna, * før 1635, levede 1.1.1673, ~ Jens Sørensen Buus i Nørholm.
5. Johanne, * før 1635, † 2.7.1668 i Nørholm.

Børn i 2. ægteskab

6. Peder, * 1649, blev medfæster efter faderen.
7. Niels, * anden søndag efter påske 1650.
8. Maren, * 5. søndag efter påske 1653, levede 1.1.1673.
9. Mourids, * 11.4.1656 i Nørholm.

Peder og Jens Hansen Pugh, 1672, 1688

Efter Hans Sørensen Pughs død i 1677 overtog de to sønner Peder og Jens fæstet. 6.5.1681 stævnedes Urban Andersen, fuldmægtig på Restrup, dem for restance for landgilde 1677, 1678, 1679 og 1680. De nævnes som fæstere, da Christian Lindenov 19.5.1684 pantsatte gården til Peder Hofmand og Hermand Verkmester i Aalborg. De nævnes også som fæstere, da Christian Lindenov 1.5.1685 skødede gården til H.F. Levetzau til Restrup, Jens Hansen og Peder Hansen, årlig afgift 3 pd. 11 skp. byg, 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge.

I Restrups jordebog 1685 nævnes 1 gård Hans Pugh nu Peder og Jens Hansen (Pugh) hartkorn 8-2-1-1½. I Folke- og kreaturtællingen 7. febr. 1687 nævnes som nr 7. Jens Hansen og hustru. Besætning: 1 hoppe og 1 ko og nr. 8. Peder Hansen og hustru samt Anna Christensdatter. Besætning: 1 plæg, 1 ungnød og 2 får.

De to brødre optræder også i matriklen 1688, Generalmajor Levetzous fæstere, Nr. 17 Jens og Peder Hansen, hartkorn 1664, 8-2-1-1¼/7, nyt hartkorn i 1688, 8-1-0-0.

Ved Kop- og ildstedsskat 1690 var gården ubesat.

Peder Hansen Pugh, * 1649, † 25.5.1711 i Nørholm, 62 år, 13.11.1692 i Nørholm ~ Maren Pallesdatter, * o. 1645, † 22.4.1714 i Nørholm, 69 år.

Han gik måske ud af fæstet og blev herredsfoged i Sønderlyng Herred i en periode, men vendte tilbage til Nørholm. I hvert fald tog Jens Sørensen

Buus 1.3.1672 på vegne af sin søster Helvig Sørensdatter Buus, salig Jens Andersens, på Nørholm Birketing vidne på, at han havde stævnet Peder Hansen, herredsfoged i Sønderlyng Herred, for gæld på 11 sldl. efter en obligation dateret Nørholm 2.1.1670. I samme retning peger det forhold, at han ingen børn har fået døbt i Nørholm.

Jens Hansen Pugh, * før 1635, 17.3.1678 trolovet med og 27.11.1678 ~ Kirsten Jensdatter.

Børn:

1. Maren, * 3.12.1679 i Nørholm.
2. Jens, * 2. påskedag 1681.
3. Hans, * 28. jan 1683, † 20.5.1683.
4. Anna, * 29.6.1684, † 5.5.1685.
5. Johanne, * 6.6.1686.

N.N. 1690-1706

Hvem der har haft gården vides ikke

Laurids Nielsen Lyngbjerg 1706 - 1728

Fæstebrev 22.6.1719, 1 gård af hartkorn 8-1-0-0. Hartkornet afviger en smule fra tidligere. Afvigelsen skyldes sikker noget eng. Han nævnes i Konsumptions og folkeskat 1710.

Laurids Nielsen Lyngbjerg, * o. 1668, † 19.8.1753 i Nørholm, 85 år 6 md., ~ 2.11.1706 i Nørholm med Johanne Christensdatter, * o. 1690, † 13.4.1755 i Nørholm, 65½ år. Som følge af den store aldersforskel har han sikkert været gift før.

Børn:

1. Maren, * 21.10.1708.
2. Niels, * 21.3.1710, † 15.8.1717.
3. Anna, * 18.9.1712.
4. Karen, * 27.1.1715.
5. Christen, * 18.4.1717, † 21.5.1720.
6. Anna, * 11.2.1720.
7. Christen, * 4.10.1722.
8. Mette, * 22.7.1725.
9. Niels, * 27.6.1728, † 20.6.1731

Peder Ibsen 1728 - 1745

Der er ingen fæstebrev, men han er i jordebogen 1732, hartkorn 8-1-0-0, årlig ydelse 7 tdr. byg, (58½ skp.), 6 skp. havre, 1 svin 1 gås, gæsteri 3 mk. betalt 2 tdr. byg. Ydelsen af byg ses forhøjet fra tidligere 54 skp. til nu 58½ skp.

Han bliver også kaldt Høj Peder. Han er formodentlig den Peder Ibsen, som også havde 1688-matr. 33.

Peder Ibsen, * o. 1666, † 31.8.1748, 82 år, ~ Høj Peters enke Johanne Christensdatter, * o. 1672, † 26.11.1752, 80 år. De er ikke gift i sognet, og børnene er født, før de kom til Nørholm, der er ingen oplysninger om, hvor de kommer fra.

Børn var sikkert:

1. Peder Pedersen Høj, * o. 1702, efterfulgte faderen.
2. Christen Pedersen, 1739 fæster i 1688-matr. 33 sammen med broderen Keld og faderen.

3. Keld Pedersen.

Peder Pedersen Høj 1745 - 1746

Den gård ibd. hans fader til dato har beboet og nu for alderdom til ham har afstået no.17 med underliggende eng af Mads Jensens ialt hartkorn 8-4-0-0, hans gamle forældre nyder hos ham deres føde lige så god som han den selv nyder, og han dem tilfreds stiller så længe de bliver hos ham. Restrup. 16.8.1745.

Peder Pedersen Høj, * o. 1702, † 3.12.1768, 66 år, ~ 1745 med Else Jørgensdatter, * o. 1714, † 2.2.1760, 45½ år.

Børn:

1. Maren, * 24.6.1746.
2. Johanne, * 3.9.1747.
3. Karen, * 15.6.1749.
4. Johanne, * 21.11.1752, † 26.12.1757.
5. Kirsten, * 28.7.1754.
6. Anna, * 4.7.1756, † 20.11.1756.

Christen Nielsen Foldager 1746 - 1770

Landsoldat ved oberstløjtnant Langes Compagni, fæster den gård Høj Peder Pedersen sidst iboede af hartkorn 8-4-0-0, gården tiltræder han straks med besætning og den indavle de korn, uden nogen forgæld af den forstræknings korn til sæd hans formand har fået, ligeledes modtager han besætning, ind- og udbo, fri for oktober kvartal skatter, og for landgilde for indeværende år, frihed for arbejde til Michaeli 1747, samt træ til at reparere fæhuset med. Restrup 30.11.1746.

Christen Nielsen Foldager, * o. 1711, † 18.6.1804, 93 år, ~ 3.12.1748 med Bodil Simonsdatter, * o. 1710, † 11.11.1758, 48 år. ~ 2. 18.2.1759 med Sidsel Pedersdatter.

Børn i 1. ægteskab:

1. Dødfødt dreng, 13.10.1748.
2. Anna, * 7.4.1752.

Børn i 2. ægteskab:

3. Jens, * 11.11.1759.
4. Peder, * 19.10.1766.
5. Niels, * 26.6.1768.

Christen Christensen 1770 - 1776

Af Sønderholm, den gård Christen Foldager iboede, men nu ved forsømmelse ved dom er fradømt af hartkorn 8-4-0-0, som uden indfæstning er blevet ham meddelt i henseende til gårdens slette og helt ringe tilstand, endvidere gives frihed for den på gården hæftende restance etc., han beholder det ved gården befindende ind- og udbo og besætning, som ved fæsteconditioner er nedskrevet. Søbygård 26.6.1770 S.H.L.

Var i folketællingen 1787 husfæster.

Christen Christensen, ~ med Maren Christensdatter, ikke viet i sognet

Børn:

1. Anna, * 2.8.1772.
2. Kirsten, * 24.8.1774.
3. Christen, * 12.10.1776.

Jesper Simonsen 1776 -1780

Fæster den gård Christen Christensen sidst iboede og for armods skyld frakom af hartkorn 8-4-0-0, ved tiltrædelsen er ham givet trende forsvarlige plovbæster, til sommer føde 2 tdr. rug og 2 tdr. byg, og befriet for at levere det til såsæden her fra gården udlagte sædekorn byg 24 tdr., havre 10 tdr., og fri for at betale skatterne til oktober, og ydes hjælp til ladens opbyggelse til foråret, samt befries for sin formands restance, er uden indfæstning forundt. Restrup 7.8.1776 Ivar Rosenkrantz Levetzau.

Var i folketællingen 1787 husmand og grøftegraver.

Jesper Simonsen, * o. 1743, † 19.1.1805, 62 år, ~ 27.10.1776 med Anna Christensdatter Volstrup, * o. 1749, † 21.2.1802, 53 år.

Børn:

1. Christen, * 12.10.1777.

Niels Nielsen 1780 - 1786

Født i Hasseris, den gård som Jesper Simonsen sidst beboede men afvigte forår af armod er fragået, af hartkorn 8-4-0-0, som han fæster på livstid på de vilkår, tiltræder gården straks og medtager indbo og udbo og besætning, som hans formand efter registrering d. 6.3.1780 har efterladt med dens avl, da det østre hus i gården har været 19 fag, hvoraf de 16 fag som endnu står er faldefærdige, lader jeg ham opbygge et andet af gammelt tømmer endnu før vinter af 19 fags størrelse, hvori gøres indretning til 10 bæster, hakkelsesrum, fæhus og fåresti samt vognskjul, til foråret 1781 vil jeg lade reparere den søndre lade, som er brøstfældig på undertømmeret, giver jeg ham med gården 2 bæster eller 24 rdl., 1 beslagen vogn eller 24 rdl., 1 trævogn eller 6 rdl. 4 m., 1 ko af de udskudte her fra gården, 1 plov eller 4 rdl., 1 træharve eller 4 mk., 1 jerngreb eller 3 mk., 1 skovl eller 3 mk. 8 sk., 1 skærekniv eller 4 mk. 8 sk., samt 2 læs gavningstræ, som han i Nørhund eller Torstedlund Skov udvises og han selv besørger hjemkørt, befries han for sin formands restance, og for kongl. skatter til oktober kvartal og næste Mortensdag forfalden landgilde, og folkelønnen til Michelsdag, som jeg selv betaler, er fri for hoveri til høbjergningen 1781 dog undtagen hvad pløjning til sæd angår. Skulle Nørholm Bys jorden blive opmålt og delt således, at hver gård får lige hartkorn, så er fæsteren forbundenden i medhold af hans kongl. Maystæts lov og forordning dermed at være fornøjet, for indfæstning befriet. Restrup 12.9.1780 I.R.L.

Er ikke i Nørholm i 1787, må være den samme som Niels Nielsen Duun, ~ Else Lauridsdatter, de er ikke gift her i sognet og er flyttet fra byen igen.

Børn:

1. Karen, * 29.6.1781.
2. Niels, * 1784.
3. Laurids, * 3.4. 1785.

Laurids Sørensen Malle 1786 - 1799

Den gård hvorpå han ingen fæstebrev har, skønt han den har besiddet en 2 års tid, og har begæret den forrige stamhus forvalter Hass om at blive lovligt fæstet, men da den forrige stamhus ejer døde, så har jeg på Laurids Sørensens anmodning ikke villet nægte ham den fornævte

akkorderede gård af hartkorn 8 tdr. i fæste, da han med gården skal være leve ret med fuld besætning, skal han også være pligtig at levere den i samme stand, og han betaler alle kongl. skatter uden nogen restance, betaler sit landgilde hver Mortensdag efter jordebog, forretter sit ægt og arbejde her til Restrup, fæsteren vogter nøje for hverken at overtræde de om ulovlig krohold eller brændevins brændning bebudede kongl. allernådigste forordninger, og heller ikke at indtage inddannede. Restrup 2.7.1788.

Laurids Sørensen Malle, ~ med Johanne Jensdatter Malle, ikke fundet gifte i sognet.

Børn:

1. Inger, * 3. søndag i Trinitatis 1787, † 13.9.1799, skarlagensfeber.
2. Laurids, * 2. søndag i Advent 1788, † 11.9.1791.
3. Søren, * 12. søndag i Trinitatis 1790.
4. Laurids, * 19.9.1792.

Rasmus Sonichen 1799 - 1807

Der er ingen fæstebrev, men han er i jordebogen 1805 og 1807. Ved Nørholm Bys udskiftning 1805 er den gået ud af matriklen. Han har ikke ønsket at flytte gården ud, og er flyttet fra Nørholm. Børnene er født i Tostrup og døbt i Sønderholm.

1688-matr. 18

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1662	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1662	-	1667	Christian Urne til Marsvinsholm, † 1667.
1667	-	1677	Axel Urne til Marsvinsholm, broderen, † 1677.
1677	-	1679	Christoffer Lindenov til Restrup, † 1679.
1679	-	1685	Christian Lindenov til Restrup.
1685	-	1696	H.F. Levetzau til Restrup, † 1696.
1696			C.F. Levetzau til Restrup, sønnen.
1696	-	1840	Restrup gods.
1840			Selvejere fra ca. dette år.

Fæstere:

Anders Jensen, 1625

Se nr. 13

Jens Andersen 1650-1671

Se nr. 13

Jørgen Poulsen 1671-1684

1.3.1672 mødte Jens Buus på vegne af sin søster Helvig Sørensdatter, salig Jens Andersens, på birketinget og fik vidne, at han havde stævnet Peder Hansen, herredsfoged i Sønderlyng Herred, for gæld på 11 sldl. efter en obligation dateret Nørholm 2.1.1670. I 1681-forarbejderne til matriklen 1688 nævnes Jørgen Poulsen.

I Restrups jordebog 1685 nævnes 1 gård Jens Andersen nu Jørgen Poulsen 4-4-2-2 ½ gård Jens Andersen nu Christen Madsen og Jørgen Poulsen 4-4-2-2

Jørgen Poulsen trolovet 24.11.1671 og gift 27.12.1671 i Nørholm kirke med forgængeren Jens Andersens enke Helvig Sørensdatter Buus. Han overtog fæstet men, rejste bort 24.4.1689. Hun fortsatte fæstet til 1706 og kaldes gjordemoder. Fæstet blev overtaget af hendes sønnedatter Helvig Sørensdatter Buus's mand Chresten Pedersen.

Børn med Helvig Sørensdatter Buus:

1. Jens Jørgensen, * 6.10.1672.
2. Maren Jørgensdatter, * 12.1.1674, i kirken 31.5.1674.
3. Bertel Jørgensen, * 7.2.1677.
4. Jens Jørgensen, * 5.10.1672, † 17.12.1689.

Jørgen Poulsen og Christen Madsen, 1684, 1688

De var fæstere 19.5.1684, da Christoffer Lindenov til Restrup pantsatte gården til P. Hofmand og Herman Verkmester i Aalborg, årlig afgift 1 pd. 11 skp. byg (26 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 1 mk. arbejdspege.

Det var de også 4.5.1685, da Christoffer Lindenov solgte gården til H.F. Levetzau til Restrup. De nævnes med samme afgift.

I Matriklen 1688 nævnes som Nr. 18, ejer Restrup, fæster Jørgen Poulsen, 1664-hartkorn: 6-7-0-0, 1688 hartkorn: 7-0-1-0. Det må omfatte begge dele af gården. Den 24.4.1689 rejste Jørgen Poulsen bort i påsken og vendte ikke tilbage jf. kirkebogen.

Christen Madsen neden Gaden, + 6.10.1689, ~ 8.11.1676 gift med Anna Michelsdatter. De blev 18.2.1676 absolveret. Der var samtidigt en anden Christen Madsen ved Bredkilde, + 6.9.1699.

Børn:

1. Anna, * 8.4.1676, + 24.1.1687.
2. Michel Christensen, * 20.11.1681, Christen Madsens søn ved Kilden.

Helvig Sørensdatter Buus 1689-1706

Ved Kop- og ildstedsskatten 1690 nævnes Helvig Sørensdatter Buus og Willum Thomsen som fæstere. Willum Thomsen synes kun kortvarigt at have været medfæster. Helvig Sørensdatter Buus nævnes i Restrups jordebog 1696-97 og i konsumtionsskat 1697. Igen i Restrups jordebog 1699-1700. Hun nævnes 1697-98 i Restrups Jordebog, Helvig Sørensdatter 1 pund 2 skp. byg, (17 skp.!), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 16 sk. gæsteri, 21 sk. arbejdspenge. Afgiften i byg viser, at hun kun har haft en del af gården. Hun nævnes også 1700-1701 i Restrups jordebog. Hun havde gården til 1706, hvor den blev overtaget af hendes sønnedatters mand Christen Pedersen. Hun døde 19.7.1710.

Niels Keldsen, 1710

Han nævnes i konsumptions- og folkeskatten 1710. Han har sikkert fået gården, da Helvig Sørensdatter Buus døde i 1710.

Keld Pedersen 1713 - 1769

Fæstebrev 22.6.1719, 1 gård af hartkorn 7-0-1-0.

Keld Pedersen, * o. 1687, † 17.3.1769 82 år, ~ 1. 9.7.1713 med Anna Poulsdatter, * o. 1676, † 25.5.1746, 70 år forlovere Niels Pedersen, ridefoged på Restrup og Niels Keldsen. Ridefogeden var sikkert Keld Pedersens broder. Han havde lovet en kvinde fra Skørping ægteskab, og forloverne måtte love, at han ville stille hende tilfreds, før brylluppet kunne finde sted. ~ 2. med Mette Marie Pedersdatter, ikke fundet viet i Nørholm.

Børn i 1. ægteskab

1. Anna, * 25.2.1714, † 13.1.1717.
2. Niels, * 2.2.1716.
3. Anna, * 26.10.1718.
4. Peder, * 22.6.1721, † 25.4.1743.
5. Mette, * 26.2.1724.

Børn i 2. ægteskab

6. Anna, * 3.3.1748, † 6.3.1749.
7. Anna, * 16.3.1749, † 17.12.1758.
8. Peder, * 1.1.1752, * 26.11.1753.
9. Jens, * 28.10.1753.
10. Karen, * 15.4.1756.
11. Kirsten, * 15.10.1758.
12. Anna, * 15.8.1762.

Jens Jensen 1769 - 1783

Ungkarl, forhenværende landsoldat fra Nørholm, fæster den gård Keld Pedersen efter mange års slet helbred i høj alder fradøde, på de vilkår at han ægter hans efterladte enke Mette Marie Pedersdatter, som mellem dem skal være aftalt, gården står i ny mtr. for hartkorn 8-4-1-0, som han forundes undtagen det lille møddingssted, der ligger ret enden på vestre side af Oluf Hansens vestre ladehus, som han af mangel på gårdsrum er forundt, gården er ham forundt uden indfæstning i henseende til bygningernes brøstfældighed. Søbygård. 13.10.1769.

Gården blev nedlagt 1783 og jorden delt mellem nogle af de andre gårde, dels til nogle af husmændene.

Jens Jensen, ~ 20.10.1769 med enken Mette Marie Pedersdatter.

1688-matr. 19

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, Hornum Præbende
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1672	Kronen, udlagt til Kapitlet, Hornum Præbende.
1680	-	1717	Kronen, udlagt til ryttergods.
1717	-	1848	Restrup gods.
1848	-		Selvejere fra ca. dette år.

Fæstere:

Jens Pedersen, 1634, 1664

Han er mærkværdigvis ikke fundet i ekstraskatterne 1610-1658. Han er sikkert den Jens Pedersen, der 10.5.1634 på Viborg landsting stævnedes Christen Christensen i Volstrup, sikkert i Rørbæk Sogn, for gæld. (gården Volstrup hørte til Viborg Kapitels gods).

20.11.1646 vidnede han på Nørholm birketing om øde gods. 11.2.1653 var han igen på birketinget og vidnede i en sag om en grøft mellem Nørholm og Klitgård.

Han og hustruen Anna Jensdatter nævnes i Sivert Brockenhuus' madskat til jul 1660. De havde da to børn, Jens og Maren hjemme.

Han nævnes i matriklen 1664 som fæster under Viborg Kapitel, Hornum Præbende, 1 gård Jens Pedersen, hartkorn 7-2-3-1²/₇, årlig ydelse 48 skp. byg, 1 svin, 1 gås, 2 mk. 4 sk. gæsteri.

Han er sikkert den Jens Pedersen ved Hulen, der døde 16.5.1664. Den 16.11.1667 blev hans hustru stævnet på Nibe birketing for en gæld til Niels Andersen i Grydsted.

Jens Pedersen, * o. 1610, † 16.5.1664 i Nørholm, ~ Anna Jensdatter, † efter 16.11.1667.

Børn:

1. Maren Jensdatter, sikkert født før 1650, ikke i kirkebogen.
2. Jens Jensen, * 4.4.1652 i Nørholm.
3. Michel Jensen, efterfølgeren var sikkert en søn.

Michel Jensen, 1670, 1700

Mellem 1664 og 1688, sikkert o. 1672, blev gården udlagt til ryttergods.

I Konsumptions- og folkeskatten 1.1.1672 nævnes under ryttergods Michel Jensen med 3 tjenestefolk. Michel Jensen nævnes 1681 i forarbejderne til matriklen. I matriklen 1688 nævnes som ryttergods, Nr. 19, Michel Jensen, hartkorn 1664: 7-2-3-1²/₇ og hartkorn 1688: 7-3-2-0.

Michel Jensen var sikkert forgængerens søn. Han nævnes i folkeskatten 1696 og 1700.

Michel Jensen, * o. 1630, † 10.12.1703, ~ 24. søndag i Trinitatis 1667 i Nørholm med Anna Madsdatter, * o. 1626, † 17.5.1703, datter af Mads Thomsen og Maren Pedersdatter i Nørholm.

Børn:

1. Jens Michelsen, * 15.11.1668. Rytterbonde i 1688-matr. 31.

Christen Christensen, 1702, 1718

Han var 1705 en af de 5 rytterbønder, der blev stævnet på Hornum-Fleskum Herredsting, fordi de ikke ville gøre en rejse til Løgstør. Han havde gården, da Kronen 15.11.1717 solgte den til C.F. Levetzau til Restrup, hartkorn 7-3-2-0, enken var fæster. 2.9.1706 blev han som rytterbonde på herredstinget stævnet af regimentsskriver Rasmus Holmer i Aalborg ang. syn af sin misligholdt fæstegård.

Christen Christensen Sønderholm, * o. 1673, † 1.3.1714, 41 år 2 md., ~ 15.10.1702 med Maren Poulsdatter.

Børn:

1. Dorthe, * 5.6.1704, † 2.4.1710.
2. Poul, * 2.5.1706.
3. Jacob, * 5.8.1708, † 25.3.1710.
4. Peder, * 5.8.1708, † 9.4.1710.
5. Dorthe, * 13.7.1711.
6. Peder, * 20.8.1713.

Laurids Christensen Sønderholm, 1718 - 1751

Fæstebrev på den gård han påbor af hartkorn 7-3-2-0. Restrup 22.6.1719.

Laurids Christensen Sønderholm, født i Tostrup, † 22.10.1769, sikkert forgængerens bror ~ 2.7.1718 med enken Maren Poulsdatter, † 12.12.1752.

Børn:

1. Christen, * 26.9.1721.
2. Maren, * 8.10.1724, † 9.3.1727.
3. Anna, * 20.8.1719.
4. Jens, * 2.2.1727, † 24.6.1751.
5. Anders, * 8.1.1750, † 12.6.1751.

Poul Christensen Sønderholm, 1751 - 1781

Fæstebrev på den gård, som hans (sted) fader iboer, og nu for alderdom og skrøbelighed godvilligen har opladt, no. 19 af hartkorn 7-3-2-0, som han forundes under følgende vilkår, at forbemeldte Laurids Sønderholm hos ham nyder sin nødtørftige ophold så længe han lever, og han af gården i rette tider betaler alle påbudne skatter, landgilde og gør det sædvanlige arbejde her til Restrup. Indfæstning er betalt. Restrup 8.10.1751.

1778 beboes gården af Poul Sønderholms enke.

Poul Christensen Sønderholm, * 2.5.1706, † 6.4.1777, søn af forformanden. ~ 1.1.1752 med Mette Pedersdatter, ingen børn.

Hans Hansen, 1781 – 1804

Hans Hansen i Nørholm er over 40 år gl. og derfor til soldat kendes udygtig, fæster den gård ibd. som Poul Sønderholms enke har frasagt sig og nu godvillig overladt ham står for hartkorn 7-3-2-0, nu tillagt fra Jens Jensens gård noget såkaldt boelsjord af hartkorn 2-0-2-0, han nu imodtager på de vilkår, tiltræder straks og modtager besætning ind- og udbo, som enken har efterladt det og som ham er forevist, giver enken i årlig afgift da hun flytter fra gården straks 6 skp. rug, 6 skp. byg forsvarlig sundt og godt korn, giver jeg fæsteren med gården 2 bæster af Jens Jensens gårds besætning, 1 brun hest 6 år og en 2 års plag, samt måneds korn i 3 måneder til 3 personer, og en 4. part af den gødning som findes ved Jens Jensens gård, og det stykke bøgegavntræ sammesteds, da gården bliver

større gives ham 6 fag hus der står i søndre side af Jens Jensens vestre lade, som han selv flytter, beholder uden vederlag den i jorden lagte efter- og forårssæd, hvorimod han fra dato betaler alle kongl. skatter, og svarer efter jordebogen, og gør sit hoveri ægt og arbejde. Skal være villig til at dele byens gårde lige i hartkorn, og ligedan udskiftning, hvis jeg finder det belejligt. Restrup 19.6.1781. Raben Levetzau.

Hans Hansen, * o. 1740, † 24.3.1804, ~ Anna Sørensdatter Malle, † 13.11.1808. Hun er sikkert født 6.8.1747, datter af Søren Lauridsen Malle og Gertrud Pedersdatter i 1688-matr. nr. 20. Hyllegård, østre del.

Børn:

1. Johanne, * 26.12.1784.
2. Hans, * 2 søndag i Advent 1786.
3. Gertrud, * 24.2.1789.

Jens Knudsen 1804 - 1838

Fæstebrev på den gård ibd. som Hans Hansen iboede og nu er fradød af hartkorn 8 tdr. han fæster på de vilkår, i den stand han modtager gården skal han den aflevere ved død eller fratrædelse, betaler alle kongl. skatter, landgilde efter jordebog, forretter upåklagelig helgårds hoveri, rejser og pligtarbejde, betaler brandkontingent, fri for indfæstning. Restrup. 20.8.1804.

Ved syns og overleveringsforretning: Summa gårdens brøstfæld 65 rdl. 3 mk. 10 sk. Heste 7 stk. samt vogne og redskaber 126 rdl. 4 mk., andet inventar 13 rdl.

Jens Knudsen, † 3.5.1845, ~ 7.10.1804 med datteren af gården Johanne Hansdatter, † 7.12.1808. Gift 2. 19.2.1809 med Margrethe Christensdatter.

Børn i 1. ægteskab:

1. Knud, * 14.1.1806.
2. Kirsten, * 15.9.1808.

Børn i 2. ægteskab:

3. Johanne, * 1.1.1811, hjemmedøbt for 14 dage siden.
4. Christen, * 27.9.1812.
5. Anna Marie, * 1814.
6. Dorthe, * 1816.
7. Maren, * 1818, † 10.9.1818.
8. Gertrud, * 1820.
9. Peder, * 1822.

Knud Jensen 1838 – 1863

Fæster hans fader Jens Knudsens gård af hartkorn 8 tdr. med ham skal Knud Jensen selv komme overens om gårdens afståelse, og dersom den fratrædende fæster betinger nogen aftægt eller bopæl i gården da bliver det alene en forpligtelse for Knud Jensen, og må ingensinde blive en plage for gården eller godsejeren. Gårdens bygniner skal Knud Jensen selv forsvarlig istandsætte inden St. Hansdag næste år, det ham overleverede inventar og besætning, som fuldkommen kan sættes i lighed med det hans fader modtog ved gårdens tiltrædelse efter syn af 20.8.1804, fæsteren betaler i rette tider alle kgl. skatter og brand vederlag fra 1.1. dette år at regne, fra dette år begyndelse gives ingen godtgørelse i landskatten efter forordning af 15.4.1818, i landgilde udreder fæsteren 6 tdr. byg, 1 td. havre med lovlig

opmåling, samt af småredsel 1 gås og i penge 1 rbd. sølv hver års Mortensdag, forretter helgårds hoveri med de øvrige gårdbeboere i Nørholm, i indfæsting er betalt 100 rbd. sedler. Restrup 31.10.1838 R. Roulund.

Fra 29.1.1848 ejer af gården mtr.11a, 74q, 75h, hartkorn 5-5-2-1½.

Peder Christian Knudsen 1863 – 1896

Skøde fra faderen 28.11.1863. (arkiv.dk).

Jens Christian Christensen 1896- 1947

(arkiv.dk)

Knud Christensen 1947 -

(arkiv.dk)

1688-matr. 20, Hyllegård vestre del

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, Hornum Præbende
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1672	Kronen, udlagt til Kapitlet, Hornum Præbende.
1680	-	1717	Kronen, udlagt til ryttergods.
1717	-	1840	Restrup gods.
1840	-		Selvejere fra ca. dette år.

Fæstere:

Michel Lauridsen, 1610, 1611

Ud fra rækkefølgen i ekstraskatterne var den første fæster i gården med nogen usikkerhed Michel Lauridsen, som nævnes i ekstraskatten Mortensdag 1610 og Påske 1611 som bolsmand. Her nævnes også Michel Lauridsens kone som fæster af et bol. De må have delt en gård. Det skal sikkert forstås sådan at Michel Lauridsen var død før den tid og konen stod for begge bol. Når begge anføres må det være en unøjagtighed i føring af bøgerne. Efterfølgende nævnes Mads Mortensen med ét bol. Det skal sikkert forstås sådan, at han blev gift med Michel Lauridsens enke, eller at hun var død og han havde overtaget begge bol. I ekstraskatten 1611 nævnes Laurids Michelsen, sikkert sønnen og sikkert udtryk for, at Michel Lauridsen er død.

Mads Mortensen, 1611, 1622

Ud fra rækkefølgen i ekstraskatterne kan man antage, at han efterfulgte Michel Lauridsen, måske blev han gift med enken. Han nævnes i ekstraskatterne 1611 til Mortensdag 1622. 17.2.1616 blev han stævnet på Viborg landsting af Knud Nielsen, der anklagede ham for at have smurt skarn på ham. 17.3. beskyldte han selv på landstinget Knud Nielsen for ærekrænkende ord. 26.9.1618 blev han på landstinget af provst Jens Juel til Kjeldgård (der var forlenet med domprovstiet i Viborg, hvortil en del af Nørholm hørte) stævnet for at have gravet tørv i Nørholm Kær. 26.9.1618 mødte han på landstinget på vegne af birkefogden og birkeskriveren i Nørholm angående et tingsvidne, og han bekræftede, at have leveret det i birkefoged Poul Nielsen Kras' hus. 6.10.1620 bevidnede han i et tingsvidne af Nørholm Birketing, at præsterne i Nørholm altid havde haft halvdelen af kongetienden.

Peder Bertelsen Kjærulf 1631-1670

Han nævnes første gang i ekstraskatten Mortensdag 1623 under bols mænd. Fra ekstraskatten 1631 nævnes han med 2 bol, nemlig nærværende 1688-matrikel nr. 20 samt nr. 29.

I matriklen 1664 nævnes Peder Kjærulf som fæster af en gård under Viborg Kapitel Hornum Præbende, hartkorn 11-2-1-3/7. Årlig afgift 72 skp. byg, 2 svin, 3 mk. gæsteri. Det var den største afgift af byg i hele Nørholm og kun én anden gård betalte det samme. Det er uden tvivl de to bol, som Michel Lauridsen og hans kone havde 1610 og 1611 jf. ovenstående.

Desuden havde han ved matriklen 1664 et halvt bol, 1688-matriklen nr. 29, hartkorn 2½-0-0-0, også under Hornum Præbende.

11.12.1626 stævnedes Peder Kærulf i Nørholm Jens Christensen i Gravene i Aalborg ang. en krave, der skulle vaskes og sættes. 14.3.1631 blev han stævnet af Maren Jacobsdatter i Aalborg.¹ I Pendingeskat kronbønder og adlens tjenere Mortensdag 1633 nævnes under Nørholm, tjenestekarle for fuld løn 1 karl hos Peder Kærulf. Under Fæsteinderster og boelsmænd nævnes også Peder Kærulf, det kan også være, at Peder Bertelsen Kærulf havde både en gård og et bol.

5.3.1642 gav Peder Kærulf i Nørholm på konen Kirsten Simonsdatters vegne Christen Nielsen i Kalsensgård afkald for arv efter hendes far Simon Pallesen og hendes søster Birgitte Simonsdatter.² 17.8.1650 blev Peder Kærulf i Nørholm, sikkert nærværende, stævnet af ridefoged Laurids Pedersen på Aalborghus vedr. ulovligt fiskeri.³

Ved Penge og kornskat 1655 havde Peder Kærulf 1 karl og det samme ved Mandtal til Unions- penge- og kornskat 1656. I Mandtal Kronens, hospitals og gejstlighedens bønder 1656 nævnes begge Peder Kærulf'er med 1 bol. I Mandtal til unionsskatten 1658 nævnes Peder Kærulf under gårdmænd og den anden Peder Kærulf under boelsmænd.

Poul Kras i Nørholm fik 15.7.1670 på Nørholm birketing et vidne. Abalone Axelsdatter, der opholdt sig i Hyllegård, vidnede, at dagen hvor Peder Kærulf blev begravet, hentede hun efter sin husbonds begæring sengeklæder til en seng, som Kirsten Simonsdatter havde lånt af hans kone. I sagen nævnes Kirsten Simonsdatters svigersøn Svend Christensen i Binderup. Han var 29.7.1670 på Nørholm Birketing, værge for sin svigermor, Kirsten Simonsdatter, enke efter Peder Kærulf, Nørholm, i sagen om sengetøjet, som var udlånt til Poul Kras. Sengetøj brændte i 25.6.1666 i Sønderholm præstegård, da præstens datter holdt bryllup.

Peder Bertelsen Kærulf, * o. 1600, † 16.6.1670 i Nørholm, søn af Bertel Pedersen Kærulf i Torpet i Vadum Sogn og Inger Pedersdatter Skrifer. Gift med Kirsten Simonsdatter, * o. 1610, † 1.8.1684 i Nørholm. Skiftebrev 2.9.1684 jf. Hornum herredsting 18.6.1691

Om ham fortæller Carl Klitgaard i Kjørulfske Studier s. 86. "Peder Bertelsen Kjørulf, * o. 1600, † Nørholm 16.6.1670. Han boede 1632 i Nørholm og nævnes da blandt Kronens Tjenere i Madskat-regnskabet. Der nævnes ogsaa 1631 i Mandtallet til Pengéskatten en Peder Kjørulf i Nørholm, og det er sandsynligvis ham, men der boede jo paa samme Tid (1632) en anden Peder Kjørulf i Nørholm, som anføres blandt blandt dem, hos hvem der af forskellige Grunde ikke kunde faas Madskat. Sidstnævnte Peder Kjørulf er antagelig den Peder Andersen Kjørulf, der er omtalt Side 83 2). I Rigsarkivet findes et Par Aftryk af Peder Bertelsen Kjørulfs Signet 3) fra 1634 og 1635; det viser Bogstaverne P. B. K. over et Bomærke. Det Bol, Peder Kjørulf boede i, kaldtes Hyllegaard. Peder Bertelsen Kjørulf var ~ Kirsten Simonsdatter, † 1. Aug. 1684 i Nørholm. Hun havde tidligere været gift med en Anders og ægtede 3. Gang 5.5.1672 i Nørholm Jens Nielsen Vestergaard. 5.3.1642 gav Peder Kjørulf Afkald til Herredsfogden i Hvetbo Herred Christen Nielsen i Kalsensgaard for den

¹ Aalborg Byfogeds tingbog 1626.

² Hvetbo herreds tingbog, Bjarne Nørgaard Pedersens uddrag.

³ Nibe tgb.

Arv, som hans Hustru Kirsten Simonsdatter kunde tilfalde efter hendes Fader Simon Pallisøn og efter hendes Søster Birgitte Simonsdatter. Hendes Broder Søren Simonsen gav ligeledes Afkald 12.3.1642 4). Hendes Moder Else Pedersdatter døde 16.4.1673 i Nørholm”.

2) Jf. Aalborg Tingbog 12. Oktbr. 1629.

3) Bilag til Aalborghus Lænsregnsk.

4) Hvetbo H. Tingbog.¹

Børn:

1. Bertel Pedersen Kjærulf, * 1643.
2. Karen Pedersdatter Kjærulf, * 1645, ~ Oluf Michelsen Wedschefeld.
Hun stævnedes 7.5.1691 på Hornum-Fleskum Herredsting sin stedfader Jens Nielsen Vestergård, som ikke havde udbetalt hendes arv.
3. Else Pedersdatter Kjærulf, * 1646, ~ 16.2.1680 i Nørholm med Peder Madsen Møller i Nørholm. 19.12.1684 fik Jens Nielsen Vestergård på Nørholm Birketing et afkaldsvidne ang. rytteren Peder Madsen Møller af Terndrup, nu boende i Nørholm, på hustruen Else Pedersdatter Kjærulfs vegne, at hun tog sin stedfader Jens Nielsen Vestergård i hånden og gav afkald for arv efter hendes salige fader Peder Bertelsen Kjærulf og Kirsten Simonsdatter, som boede og døde i Nørholm. Af Hornum-Fleskum Herreds tingbog 28.11.1695 fremgår, at han var bortrømt for 7 år siden, altså 1688. De fik ingen børn.
4. Sidsel Pedersdatter Kjærulf, * o. 1647, † 15.7.1697 i Nørholm, 50 år, ~ Svend Christensen i Binderup Nedergård.
5. Johanne Pedersdatter Kjærulf, * o. 1649, † 10.1.1685 i Nørholm
6. Et misfoster, * 13.1.1651 i Nørholm.

Peder Nielsen Kras, 1663, 1672

Ved Sivert Brockenhuus' Madskat til jul 1660 var Peder Nielsen Kras i Svenstrup og nævnes med hustruen Else Pedersdatter, de to sønner Peder og Christen samt Niels Mortensen og Ellen Mortensdatter, hustruens børn af første ægteskab med Morten Christensen.

Han tog 2.9.1661 på Hornum Herredsting vidne på, at han havde overtaget en mangelfuld fæstegård i Svenstrup. Den 7.9.1663 var han fortsat i Svenstrup jf. en sag på Hornum herredsting. Han opgav tilsyneladende fæstet og blev rytterbonde i Nørholm. Han var sikkert medfæster sammen med Peder Kjærulf fra 1663.

Han rejste 12.10.1663 på Hornum Herredsting en sag om hans værgemål for to gamle faste, som begge hed Maren og var døtre af Mourids Corfitzen Kras, + 6.7.1663 i Nørholm, hans fars bror. Han stævnedes fastrenes farbrødres sønner, velagte mand Niels Lauridsen Kras i Moldbjerg, og Poul Nielsen Kras i Nørholm, desuden deres søsters søn Laurids Christensen i Hasseris.

I matriklen 1664, Svenstrup Sogn står han fortsat med en gård og nævnes også her som rytterbonde: Peder Nielsen Rytter, htk. 7-3-3-24/35, afgift 10 sk. leding, 1 ørte rug, 1 ørte byg, 1 ørte havre, 1 pund smør, 1 får, 1 lam, 1 gås, 2 skp. havre, 2 høns.

Han var i 1670 flere gange i fogdens sted på birketinget.

¹ Jeg antager, at der kun var én Peder Kjærulf i Nørholm, nemlig Peder Bertelsen Kjærulf.

3.6.1670 gav Mads Pedersen i Nørholm et arveafkald. Peder Nielsen Kras på egne vegne og Søren Simonsen i Aalborg på sin hustrus vegne bekendte at have modtaget af Mads Pedersen al den arv, de kunne tilfalde efter deres søster og hustru Maren Nielsdatter (Kras), som for kort tid siden var død.¹ Søren Simonsen var gift med Johanne Pedersdatter, Peder Nielsen Kras' halvsøster, så hvem "hustru" refererer til er uklart.

I Konsumptions- og folkeskat 1. jan. 1672 nævnes Peder Kras' enke under ryttergods. Der blev betalt for hans hustrus børn af første ægteskab, Jacob, Niels og Morten Mortensen.

28.6.1672 fik Peder Mortensen i Nørholm på vegne af moderen Else Pedersdatter, salig Peder Nielsen Kras' et arveafkald. Søren Simonsen, borger i Aalborg på hustruen Johanne Pedersdatters vegne bekendte at have modtaget al arv efter hendes broder Peder Nielsen Kras.² Samme dag fik Peder Mortensen på vegne af moderen Else Pedersdatter, salig Peder Kras' enke et afkald af Mads Pedersen i Nørholm, der bekendte at have modtaget den arv han kunne tilkomme efter broderen Peder Nielsen Kras.

Efter Carl Klitgaard, Himmerlandske Slægter, Personalhistorisk Tidsskrift 1920, s. 223 var han den Niels Kras Kuri, som nævnes 20.2.1640 i Nibe Tingbog, men det er næppe korrekt. Der var 1682 en anden Peder Nielsen Kras i Nørholm.

Peder Nielsen Kras, * o. 1610 i Nørholm, + 17.2.1672 i Nørholm, søn af Niels Corfitzsen Kars i Nørholm, ~ 1. med Anna Andersdatter, ~ 2. i Annerup, Svenstrup sogn 24.6.1655 jf. Nørholm kirkebog med Else Pedersdatter, enke efter Morten Christensen i Annerup.

Børn:

1. Peder Pedersen Kras. Var hjemme ved forældrene ved Madskatten til jul 1660. Ikke født i Nørholm, men i Svenstrup.
2. Christen Pedersen Kras. Var hjemme ved forældrene ved Madskatten til jul 1660. Ikke født i Nørholm, men i Svenstrup.

Christen Nielsen 1672, 1685

Jens Nielsen Vestergård fik 28.6.1672 på birketinget, et synsvidne, at synsmændene havde besigtiget den vestre del af Hyllegård, hvor salig Peder Bertelsen Kjærulf tidligere boede, hvor Christen Nielsen nu boede. I Forarbejder til matriklen 1681 nævnes Nr. 27. Christen Nielsen Hyllegård. Han har sikkert fra omkring 1681 haft efterfølgeren Morten Mortensen som medfæster af denne del af den samlede gård. Han er måske den Christen Nielsen i Leresig, der døde 10. jan 1687.

Børn:

1. Niels, * 3.8.1673, † 22.11. 1678 døde Christen Nielsens søn Niels øster i byen.
2. Karen, * 30.1.1676 døbt Christen Nielsens datter øster i byen.
3. Johanne, * 11.6.1681 døbt Christen Nielsens datter Johanne.
4. Jørgen, * 18.3.1685 døbt Christen Nielsen øster hans søn.

¹ Maren Nielsdatter Kras død 3. pinsedag 1670 jf. kirkebogen. Datter af Niels Corfitzsen Kras.

² Else Pedersdatter af slægten Byrialsen, ~ 1. Morten Christensen i Annerup og havde sønnen Peder Mortensen. Peder Nielsen Kras, søn af Niels Corfitzsen i Nørholm. Hans mor, hvis navn jeg ikke kender, havde været gift med en Peder, og de havde datteren Johanne Pedersdatter, Peder Nielsen Kras' halvsøster, samt Mads Pedersen, fæster i Nørholm.

Morten Mortensen 1681 - 1717

Imellem matriklerne 1664 og 1688, sikkert o. 1672, blev gården udlagt til ryttergård, fæster Morten Mortensen under Sr. Ritmester Peiter Rieslers kompagni, Buderupholm.

Han nævnes 1.1.1681 i Konsumptions- og folkeskatten. Ved skatten 1696 havde han en dreng. Han var 1705 en af 5 rytterbønder, der blev stævnet, fordi de ikke ville gøre en rejse til Løgstør. Morten Mortensens bror Peder Mortensen var fæster af 1688-matr. 2. Den 2.9.1706 blev han som rytterbonde på herredstinget stævnet af regimentsskriver Rasmus Holmer i Aalborg ang. syn af sin misligholdte fæstegård.

Morten Mortensen, * o. 1653, † 9.7.1729, 76 år 2 md., søn af Morten Christensen i Annerup, † o. 1654 på Råkildegård, og Else Pedersdatter, * o. 1605, † før 11.11.1681, som 2. gang blev gift med Peder Nielsen Kras i Svenstrup, se 1688-matr. nr. 20, Hyllegård, Vestre del. Else Pedersdatter var af Byrjalsen-slægten i Rinds herred. Morten Mortensen, ~ 15.6.1681 i Byrsted med Anna Lauridsdatter, * o. 1658, † 25.3.1727, 69 år 4 md. 3 uger. Morten Mortensen opholds sig ved skatten 1.1.1672 hos Peder Nielsen Kras, hans stedfar, se for-forgænger.

Børn:

1. Christen, * 17.8.1682, † 7.11.1684.
2. Else, * 1.12.1684.
3. Christen, * 4.8.1689, † 9.8.1709.
4. Laurids, * 10.4.1687.
5. Niels, * 28.8.1692, † 22.11.1696.
6. Mette, * 25.8.1695.
7. Niels, * 12.12.1697, † 5.10.1704.

Laurids Mortensen 1719 - 1763

Fæster den halve gård han påbor af hartkorn 5-5-½-0. Restrup 22.6.1719. Gården blev købt til Restrup 18.8.1717, da Christian Frederik Levatzau købte 165 tdr. 3 fdk. 1 alb. ryttergods, for ialt 7.829 rd1. 16½ sk.

Laurids Mortensen, * o. 1687, † 8.2.1762, 75 år 6 md, ~ 8.2.1727 med Anna Margrethe Thomasdatter, * 1.1.1705, † 1.6.1770, datter af Thomas Sørensen Bruun og Hylleborg Nielsdatter Krog. Forlovere: Morten Mortensen og Thomas Sørensen Bruun.

Børn:

1. Anna, * 21.11.1728.
2. Hylleborg, * 22.3.1731, † 7.4.1740. (opkaldt efter mormoderen)
3. Else, * 28.6.1733, † 3.4.1740.
4. Morten, * 10.7.1735, † 17.8.1735.
5. Mette, * 8.7.1736.
6. Morten, * 21.6.1739, † 16.10.1740.
7. Hylleborg, * 21.10.1741, † 22.10.1741.
8. Else, * 25.11.1742, † 3.3.1743.

Simon Sørensen 1763 - 1769

Født i Sønderholm i mtr.17, den gård som Laurids Mortensen iboede og fradøde og hvis enke for ham godvillig har opladt, på de vilkår, at hun sin livstid nyder fri husværelse og ophold i gården, og at han ægter hendes datter, gården står for hartkorn 5-5-0-1½, betaler alle løbende afgifter af gården, modtager den med avl og besætning

indfæstning er betalt. Søbygård 1.9.1763 S.H.L.

Søren Simonsen, * o. 1729 i Sønderholm, † 25.10.1775, † af alderdom, 46 år!, ~ 23.10.1763 med Mette Lauridsdatter, † 1766. Ingen børn. ~ 2. 18.2.1767. Johanne Clausdatter, * 1746, † 4.5.1777, 31 år enke, efterladende sig 3 små børn i største usselhed.

Børn:

1. Anna, * 3.5.1767.
2. Maren, * 2. søndag i Trinitatis 1770.
3. Der er et barn mere, ikke fundet døbt.

Morten Sørensen 1769 - 1783

Den gård i Nørholm, som hans broder Simon Sørensen iboede, og for kort siden fradøde med konen, han får fæste på gården, på de vilkår, at bemeldte afdøde kones gamle moder nyder fri husværelse og ophold i gården så længe hun lever, gården står i hartkorn for 5-5-0-1½, indfæstning 24 rdl. er betalt København 16.2.1769. S.H.L.

Morten Sørensen, * o. 1736, † 12.1.1783, 47 år, efter nogle ugers brøstsvaghed, ligprædiken, ~ 30.4.1769 med Inger Pedersdatter, † 16.2.1777, ingen børn. ~ 2. 31.3.1777 med Maren Jørgensdatter.

Børn:

1. Inger, * 10.1.1779.
2. Maren, * 8.10.1780.
3. Morten, * 13.7.1783, † 20.11.1791.

Jens Lauridsen Skovbo 1783 - 1788

Landrytter Jens Lauridsen Skovbo af Nørholm, den gård som Morten Sørensen er fradød af hartkorn 5-5-3-0, tiltræder gården straks med ind og udbo og besætning, som forefindes, betaler alle kongl. skatter, og landgilde efter jordebog, forretter halvgårds hoveri her til gården med flid og troskab efter tilsigelse, hvis Nørholm Bys marker bliver gjort lige i hartkorn, så forbindes han hertil at være villig, og at landgilde og hoveri billig modereres. Betaler Morten Sørensens restance af 9 tdr. 2 skp. byg, med 1 td. byg = 1 rdl., indfæstning er betalt. Restrup. Rosenkrantz Levetzau 31.3.1783. Til vitterlighed Laurids Skovbo og S.J. Andersen, Hornumgård.

Går fra gården og bliver senere husfæster og fisker i Klitgård.

Jens Lauridsen Skovbo, ~ 31.3.1787 med Morten Sørensens enke Maren Jørgensdatter.

Børn:

1. Jørgen, * 27.7.1785.
2. Laurids, * 5.2.1787.
3. Anna, * 1. søndag i Trinitatis 1789, hjemmedøbt 4. juni.
4. Geske, * 4.12.1791.

Morten Christensen Skovbo 1798 - 1808

Af Nørholm, den gård den gård Jens Lauridsen iboede og er fragået af htk. 8 tdr., han fæster på de vilkår, i den stand han modtager bygninger, besætning og inventarium, er han pligtig at levere den igen ved død eller fratrædelse eller at betale mangle med penge, betaler alle konglig skatter, og sit landgilde inden hvert års Mortensdag, forretter upåklagelig helgårds hoveri samt rejser og pligtarbejde, må ikke tage inderster, og pålægges forsigtig omgang med lys og ild. Kjerstrup 3.10.1797.

Morten Christensen Skovbo, * o. 1758, † 19.4.1813, 55 år, husmand i Nørholm, ~ med Anna Frandsdatter, † 25.6.1810. Ikke gift i sognet, en datter Kirsten er født før de kom til Nørholm. ~ 2. 9.6.1811 med Ellen Nielsdatter.

Børn 1. ægteskab:

1. Christen, * 15.1.1798.
2. Frands, * 10.3.1799.
3. Maren, * 23.11.1800.
4. Jens, * 27.3.1803.
5. Ane Marie, * 20.10.1805.
6. Cecilie, † 26.11.1806 .
7. Sidsel Cathrine, * 27.7.1808.

Børn 2. ægteskab:

8. Morten, * 23.3.1812.

1688-matr. 20, Hyllegård østre del

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, Hornum Præbende
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1672	Kronen, udlagt til Kapitlet, Hornum Præbende.
1672	-	1717	Kronen, udlagt til ryttergods. ca. fra 1672.
1717	-	1840	Restrup gods.
1840	-		Selvejere fra ca. dette år.

Fæstere:

Michel Lauridsen, 1610,1611

Se Vestre del.

Mads Mortensen, 1611, 1622

Se Vestre del.

Peder Bertelsen Kjærulf, 1631-1670

Se Vestre del.

Efter Peder Kjærulfs død blev gården delt mellem to fæstere i henholdsvis vestre og østre del.

Niels Joensen, 1672, 1702

Han var sikkert medfæster fra 1672, hvor han blev gift.

Han er sikkert den Niels Jensen, der nævnes i Konsumptions- og folkeskatten 1.1.1672. Han betalte her under ryttergodset for en dreng Jens Jensen og en pige Anna Thomasdatter. Sidstnævnte sikkert en slægting til moderen Johanne Thomasdatter.

28.6.1672 fik Svend Christensen i Binderup tingsvidne, at Niels Joensen i Nørholm havde forpligtet sig til at yde ham 6 skp. rent, godt rug i Binderup inden førstkommende Michelsdag.

15.11.1672. Vidne for Niels Joensen i Nørholm, at Jens Joensen var fornøjet med den arv, ham kunne tilfalde efter hans far Joen Sørensen og hans mor Johanne Thomasdatter. Poul Jørgensen, som var tilstede, tog Niels Joensen i hånden og gav ham afkald for arv.

7.2.1673 blev han af Poul Poulsen Kras i Nørholm fordelt for gæld.

18.12.1674 blev han af mester Mogens Wingård, rektor i Aalborg Skole stævnet for gæld.

1.1.1681 nævnes Niels Joensen i Konsumptions- og folkeskatten under ryttergodset og betalte her for Jens Joensen, hans bror, og Niels Stigsen. Under Gamle, Fattige og Skrøbelige nævnes Niels Joensen, hans gl. skrøbelige moder Johanne Thomasdatter.

26.1.1683. Jens Thomsen i Nørholm, et afkald. Brødrene Michel og Niels Madsen, Christen Sørensen Klitgård og Niels Joensen på vegne af deres hustruer gav afkald efter deres fader salig Mads Michelsen, som boede og døde i Nørholm.

1.1.1683 nævnes Niels Joensen i Konsumptions- og folkeskatten under ryttergodset. Under Gamle, Fattige og Skrøbelige nævnes Niels Joensen, hans gl. skrøbelige moder Johanne Thomasdatter.

27.2.1685. Christen Michelsen i Nørholm havde ladet stævne Niels Joensen i Nørholm for gæld for lånte redepenge og penge til tøj.

Han nævnes i Konsumptions- og folkeskat 1696, 1697 og 1700. I skatten 1697 nævnes Niels Joensen med børnene Joen Nielsen, Kirsten Nielsdatter og Maren Nielsdatter. Da Restrup i 1717 købte gården som ryttergods står Niels Joensen som fæster, sikkert forældede oplysninger. Det må være enken eller sønnen, der har haft fæstet.

Niels Joensen, sikkert * o. 1647, + 2.6.1702, søn af Joen Sørensen og Johanne Thomasdatter, ~ 3. pinsedag 1672 i Nørholm med Anna Madsdatter, * o. 1644, + 22.11.1722 i Nørholm, 78 år og 6 måneder gammel, datter af Mads Michelsen og Maren Michelsdatter i Nørholm.

Børn:

1. Maren Nielsdatter, * 31.8.1673.
2. Kirsten Nielsdatter, * 11.4.1675.
3. Joen Nielsen, * 13.8.1676.
4. Søren, * 27.1.1678, † 21.6.
5. Mads Nielsen, * 12.12.1680.

Joen Nielsen 1702 -1744

Det var en ryttergård, købt til Restrup 15.11.1717, hartkorn 11-2-1-³/₇ og var blevet delt i to dele, hvor aktuelt Joen Nielsen havde den ene del og Laurids Mortensen den anden del. Det er først i 1788, da gårdene fik lige hartkorn, at den er nævnt som en selvstændig gård. Han er nævnt som Joen Skrædder. Fæstebrev på en halvgård hartkorn 5-5-¹/₂-0. Dateret 22.6.1719. Han havde da sikkert haft fæstet fra faderens død i 1702, men fik først fæstebrev nu, hvor dette blev påbudt ved en kongelig forordning.

Joel Nielsen, * 13.8.1676 i Nørholm, † 21.3.1744 sst., 67½ år gammel, søn af forgængerens Niels Joensen og Anna Madsdatter, ~ med Maren Pedersdatter, ikke fundet viede i Nørholm.

Børn:

1. Niels, * 25.1.1711.
2. Karen, * 16.10.1712.
3. Boel, * 7.10.1714, † 5.8.1721.
4. Anna, * 11.10.1716, † 25.10.1716.
5. Anna, * 17.7.1718, † 12.4.1722.

Søren Lauridsen Malle 1744 - 1766

Født i Tostrup, Sønderholm sogn, fæster den gård Joen Nielsen påboede og fradøde, og hans efterladte hustru siden er fradømt hartkorn 5-5-0-1½, som han imodtager med hvad der findes af besætning, bohøve og redskaber, frihed for 1744-års landgilde, og for arbejde til høsten 1745, og gives ham til vogntømmer et læs bøgetræ og gavntre til at reparere husene med, hvorimod han betaler alle kongl. skatter, og når friheden er forbi han svarer og gør af gården som hans formand før ham. Restrup 4.12.1744.

Søren Lauridsen Malle, † 12.8.1792, ~ 4.11.1744 i Sønderholm med Gertrud Pedersdatter, † 27.11.1796, begge af Tostrup i Sønderholm sogn.

Børn:

1. Karen, * 17.1.1746.
2. Peder, *
3. Anna, * 6.8.1747, gift med Hans Hansen i 1688-matr. nr. 19.
4. Laurids, * 20.4.1749.
5. Jens, * 20.9.1752.
6. Maren, * 15.5.1754, † 9.5.1756.
7. Poul, * 21.11.1756, † 11.2.1759.
8. Christen, * 15.3.1757, 20.3.1757.
9. Christen, * 21.5.1758.
10. Karen, * 24.6.1759, † 6.7.1760.
11. Maren, * 1.11.1761, † 16.5.1773.

Knud Nielsen Vestergård, 1764 - 1803

Fæster den gård som Søren Lauridsen har iboet, men for slem forseelse med dom er fradømt, af hartkorn 5-5-0-1½, som uden nogen indfæstning er ham forundt, i henseende til gårdens slette tilstand befries han for at betale den på gården hæftende gæld, samt de kongl. skatter til juli kvartal 1765, og landgilde til Mortensdag samme år, dito befries han for nogen slags hovning i 2 år fra nu til Mortensdag 1766, og formedens vogn, plov og harver befindes i slet og ubrugelig stand, så tilstås han af Torstedlund skov til samme og til husets redskaber en topfældet eg og tre læs godt gavnings træ, samt til husets tækning så meget lyng af Albæk hede som han i tre år behøver, og endelig skal han med gården sin livstid forundes i fæste til lovlig sildefiskeris brug, varpestedet Nabet kaldet, beliggende på Nørholm Grund, når han in medio juni 1766 erlægger den deraf sædvanlige afgift 6 rdl. 4 mk. årlig, og når så friheden er ude, svarer han alle kongl. skatter som påbuden er eller buden vorder, samt sit landgilde efter jordebogen leverer til rette tider, og passer sit ægt og arbejde. Restrup den 22.9.1764. Sophie Hedevig Levetzau.

Knud Nielsen Vestergård, * o. 1740, † 19.1.1800, 60 år 11 md., ~ 27.12.1764 med Maren Jensdatter Buus af Østergård, † 19.12.1812.

Børn:

1. Jens, * 8.9.1765.
2. Kirsten, * 23.11.1766, † 22.3.1767.
3. Dorthe, * 27.12.1767.
4. Kirsten, * Palmesøndag 1770, † 8.10.1775.
5. Niels, * 1.9.1771.
6. Jens, * 12.6. 1774.
7. Peder, * 22.10.1776. Efterfulgte faderen.
8. Kirsten, * 8.10.1780, † 5.10.1785.
9. Jens, * 18.1.1784, † 4.4.1784.
10. Dødfødt, † 5.8.1779

Peder Knudsen 1803 - 1818

Fæster den gård hans fader Knud Vestergård iboede og er fradød af hartkorn 8 tdr. han på de vilkår, besætning og inventar skal han igen ved død eller fratrædelse, samt dens bygninger, skal han igen aflevere i samme stand eller erstatte med penge, betale alle kongl. skatter, leverer sit landgilde her på gården årlig inden hvert års Mortensdag, forretter upklagelig hoveri samt rejser og pligtarbejde efter hoveri-foreningen, det

er fæsteren forbudt at tage inderster, pålægges forsigtig omgang med lys og ild, da gårdens bygninger er forsikret i brandkassen betaler han den årlige afgift til samme, i indfæstning er betalt 30 rdl. København Raben Levetzau.

Peder Knudsen, 22.10.1776, † 12.5.1815, ~ 10.9.1804 til Anna Pedersdatter.

Børn:

1. Maren, * 20.12.1805
2. Knud, * 26.12.1807.
3. Karen, * 9.9.1809, † 14 dage gammel.
4. Jens, * 1.1.1812, † 7 uger gammel.
5. Niels, * 3.2.1815.
6. Dorthe, * 31.3.1813.

Anders Pedersen Lund 1818 - 1849

Født i Nørholm, den gård Peder Knudsen er fradød og hvis enke Anders Pedersen ægter, af hartkorn 8 tdr., han fæster på de vilkår, betaler alle kongl. skatter, yder sit landgilde efter jordebogen, forretter hoveri, ægt og arbejde upåklageligt, i indfæstning er betalt 100 rbd. navns værdi Restrup 3.10.1818.

Syns og vurderingsforretning efter Peder Knudsen:

- 1) Våningshuset af 12 fag, indrettet til 2 stuer. 6 fag med loft over, det øvrige til køkken og bryggers, med fyr over- og undertømmer, klinede vægge og strå tag, i beboelig stand og mangler intet.
- 2) Laden i sønder side af gården, 15 fag samme materiale som forrige, mangler intet.
- 3) hus øster i gården 9 fag til stald og fæhus, af samme materiale som forrige, i god stand og mangler intet.
- 4) Et hus venter i gården 13 fag, til fåresti og heehus, samme materiale som forrige, mangler intet.

Dernæst blev forevist den ved gården forefindende besætning og inventarium, som befandtes således.

1 brun øg 17 år 16 rbd., 1 sort hoppe 17 år 10 rbd., er	26 rbd.
1 sort hest 3 år 10 rbd., 1 blisset hoppe 2 år 8 rbd., er	18 -
1 brun øg 12 år 20 rbd., 1 sort øg 3 år 10 rbd., er	30 -
1 beslagen vogn med tilbehør	20 -
1 - 16 rbd., 1 trævogn 5 rbd. er	21 -
1 plov med tilbehør 4 rbd., 1 halv stål harve og tre harve 1 rbd., er 5 -	
Summa besætning og inventarium	120 rbd.

Hvilket vi anser tilstrækkelig til gårdens og hoveriets drift, gården hartkorn 8 tdr., i gårdens jorder erklærede fæsteren Anders Pedersen at være udlagt 6 tdr. rug, og af det i laden indavlede korn, anse vi at være tilstrækkelig til næste indhøstning til sædekorn og tærekorn til 4 folk, som er tærekorn 10 tdr. rug og 10 tdr. byg. At denne taksation og synsforretning er afholdt efter vor bedste overbevisning og samvittighed, det vi til næste tingdag med vor ed bekræfte. Datum ut supra Jacob Pedersen og Christen Gregersen.

Anders Pedersen Lund, gift med enken samme år, de har ingen børn.

Niels Pedersen 1849-1875

Gift med Ane Kirstine Pedersdatter fra Svenstrup.

Børn:

1. Peder.
2. Marianne.
3. Anders.
4. Petrea.

Peder Nielsen 1875-1897

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Villads Villadsen 1897-1905

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Ane Kirstine Villadsen 1905-1913

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Ane Kirstine og Lars Christensen 1913-1948

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Karl Christensen 1948-1977

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Lars Christensen 1977-2000

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

Jens Jørgen Andersen 2000-

(Bent Elkjær, arkiv.dk)

1688-matr. 21

Status 2014: Matr. nr. 7, Skelhøjgård, Dejgårdsvej 5.

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1665	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1665	-	1674	Ide Lindenov til Vrå.
1674	-	1675	Kirstine Beck til Lengsholm, datteren.
1675	-	1689	Tøger Lassen til Rødslet.
1689	-	1692	Peder Tøgersen til Rødslet, sønnen
1692	-	1701	Hans Benzon til Sohngårdsholm, svogeren.
1701	-	1706	Theodosius Levetzau til Oksholm.
1706			Christian Frederik Levetzau til Restrup.
1848			Selvejere ca. fra dette år.

Fæstere:

Jens Jensen, 1625

Han nævnes 1625 i Viborg Kapitels jordebog, årlig afgift byg 2 pd. (30 skp.), havre 6 skp. 1 svin 1 gås, arbejdspenge 21 sk. 1 alb., gæsteri 20 sk. Bygydelsen svarer ikke til ydelsen i 1664 jf. nedenstående, måske en skrivefejl.

En Jens Jensen nævnes i ekstraskattelisterne 1626 til 1631.

Store Jens Jensen, 1651, 1680

En Jens Jensen nævnes i ekstraskatterne 1651-1658 med et bol. Det er sikkert Store Jens Jensen.

I Matriklen 1664 nævnes $\frac{1}{2}$ gård Jens Jensen, 4-0-0-1 $\frac{1}{7}$, afgift 4 tdr. byg 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb., arbejdspenge. 13 sk. 1 alb. gæsteri. Afgiften i byg stemmer ikke helt med afgiften 1625.

Ved Konsumptions- og folkeskat 1. jan. 1672 betalte Store Jens Jensen for Jens Jensen, Kirsten Jensdatter, Sidsel Jensdatter og Mette Jensdatter. Det var uden nogen tvivl hans børn. 15.5.1674 blev han stævnet for gæld til Ide Lindenov til Vrå. På Snapsting 1676 blev han sandemand for det kommende år. 6.8.1680 blev han stævnet, selv om han var død. Stævningen må gælde enken. Unge Jens Jensen, som måske nu var Gamle Jens Jensen nævnes 1681 i forarbejderne til matriklen 1688. Den 22.5.1685 blev der taget syn på hans gård, hvilket blev afhjemlet på birketinget.

Han kaldes sikkert både Store Jens Jensen og Jens Jensen Øster.

Jens Jensen, * o. 1620, + 29.12.1679.

Børn:

1. Jens Jensen, * før kirkebogen starter i 1650.
2. Kirsten * 2.6.1651, øster Jens Jensens datter.
3. Sidsel, * 3. 1.1652, Jens Jensen østers datter.
4. Mette, * 2.4.1656, Store Jens' 4 barn, + 18.2.1659.
5. Dorthe Jensdatter, * 2.1.1658, Store Jens' datter, + 25.11.1665.
6. Anna, * 20. søndag i Trinitatis 1660, + 3. juledag.
7. Simon Jensen, * 8.12.1663, 2. søndag i Trinitatis, Store Jens' søn.

Jens Thomsen, 1688, 1692

Han havde også 1688-matr. nr. 22. I kop- og ildstedsskatten 1690 nævnes sal. Søren Jensen Buus' enke Else Madsdatter 1 dreng og 1 pige samt Jens Thomsen og hustru, har også avlen til Jens Jensens gård, 1 dreng. Else Madsdatter var fæster 1688-matr. nr. 1b, så Jens Thomsen har kortvarigt haft avlen her.

26.1. 1683. Jens Thomsen fik et vidne om registrering af Mads Michelsens bo. Enken var Maren Michelsdatter og hendes døtre Karen og Dorthe. Den salige mands sønner var Michel og Niels Madsen. Jens Thomsen var trolovet med Dorthe Madsdatter. Samtidigt fik Jens Thomsen i Nørholm, et afkald. Brødrene Michel og Niels Madsen, Christen Sørensen Klitgård og Niels Joensen på vegne af deres hustruer gav afkald på arv efter deres fader salig Mads Michelsen, som boede og døde i Nørholm

Ved matriklen 1688 står Jens Thomsen, tilforn Jens Jensen, som fæster under Tøger Lassen, men hartkornet var reduceret til 3-4-3-2. Det omfatter kun denne del af gården. Jens Thomsen og hustru nævnes i kop- og ildstedsskatten 1690.

Jens Thomsen øster i byen, † 3.3.1692, ~ 30.11.1681 med Dorthe Madsdatter, * 7.8.1653, + 29.3.1709, og var da måske Simon Nielsens hustru og altså må være blevet gift igen, datter af Mads Michelsen og Maren Michelsdatter i Nørholm, fæster i 1688-matr. nr. 14.

Børn:

1. Maren, * 26.10.1684.
2. Marie, * 2.9.1688.
3. Mads, * 22.9.1688, døbt 6.10.

Jens Andersen 1716 - 1725

Fæster gården htk. 8-4-0-0, som han hidtil har beboet. Restrup 22.6.1719.

Jens Andersen, * o. 1664, † 4.9.1735, 71 år 3 md., ~ 1. 11.1716 med Karen Jensdatter, † 1746, forl. Jens Mortensen og Ths Sørensen Hedegård.

Børn:

1. Maren, * 1.1.1718.

Søren Andersen 1725 - 1757

Født i Nørholm, den gård ibd. som Jens Andersen iboede og formedlest armod ej bruge kan af hartkorn 8-4-0-0 samt 1/8 del af provsteengen, overtager fra dato hvad ved stedet findes af huse, kreaturer og bohøve, hvorimod han gør det vanlige ægt og arbejde, betaler alle kongl. skatter og landgilde promte, indfæstning 2? rdl. Restrup 25.4.1725.

Søren Andersen, * o. 1693, † 12.1.1755, 62 år, ~ 24.2.1725 med Anna Nielsdatter, * o. 1701, † 27.12.1761 60 år.

Børn:

1. Maren, * 16.3.1727.
2. Anna, * 26.9.1728.
3. Mette, * 20.9.1730, † 10.6.1731.
4. Mette, * 23.3.1732.
5. Karen, * 1.5.1735.
6. Anders, * 12.5.1737, † 17.5.1737.
7. Else, * 6.7.1738.
8. Anna, * 1.1.1740.
9. Johanne, * 7.3.1741.

Christen Jensen Gelstrup, 1757- 1786

Se 1688-matr. nr. 22.

Morten Lauridsen Skovbo 1786-1825

Fæster den gård i Nørholm som Christen Gelstrup beboede og fradøde af hartkorn 8 tdr., han modtager på de vilkår, tiltræder gården straks med indbo og udbo som det befindes, ægter enken som mellem dem er aftalt, betaler alle kongl. skatter, landgilde hver Mortensdag efter jordebog, samt med flid og troskab forretter helgårds hoveri til Restrup, indfæstning 50 rdl. er betalt. Restrup 13.9.1786. Rosenkrantz Levetzeau.

Morten Lauridsen, * o. 1755, † 28.10.1831, 76 år, ~ feb. 1787 med enken Anna Lauridsdatter, † 21.9.1787, ~ 2. 30.11.1788 med Ingeborg Johansdatter.

Børn i 2. ægteskab:

1. Anna, * 3. søndag i Trinitatis 1789.
2. Kirsten, * 20.5.1791.
3. Laurids, * 27.1.1793. Overtager fæstet.
4. Maren, * 11.9.1796, hjemmedøbt 2.8.

Laurids Mortensen, 1825 - 1862

Fæster den gård hans fader Morten Lauridsen for alderdom godvillig har afstået, tiltræder straks som den er i bygninger, besætning og inventar, samt den indavlede korn og hø og ildebrændsel, og han således igen ved fratrædelse at afstå den igen, af hartkorn 8 tdr., hvoraf han til rette forfaldstider betaler alle kongl. skatter og brandkon-tingent, betaler sit landgilde efter jordebogen, forretter helgårds hoveri efter hoveri-foreningen, fæsteren skal give sin fader i hans levetid fri husly og underholdning i gården, og hvis han ikke er tilfreds med kosten der at nyde, fremdeles fri husly, og i årlig aftægt 1 skp. rug og 12 skp. byg samt fornøden ildebrændsel, og 2 får fodret og græsset iblandt sine egne. Den fratrådte fæster skylder til 1824 års udgang i skatter og landgilde 139 rdl. 31 sk. sedler, deraf betaler den nye fæster 50 rd. sedler og resten 89 rdl. og 31 sk. skal han påtage sig som gæld til herskabet, og hvorved han gives kredit indtil videre, skal fra 1.1.1825 svare skatterne. Restrup 22.12.1825. E. Agier, Forvalter.

Laurids Mortensen, * 27.1.1793, ~ 21.11.1824 med Karen Pedersdatter, * o. 1794, han 32 år, hun 30 år! Forlovere Laurids Pedersen og Anders Christensen begge Nørholm,

Børn:

1. Ingeborg * 25.6.1825.
2. Maren, * 5.2.1828, † 9.2.1834.
3. Morten, * 10.12.1830, † 22.2.1834.
4. Peder * 25.10.1833.

Peder Lauridsen, 1862-1895

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Jørgen Christian Caspersen, 1895-1909

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Jens Peter Jensen, 1909-1909

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Niels Christian Jensen, 1909-1911

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Ludvig Hansen m. fl. 1911-1912

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Conrad Christensen, 1912-1922

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Niels Buus Madsen, 1922-1934

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Knud Ejler Kjær, 1934-1978

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Anders Ejvind Kjær 1978-1989

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

1688-matr. 22

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1665	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1665	-	1674	Ide Lindenov til Vrå.
1674	-	1675	Kirstine Beck til Lengsholm, datteren.
1675	-	1689	Tøger Lassen til Rødslet.
1689	-	1692	Peder Tøgersen til Rødslet, sønnen
1692	-	1701	Hans Benzon til Sohngårdsholm, svogeren.
1701	-	1706	Theodosius Levetzau til Oksholm.
1706			Christian Frederik Levetzau til Restrup.
1847			Selvejere ca. fra dette år.

Fæstere:

Mourids Skammelsen, 1625, 1642

Han nævnes 1625 i Viborg Kapitels jordebog som fæster, afgift byg 1½ pd., (22½ skp.) havre 6 skp., 1 svin, 1 gås, arbejdspenge 21 sk. 1 alb. gæsteri 13 sk. 1 alb. Han havde også halparten af en eng i Provsteengen sammen med Hr. Mogens, afgift 3 skp. byg. Han nævnes i ekstraskatterne 1635-1642. Da den formodede efterfølger Mads Michelsen nævnes i ekstraskatterne fra 1635 skal det sikkert forstås sådan, at de en tid begge har været fæstere.

Bygafgiften på 22½ skp. er ikke set på andre gårde.

Mourids Skammelsen, * o. 1580, sikkert + o. 1642, søn af Skammel Madsen Pugh, som 18.6.1582 var i Nørholm, søn af birkefoged Mads Mouridsen Pugh i Nørholm.

Børn:

1. Peder Mouridsen, * o. 1600, † 18.4.1657. Han nævnes i ekstraskatterne fra Mortensdag 1631 som gårdmand i Nørholm og i matriklen 1664 fortsat som gårdmand, fæster af 1688-matr. nr. 2, selv om han da var død.
2. Boel Mouridsdatter i Nørholm, som 10.11.1649 blev stævnet af Niels Ytesen i Nibe for en gæld på 5 mk. 4 sk. var måske en datter.¹
3. Jens Mouridsen, overtog sikkert fæstet o. 1642.

Jens Mouridsen, 1635, 1652

Han nævnes i ekstraskatterne 1635-1642, skrevet lige efter Mourids Skammelsen, men 1642-1652 nævnes denne ikke men kun Jens Mouridsen. Det antages, at Jens Mouridsen var søn af Mourids Skammelsen og en tid havde fæstet sammen med denne, senere alene. Jens Mouridsen er sikkert død før kirkebogen begynder i 1650, og fæstet er blevet overtaget af Mads Michelsen.

Mads Michelsen Kock, 1664, 1675

Det er den samme Mads Michelsen, som nævnes i 1688-matr. nr. 14. Han har sikkert overtaget gården efter Jens Mouridsen.

¹ Nibe Birketing, s. 28b.

23.2.1665 solgte Kronen af Viborg Kapitels provstigods gården til Ide Lindenov til Vrå, og da var Mads Michelsen fæster. Gården kaldes da et bol. Den årlige afgift var da 1½ pd. byg (22½ skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 18 sk. 2 alb. gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge

Ide Lindenovs datter Kirstine Beck skødede 17.3.1675 gården til Tøger Lassen til Rødslet, og da var Mads Michelsen stadig fæster. Afgiften var da 2 pd. 3 skp. byg, (33 skp.) 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 18 sk. 2 alb. gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge.

Som det ses, er ydelsen af byg varierende. Forklaringen er måske, at Ide Lindenov har ændret fordeling af hartkornet på sine gårde.

Om Mads Michelsen Kock, se 1688-matr. nr. 14.

Jens Thomsen, 1688, 1692

Han havde også 1688-matr. nr. 21. Ved matriklen 1688 står Jens Thomsen som fæster, hartkorn 4-7-0-1.

28.7.1692 solgte Tøger Lassens søn Peder Tøgersen, forpagter på Vorgård, gården til svogeren Hans Benzon. Afgiften var 4 pd. byg (60 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 5 mk. gæsteri. Det må omfatte begge gårde. Gården synes i hans tid at være solgt til Restrup gods.

Oplysninger: Se 1688-matr. nr. 21

Søren Andersen, 1727, 1757

Nævnes i Restrups jordebog 1732, hartkorn 8-4-0-0, årlig afgift 8¼ tdr. byg, (58 skp.), 1 td. havre, 1 svin, 1 gås, gæsteri 5 mk, restance. Afgiften omfattede også 1688-matr. 21, som han også havde.

Christen Jensen Gelstrup 1757 -

Den gård i Nørholm som Søren Andersen sidst iboede og fradøde 1688-matr. 21: htk. 3-4-3-2 og 1688-matr. 22: htk. 4-7-0-1 og ⅛ del af provsteengen 0-2-0-1½ til ham forundes som akorderet nemlig, fri for at betale restanse som hæfter på stedet, fri for at betale juli kvartal skat og for at svare landgilde i år, fri for hoveri 1 år og siden gør og giver han som af en anden helgård der af byen, og er ham overleveret alt, hvad der ved stedet findes, samt er ham givet til et bæst 6 rdl. og til vårsæden 6 tdr. byg og 4 tdr. havre, samt en trævogn og endelig lader jeg rollinghuset og fæhuset reparere til beboelse og brugelighed, og er han fri for indfæstning. Restrup 5.6.1755. C.F. Levetzau.

Christen Jensen Gelstrup, †18.6.1786, ligprædiken, ~ 1. 5.10.1755 til Dorthe Pedersdatter Bonderup, † 1759, ~ 1. 11.11.1759 til Anna Lauridsdatter.

Børn i 1. ægteskab:

1. Christen, * 11.9.1757

Børn i 2. ægteskab:

2. Dødfødt dreng, † 2.11.1760.
3. Dorthe, † 27.3.1768.

1688-matr. 23

Status 2014: Matr. nr. 21, Nørholm Bygade 60.

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1662	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1662	-	1667	Christian Urne til Marsvinsholm, † 1667.
1667	-	1677	Axel Urne til Marsvinsholm, broderen, † 1677.
1677	-	1679	Christoffer Lindenov til Restrup, † 1679.
1679	-	1685	Christian Lindenov til Restrup.
1685	-	1696	H.F. Levetzau til Restrup, † 1696.
1696			C.F. Levetzau til Restrup, sønnen.
1696	-	1860	Restrup gods.
1860			Selvejere fra ca. dette år.

Fæstere:

Der er et kompliceret og ikke helt klarlagt forløb omkring fordelingen af hartkorn på 1688-matr. 23-27 i perioden ca. 1700-1739. Oplysningerne er her belagt med større usikkerhed, end det er tilfældet for gårdene i øvrigt .

Anders Christensen Klitgård, 1625, ca. 1649

Han nævnes 1625 i Viborg Kapitels jordebog, Byg 2 pd. (30 skp.), havre 6 skp., 1 svin, 1 gås, arbejdspenge 26 sk. 2 alb., gæsteri 14 sk. 2 alb. Han nævnes i ekstraskatterne fra jul 1630 til Michelsdag 1653. Han er ikke fundet død i kirkebogen, der starter 1650, sikkert død før 1650. Han nævnes i ekstraskatterne 1630-1653. Der synes at være overlapning i registreringerne, idet efterfølgeren Morten Simonsen nævnes allerede 1651.

3.11.1632 blev Anders Christensen Klitgård, på Nibe Birketing stævnet af Laurids Kræmmer, der var blevet døddrukken, faldt og slog sig på en foldebænk og havde fået sår under ophold i hans hus. Sagen fortsatte ved Viborg Lansting 16.2.1633.

Han blev 4.4.1636 af birkefoged Poul Nielsen Kras stævnet på Hornum Herredsting ang. soldatermønstring. (s. 40-51).

Anders Christensen Klitgård døde sikkert før 1650, hvor kirkebogen beynder. 3.5.1651 stævnedes hans arvinger i Nørholm Jens Nielsen Aalborg i Nibe for 18 sld. for 8 td. byg (fra 1643). ¹

Morten Simonsen, 1651, 1664

Han nævnes i ekstraskatten Mortensdag 1651 som fæster af ½ bol og synes da umiddelbart at have efterfulgt Anders Klitgård. Han fæstede også 1688-matr. nr. 28.

Han står som fæster af en helgård, da Kronen af Viborg Kapitels provstigods solgte gården til Christian Urne til Marsvinsholm. Morten Simonsen, 1/1 gård, hartkorn 5-0-0-4⁴/₇, årlig afgift 2 pd. byg (30 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 1 mk. gæsteri, 21 sk. 1 alb. arbejdspenge.

¹ Nibe Birks tingbog 1651, side 042b.

Han nævnes også i matriklen 1664 som Christian Urnes tjener, 1 gård Morten Simonsen, hartkorn 5-0-0-¹/₇, årlig afgift 4 tdr. byg (30 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 1 mk. gæsteri, 21 sk. 1 alb. arbejdspenge.

Dette må omfatte både 1688-matr. nr. 23 og 28. Se nr. 28

Morten Simonsen og Michel Christensen, 1667, 1685

24.1.1667 udstedte Axel Jørgensen Urne til Marsvinsholm pantebrev til Peder Mørk, forvalter på Palstrup med pant i en gård i Nørholm, fæstere Morten Simonsen og Michel Christensen 2 pd. 6 skp. byg, (36 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 1 mk. gæsteri, 21 sk. 1 alb. arbejdspenge. Axel Urne må have arvet gården af sin broder Christian Urne, der døde 1667. De nævnte 6 skp. byg må være en skrivefejl. 11.6.1669 udstedte nemlig Axel Urnes pantebrev til sin kære svoger Frans Rantzau til Estvadgård med pant i gården i Nørholm, fæster Morten Simonsen, afgift 2 pd. byg, (30 skp.), 6 skp. havre, 1 mk. gæsteri, 21 sk. 1 alb. arbejdspenge.

Michel Christensen er kun nævnt 1667 som medfæster. 1671 blev Morten Simonsen på birketinget stævnet af Axel Urne for restance på landgilde. Axel Urne døde 2.8.1677, men gården var sikkert før da sikkert solgt til Christoffer Lindenov til Restrup. Han stævnedes nemlig allerede 14.7.1676 en anden fæster, Hans Nielsen.

Christoffer Lindenov døde 1679 og arvedes af sønnen Christian Lindenov. 19.5.1684 pantsatte Christian Lindenov til Restrup gården til assessor Peder Hofmand og borgmester Hermand Verkmester i Aalborg, og da var fæsterne Morten Simonsen og Christen Michelsen, 2 pd. 6 skp. byg, (36 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 1 mk. arbejdspenge. Skødet er sikkert baseret på de gamle oplysninger fra 1667 idet byg-ydelsen 36 skæpper nævnes. Michel Christensen er sikkert fejlagtigt blevet til Christen Michelsen. 4.5.1685 solgte Christian Lindenov gården til H.F. Levetzau til Restrup og ydelserne var de samme.

I Restrups jordebog 1685 står: $\frac{1}{2}$ gård Christen Klitgård, hartkorn 4-3-2-²/₇. Det synes sket en ændring af hartkornet fra 1664.

Michel Christensen, gift med Anna Sørensdatter, som 1660 var hos sønnen Christen. Ingen af dem er fundet døde i Nørholm.

Børn:

1. Christen Michelsen, efterfølgeren.
2. Laurids Michelsen. Var 1660 hos broderen Christen.
3. Maren Michelsdatter. Var 1660 hos broderen Christen.

Christen Michelsen Hyllegård og Simon Mortensen 1685

Christen Michelsen Hyllegård, * o. 1622, † 6.6.1703, 81 år. Trolovet 23.10.1660 ~ 1.1.1661 med Maren Christensdatter Klitgård, * o. 1639, † 23.7.1719, 80 år 2 måneder. Han og hustruen nævnes i Sivert Brockenhuus' Madskat til jul 1660, de havde da Laurids Michelsen og Maren Michelsdatter, sikkert hans søskende. Endvidere hans mor Anna Sørensdatter.

Børn:

Boel, * 1. søndag i Trinitatis 1662.
Gertrud, * 6. søndag i Trinitatis 1664.
Karen, * 19. søndag i Trinitatis 1665.
Johanne, * 1666, † 1710, 44 år.
Michel, * 10.3.1669.
Sidsel, * 19.3.1671.

Christen Michelsen Hyllegård og Morten Simonsen, 1688

Samme som i nr. 28.

Christen Michelsen Hyllegård 1690

I kop- og gildstedsskatten 1690 nævnes Christen Michelsen og hans kone Maren Christensdatter i gården. Christen Hyllegård nævnes som fæster under Restrup 1696-97, og 1697-98 jf. jordebogen. Se nr. 28.

Michel Christensen Hyllegård 1703 - 1751

Fæstebrev dateret 22.6.1719, en halvgård af hartkorn 5-3-3-0. Nævnes i Restrups jordebog 1732, hartkorn 5-2-3-0, årlig afgift 4 tdr. byg, 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, gæsteri 3 mk., heraf betalt 2 tdr. byg og 6 skp. havre. Endvidere i Restrups matrikel 1739. Var fra 1752 husfæstere.

Michel Christensen Hyllegård, * o. 1670, † 20.8.1753, 83 år, ~ 20.10.1716 i Nørholm med Kirsten Pedersdatter Bonderup, * o. 1691, † 17.2.1754, 63 år.

Børn:

1. Karen, * 6.10.1720, † 23.11.1720.
2. Anna, * 29.9.1723.
3. Peder, * 22.4.1726.
4. Christen, * 17.1.1729, † 21.2.1729.
5. Maren, * 17.7.1731.
6. Dødfødt drengebarn, * 28.5.1733.
7. Maren, * 21.10.1735.

Laurids Mortensen Skovbo 1751 - 1789

Den gård Michel Hyllegård iboede og for armod er fragået no. 24 og 27 af hartkorn 5-2-3-0, som er ham forundt i fæste, imod han svarer alle kongl. skatter og landgilde inden hvert års Mortensdag, forretter sit hoveri ægt og arbejde som hans formand for ham haver, er overladt ham med besætning og bohaver som efter Michel Hyllegård vel registrering er efterladt, det sædekorn forstrakt her af gården byg 12 tdr., havre 4 tdr. skal han ikke gengælde, til ædekorn i sommer gives ham 1 td. rug, til husenes istandsættelse får han 1 halv tylt dobbelt 12 alens træ, 1 tylt enkelt dito, 2 læs lyng til tække, er fri for at svare restancen ved stedet, samt juli kvartal skat, fri for hoveri til marts. Restrup 19.5.1751.

Døbt 12.6.1740, Laurids, uægte, moder Karen Lauridsdatter, fader Laurids Mortensen Skovbo. Døbt 10.5.1767, Jens, moder Margrethe Nielsdatter Blære fader Laurids Mortensen Skovbo, han er i folketællingen 1787 anført hos faderen som Jens Blære, uægte, hans søn.

Laurids Mortensen Skovbo, † 4.7.1789, ~ 22.10.1752 med Anna Jensdatter Yde, † 11.11.1797.

Børn:

1. Jens, * 1752.
2. Kirsten, * 27.1.1753, † 24.9.1758.
3. Morten, * 23.5.1756.
4. Anders, * 23.4.1758.
5. Kirsten, * 4.1.1761.
6. Geske Marie, * 7.11.1762.

Simon Jepsen 1789 - 1800

Simon Jepsen af Nørholm, der sidste år er aftrådt som soldat, er tilstået den hele hoverigård, som Laurids Skovbo er fradød og hvis datter han ægter, af hartkorn 8 tdr. og har følgende bygninger, stuehus 11 fag med udskud på hele nørre side og 6 fag på søndre side, laden 14 fag med udskud på de 10 fag på nørre side, stald og fæhus 10 fag, 1 hølade 10 fag, alt i god beboelig stand, tiltræder straks og beholder i forpagtning besætning og husene og holder den kontrakt indgået med hans svigermoder om hendes ophold i gården. Skulle han ved døden afgå, og hans enke igen gifte sig, skal hendes tilkommende mand straks forhandle ny kontrakt med Herskabet, da det ikke gælder længere end hun sidder enke, med gården følger det inventarium som Laurids Skovbo har efterladt sig, og er registreret og vurderet således, 1½ beslagen, 1½ trævogn 25 rdl., 1 plov med tilbehør, 2 harver 3 rdl., drættetøj til 6 bæster 1 rdl., 8 bæster og et føl 18-8-20-12-14-12- 2 af 2 år 64 rdl., 1 studnød og 1 kvie 5 rdl. 2 mk., 2 kalve 2 rdl., 4 køer 25 rdl., 8 får 12 lam 9 rdl. 2 mk., 2 svin 2 rdl., 1 jern kakkelovn 4 rdl., 1 kobberkedel i grube og en liden dito 3 rdl. 2 mk., 2 senge med klæder 4 rdl. 4 mk., det øvrige 2 borde 3 hanker 1 liden slagseng, 4 tintallerkener, 4 stole, 1 jern vægt, 1 mæssing og 1 tinlysestage, 1 øltønde og en del andre tønder og kar, 5 kornsække, 1 jerngryde, 1 rist, 1 pande, 1 ildklemme, 1 håndkværn, 2 stripper, 2 spande med jerngjord i brønden, 4 høleer, 3 jernforke, 2 lyngleer, sav, navr, hammer og knibtang, 1 skærkiste med kniv, 2 spader, 2 grebe, ialt 170 rdl. 2 mk. 10 sk.

Hvortil Simon Jepsen blev ansvarlig, og skal igen ved død eller fratrædelse igen aflevere eller betale det manglende i penge, modtager med stedet det indavlede korn og hø består i år af 44 tdr. 6 skp. rug, 69 tdr. byg, 10 tdr. havre, som også skal leveres tilbage ved fratrædelse, eller det nødvendige sædekorn hvis det er om foråret, samt det nødvendige tærekorn til høsten, gårdens avling må ikke sælges, ej heller tørve graves og føres bort, han betaler alle kongl. skatter, forretter sit hoveri og rejser, betaler sit landgilde her på gården, indfæstning 50 rdl. er betalt. Kjerstrup 24.11.1789. Raben Levetzau.

Simon Jepsen, * o. 1755, † 21.2.1800, 45 år 5 md., ~ 15.11.1789 med Geske Marie Lauridsdatter Skovbo.

Børn:

1. Anna. * 11. søndag i Trinitatis 1790.
2. Laurids, * 15.9.1794.
3. Jeppe, * 18.9.1796.

Michel Pedersen 1800 - 1819

Den gård Simon Jepsen er fradød han fæster på de vilkår, at han ægter enken ved stedet, i den stand han modtager gården, skal han igen aflevere den ved fratrædelse efter syn, betaler alle konglige skatter, svarer den årlige landgilde hvert års Mortensdag, forretter helgårds hoveri samt rejser og pligtarbejde i overensstemmelse med hoveriforeningen, må ikke have inderster, må have nøje tilsyn med ild og lys, i indfæstning betalt 30 rdl. Kjerstrup 25.9.1800 Raben Levetzau.

Michel Pedersen † 26.7.† 31.7.1814, 40 år, ~ 16.4.1800 med enken Geske Marie Lauridsdatter Skovbo.

Børn:

1. Simon, * 10.1.1802, † 15.1.1807.
2. Peder, * 30.12.1804.

Laurids Simonsen 1819 - 1824

Den gård hans moder beboer, men nu for alderdom godvillig til ham har afstået, af hartkorn 8 tdr. han fæster på de vilkår, i den stand han har modtaget gårdens bygninger skal de være ved fratrædelse, han betaler alle kongelige skatter såvel som brandpenge, betaler sit landgilde på Restrup inden hvert års Mortensdag, så længe fæsterens moder Geske Marie Lauridsdatter lever, er han fri for at betale 1 td. havre, han forretter upåklagelig helgårds hoveri til Restrup samt rejser og pligtarbejde lige med de andre gårdmænd i Nørholm, aftægtskontrakten er mig uvedkommende, i indfæstning er betalt 10 rbd. Restrup 29.10.1819. Neergård. Fæstet opsagt 17.5.1824.

Laurids Simonsen, * o. 1793, ~ 12.4.1819 med Else Christensdatter, * o. 1795. Forlovere Morten Færch og Morten Lauridsen.

Børn:

1. Simon * 15.12.1819, † 16.8.1821.

Christian Nielsen Sloth 1825 - 1860

Fra Frejlev fæster den gård i Nørholm, som Laurids Simonsen godvillig har frasagt sig, hvilken gård af hartkorn 8 tdr., han i sin og hustrus livstid må nyde bruge og beboe og i fæste beholde på følgende vilkår. 1) Da fæsteren modtager gårdens bygninger, besætning og inventarium uden mangler efter vedhæftende syns- og overleverings- forretning udviser, er han eller arvinger ved fratrædelse eller dødsfald pligtig at aflevere alt i lige sa god stand, som det er modtaget eller og at erstatte Herskabet med penge hvad mangler da måtte befindes. 2) Betaler fæsteren årlig til rette tider her på Restrup alle påbudne og herefter påbudne kongl. skatter af offentlige afgifter af gården, og skal til lige svare alle andre påbudne og personlige afgifter og byrder uden deltagelse af Herskabet, så og betaler han ordinair og exstraordinair brandskat af gårdens assurance sum 800 rbd. sølv. 3) Udi årlig landgilde leverer og betaler fæsteren til Mortensdag 6 tdr. byg, 1 td. havre og 1 rbd. 3 mk. sølv, kornet må være sundt og forsvarligt rensat, transporteres ifølge hoveriforeningen til Aalborg, for indeværende år modereres landgildet til halvdelen. 4) Forretter fæsteren upåklagelig helgårds hoveri ligesom hans formand til Restrup Hovedgård, efter den indgåede hoveriforening. 5) Fæsteren bør dyrke, behandle og gøde gårdens marker forsvarligen og ikke sælge eller brænde halm, hø eller gødning, da alt sådan bør komme gårdens jorder tilgode, og derfor forbydes på det strengeste. 6) Fæsteren må ikke uden Herskabets skriftlige tilladelse tage indsiddere til huse. I øvrigt retter og forholder fæsteren sig efter de kongl. love og forordninger, opfylder sine for pligtelser i almindelighed og fæstepligten i særdeleshed - alt under sit fæste protokolats og andre loves straf. For indfæstning er fæsteren befriet. København 30.12.1825. R.L.

Christen Nielsen Sloth af Sønderholm, † 19.1.1857, ~ 1. 24.10.1819 i Frejlev med Ane Sørensdatter af Drastrup, * o. 1791, † 16.7.1830, 39 år. ~ 2. 21.11.1830 med Kirsten Jensdatter * o. 1808, † 5.4.1900. Forlovere Niels Nielsen Sloth Sønderholm og Hans Hansen af Nørholm.

Børn i 1. ægteskab:

1. Niels, * 6.1.1823 i Frejlev.
2. Søren, * 29.9.1825 i Frejlev.

Børn i 2. ægteskab:

3. Jens, * 9.12.1831.
4. Ane Johanne, * 8.5.1836.
5. Else, * 26.4.1839.
6. Dorthe, * 29.7.1846.
7. Ane Margrethe, * 2.7.1851.

Jens Christensen Sloth 1860 - 1901

Fik 18.6.1860 skøde af Agent Vibroe i Nibe på sin faders fæstegård i Nørholm mtr. 21a, 21c, 74g, 75s, hartkorn 5-1-4-½.

Jens Christensen Sloth, † 18.5.1919 i Nørholm, ~ 25.11.1859 med Maren Kirstine Lauridsdatter, * 30.5.1836 i Nørholm, † 2.6.1917 sst.

Børn:

1. Laurids, * 5.12.1860, gårdmand i Sønderholm.
2. Kresten * 25.3.1863, gårdmand i Bislev, fra 1896 gårdmand i Nørholm mtr. 5 fra 1902 4f.
3. Marie, * 13.2.1868, ~ efterfølgeren Peder Christensen (Villadsen).
4. Karen, * 9.4.1870, ~ 1. Niels Pedersen Ball, ~ 2. Peder Winther, Hvorup.
5. Ane Margrethe, * 24.2.1872, ~ Laurids Keldsen Sønderholm.
6. Maren, * 12.2.1876, ~ Peder Christensen Sloth, gårdmand i Nørholm.

Peder Christensen 1901-1938

Skøde fra svigerfaderen, samtidig skrevet en aftægtskontrakt, kapitaliseret til 2.500 kr. med prioritet næst efter 10.000 kr.

Kristen Christensen Sloth, 1938-1974

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Anton Staun Bendtsen, 1974-1989

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

Per Sloth Bendtsen, 1989

Bent Elkjær jf. arkiv.dk.

1688-matr. 24

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1573	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1573	-	1575	Frans Banner til Kokkedal
1575	-	1611	Ellen Banner og Jørgen Due
1611	-	1648	Mandrup Due
1648	-	1683	Jørgen Due
1683	-	1685	Christian Lindenov til Restrup.
1685			H.F. Levetzau til Restrup
1685	-	1844	Restrup gods
1844			Selvejer

Fæstere:

Jesper Christensen, 1573

En gård som Kronen 1573 solgte af Viborg Kapitlets provstigods til Frans Banner til Kokkedal. ¹ Jesper Christensen, giver 4 pund byg, (60 skp.) 1 svin, 1 gås, 2 høns, 24 sk. gæsteri.

Efter Frans Banners død 1575 gik gården i arv til datteren Ellen Banner, som var gift med Jørgen Due til Halkær. Efter hans død 1611 gik gården i arv til sønnen Mandrup Due til Halkær og Krastrup. Efter hans død 1648 gik gården i arv til sønnen Jørgen Due, som ejede gården ved matriklen 1664 og endnu 1673.

Niels Poulsen Kras, 1629, 1657

Han nævnes som bolsmand i ekstraskatterne fra Mortensdag 1629 til Mortensdag 1651. Han havde også 1688-matrikel nr. 9, som han fik o. 1648 efter faderens død. Han har sikkert haft gården til 1657. Enken Kirsten Jørgensdatter nævnes i Defensionsskatten 1657-1658.

I Skatteregister Mortensdag 1630, ydet 7. januar 1631 står han som fæster under Mandrup Due, der som adelig skulle opkræve skatten af sine fæstebønder. Han betalte her sig selv ½ rdl. og for en tjenestedreng, 1½ rdl.

Efter faderen Poul Nielsen Kras' død o. 1648 havde han også dennes gård, 1688-matr. 9, se her.

Mads Pedersen, 1661, 1670

Han har sikkert overtaget gården efter Niels Poulsen Kras, som døde 1657, eller efter enken, som nævnes 1657-1658 jf. ovenstående.

Han var allerede 22.7.1661 i Nørholm, hvilket fremgår af en sag som 3.7.1669 var på Nibe Birketing. Heraf fremgår, at han efter en underskrevne regnskabsbog 22.7.1661 skyldte Jens Christensen i Nibe 5 sk. for ålepenge. Af regnskabsbogen, som Jens Christensens søn Christen Jensen Kock havde videreført, fremgik endvidere, at han 1667 havde modtaget ”18 vol sild 3½ sk. vollen, er penge 3 mk. 15 sk. I 1667 den 16 februar da fik han en hestepag, er penge 2 rdl. 2 mk. 1668 i maj bekom han 50 vol

¹ Kronens Skøder.

sild, 3½ sk. vollen, er penge 2 rdl. 2 mk. 15 sk., er tilsammen penge 6 rdl. 2 mk. 3 sk.”

I 1664-matriklen står Jørgen Due til Halkærs tjener Mads Pedersen, ½ gård og et bol, hartkorn 9-2-2-2, 8 tdr. byg, (60 skp.), 1 svin 1½ mk. (gæsteri), 1 gås. Jørgen Due overtog gården efter faderen Mandrup Dues død 1648.

3.6.1670 gav Mads Pedersen i Nørholm et arveafkald. Peder Nielsen Kras på egne vegne og Søren Simonsen i Aalborg på sin hustrus vegne bekendte at have modtaget af Mads Pedersen al den arv, de kunne tilfalde efter deres søster og hustru Maren Nielsdatter (Kras), som for kort tid siden var død.¹ Søren Simonsen var gift med Johanne Pedersdatter, Peder Nielsen Kras' halvsøster, så hvem "hustru" refererer til er uklart.

14.3.1673 mødte Mads Pedersen i en sag om 5½ mk., som Hans Christensen i Nørholm skyldte ham for 3 skp. byg. Han blev udløst af gælden, og det aftaltes, at han skulle så byggen og beholde afgrøden, men Mads Pedersen skulle pløje jorden for ham. Kort efter og inden 25.7.1673 døde Mads Pedersen imidlertid.

19. september 1673 var sagen om Mads Pedersens bo oppe på birketinget. Christen Pedersen i Kærsgård mødte på vegne af Jørgen Due til Halkær. Fire vurderingsmænd havde synet Mads Pedersens bo for at gøre udlæg efter en dom udstedt af Hornum Herred 23.7.1673, der viste en bygfeldighed på 239 sldl. på gården.

Mads Pedersen, † 14.3.-25.7.1673 i Nørholm jf. tingbogen, ikke fundet i kirkebogen, ~ 11.11.1655 med Anna Christensdatter, * o. 1630, † 28.1.1700 i Nørholm, 70 år. Mads Pedersen var søn af en Peder i Nørholm, som var gift med N.N. i Nørholm, der i sit formodentlige andet ægteskab var gift med Niels Corfitzsen Kras, fæster i 1688-matr. nr. 31.

Børn:

1. Niels Madsen, * 5.10.1656.
2. Anna Madsdatter, * 9.5.1658
3. Karen Madsdatter, * 16. Søndag i Trinitatis 1659.
4. Christen Madsen, * Dominica Occoli 1662.
5. Anna Madsdatter, * 15.10.1664.
6. Peder Madsen, * 24.5.1668.

Christen Madsen, 1684

En anden Christen Madsen blev 1671 på birketinget stævnet for restance for landgilde. Nærværende er sikkert søn af forgængeren Mads Pedersen og født 1662.

11.5.1675 udstedte Jørgen Due til Halkær, pantebrev til Otto Skeel Birkelse på 250 rdl. med pant i en gård i Nørholm Sogn og By Mads Pedersen, skylder årligen efter skødet 8 tdr. byg, (60 skp.), 1 svin, 1 gås, 1½ mark gæsteri. Pantet kunne indløses for 250 rdl. in specie. Dateret 11.5.1675. Når Mads Pedersen nævnes her, må det skyldes forældede oplysninger, men de viser dog, at Jørgen Due fortsat var ejer af gården. Hvornår Jørgen Due har solgt gården til Christian Lindenov, se efterfølgende, vides ikke.

¹ Maren Nielsdatter Kras død 3. pinsedag 1670 jf. kirkebogen. Datter af Niels Corfitzseb Kras.

Jacob Mortensen, 1681, 1683

Ved folkeskatten 1681 havde Jørgen Due fortsat gården og Jacob Mortensen betalte her skat af Niels Madsen og Maren Madsdatter, uden tvivl den tidligere fæster Mads Pedersens 2 børn. Jørgen Due havde fortsat gården ved folkeskatten 1.1.1683.

Mads Sørensen Wolf og Christen Madsen, 1683

19.5.1684 pantsatte Christian Lindenov til Restrup gården til P. Hofmand og Herman Verkmester i Aalborg, og da var Mads Sørensen Wolf og Christen Madsen fæstere. Mads Sørensen Wolf var dog død 26.5.1683, man har ikke fået rettet bøgerne. Christen Madsen er måske søn af Mads Sørensen Wolf, født før kirkebogen starter i 1650. Se 1688-matr. nr. 11.

Søren Hyllegård og Christen Madsen, 1684

De var fæstere, da Christian Lindenov 4.5.1685 solgte gården til H.F. Levetzau til Restrup.

Christen Madsen, 1688

Han nævnes i Restrups jordebog 1685, ½ gård Jens Andersen nu Christen Madsen og Jørgen Poulsen, hartkorn 4-4-2-2. Han står i matriklen 1688 under H.F. Levetzau til Restrup, Christen Madsen med Jens Andersens boel, hartkorn 1664, 7-2-1-2¹/₇, hartkorn 1688 7-4-0-1.

Christen Sørensen, 1690

Han og hans kone nævnes i Kop- og ildstedsskat 1690 ”i Christen Madsens sted”. Der står Christen Jørgensen, men det er utvivlsomt en aflæsningsfejl. Det er utvivlsomt Christen Sørensen Klitgård, som nævnes i 1688-matr. 23.

Christen Pedersen, 1696, 1699

Nævnes i Restrups jordebog 1696-97 og 1699-1700.

Efter H.F. Levetzau til Restrup og Oksholms død 1696 arvedes gården af sønnen Theodosius Levetzau til Oksholm. Den 9.4.1706 solgte han gården til broderen C.F. Levetzau til Restrup og her nævnes Christen Madsen som fæster, men det refererer til tidligere forhold.

Just Andersen 1711 – 1741

Fæstebrev på den gård han påbor af hartkorn 5-0-0-1. Dateret 22.6.1719.

Just Andersen, † 27.12.1740, ~1. 25.12.1711 med Ellis Andersdatter, † 27.10.1755, 76 år. ~ 2. 24.6.1736 med Anna Nielsdatter, forlovere: Jens Jensen Skrædder og Niels Keldsen.

Børn i 2. ægteskab:

Anders, * 16.12.1736.

Simon Jepsen Munk 1741 - 1746

Fæstebrev på den gård, som Just Andersen er fradød af hartkorn 5-0-0-1, modtager alt inventar, besætning og utærsket korn ved stedet, og er fri for januar og april kvartal skatter 1741, landgilde til Mortensdag samme år, fri for arbejde til først-kommende høst, lader den nørre lade tække for ham, og stalden reparere, fri for indfæstning. Restrup 15.5.1741. C.F. Levetzau.

Simon Jepsen Munk, † 7.12.1746, 41 år 3 md. Ikke fundet gift og ingen børn.

Terkild Nielsen 1746 - 1778

Ingen fæstebrev til ham, det må være gået tabt, han er i jordebogen 1757.

Terkild Nielsen, * o. 1708, † 19.2.1797 i Nørholm, ~ 1. 11.3.1747 Maren Christensdatter Døgind fra Sønderholm, * o. 1711, † 13.6.1753, 42 år, forlovere: Jens Munk og Henrik Smed. ~ 2. ~ mellem 26.7.1753 og 22.2.1757 med Kirsten Christensdatter Færch, * o. 1710 i Gelstrup, † i Nørholm mellem 1781 og 1787, datter af Christen Sørensen Færch og Johanne Pedersdatter i Gelstrup, Vokslev sogn.¹

Børn i 1. ægteskab:

1. Simon, *12.11.1747, † 19.11.1747.
2. Mette, * 2.2.1749.

Christen Christensen Rytter 1778 - 1816

Har hidtil stået i Kongl. mayst. tjeneste som rytter, fæster det sted, som Terkild Nielsen hidtil har beboet og til ham afstået, hartkorn 5-0-0-1, når han svarer alle konglig skatter og landgilde efter jordebogen, forretter sit hoveri og ægt som hidtil har været sædvane der af gården, skal indvillige i ligning af byens jorder så de får lige hartkorn og udskiftning når det efter lov og forordning kommer, til indfæstning er betalt 16 rdl. Restrup 3.8.1778. Ivar Rosenkrantz Levetzau.

Christen Christensen Rytter, fra Tårup i Vokslev sogn, ~ 22.10.1791 med Mette Nielsdatter. I folketællingen 1787. I 1801 står, at han er gift 2. gang, ingen børn.

Jens Nielsen 1816 - 1844

Forhen husmand i Nyrup, fæstebrev på den gård Christen Christensen beboer, men for alderdom har frasagt sig af hartkorn 8 tdr., i den stand han modtager gården må han den igen aflevere ved dødsfald eller fratrædelse, han betaler alle kongl. skatter, svarer landgilde efter jordebogen, og brandkontingent med 48 sk. sølv. Hvis forrige fæster ikke lever til 1824 skal den forhøjede afgift ikke træde i kraft forinden Mortensdag 1824, forretter upåklagelig helgårds hoveri til Restrup samt rejser og pligtarbejde efter den indgåede hoveriaftale, for indfæstning befriet. Restrup 30.12.1816. Neergård.

Jens Nielsen er født i Sønderholm i mtr.14, ~ 5.11.1807 med Johanne Olufsdatter.

Børn:

1. Niels, * 2.3.1809 i Nyrup, Sønderholm sogn, fæster Tylergården i Sønderholm.
2. Ole, * 23.2.1812 i Nyrup.
3. Christen, * 24.1.1817, overtager Hyllegård.
4. Mette, * 4.1.1819, ~ Claus Nielsen mtr.18 Sønderholm, Tjelevej 8a.
5. Poul, * 3.3.1822.

Christen Jensen 1844

Får fæstet efter faderen, køber den til selveje ved Restrups fallit ca. 1844, i 1861 er gårdens hartkorn sat til 5-6-2-¼.

Christen Jensen, ~ med Karen Pedersdatter.

¹ Ole Færch, Færch-slægterne i Danmark, 2. ud. 2018.

1688-matr. 25

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1662	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1662	-	1667	Christian Urne til Marsvinsholm, † 1667.
1667	-	1677	Axel Urne til Marsvinsholm, broderen, † 1677.
1677	-	1679	Christoffer Lindenov til Restrup, † 1679.
1679	-	1685	Christian Lindenov til Restrup.
1685	-	1696	H.F. Levetzau til Restrup, † 1696.
1696			C.F. Levetzau til Restrup, sønnen.
1696	-	1829	Restrup gods.
1829			Selvejere fra ca. dette år.

Fæstere:

Hans Poulsen, 1617, 1624

Hans halvbror var formodentlig Peder Trogelsen i 1688-matr. nr. 2, se her. Han nævnes i ekstraskatterne Mortensdag 1617 og 1618.

I Viborg Kapitels jordebog 1625 var der 2 bol, som begge ydede 24 skæpper byg. De 2 fæstere var Morten Gregersen cum socio og Hans Poulsen. Kronen skødede 18.11.1662 bl.a. disse 2 gårde til Christian Urne til Marsvinsholm, nu med Søren Jensen Klitgårds hustru og Jens Sørensen som fæstere, og de var fortsat fæstere ved matriklen 1664, dog var Søren Jensens hustru erstattet af Christen Klitgård. Det antages at Søren Jensen Klitgårds hustru og Christen Klitgård efterfulgte Morten Gregersen cum socio mens Hans Poulsen, blev efterfulgt af sønnen Erik Hansen, der blev efterfulgt af Jens Sørensen.

Hans Poulsen nævnes i ekstraskatten Mortensdag 1617 og 1618. Han nævnes også i Viborg Kapitels jordebog 1625, årlig ydelse byg 24 skp., havre 6 skp., 1 svin, 1 gås, arbejdspenge 21 sk. 1 alb., gæsteri 12 sk. Han døde sikkert 1624, selv om han står i jordebogen 1625. Måske beholdt enken gården til 1631 hvor sønnen Erik Hansen nævnes som bolsmand i ekstraskatten, sikkert med denne gård.

Hans Poulsen, * o. 1580, † o. 1624. Der er nogen usikkerhed om hans familieforhold. Han var måske søn af en Poul M.M. i Nørholm og N.N. i Nørholm, som også havde været gift med en Trogels i Nørholm som nævnt ovenfor.

Dette fremgår med nogen usikkerhed af en sag, der 14.2 1618 var på Viborg Landsting. Jens Juel til Kjeldgård, befalingsmand på Tranekær Slot, som var provst i Viborg Kapitel og dermed i Nørholm, havde stævnet Erik Thomsen, birkefoged i Nørholm, for et hjemmelsvidne, han 23. januar sidst forleden har udstedt imellem Erik Hansen og Christen Jensen i Nørholm, at Erik Hansen havde givet Christen Jensen hjemmel at gå ind i Karen Ibsdatters hus sst., eftersom Gud har hedenkaldt hans farbror gamle Peder Troelsen, som var hans søsters datter Dorthes værg og havde hendes arv hos sig. Karen Ibsdatters mand var senere Jens Christensen Klitgård i Nørholm. Derefter blev afsagt, så efterdi varselsmændene ikke har hjemlet, hvor de har gjort Karen

Ibsdatter varsel, da kunne dommerne ikke kende samme hjemmelsvidne så noksom, at det bør nogen magt at have, man fandt det magtesløs.¹

Hans Poulsen nævnes i flere sager på Viborg Landsting. 2.3.1616 repræsenterede han provsten Jens Juel i Viborg Kapitel i en sag med Knud Nielsen i Nørholm. 20.7.1616 og 31.1.1618 repræsenterede han også provsten.

19.11.1624 var Hans Poulsen død jf. en sag på Landstinget. Han havde af den nævnte Karen Ibsdatter, hans halbror Peder Trogelsens hustru, fået overdraget et ølkar og kobberkedel, som han sammen med gæld til hende for opfedning af hans kreaturer en vinter skulle overdrage til Laurids Nielsen Guldsmid i Aalborg som betaling for hendes gæld, men dette er ikke sket. Sagen var igen på Landstinget 29.1.1625.

Børn:

1. Erik Hansen, * o. 1600, efterfølgeren.
2. Dorthe Hansdatter.

Erik Hansen, 1631-1654

Han nævnes i ekstraskatterne 1631-1653 som fæster af et bol i Nørholm, hvor han sikkert efterfulgte faderen. 25.9.1631 stævnedes han Anders Christensen i Nørholm for gæld.

Af et tingsvidne 20.11.1646 fremgår, at Erik Hansen var så forarmet, at han formedlest store udgifter og indkvartering af rigets fjender ikke formåede at give kongen halv pengeskat. Han var 3.11.1648 medudsteder af et vidne om bønder der var forarmede formedlest de sidste fjenders indfald, så de endnu ikke er kommen til rette, så og for kornets forandring og svaghed, så de ikke formåede at udgive den påbudne pengeskat, som til Martine skulle ydes i Aalborghus' skriverstue.

Han blev 17.8.1650 på Nibe Birketing stævnet af Laurids Pedersen, ridefoged, Aalborghus ang. ulovligt fiskeri.² I Pengeskatten Mortensdag 1651 står Erik Hansen som fæster af ½ bol.

Af et tingsvidne af Nørholm Birketing fredag 14.10.1653 fremgår at Erik Hansen var forarmet og ikke kunne betale skat. Af et tingsvidne af Nørholm Birketing. 13.10.1654 fremgår, at Erik Hansen, halvbolsmand, var forarmet og ikke kunne betale skat. Han blev ved med at stå i ekstraskatterne længe efter sin død, helt til 1656.

Erik Hansen, * o. 1600, + 3.11.1655, ~ Maren, + 7.3.1658.

Jens Sørensen, 1655, 1684

Han nævnes allerede i ekstraskatterne fra 1647, hvor Erik Hansen også står der, så der har været en overlapning, og man har ikke fået rettet bøgerne.

Nævnes i mandtal til skatten 1655. Nævnes i skøde 18.11.1662, da Kronen af Viborg Kapitels provstigods solgte gården til Christian Urne til Marsvinsholm, Jens Sørensen, ½ gård, hartkorn 4-3½-0-1¹/₇, årlig afgift 24 skp. byg, 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 12 sk. gæsteri, 21 sk. 2 alb. arbejdspenge. Gården nævnes på samme måde i matriklen 1664.

Christian Urne døde 1667 og arvedes af broderen Axel Urne, der også skrev sig til Marsvinsholm. Han må have solgt gården til Christoffer Lindenov.

¹ Viborg landsting B 1616-1664, Bjarne Nørgaard Pedersens afskrift.

² Nibe Birks tingbog 1650, s. 139a.

Jens Sørensen blev 16.6.1671 stævnet for restance på landgild til Restrup. Christoffer Lindenovs søn, Christian Lindenov pantsatte 19.5.1684 gården til Peder Hofmand og Herman Verkmester i Aalborg, og også da var Jens Sørensen fæster. Det var han også, da Christian Lindenov 4.5.1685 solgte gården til H.F. Levetzau til Restrup.

Ved matriklen 1688 var Jens Sørensens sted øde.

Laurids Lauridsen Smed, 1690-1701

Han nævnes første gang i kop- og ildstedsskatten 1690.

I Restrups jordebog 1696 er han fæster af en halvgård, Laurids Lauridsen Smed, årlig ydelse 3 tdr. byg, 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. gæsteri, 26 sk. arbejdspenge. Tilsvarende i jordebogen 1699-1700. Han har haft gården til sin tidlige død i 1701

Laurids Lauridsen Smed, * 7. søndag i Trinitatis 1663, † 6.3.1701, 38 år, søn af Laurids Lauridsen Smed i 1688-matr. 27.

Oluf Poulsen, 1701, 1732

Han har sikkert fået gården, da han blev gift i 1701. Fæstebrev på den gård han påbor, en ½ gård af hartkorn 5-6-2-2½, dateret 22.6.1719.

Oluf Poulsen nævnes i Restrups jordebog 1732, hartkorn 5-6-4-2½. Hartkorn 5-6-4-2½, Årlig afgift 4½ tdr. byg, (33¾ skp.), 1 tdr. havre, 1 svin, 1 gås, gæsteri 1 rdl., betalt 3 tdr. byg.

Oluf Poulsen nævnes i 1688-matr. 25 som fæster 1739 under Restrup, hartkorn 3-5-1-2. Han havde del i både 1688-matr. nr. 27 og 25. Se nr. 27.

Oluf Poulsen, † 2.8.1738, ~ 10.9.1701 med Maren Lauridsdatter, * o. 1667, † 2.2.1736, 69 år gammel, uden tvivl datter af forgængeren Laurids Lauridsen Smed.

Børn

1. Laurids, * 28.12.1701.
2. Knud, * 19.8.1703.
3. Anna, * 2.11.1706.
4. Poul, * 12.8.1708.
5. Hans, * 1.1.1712.

Oluf Poulsen og Simon Jensen, 1739

De nævnes i Restrups matrikel 1739, hartkorn 4-2-2-1.

Herefter har sikkert kun Simon Jensen haft denne gård. Han havde også 1688-matr. nr. 26.

Hans Olufsen 1739 - 1769

Født i Nørholm fæster den gård hans fader Oluf Poulsen i fæste havde af hartkorn 5-6-2-2½, som han har brugt fra faderens død, og som han nu i fæster, mod at svare skatterne og betaler og leverer sit landgilde her på Restrup i rette tider, villig og fornøjet passer sit ægt og arbejde. Restrup 25.9.1739.

Hans Olufsen, * 1.1.1712, † 16.9.1767, 56 år ÷ 3 md., ~ 9.2.1739 med Johanne Sørensdatter, * o. 1706, † 11.11.1782, 76 år.

Børn:

1. Oluf, * 21.2.1740, næste fæster.
2. Maren, * 16.9.1742, ~ Christen Askildrup.
3. Hans, * 27.5.1745, gårdmand i Nørholm mtr.11.
4. Karen, * 20.8.1747, † 11.8.1748.
5. Karen, * 14.9.1749, ~ Stig Nielsen Kusk i Blære, flyttede til Nørlund Gods.

Oluf Hansen 1769 - 1804

Ungkarl, fæster den gård, som hans fader Hans Olesen er fradød, på de vilkår, at hans efterladte enke, fæsterens moder der i gården nyder husværelse og ophold af gården så længe hun lever, gårdens hartkorn 5-6-2-2½ med alt dets rette tilliggende, bygninger, besætning, bohøve og redskaber han nyder, når han deraf svarer alle afgifter passer sit ægt og arbejde, indfæstning 16 rdl. er betalt. København 2.1.1769. S.H.Levetzau.

I 1788 blev gårdens hartkorn forandret til 8 tdr.

Oluf Hansen, † 18.9.1802, skifte i Restrups skifteprotokol, G.141-85, ~ 4.11.1770 med Anna Jensdatter (?Lund), * o. 1743, † 9.7.1807, 64 år.

Børn:

1. Kirsten, * 13.8.1771.
2. Karen, *
3. Anna, * 3.11.1772, † 12.1772.
4. Hans, * 23.1.1774.
5. Mette, * 18.2.1775, ~ Claus Nielsen Sønderholm.
6. Poul, * 2.3.1777.
8. Jens, * 12.1.1778, † 3.8.1779.
9. Johanne, * 23.3.1780, ~ Jens Nielsen Hyllegård.
10. Knud, * 12.8.1781, † 3.11.1783.
11. Knud, * 2.11.1783, † 3.12.1783.
12. Anna, * 24.11.1782, † 18.9.1785.
13. Anna, * 12. søndag i Trinitatis 1785.
14. Knud, * 3. søndag i Trinitatis 1787, gårdmd. i Mysager, Sønderholm.

Hans Olufsen 1804 - 1829

Den gård hans fader er fradød af htk. 8 tdr., han fæster på de vilkår, i den stand han mod tager gården, er han pligtig at aflevere den igen ved død eller fratrædelse, betaler alle kongl. skatter og landgilde efter jordebog, forretter upåklageligt helgårds hoveri til Restrup samt rejser og pligtarbejde efter hoveriforeningen som hans fader har indgået, da gårdens bygninger er brandforsikrede betaler han de pålagte forsikringspenge, må ikke have inderster og pålægges forsigtig omgang med lys og ild, er for indfæstning befriet. Restrup 20.8.1804 Raben Levetzau.

Vurdering, bygningernes brøstfæld 1) Våningshuset 8 fag bygget af fyr over og undertømmer, klinede vægge, stråtake. 2) Laden øster i gården består af 14 fag, udskud på østre side for 8 fag, bygget af samme materiale. 3) Det vestre hus indrettet til stald, fæhus og fåresti består af 10 fag bygget af samme materiale, til istandsættelse behøves 62 rdl. 2 mk. 14 sk. Besætning 1 sort hest 4 år 14 rdl., 1 sort hest 13 år 15 rdl., 1 brun hest 15 år 14 rdl., 1 sort hest 17 år 10 rdl., 1 skimlet hoppe 15 år 14 rdl., 1 hvid hoppe 19 år 7 rdl., 1 brun plag 2 år 12 rdl., 1 beslagen vogn med tilbehør 20 rdl., 1 halvbeslagen 12 rdl., 1 trævogn med møgkjæl 4 rdl., 1 plov med

jerntilbehør 2 rdl., 2 træ harver 1 rdl., ialt 125 rdl., andet inventar 10 rdl. 4 mk.

Hans Olufsen, ~ 28.10.1804 med Anna Christensdatter.

Børn:

1. Oluf, * 23.3.1805.
2. Kirstine, * 26.3.1808, da 3 uger.
3. Ane, * 13.10.1811, da 3 uger.

Erik Christensen Gørtler 1829 -

Fæstebrev 29.12.1829.

Erik Christensen Gørtler, * 14.12.1799 i Ferslev, ~ 26.12.1829 i Sønderholm med Maren Lauridsdatter fra Sønderholm, forlovere. Anders Christensen Gørtler og husmand Ole Pedersen begge af Sønderholm. Erik Christensens forældre kom til Sønderholm 1801.

Børn:

1. Christen, * 25.10.1831.

Christoffer Quist, 1829-59, ejer

arkiv.dk.

Lars Christian Pedersen, 1859-88

Udflyttet på marken 1864. arkiv.dk.

Søren Thomsen Nielsen, 1888-1932

arkiv.dk.

Knud Nielsen, 1932-1963

arkiv.dk.

Verner Sørensen, 1963-1988

arkiv.dk.

Erik Sørensen, 1988-

arkiv.dk.

1688-matr. 26

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1662	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1662	-	1667	Christian Urne til Marsvinsholm, † 1667.
1667	-	1677	Axel Urne til Marsvinsholm, broderen, † 1677.
1677	-	1679	Christoffer Lindenov til Restrup, † 1679.
1679	-	1685	Christian Lindenov til Restrup.
1685	-	1696	H.F. Levetzau til Restrup, † 1696.
1696			C.F. Levetzau til Restrup, sønnen.
1696	-	1840	Restrup gods.
1840			Selvejere fra ca. dette år.

Fæstere:

Laurids Klitgård, 1625, 1651

Nævnes 1625 i Viborg Kapitels jordebog, årlig afgift byg 2 pd. (30 skp.), havre 6 skp., 1 svin, 1 gås, arbejdspenge 21 sk. 1 alb., gæsteri 1 mk. Han er sikkert den Laurids Jensen, der nævnes efterfølgende. Laurids Jensen og Mads Sørensen nævns som fæstere i ekstraskatten Mortensdag 1651 og 1654 og i Unionsskatten 1658. Af en eller anden grund nævnes han ikke i ekstraskatterne 1625-1651.

Mads Sørensen Wolf og Laurids Jensen Klitgård, 1651, 1662

De nævnes som fæstere, hartkorn 5-0-0-4⁴/₇, afgift årligt 2 pd. byg (30 skp.) 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 13 sk. 2 alb. gæsteri, 21sk. 2 alb. arbejdspenge, da Kronen 18.11.1662 af Viborg Kapitels gods solgte gården til Christian Urne til Marsvinsholm. Mads Sørensen Wolf havde også 1688-matr. 11. Se omtale her. Hverken Mads Sørensen eller Laurids Jensen nævnes skatten til jul 1660. Oplysningerne i skødet er formodentlig forældede, og viser tidligere forhold.

Laurids Jensen er sikkert identisk med Laurids Jensen Corfitz. Han er sikkert også identisk med Laurids Jensen Klitgård, som døde 5.5.1672 i Nørholm. Den 19.10.1655 døde hans mor Maren Lauridsdatter.

Børn:

1. Christen,* før kirkebogen starter 1650.
2. Kirsten, * 10. søndag i Trinitatis 1650.
3. Anders, * 15.1.1654.

Mads Sørensen Wolf, 1664

Han nævnes som fæster af en halvgård med samme hartkorn og ydelser i matriklen 1664 som i skødet 1662 og var fortsat fæster under Christian Urne til Marsvinsholm. Her kaldes gården en halvgård. På et tidspunkt, sikkert efter Christian Urnes død 1667, er gården blevet købt af Christoffer Lindenov til Restrup, men skødet er desværre ikke fundet. Se 1688-matr. nr. 11.

Christen Lauridsen, 1684, 1685

Var fæster 19.5.1684 da Christoffer Lindenovs søn Christian Lindenov til Restrup pantsatte gården til P. Hofmand og Herman Verkmester i Aalborg. Ligeledes da han 4.5.1685 solgte gården til H.F. Levetzau til Restrup.

Han var i matriklen 1688 fæster under Restrup hartkorn 4-5-0-1. Han var sikkert søn af forgængeren Laurids Jensen og blev sikkert enefæster, da Mads Sørensen Wolf døde 1683.

Måske gift 1.8.1680 med Anna Andersdatter, † 13.10.1686. Christen Lauridsen er måske den Christen Lauridsen Klitgård, der døde 2.10.1693.

Børn måske:

1. Maren, * 4.4.1690.
2. Jens, * 10.4.1693.

Søren Hyllegård og Peder Eriksen, 1696

Nævnes i Restrups jordebog 1696-1697.

Christen Pedersen, 1699, 1713, 1732

Nævnes i Restrups jordebog 1699-1700. Han nævnes sikkert i konsumptionsskatten 1710 og i tjenestefolkskatten 1713. Han er sikkert den samme, som nævnes i Restrups jordebog 1732, 1688-matr. 2, hartkorn 7-7-1-0, afgift 6 tdr. 5 skp. byg 1 td. havre, 1 svin 1 gås, gæsteri 4 mk. Han var måske søn af forgængeren Peder Eriksen.

Niels Jensen Vendelbo 1696 - 1734

Er i Restrup jordebog 1696 som fæster, fæstebrev dateret 22.6.1719, en halvgård af hartkorn 6-6-1-1½, som han påbor.

Niels Jensen Vendelbo, ~ 22.11.1696 med Anna Lauridsdatter.

Børn:

1. Niels, * 11.7.1697.
2. Dorthe, * 2 pinsedag 1700, † 4.1.1704.
3. Dorthe, * 11.2.1704.
4. Laurids, * 1.4.1706, † 4.5.1710.
5. Jep, * 24.1.1712.
6. Maren, * 16.6.1712.

Jens Nielsen 1734 - 1737

Født i Nørholm, fæster de gårdesparter, som hans fader er fradød af hartkorn 6-6-1-1½, han nyder alt hvad der ved stedet findes, og alt uden betaling, hvorimod han fra dato svarer alle kongl. skatter, landgilde efter jordebog, og gør arbejde som hidtil har været sædvane, og som hans formand før ham har gjort. Restrup 1.9.1734.

Jens Nielsen, ~ 26.12.1738 med Maren Jensdatter, forlovere Niels Keldsen og Morten Pedersen.

Simon Jensen 1737 - 1753

Fæster den gård Jens Nielsen er fradømt formedens dovenskab og efterladenhed, af hartkorn 6-6-1-1½, med gården nyder han sæden, som er i jorden lagt, som er foruden rugsæden, 14 tdr. byg og 7 tdr. havre, og nyder han frihed for juli og oktober kvartal skatter, dette års landgilde beregnet fra Mortensdag 1737, videre gives ham 4 skp. rug, 1 td. byg, 1 ko, 2 bæster, 1 ny undervogn, og frihed for arbejde her til gården til foråret 1738, samt

repareres laden og fæhuset som står på stedet med tømmer og tag. Restrup 16.8.1737.

Nævnes i Restrups matrikel 1739, hartkorn 4-5-0-0.

Simon Jensen, † før 1753, ~ 30.10.1737 med Anna Christensdatter.

Børn:

1. Jesper, * 11.10.1759, † 20.12.1739.
2. Jens, * 23.4.1741.
3. Jesper, * 26.12.1743.
4. Anna, * 6.1.1747, † 1 år gl.

Niels Christensen Smed 1753 - 1799

Fæster den gård Simon Jensen iboede og fradøde, no. 23: hartkorn 2-1-1-½ og af no. 26: hartkorn 4-5-1-0 samt en eng i Sønderkær og Drejersig 0-5-0-½, ialt htk. 7-3-1-2, han antager gården med det indbo og udbo og besætning, som Simon Jensen har efterladt sig, bliver fri for af betale den påhvilende restance. Restrup 12.5 1753.

Niels Christensen Smed, * o. 1723, † 5.2.1797, 74 år 2 md ~ 19.11.1752 med Anna Christensdatter, Simon Jensens enke, † i efteråret 1763, der er skifte 4.10. sluttet 4.11. Ingen fælles børn. ~ 2. 11.12.1763 med Kirsten Jørgensdatter, *. o. 1729, † 9.4.1808, 69 år.

Børn:

1. Anna, * 29.10.1764, † 11.11.1764.
2. Karen, * 1.11.1765, † 19.1.1766.
3. Kirsten, * 30.11.1766.
4. Christen, * 25.3.1768.
5. Jørgen, * 12.6.1774.
6. Kirsten, * 27.2.1785?

Peder Jepsen 1799 - 1807

Fæster den gård Niels Smeds enke beboede, men for alderdom har opgivet af hk: 8 tdr., han beholder på følgende vilkår, gården skal han holde i samme stand på bygninger og besætning, og levere i samme stand som han har modtaget, betaler alle kongl. skatter, og den årlige landgilde efter jordebog, forretter upåklagelig helgårds hoveri og rejser og pligtarbejde, må ikke have inderster til huse, og påmanes forsigtig omgang med lys og ild, befriet for indfæstning. København 28.12.1799.

Vurderingen: Et hus 20 fag øster i gården, indrettet til stald, fæhus, faresti og hølade, har klinede vægge opbygget af fyrtømmer, stråtakke er i middelmådig stand, behøver reparation for 11 rdl. 5 mk. 6 sk., laden og stuehuset var repareret i foråret og blev ikke synet, derpå vistest fæsteren det ved stedet modtagne inventarium, 1 trævogn 15 rdl., 1 ny beslagen vogn med. tilbehør 24 rdl., 1 gl. trævogn 4 rdl., 1 plov med tilbehør 2 rdl. 4 mk., 2 træharver 4 mk., 1 sort hoppe med føl 25 rdl., 1 sort hest 5 år 24 rdl., 1 sort hest 4 år 23 r.1., 1 sort hoppe 5 år 23 rdl., 1 grå hest 2 år 12 rdl., 1 sort hest 14 år 10 rdl., 1 sort hest 15 rdl. 7 rdl., 1 brun hest 15 år 6 rdl., 1 sort hjelmte ko 6 år 5 rdl., 2 sorte stude hver 2 år 5 rdl. 3 mk., 3 får 2 rdl., er 189 rdl. 2 mk., det øvrige inventar vurderet til 26 rdl. 8 sk., deri er medregnet en gl. rød ko, udlevet, 1 rdl. 5 mk.
Fæstet frasagt 2.4.1807.

Der er intet fundet om ham i kirkebogen.

1688-matr. 27

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1662	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1662	-	1667	Christian Urne til Marsvinsholm, † 1667.
1667	-	1677	Axel Urne til Marsvinsholm, broderen, † 1677.
1677	-	1679	Christoffer Lindenov til Restrup, † 1679.
1679	-	1685	Christian Lindenov til Restrup.
1685	-	1696	H.F. Levetzau til Restrup, † 1696.
1696			C.F. Levetzau til Restrup, sønnen.
1696	-	1840	Restrup gods.
1840			Selvejere fra ca. dette år.

Fæstere:

Morten Gregersen cum socio, 1625

I Viborg Kapitels jordebog 1625 var der 2 bol, som begge ydede 24 skæpper byg. De 2 fæstere var Morten Gregersen cum socio og Hans Poulsen. Kronen skødede 18.11.1662 bl.a. disse 2 gårde til Christian Urne til Marsvinsholm, nu med Søren Jensen Klitgårds hustru og Jens Sørensen som fæstere og de var fortsat fæstere ved matriklen 1664, dog var Søren Jensens hustru erstattet af Christen Klitgård. Det antages at Søren Jensen Klitgårds hustru og Christen Klitgård efterfulgte Morten Gregersen cum socio og Hans Poulsen blev efterfulgt af sønnen Erik Hansen, der blev efterfulgt af Jens Sørensen.

Morten Gregersen nævnes i Viborg Kapitels provstis jordebog 1625, årlig ydelse Byg 24 skp., havre 6 skp., 1 svin, 1 gås, arbejdspenge 21 sk. 1 alb., gæsteri 12 sk.

Han er kun fundet nævnt denne ene gang. Han blev måske efterfulgt af Simon Mortensen, måske en søn, der nævnes i 1688-matr. nr. 28.

Søren Jensen Klitgård, 1631, 1651

Han nævnes som bolsmand i ekstraskatterne 1631 til 1651. Han er måske den Søren Jensen, der blev begravet 4. søndag i Advent 1659.

Søren Jensen Klitgårds hustru, 1662

Hun nævnes som fæster, da Kronen 18.11.1662 af Viborg Kapitels provstigods solgte gården til Christian Urne til Marsvinsholm. Søren Klitgårds hustru, en ½ gård, hartkorn 4-3½-0-1¹/₇, 24 skp. byg, 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26. sk. 2 alb. arbejdspenge. Hun døde sikkert 2.9.1663 i Nørholm, men navnet nævnes ikke.

Christen Sørensen Klitgård, 1664, 1688

Han var sikkert søn af formanden. Han nævnes i matriklen 1664 som fæster af en halv gård under Christian Urne til Marsvinsholm. ½ gård Christen Klitgård, 4-3-2-²/₇, årlig afgift 24 skp. byg, 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge.

12.8.1665 stævnedes Jens Madsen skriver i Nibe stævner Christen Sørensen Klitgård i Nørholm for 5 mk. 2 sk. og en del langhalm.¹

Christen Sørensen Klitgård blev 16.6.1671 stævnet til birketinget for restance for landgilde til Restrup, der i mellemtiden var blevet ejer af gården. Igen 21.2.1673 og flere gange senere. Den 24.10.1673 blev der på birketinget taget vidne om syn på hans gårdhuse. Han blev på Snapsting 1680 sandemand for det kommende år.

16.6.1682 tog Urban Andersen i Klitgård på vegne af Christoffer Lindenov til Restrup, vidne om et syn på Christen Sørensen Klitgårds gård.

26.1.1683 fik Jens Thomsen i Nørholm på birketinget et arveafkald. Brødrene Michel og Niels Madsen, Christen Sørensen Klitgård og Niels Joensen på vegne af deres hustruer gav afkald efter deres fader salig Mads Michelsen, som boede og døde i Nørholm.

Han står i matriklen 1688 som fæster under Restrup, Nr. 23, hartkorn 1664: 4-3-2-²/₇, hartkorn 1688: 4-2-2-1.

Der var samtidigt en anden Christen Sørensen i Nørholm, gift med Else Nielsdatter.

Christen Sørensen Klitgård stod Stephanus Dag 1662 stod åbenbart skrifte for horeri begangen imod et kvindfolk, som tjente ham i sommers. Det var Maren Nielsdatter, født i Guldbæk, som 15.1.1663 blev absolveret. Christen Sørensen Klitgård, * o. 1640, ~ 1.1.1663 gift med Anna Madsdatter, * o. 1640, + 1693, datter af Mads Michelsen og Maren Michelsdatter i Nørholm, fæster af 1688-matr. nr. 14.

Børn:

1. Anna, * 1. søndag i Advent 1663.
2. Ellen, * 10. søndag i Trinitatis 1665.
3. Maren, * 19.2.1670.
4. Mads, * 10.9.1676, + 17.9.
5. Maren, * 1.11.1678.

Laurids Lauridsen Smed og Christen Lauridsen, 1690, 1707

Ved Kop- og ildstedsskatten 1690 nævnes, at Christen Sørensen Klitgårds jords avling bruges af eftermeldte Laurids Lauridsen og Christen Lauridsen.

I Restrups jordebog 1696-1697 nævnes fæsteren som Laurids Smed, 3 tdr. byg, (22½ skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 12 sk. gæsteripenge, 21 sk. arbejdspenge. Her nævnes også Laurids Lauridsen Smed 3 tdr. byg, 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. gæsteri, 26 sk. arbejdspenge. Det må være en søn af Laurids Lauridsen.

I Restrups jordebog 1697-1698 nævnes igen fæsteren Laurids Smed, årlig afgift 3 tdr. byg, (22½ skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 12 sk. gæsteripenge, 21 sk. arbejdspenge. Også her nævnes den formodede søn Laurids Lauridsen Smed.

I Restrups ”Indtægter af tjenere for skyld og landgilde år 1699” nævnes Laurids Smeds gæld, der i penge var ansat som følger 2 ørte byg: 6 rdl., 1 skp. 3 fdk. havre: 1 mk. og 12 sk., 1 svin: 1 rdl., 1 gås: 1 mk., gæsteri og arbejdspenge: 2 mk.

Laurids Smed nævnes også i Restrups jordebog 1.3.1700 til årsdagen 1701: 3 tdr. 3 skp. byg, (25½ skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 12 sk.

¹ Nibe Birks tingbog 1665, s. - side 092a.

gæsteri, 21 sk. 1 alb. arbejdspenge. Her er der igen ændret på byg-ydelsen, som nu var (25½ skp).

Han nævnes endelig i Konsumptions- og folkeskatten 1.1.1700 og havde da 1 dreng Oluf Poulsen og 1 pige Maren Lauridsdatter. Oluf Poulsen er sikkert efterfølgeren som fæster og Maren Lauridsdatter er sikkert Laurids Smeds datter. Måske Karen, der kan være en afskrivningsfejl.

Laurids Lauridsen Smed, o. 1638, † 25.9.1707, 69 år, ~ o. 1662, men ikke i Nørholm, med Johanne Knudsdatter, * o. 1637, † 15.1.1708, 71 år. Den 5.4.1684 døde Laurids Smeds moder.

Børn:

1. Laurids Lauridsen, * 7. søndag i Trinitatis 1663, † 6.3.1701, 38 år.
2. Karen, * 12.3.1665, † 1.9.1672.
3. Maren, 6.1.1667 (Epiphania), † 23.11.1667.
4. Maren, * 3. juledag 1668. (der står Karen i kirkebogen, sikkert fejl, ~ Oluf Poulsen Smed.
5. Mette, * 24.4.1669, † 13.10.1693.
6. Anna, * 5.1.1673
7. Hans, * 18.4.1675, † 11.3.1676.
8. Dødfødt barn, * 12.9.1677.

Om Christen Lauridsen haves ingen sikre oplysninger. Der er flere på den tid med samme navn, men ingen passer rigtigt ind. I madskatten til jul 1660 nævnes Christen Lauridsen og Anna Christensdatter, måske nærværende. Han kan være en meget yngre broder til Laurids Lauridsen Smed, måske følgende:

Christen Lauridsen Klitgård, * o. 1640, † 2.10.1693, måske gift 1. med Anna Christensdatter, død Die Michaelis 1669 som Christen Lauridsens hustru, sikkert ~ 2. 1.8.1680 i Nørholm med Anna Andersdatter, † 13.10.1686. Sikkert ~ 3. med N.N., ikke viet i Nørholm.

Børn 1. ægteskab måske:

1. Kirsten, + 12.3.1672.

Børn 2. ægteskab:

1. Maren, * 4.4.1690.
2. Jens, * 10.4.1694.

Oluf Poulsen, 1707

Ved Laurids Lauridsen Smeds død i 1707 blev gården sikkert overtaget af svigersønnen Oluf Poulsen i 1688-matr. 25. Se her.

Laurids Mortensen Skovbo 1751

Den gård Michel Hyllegård iboede og for armod er fragået no. 24 og 27 af hartkorn 5-2-3-0. Angivelsen af no. 24 er formodentlig en fejl, da Michel Hyllegård var i no. 23.

1688-matr. 28

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1662	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1662	-	1667	Christian Urne til Marsvinsholm, † 1667.
1667	-	1677	Axel Urne til Marsvinsholm, broderen, † 1677.
1677	-	1679	Christoffer Lindenov til Restrup, † 1679.
1679	-	1685	Christian Lindenov til Restrup.
1685	-	1696	H.F. Levetzau til Restrup, † 1696.
1696			C.F. Levetzau til Restrup, sønnen.
1696	-	1840	Restrup gods.
1840			Selvejere fra ca. dette år.

Fæstere:

Simon Mortensen, 1625

Han nævnes i Viborg Kapitels jordebog 1625, årlig afgift byg 1 pd. (15 skp.), havre 6 skp., 1 gås, arbejdspenge 1 mk.

Morten Simonsen 1651 - 1684

Han var utvivlsomt søn af formanden. Han nævnes allerede i ekstraskatten til Mortensdag 1651 og var 18.11.1662 fæster af ½ bol, hartkorn 2-0-2²/₃-0, da Christian Urne af Viborg Kapitels provstigods købte gården af Kronen. Han nævnes med samme hartkorn i matriklen 1664, årlig ydelse 2 tdr. byg, (15 skp.) 1 gås, 1 mk. gæsteri. Han havde også 1688-matriklens nr. 28 og sikkert også nr. 27. Han nævnes med bolet da Axel Urne 11.6.1669 pantsatte gården til svogeren Frans Rantzau til Estvadgård. Han blev 16.6.1671 ved birketinget stævnet for restance for landgilde til Restrup.

I Restrups jordebog 1685 nævnes ½ boel Morten Simonsen, hartkorn 2-0-2-2. Han vedblev at stå i jordebogen, selv om han var død.

22.3.1672 fik Urban Andersen, Klitgård, et vidne om syn på den gårdspart, som Morten Simonsens fæstede i Nørholm, liggende øst for Hyllegård. Der var ingen bygninger tilbage. Rålingshuset havde været på 8 bindinger. Det kunne ikke opbygges for mindre end 24 sldl. Laden havde også været 8 bindinger og kunne ikke opbygges for mindre end 24 sldl. Fæhuset vesten i gården, 4 bindinger, kunne ikke opbygges for mindre end 6 sldl.

Morten Simonsen, † 18.2.1682, gift 13.12.1650 i Nørholm med med Anna Jensdatter, † 12.12.1684.

Børn:

1. Simon, * 5.1.1651. Hjemme ved Konsumptions- og folkeskat 1673.
2. Jens, * 10.10.1653, † 5.7.1657.
3. Maren, * † 26.3.1667.
4. Erik, * 1. søndag efter Epiphania 1657. Hjemme ved Konsumptions- og folkeskat 1673.
5. Jens, * 1. søndag i Advent 1659.
6. Mette, * 11. søndag i Trinitatis 1662.
7. Hans, * 12. søndag i Trinitatis 1665, † 15.11.1665.
8. Hans, * 5.7.1668, samme dag en dødfødt pige.

Simon Mortensen og Christen Michelsen Hyllegård, 1684, 1688

Simon Mortensen var utvivlsomt søn af forgængerens Morten Simonsen

19.5.1684 pantsatte Christoffer Lindenov gården til P. Hofmand og Herman Verkmeester i Aalborg, og da havde Morten Simonsen en medfæster Christen Michelsen. I skødet 4.5.1685 nævnes Simon Mortensen og Christen Michelsen som fæstere, så man har fået skrevet det gamle navn i pantebrevet. Simon Mortensen og Christen Michelsen nævnes i matriklen 1688 som fæstere af en halvgård og et bol, hartkorn 4-7-2-0 under Restrup. Nr. 28, Christen Michelsen Hyllegård af en gård med Simon Mortensen, den halve del, hartkorn 1664: 2-4-0- $\frac{1}{7}$, hartkorn 1688: 2-6-3-0

Den 19.3.1684 trolovet Christen Michelsen og Dorthe Pedersdatter. Den 26. nov, 1686 trolovet Christen Michelsen og Karen Hansdatter. Den 9. jan 1687 bryllup Christen Michelsen og Karen Hansdatter. Hun døde 1693. Det er sikkert den anden Christen Michelsen, som boede ved Renden eller ved Hulen, dvs. Hulvejen.

I kop- og ildstedsskatten 1690 nævnes Christen Michelsen og Maren Christensdatter, men der er samtidigt flere med samme navn. Hun døde 5.12.1697, 56 år gammel, kaldes dog her Karen, så der er sikkert afskrivningsfejl. Christen Hyllegård nævnes som fæster under Restrup 1696-97, og 1697-98, jordebogen. Se 1688-matr. nr. 23

Simon Mortensen 1690- 1700

Han nævnes i Kop- og ildstedsskatten 1690 som fæster under Restrup.

Simon Mortensen, * o. 1651, † 21.3.1700, 49 år 2 md. 5 dage, ~ 2.3.1684. Anna Thomasdatter † 12.12.1684. ~ 2. ~ 19.1.1693 med Johanne Hyllegård.

Børn i 1. ægteskab:

1. Morten, * 12.12.1684.

Børn i 2. ægteskab:

2. Christen, * 8.3.1696.
3. Søren, * 29.5.1698.
4. Maren, * 2.5.1700.
5. Anna, * 28.1.1694.

Jens Lauridsen Munk 1701 -1751

Han blev 23.7.1705 stævnet af Levetzau til Restrup, hvis fæster han var. Stævningen gjaldt restance på landgilde og fæstets forbrydelse. Han må dog have klaret frisag, idet han 22.6.1719 fik fæstebrev fra Restrup på en $\frac{1}{2}$ gård af hartkorn 6-6-0- $\frac{1}{2}$, som han påbor. Det blev udstedt efter et kgl. påbud om, at fæstere skulle have fæstebrev. Han er fra Tosttrup, Sønderholm Sogn og kaldes både Sønderholm og Munk.

Jens Lauridsen Munk, * o. 1666, † 11.9.1751 85 år, ~ 1. 19.6.1701 med Johanne Christensdatter, Sl. Simon Mortensens enke, sikkert hende, der blev begravet 9.2.1710 som Johanne Christensdatter Hyllegård. ~ 2. med Ellen Madsdatter, * o. 1683, † 29.8.1723, 40 år ÷ 1 md. ~ 3. 5.12.1723 med Anna Keldal Christensdatter.

Børn i 1. ægteskab:

1. Anna, * 2.4.1702.
2. Simon, * 28.2.1706.

Børn i 2. ægteskab:

3. Laurids, * 2.5.1712, † 29.5.1712.
4. Laurids, * 24.9.1713, † 1.7.1722.
5. Mads, * 6.6.1717, † 13.6.1717.
6. Johanne, * 15.8.1717.
7. Johanne, * 4.12.1718.
8. Maren, * 19.10.1721.

Jens Lauridsen Munk og Michel Poulsen, 1732, 1733

Nævnes i Restrups jordebog 1732. Jens Munk har åbenbart fået Michel Poulsen som medfæster, som måske senere fik Peder Sørensen som medfæster.

Peder Sørensen, 1733-1751

* o. 1680, gift 1. 21.3.1700 med Mette Jensdatter, begr. 17.9.1702, gift. 2. 14.1.1703 med Kirsten Corfitzdatter, * 13.6.1669, datter af Corfitz Christensen Kras.

Børn: 2. ægteskab:

1. Søren 28.9.1704, faddere Corfitz Christensen, Christen Poulsen, Anna Christensen!, Christen Madsens kone, Kirsten Jensdatter, salig Jens Thomsens enke, Maren Jensdatter Frejlev.
2. Willum, * 19.12.1705, faddere Anne Christensdatter, Christen Madsens kone, Corfitz Christensens kone, Maren Corfitzdatter, 3. juledag i kirken fremstillet for menigheden.
3. Mette, * 6.5.1708, faddere Corfitz Christensen, Peder Thomsen, Margrethe Madsdatter Lyngbjerg, Maren Corfitzdatter.
4. Corfitz, * 8.3.1711. Fadderene Anna Christensdatter, Christen Madsens hustru, Maren Corfitzdatter, Corfitz Christensen, Christen Corfitzsen og Niels Keldsen. (Opslag 60). 3. maj 1711 opslag 61 Kirsten Corfitzdatters kirkegang

Corfitz Pedersen, 1751 - 1758

Den halve gård, som hans fader iboede og nu for alder har opladt ham, han fæster på den måde, at faderen hos sønnen skal nyde sit ophold så længe han lever, no. 7 af hartkorn 4-6-1-2½ og af smårimmer og Sønderkær 0-1-0-1, såvel som det halve af Jens Munks fradøde sted no. 28 og 35 af hartkorn 3-3-0-¼, betaler alle kongl. skatter, yder landgilde efter jordebog, dog fri i år af Jens Munks, svarer det sædvanlige hoveri af begge steder som hidtil er gjort, undtagen gangarbejde, hvor han er fri af Jens Munks, dog ikke i tærskningstiden, og han tillige med Søren Jensen deler det i Jens Munks gård, indbringende avl og besætning, 5 bæster, fæhøveder og nogle farekreaturer, samt noget plovredskab og gødning, og de to gamle udhuse som til foråret skal være ryddet fra stedet, som jeg har reserveret mig. Søbygård 21.5. Sophie Hedevig Levetzau.

Corfitz Pedersen, * 8.3.1711, † 5.11.1758, 45 år, søn af Peder Sørensen, ~ april 1752 med Anna Pedersdatter.

Børn:

1. Peder Corfitzsen, * 1753.
2. Kirsten Corfitzdatter, * før 24.9.1758, hvor moderen blev indtroduceret, hun blev 16.11.1758 adopteret af Poul Søndergård, som fulgte efter i fæstet i 1688-matr. nr. 28, del 2.

Poul Poulsen 1759 - 1764

Af Sønderholm, fæster den gård, som Corfitz Pedersen er fradød (no. 7), bemeldte gård med Jens Munks halve gårdspart står for hartkorn 8-2-2-1, hans formands søn Peder Corfitzen, som nu er 6 år, skal han forsørge med fri klæder og føde samt skolegang og opdragelse, indtil han selv kan tjene føden som han det for Gud og mig vil forsvare, til datteren Kirsten Corfitzdatter, som farbroderen Poul Sønderholm der i byen har taget til sig, betaler han 10 rdl. til hendes opdragelse, efter den accord derom er skrevet, til indfæstning betaler han 20 rdl., hvorimod han beholder den i gården værende indbo og besætning, som er registreret undtagen gl. Corfitz Pedersen og hustrus gangklæder, som jeg har givet de 2 børn til lige deling, til hjælp til manglende træredskaber har jeg givet ham et læs træ fra Torstedlund skov, som han selv henter. Søbygård 16.11.1758. S.H. Levetzau.

Niels Christensen 1751 -

Rollinghuset til Jens Munkes gård, således som det forefindes, samt gårdspladsen hvor de andre huse har stået samt kålhaven, han i fæste får, når han betaler huspenge som af et andet gadehus, og gør en arbejdsdag om ugen her til Restrup, indfæstning er betalt. Restrup 27.9.1751.

Niels Christensen med tilnavnet Munk, ~ 28.10.1752 med Karen Pedersdatter Høj, * o. 1719, † 1.3.1763 43½ år, ~ 23.10.1763 med Mette Pedersdatter, † 29.9.1766. ~ 3. ~ 1.11.1768 med Inger Michelsdatter.

Børn i 1. ægteskab:

1. Christen, * 12.11.1752.
2. Else, * 1.6.1755.

Børn i 2. ægteskab:

3. Karen, * 27.6.1764.
4. Anna, * 1.9.1765, † 1.12.1771.

Søren Jensen og Corfitz Pedersen, 1757

I jordebogen 1757, Jens Munkes sted, jorden nu til Søren Jensen og Corfitz Pedersen.

Jens Pedersen Vestergård 1764 - 1788

No.7 og 8, fra 1752 halvpert af 28 og 29

1688-matr. 29

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, Hornum Præbende
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1672	Kronen, udlagt til Kapitlet, Hornum Præbende.
1672	-	1717	Kronen, udlagt til ryttergods. ca. fra 1672.
1717	-	1852	Restrup gods.
1852	-		Selvejere fra ca. dette år.

Fæstere:

Michel Lauridsen, 1610, 1611

Sikkert samme mand som i 1688-matr. nr. 20, se her.

Mads Mortensen, 1611, 1620

Sikkert samme mand, som i 1688-matr. nr. 20. Nævnes i ekstraskatterne 1611-1620. Herefter nævnes Peder Kjærulf på samme sted i skatterne.

Peder Bertelsen Kjærulf 1623-1670

Samme som fæster i 1688-matr. nr. 20, se her.

Han nævnes første gang i ekstraskatten Mortensdag 1623 under bolsmænd.

Fra ekstraskatten 1631 nævnes han med 2 bol, 1688-matrikel 20 og nærværende nr. 29. Han nævnes ikke i skat til jul 1660. I matriklen 1664 står han som Viborg Kapitels provstis fæster af nærværende ½ bol, hartkorn 2½-0-0-0. Afgift 2 tdr. byg, (15 skp.) 1 svin, 20 sk. gæsteri.

Poul Michelsen 1688 - 1717

Nævnes i matriklen 1688 som Kronens fæster, hartkorn 1664 4-1-3-3/7, hartkorn 1688 3-5-1-1. Han nævnes i konsumptions- og folkeskat 1696. Samme fæster som i 1688-matr. 30. Gården blev efter 1688 udlagt som ryttergods. I den forbindelse synes der sket en ændring af hartkornet.

Han blev 25.11.1706 på Hornum-Fleskum Herredsting stævnet af major C.F. Levetzau til Restrup ang. en kaution for fæstegården i tilfælde af hans dødsfald.¹ Han er sikkert den Poul Michelsen, som sammen med flere i Nørholm på herredstinget 31.3.1707 blev stævnet af konsumptionsforvalteren og borgerskabet i Aalborg for krohold og ølsalg uden tilladelse.

Poul Michelsen, * o. 1651, † 30.4.1724, 73 år 3 uger, ~ 27.12.1681 med Maren Poulsdatter, * o. 1646, † 19.11.1722, 76 år, 5 md., datter af rytterbonde Poul Jørgensen i 1688-matr. nr. 31.

Børn:

1. Maren, * 3.1.1683.
2. Michel, * 3.1.1685.
3. Maren, * 19.2.1688.
4. Karen, * 16.9.1689.

¹ Hornum-Fleskum Herreds tingbog 1704-1707, opslag 496, side 249.

Michel Poulsen 1717 - 1738

Gården blev købt til Restrup 1717 og var da ryttergods, fæster Michel Poulsen. Fæstebrev på den gård i Nørholm han påbor af hartkorn 5-5-0-2. Dateret 2.6.1719.

Michel Poulsen, * o. 1705, † 10.3.1758, 53 år 5 md. 14 dage, ~ Mette Jensdatter, * o. 1693, † 11.10.1752, 59 ½ år, vielsen ikke i Nørholm.

Børn:

1. Karen, * 2.11.1721.
2. Jens, * 8.11.1722, † 17.2.1729.
3. Anna, * 16.6.1726, † 1.3.1729.
4. Jens, * 15.2.1733, † 24.6.1733.

Søren Pedersen Brasted 1738 - 1760

Fæster den gård Michel Poulsen fradøde af hartkorn 5-5-0-2, han betaler alle kongl. skatter, og betaler sit landgilde efter jordebogen her til gården pro rate hver års Mortensdag, gør det ægt og arbejde, der hidtil har været sædvane, og som hans formand før ham har gjort, ægter enken i gården Mette Jensdatter, gårdens bygninger og besætning holder i lovlig stand, og dens underliggende ejendom ej til upligt bruger, eller bruge lader. Restrup 19.9.1758. C.F. Levetzau.

Søren Pedersen Brasted, † 3.12.1758, ~ 21.11.1738 med formandens enke Mette Jensdatter, * o. 1693, † 11.10.1752, 59 ½ år. ~ 2. ~ 26.12.1752 med Dorthe Christensdatter Sønderholm, * o. 1710, † 3.3.1792, 82 år.

Børn i 1. ægteskab:

1. Peder, * 17.7.1740, † 2.9.1754.

Søren Nielsen 1760 - 1770

Født på Restrup Gods, fæstebrev på den gård af hartkorn 5-5-0-2, som Søren Pedersen sidst iboede og for ungefærd tvende år siden fradøde, på de vilkår at han ægter hans efterladte enke som mellem dem skal være aftalt, indfæstning 24 rdl. er betalt. Restrup 28.6.1760. Sophie Hedevig Rantzau, enke Grevinde af Levetzau.

Søren Nielsen, * o. 1713, † 6.12.1769, 46 år, ~ formandens enke Dorthe Christensdatter Sønderholm, * o. 1710, † 3.3.1792, 82 år.

Jens Pedersen Vestergård 1764 - 1788

No.7 og 8, fra 1752 halvpert af 28 og 29.

Christen Simonsen 1770 - 1789

Fra Hassersis, fæster den gård, som Søren Nielsen for nogen tid siden er fradød, han tiltræder straks på de vilkår, at han ægter hans efterladte enke Dorthe Christensdatter, som mellem dem skal være aftalt, af hartkorn 5-5-0-2. Indfæstning 16 rdl. er betalt. Søbygård. S.H. Levetzau.

Han blev 1789 fradømt fæstet. Videre se matr. nr 14.

Christen Simon, ~ formandens enke Dorthe Christensdatter Sønderholm, * o. 1710, † 3.3.1792, 82 år. ~ 2. 19.10.1792 med Kirsten Nielsdatter Gjøl.

Børn:

1. Simon, * 12.9.1794.
2. Simon, * 27.6.1795.
3. Jens, * 1.1.1797.

Peder Andersen Lund 1789 - 1830

Fæster den gård i Nørholm som Christen Simonsen af retten er frasagt af hartkorn 8 tdr. Gården med bygninger, besætning, inventarium og dets rette tilliggende, han nyder i fæste sin livstid. Tiltræder stedet fra 26.7.1790, og siden for herskabets regning er holdt, foruden den modtagne besætning, kompletet med 1 bæst 7 år 32 rdl., 1 vogn 16 rdl., hjælp til bygninger 7 rdl., og til føden 3 tdr. rug, 2 tdr. byg, bliver ansvarlig for bygninger, besætning og sædekorn m.m. alt efter det herved hæftede syns- og vurderingsforretning, efter forordning af 19.4.1787, han betaler alle kongl. skatter af stedet og dets folk, betaler sit landgilde her på gården hvert års Mortensdag her på gården efter jordebogen, forretter helgårds hoveri og pligtarbejde, som på Aalborg byting er vedtaget 5.5.1791, fri for indfæstning, Restrup 8.5.1792 H. Knudstrup, forvalter.

Peder Andersen Lund, * o. 1747, † 9.4.1830, 73 år, ~ 10.1789 med Anna Pedersdatter Bonderup, * o. 1762, † 20.3.1824, 62 år.

Børn:

1. Anders, * 29.4.1787.
2. Kirsten, * 14.6.1791, †.
3. Peder, * 2.2.1794 .
4. Maren, * 12.4.1795.
5. Peder, * 25.2.1799, † .
6. Laurids, * 23.11.1800, † 20.8.1802.
7. Laurids, * 11.6.1805. Fæster efter faderen.

Laurids Pedersen Lund 1830-1852

Fæstebrev dateret 30.12.1850, sin faders gård hartkorn 8 tdr.

Laurids Pedersen Lund, * 11.6.1805, ~ 17.6.1825 med Ane Christensdatter, * o. 1799, hhv. 20 og 26 år. Forlovere Jens Pedersen Bonderup og Anders Pedersen.

Børn:

1. Peder, † 11.8.1826.
2. Peder, * 24.4.1829, † 25.3.1830.
3. Ane, * 15.2.1828.
4. Laurids Christen, * 7.7.1830.
5. Gertrud, * 3.3.1832, † 27.5.1832.
6. Gertrud, * 19.9.1833, † 12.6.1834.

Laurids Pedersen Lund 1852-1873

arkiv.dk.

Christen Larsen 1873-1922

arkiv.dk.

Laurids Lund 1922-1974

arkiv.dk.

1688-matr. 30

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1662	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1662	-	1667	Christian Urne til Marsvinsholm, † 1667.
1667	-	1677	Axel Urne til Marsvinsholm, broderen, † 1677.
1677	-	1679	Christoffer Lindenov til Restrup, † 1679.
1679	-	1685	Christian Lindenov til Restrup.
1685	-	1696	H.F. Levetzau til Restrup, † 1696.
1696			C.F. Levetzau til Restrup, sønnen.
1696	-	1840	Restrup gods.
1840			Selvejere fra ca. dette år.

Fæstere:

Willum Thomsen, 1610, 1647

Han nævnes i ekstraskatterne 1610-1647. Han nævnes 1625 som fæster under Viborg Kapitel, provstigods, Willum Thomsen, Byg 12 skp. arbejds-
penge 5 sk. 1 alb. Han havde også 1688-matr. nr. 8 sammen med Michel Ibsen.
Se her.

Michel Ibsen og Thomas Willumsen, 1652, 1671

De nævnes i Unionsskatten november 1652. De nævnes også begge i mandtal til skatten 1655 som fæstere af ½ bol under Viborg Kapitel.

Michel Ibsen nævnes som fæster af ½ bol, hartkorn 1-5½-2-2²/₇, da Kronen af Viborg Kapitels gods 1662 solgte bolet til Christian Urne til Marsvinsholm. Han nævnes på samme måde i matriklen 1664, årlig afgift 12 skp. byg, 5 sk. 1 alb. gæsteri.

Han havde også 1688-matr. nr. 8, se her.

Thomas Willumsen er kun nævnt som fæster 1655. Han havde også fæste på en anden gård, 1688-matr. 7, del 2, se her. Michel Ibsen og Thomas Willumsens hustru blev 16.6.1671 stævnet på birketinget for restance med landgilde til Restrup.

Christian Urne døde 1667 og gården arvedes af broderen Axel Urne. Ved hans død 1677 blev Christoffer Lindenov til Restrup ejer. Han søn Christian Lindenov solgte 1685 gården til H.F. Levetzau til Restrup, der havde den til sin død 1696. Overtaget af sønnen C.F. Levetzau. Under Restrup til o. 1840, hvor gården blev solgt til selveje.

Poul Michelsen og Willum Thomsen, 1685, 1700

Han var også fæster i 1688-matr. 29. se her.

Poul Michelsen fik 16.8.1678 et arveafkald på Nørholm birketing på moderen, Karen Michelsdatter og søskendes vegne efter faderen Michel Ibsen, som boede og døde i Nørholm. Maren Nielsdatter i Nakskov gav afkald for Jep Michelsen, Michel Ibsens søn, barnefødt i Nørholm.

Nævnes som fæstere, da Christian Lindenov til Restrup 4.5.1685 solgte gården til H.F. Levetzau til Oksholm. De var begge uden tvivl sønner af forgængerne.

De nævnes i matriklen 1688 som fæstere under Restrup, hartkorn 1-7-3-1. Willum Thomsen kaldes her fejlagtigt Andersen. De nævnes i kop- og ildstedsskatten 1690.

De nævnes også i Restrups jordebog 1696-97. De betalte i årlig afgift 1 ørte byg, 5 sk. gæsteripenge, samme afgift som nævnes i matriklen 1664. Samme i jordebog 1699-1700.

Restrup fik 24.6.1720 relutionsretten til gården, hartkorn 1-5-2-2²/₇ og med fæster Michel Ibsen, men det er de gamle oplysninger fra matriklen 1664, man har brugt i kancelliet.

Michel Poulsen, 1724

Om Michel Poulsen og efterfølgende fæstere, samme som i 1688-matr. nr. 29, se her. Gården blev sammen med 1688-matr. nr. 29 til matr. 14 ved udskiftningen 1805.

1688-matr. 31

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, Hornum Præbende
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1672	Kronen, udlagt til Kapitlet, Hornum Præbende.
1672	-	1717	Kronen, udlagt til ryttergods. ca. fra 1672.
1717	-	1840	Restrup gods.
1840	-		Selvejere fra ca. dette år.

Fæstere:

Gården hørte oprindeligt til Viborg Kapitel, Hornum Præbendes gods, og blev o. 1672 ryttergods. De to gårde i matriklen 1664, Jens Sørensen hartkorn 1-2-1-³/₇ og Peder Kjærulfs bol, hartkorn 2½-0-0-0 blev i matriklen 1688 til to gårde med tilsammen samme hartkorn men nu fordelt med 1688-matr. 29 hartkorn 4-1-3-3/7, fæster Poul Michelsen og 1688 matr. 31 Jens Nielsen, hartkorn 9-4-2-0.

Corfitz Nielsen Kras, 1610, 1627

Han nævnes i ekstraskatterne 1610-1627. Sikkert død o. 1630. I ekstraskatten 1626 nævnes Niels Corfitzsen Kras, uden tvivl hans søn.

Han var 25.2.1620 ”i den tid dommer til Nørholm Birketing”.

Han blev 21.11.1628 stævnet på landstinget for at have sat sine fiskegarn på for dybt vand, så de generede sejlløbet og sildens opgang.

Corfitz Nielsen Kras, * o. 1560, sikkert død o. 1630, søn af herredsskriveren i Hornum Herred, Niels Poulsen Kras og den adelige Anne Bertelsdatter Hørby i Moldbjerg, Øster Hornum Sogn.

Børn:

1. Niels Corfitzsen Kras, * o. 1580, efterfulgte faderen.
2. Peder Corfitzsen Kras, var 1632 på Egholm, blev 1632 på Aalborg Byting beskyldt for at have lavet to børn på Søren Lauridsens datter Boel, 1634 for hor med hende og 1635 for slagsmål.¹
3. Datter, gift med en søn af Frederik Maller, som var død før 17.1.1625, hvor Corfitz Nielsen Kras stævnede Jens Andersen Vodskov i Aalborg for arv til hende.
4. Mourids Corfitzsen Kras. Fæster i 1688-matr. nr. 31.

Niels Corfitzsen Kras, 1627, 1648

Han nævnes i ekstraskatten 1633. Han blev sikkert afløst af sønnen Corfitz Nielsen Kras. De nævnes begge hver for sig som bolsmænd i skatten til Fastelavn 1633. Herefter nævnes kun Corfitz Nielsen Kras i ekstraskatterne. Niels Corfitzen Kras har dog været der. Dette fremgår af flere sager ved Aalborg Byting.² Den 5.3.1632 stævnede Anders Nielsen, Niels Kras i Nørholm, Corfitzs' søn, for gæld 7 mk. 9.3.1640 stævnede Hans Felthus, rådmand i Aalborg, Niels Kras Corfitzsen for gæld. 18.1.1648 blev han stævnet af Søren Jensen Hadsten i Aalborg for

¹ Ole Færch, Aalborg byfogedes tingbog 1625-1701.

² Ole Færch, Aalborg byfogedes tingbog 1625-1701.

en gæld på 17 mk. 13.11.1648 blev han stævnet af Anne Råkær i Aalborg for en gæld på 15 mk.

Niels Corfitzen Kras, * o. 1600, +o. 1649. Han var gift med N.N, der første gang var gift med en Peder i Nørholm og med ham havde to børn, Johanne Pedersdatter, gift med Søren Simonsen i Aalborg og Mads Pedersen, fæster i 1688-matr. nr. 24.

Børn:

1. Peder Nielsen Kras, + 17.2.1672 i Nørholm. Han var sikkert 1663-1672 medfæster af ryttergården, den vestre del af Hyllegård, 1688-matr.nr. 20. Se her.
2. Maren Corfitzdatter Kras. Hun og hendes mand Niels Andersen Grydsted i Nibe nævnes 9.10.1652 på Nibe birketing. Hun var 12.10.1663 fortsat gift med ham.
3. Maren Nielsdatter Kras, † Pinsedag 1670, tilsyneladende ikke gift.

Corfitz Nielsen Kras, Jens Sørensen, 1652

I ekstraskatten Michelsdag og Mortensdag 1647 nævnes Corfitz Nielsen også, men Michelsdag 1648 Boel Mouridsdatter, sikkert hans kone og sikkert udtryk for, at han er død. I ekstraskatterne herefter nævnes skiftevis Corfitz Nielsen og Boel Mouridsdatter indtil 1652, sikkert udtryk for at det er forskellige skrivere, der bruger hver sin gamle skatteliste at skrive af efter uden hensyn til, at Corfitz Nielsen er død.

I Unionsskatten 1652 nævnes Boel Mouridsdatter og Jens Sørensen. I Bådsmandsskatten 1654 og skatten Michelsdag 1655 nævnes Mourids Corfitzen og Jens Sørensen som fæstere. Herefter står Mourids Corfitzen et par gange alene som fæster, men i Unionsskatten 1658 nævnes de igen begge. Ved matriklen 1664 står Jens Sørensen som eneste fæster. Corfitz Nielsen Kras var uden tvivl gift med Boel Mouridsdatter og deres søn var den omtalte Mourids Corfitzen. Efter Corfitz Nielsen Kras' død blev Boel Mouridsdatter utvivlsomt gift med Jens Sørensen. Corfitz Nielsen Kras døde sikkert før 1650, eftersom han ikke er fundet i kirkebogen, der starter 1650, men er alligevel blevet ved at stå i bøgerne et stykke tid. Boel Mouridsdatter er formodentlig også død før 1650, eftersom hun heller ikke findes i kirkebogen.

Corfitz Nielsen, * o. 1620, † o. 1652, sikkert gift med Boel Mouridsdatter, død efter 1655.

Børn:

1. Mourids Corfitzen Kras, + 6.7.1663, se efterfølgeren.

Mourids Corfitzen Kras, Jens Sørensen, 1656, 1657

Mourids Corfitzen Kras står som enefæster ved penge- og kornskatten Michelsdag 1656 og i defetionsskatten 1656-1657, men i Unionsskatten 1658 nævnes Mourids Corfitzen Kras og Jens Sørensen.

Mourids Corfitzen Kras, + 6.7.1663 i Nørholm. Konen kendes ikke. Han havde to døtre, der begge hed Maren, der 12.10.1663 var hos værgen Peder Nielsen Kras i Nørholm, søn af deres fars bror Niels Corfitzen Kras i Nørholm. De var skrøbelige og uden fornuft. Værgen ønskede på Hornum Herredsting 12.10.1663 komme ud af værgemålet.

Børn:

1. Maren I Mouridsdatter Kras, levede 12.10.1663.
1. Maren II Mouridsdatter Kras, levede 12.10.1663.

Jens Sørensen og Poul Jørgensen, 1627, 1664

Jens Sørensen nævnes som gårdmand i ekstraskatten Mortensdag 1627 og i alle ekstraskatterne frem til Unionsskatten 1658. Han er sikkert den Jens Sørensen Øster, som nævnes i Unionsskatten 1652.

Christen Lauridsen i Nibe stævnedes 10.6.1648 Jørgen Sørensen i Nørholm for 7 mk. for sild. Samtidigt blev Poul Jørgensen stævnet for 1 rdl. sild.¹

Han nævnes i matriklen 1664 under Viborg Kapitel, Hornum Præbende, 1 gård Jens Sørensen, hartkorn 11-2-1-³/₇, årlig afgift 72 skp. byg, 2 svin, 1 gås, 5 mk. gæsteri. Fæstet har sikkert omfattet både et bol og en gård med 2 fæstere.

Han blev 7. søndag i Trinitatis trolovet med og 20. søndag i Trinitatis 1660 gift med Anna Madsdatter, som var enke efter Christen Skammelsen i Nørholm. De fik ikke nogen børn.

Poul Jørgensen var sikkert medfæster allerede fra 1631.

Poul Jørgensen

Poul Jørgensen nævnes i ekstraskatterne Mortensdag 1631-1658. I Unionsskatten 1655 står han under bol med 1 dreng.

Han var 13.10.1654 medudsteder af et tingsvidne på Nørholm Birketing, at Erik Hansen fik vidne om husfolk, der var forarmede og ikke kunne betale skat og heller ikke selv kunne. Han medvirkede i et tingsvidne af Nørholm Birketing 19.10. oktober 1655. I Mandtal til bådsmændsskatten Sankt Hans 1656 står han under gårdmænd. Ved defentionsskatten 1657-1658 betalte han 4½ mk.

I Mads skatten til jul 1660 nævnes Poul Jørgensen og hustruen Maren Mortensdatter med børnene Jørgen, Niels, Michel, Else og Maren. Ved konsumptions- og folkeskat 1. jan. 1672 nævnes under ryttergods: Poul Jørgensen med de tre børn Niels, Michel og Maren som tjenestefolk.

Han var en velanset mand, der 1670-1679 ofte mødte i birkefogdens sted på birketinget. Han blev på Snapsting 1680 sandemand for det kommende år. Han mødte trofast op på tinget selv i en alder af 78 år, sidste gang 6.10.1682.

15.11.1672 fik Niels Joensen i Nørholm, et tingsvidne, at Jens Joensen, hans bror, var fornøjet med arv efter sin far Joen Sørensen og mor Johanne Thomasdatter. Poul Jørgensen, som var tilstede tog Niels Joensen i hånden og gav ham afkald for arv. Poul Jørgensens rolle er vanskelig at se, men hans datter Maren Poulsdatter var gift med Poul Michelsen, som var søn af Mads Michelsen og Maren Michelsdatter i Nørholm. Niels Joensen var gift med Anna Madsdatter, datter af Mads Michelsen og Maren Michelsdatter i Nørholm. Baggrunden for arveafkaldet skal sikkert findes her.

7.2.1673 fik Poul Kras i Nørholm et vidne, at han fordelte bl.a. Poul Jørgensen i Nørholm, for gæld. 27.6.1673 mødte mandhafte korporal under hr. ritmester Pieter Rieslers kompagni op på birketinget med et brev ang. rytterhold, nemlig at officerne skulle besidde deres gårde, og at bonden

¹ Nibe Birks tingbog 1648, s. - side 138a

således skulle overlade den. Da han selv vil besidde den, ville han opsigte Jens Nielsen og Poul Jørgensen den gård i Nørholm, som de påboede.

12.12.1673 mødte velbyrdige kornet Luidstaa (fra ritmesterens kompagni) og stævnedes Poul Jørgensen, Michel Madsen, Michel Jensen og Niels Jensen at de skulle bevidne, at Hans Keldsen og Laurids Knudsen Skrædder i Nørholm har været i tjeneste sammen med dem som ryttere.

18.12.1674 blev Poul Jørgensen m.fl. stævnet for gæld til mester Mogens Wingård, rektor i Aalborg Skole. Det gentog sig 6.8.1680.

Ved Konsumptions- og folkeskat 1. jan. 1683 var rytteren Poul Michelsen hustrus gamle fader Poul Jørgensen til huse hos dem.

Poul Jørgensen, * o. 1604, + 24.3.1696, 92 år gammel, ~ Maren Mortensdatter, * o. 1625, + 7.9.1678.

Børn:

1. Jørgen Poulsen, * før 1650, var hjemme ved madskatten til jul 1660.
2. Niels Poulsen, * før 1650, var hjemme ved madskatten til jul 1660.
3. Else Poulsdatter, * o. 1645. Hun fik en søn Henrik døbt 14.1.1672, og skyldte for barnefader Joachim Bliits.
4. Maren Poulsdatter, * o. 1646, † 19.11.1722, 76 år, 5 md., var hjemme ved madskatten til jul 1660, ~ 27.12.1681 med Poul Michelsen, fæster i 1688-matr. nr. 30.
5. Michel Poulsen, * onsdag efter 12. søndag i Trinitatis 1650.

Jens Nielsen og Poul Jørgensen, 1673

27.6.1673 fremlagde mandhafte korporal under hr. ritmester Pieter Rieslers kompagni på Buderupholm på birketinget et kongebrev ang. rytterhold, at officerne skal besidde deres gårde, og at bonden således skal overlade den. Og da han selv vil besidde den, vil han opsigte Jens Nielsen og Poul Jørgensen den gård i Nørholm, som de påbor.

Jens Nielsen, 1688

I matriklen 1688 nævnes som Kronens tjener Jens Nielsen, hartkorn 1664 9-4-2-0, hartkorn 1688 hartkorn 9-5-2-2, ½ gård og et bol. 31.10.1689 stævnedes regimentsskriver Hans Beldringe i Aalborg ham for lejermål med Anna Axelsdatter. 15.12.1689 beskyldte hun dog Jens Nielsen Vestergård, sikkert rytteren i 1688-matr. nr. 31. Hun døde 4.3.1690.

Jens Simonsen, 1693

Jens Simonsen, * 1665, † 1.2.1698, søn af Simon Nielsen Vestergård og Anna Sørensdatter Buus i 1688-matr. 16, ~ 1. 12.11.1693 i Ferslev med Anna Pedersdatter Wammen. Hun var datter af Peder Jensen Wammen i Nøtten, † 1693, og Maren Nielsdatter, som 2. gang var gift med Niels Sørensen Buus i Nøtten. Anna Pedersdatter Wammen blev 11.12.1698 i Nørholm kirke gift med efterfølgeren Jens Michelsen.

Han nævnes 12.4.1672 i tingbogen ifm. skiftet efter faderen.

Jens Simonsen gav 7.12.1693 på Hornum-Fleskum Herredsting på Anna Pedersdatter Wammens vegne arveafkald for arv efter faderen Peder Jensen Wammen og moderen Maren Nielsdatter: Blev fremlagt et skriftligt afkald så lydendes. Kendes jeg underskrevne Jens Simonsen Vestergård boendes i Nørholm og hermed gør vitterlig for alle at jeg har annamet og oppebåret af min moderbroder og hustru Anna Pedersdatters stedfader, ærlig og velagte mand Niels Sørensen Buus her samesteds (dvs.

Nøtten) nøjagtig og fuldkommen betaling for alt den ret og arv som min hustru Anne Pedersdatter arveligt tilfaldet er efter hendes afgangne fader, ærlige og velagte mand salig Peder Jensen Wammen, som boede og døde her sammesteds, som hun efter registrering og skiftebrevs indhold og formelding af dato 3.2.anno 1691 tilfaldet efter bemeldte min hustrus stedfader Niels Sørensen Buus, god for god nøjagtig og rigtig afbetaling, det meget med det mindre i alle måder hvorfor jeg og underskreven herved giver min hustru Anna Pedersdatters stedfader Niels Sørensen Buus og hans arvinger født og ufødt et fast og trygtfuld kommen afkald i alle måder for mig og mine arvinger født og ufødt til evig tid og fremtidigt at holde bemeldte min hustru stedfader Niels Buus og hans arvinger samt højakte og velfornemme mand Peder Thomsen af Dall, som da nærværende skifteforvalter og hosbond her på stedet, samt min hustrus faderbroder som efterskrevne og salig Jørgen Jensen Vammen i Ferslev, i lige måde Jens Nielsen i et Lundby og Christen Wognsen i Utttrup i Fleskum Herred som da var forløste for omtalte afkald efter registrering der var forfærdeligt som enken Maren Nielsdatter salig Peder Jensen Wammen ? bestående i? Samt deres arvinger kravløst i alle tænkelige måder, i fød Det helst havde vidnet, en for alle og alle for en skadesløst Lydelse som foran skrevet står og skal om bemeldte min moderbroder og hustrus stedfader Niels Sørensen Buus magt have den Min udgivende aftægt brev og kvittering til Fleskum herredsting Til stadfæstelse at lade læse påskrive og protokollere uden nogen dertil giver kald og varsel når hans ... det. Til bekræftelse har jeg dette mit udgivne afkald ladet skrive og med egen hånd underskrevet og mit signet her trykket og til des bedre og trykkere forsegling har jeg venligt ombudet min stedfader Peder Christensen og broder Niels Simonsen Poulsen, begge i Nørholm, Christen Udsen, begge mine svogre, Niels Simonsen i Ferslev og Laurids Lauridsen Dall her i Nøtten, med mig til vitterlighed at forsegle og underskrive. Actum Nøtten den 5. december Anno 1693. Jens Simonsen egen hånd, Peder Christensen egen hånd, Niels Simonsen Poulsen egen hånd, Niels Sørensen Buus egen hånd, Laurids Lauridsen egen hånd, som i dag for retten blive læst og påskrevet.

Ved Konsumptions- og folkeskat 1.1.1696, 1697 og 1698 nævnes han under ryttergoods og betalte for 3-4 tjenestefolk. Efter Jens Simonsens død nævnes hun 12.2.1698 som fæster af et fiskestade på Østerland ud for Klitgård sammen med Poul Michelsen i Nørholm. Dette fremgår af Jens Renbergs skøde til broderen Peder Renberg, rektor i Viborg Skole.¹ 14.7.1698 blev hun stævnet af Jacob Hundt i Aalborg ang. handel med sild ved Klitgård.

Jens Michelsen 1698 - 1711

Han overtog sikkert fæstet, kort efter at han blev gift med forgængerens enke, Maren Pedersdatter Wammen. Jens Michelsen var 1705 en af de 5 rytterbønder, der blev stævnet, fordi de ikke ville gøre en rejse til Løgstør.

Jens Michelsen, * 3. i Trin 1665, † 20.11.1711, søn af Michel Jensen og Anna Madsdatter i 1688-matr. 19, ~ 27.12.1698 med Anna Pedersdatter Wammen, † 26.4.1743. Hun ~ 1. 12.11.1693 i Ferslev med Jens Simonsen, søn af Simon Nielsen Vestergård og Anna Sørensd. Buus i 1688-matr. 16.

¹ Viborg landstings skøde- og panteprotokol 31, 1698-1699, opslag 304.

Inden Jens Michelsens ægteskab med Anna Pedersdatter Wammen måtte han 13.10.1698 på Hornum-Fleskum herresting tage vidne på, at "Anna Pedersdatter i Nørholm, hendes afgangne salige mand Jens Simonsen, som boede og døde i Nørholm ej var nærmere beslægtet eller besvogret med med føranførte Jens Michelsen end begge udi 3. led med hinanden, så at de alene var næstsøskendebørn, hvorover Jens Michelsen var tingsvidne begærendes".

Børn i 2. ægteskab:

1. Jens, * 8.10.1699.
2. Michel, * 15.1.1702, † 1.10.1704.
3. Niels, * 13.4.1704.
4. Anna, * 6.1.1706, † 3.9.1710.
5. Maren, * 25.2.1710.

Anna Pedersdatter Wammen, 1711, 1732

Hun overtog gården, da hendes mand Jens Michelsen døde i 1711. Hun havde gården med hartkorn 9-5-2-2, da Kronen 15.11.1717 solgte den sammen med andet ryttergods til oberst Christian Frederik Levetzau til Restrup. Fæstebrev 22.6.1719, Anna Pedersdatter 1 gård af hartkorn 9-5-2-2. Hun nævnes i Restrups jordebog 1732, htk. 9-5-2-2.

Jens Jensen Wammen 1739 - 1762

Fæster den gård hans moder i fæste havde af hartkorn 9-5-2-2, med vedliggende såkaldte Rytterhus, på følgende måde, at når hans moder Anna Pedersdatter fratræder, han overtager gård og hus, indfæstning er betalt 12.9.1737. Han kalder sig Wammen efter moderen.

Jens Jensen Wammen, * 8.10.1699, † 3.10.1759, 60 år 4 md. 17 dage, ~ 2.12.1737 med Anna Poulsdatter af Tostrup Mølle, † 2.7.1768, 65 år 5 md., datter af Poul Nielsen i Restrup Mølle og Sofie Andersdatter. Hendes moder flytter ind i Rytterhuset og døde 4.2.1748. Hun var søster til degnen Niels Nielsen Aalborgs hustru.

Børn:

1. Dødfødt barn, † 8.4.1742.

Søren Mortensen Færch 1762 - 1784

Af Sønderholm, den gård Jens Jensen Wammen iboede og fradøde, og enken hidtil beboet, men nu forhøj alder og skrøbelighed godvillig har afstået til ham på den måde, at hun nyder fri husværelse, som er mellem dem aftalt, og at han straks sætter husene i for svarlig stand på egen bekostning, af hartkorn 9-5-2-2 og det dertil liggende jordløse gadehus, er ham forundt i fæste så længe han lever, indfæstning 88 rdl. er betalt. København 29.12.1762 S.H.L.

Han var en velanset mand i Nørholm og ses ofte som fadder og forlover. Imidlertid må der være sket noget afgørende i hans forhold. 19.8.1784 overtog Jens Pedersen Brasted "den gård som Søren Mortensen Færch så skammelige har forsømt og frasagt sig". Familien ses ikke i fkt. 1787 og 1801 i Nørholm. Han boede 1788 i pastor Møllers jordløse hus. E.H. Buchholtz fortæller i sine erindringer om hustruen: "Der levede en gammel Kone i Nørholm, Moder til Degnen Peder Vaarsts Kone. Hun tjente Greven for Stuepige i hans sidste Leveaar og kunde fortælle noget om den tid, bl.a. følgende: Da Greven var død, blev Lægerne hentet i Aalborg og hans Liig

balsameret. Da de var i færd dermed, raaber en af dem, idet han aabner Døren: Bring os et Fad varmt Vand! Stuepigen kommer straks med det forlangte, men da hun se sin Husbonds blodige Mave og Indvolde liggende på et Messingfad, udstøder hun et Skrig, taber Fadet og Indholdet paa Gulvet, styrter ud og besvimer, og Lægen maa selv hente Vand".

Søren Mortensen Færch, * 5.7.1733 i Sønderholm, † i Nørholm, søn af Morten Christensen Færch og Maren Sørensdatter i Sønderholm, ~ 12.1.1762 i Nørholm med Maren Jensdatter Lund, (37), * 12.7 1739 i Nørholm, † 26.1 1805 sst., datter af fæster i Nørholm, Jens Nielsen Lund, * o. 1710, † 1787 og hustru Mette Christensdatter, * o. 1708, † 1799.

Børn:

1. Maren, *11.12.1763.
2. Anna, * 2.6.1765.
3. Morten, * 22.7.1770.

Jens Pedersen Brasted 1784 - 1807

Er over 40 år, fæster den gård som Søren Mortensen Færch så skammeligt har forsømt og frasagt sig af hartkorn 9-5-2-2, han overtager gården straks og den overleverede besætning, ind- og udbo med videre som ifølge 22. maj. sidst holdte forretning, da bygningerne er i mådelig stand, bliver rollinghusets nordre side rettet samt laden repareret, og jeg skal til foråret bygge ham 12 fag stald og fæhus, og giver jeg ham en trævogn til beslag en dito samt 10 lemmefår, 1 høle, 1 lyngle, 1 spade og en greb, 2 læs bøge gavningstræ, for dags, gang og kørsel er han befriet dette år, kongl. skatter betaler han fra 1.10.1785 og siden af hartkorn 8 tdr., og landgilde efter jordebog fra Mortensdag 1785, til tærekorn giver jeg ham 3 tdr. rug og 3 tdr. byg, for indfæstning er han befriet. Restrup 19.8.1784.

Fæstebrevet er afleveret og opsagt 2.4.1807. Det er ved byens udskiftning. Gårdens jorder kom til at ligge uden for byen, enten i Mellemholm eller Porsheden, og han har ikke villet flytte ud fra byen og derfor opsagt fæstet. Han har muligvis drevet jorden i nogle år, indtil der blev fundet en ny fæster, der ville bygge på marken.

Jens Pedersen Brasted, * o. 1746, † 24.6.1810, 64 år, ~ 3.10.1779 med Inger Christensdatter.

Børn:

1. Maren, * 16.1.1780
2. Anna, * 14.4.1782, † 20.5.1782..
3. Johanne , * 1 8.5.1783.
4. Peder, * 3. Søndag i fasten 1788, † 15. søndag i Trinitatis 1788.
5. Anna, * 5.8.1789, hjemmedøbt 1.7.

1688-matr. 32

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1573	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1573	-	1575	Frans Banner til Kokkedal
1623			Oluf Parsberg til Jernit
1626			Else Jørgensdatter Marsvin, svigermoderen
1632	-	1664	Jørgen Pedersen Marsvin til Restrup
1681			Velagtede Søren Terkelsen
1688			Selvejer Jørgen Nielsen Kras
1711			Thomas Sørensen Hedegård

Gården tilhørte oprindeligt Viborg Kapitel, provstigodset, og blev 1536 konfiskeret af Kronen, som 1573 solgt den til Frans Banner til Kokkedal. 1623 ejedes gården af Oluf Parsberg til Jernit, som 17.6.1623 ønskede at magelægge den med Kronen, hvilket dog ikke blev til noget.

Hvordan og hvornår Oluf Parsberg er kommet i besiddelse af gården vides ikke. Mest sandsynligt har han fået den via sin hustru Karen Kruse, der var datter af provsten i Nørholm Enevold Tygesen Kruse til Hjermeslevgård, † 1621 og Else Jørgensdatter Marsvin til Stenalt, † 1632. Enevold Kruse har som provst i Nørholm måske kunnet komme i besiddelse af gården fra Frans Banner eller hans efterkommere. 28.1.1626 solgte Oluf Parsberg gården til svigermoderen. Da Else Marsvin døde 1632 var arvingerne bl.a. hendes broder Peder Jørgensen Marsvin, som imidlertid var død, og gården er derfor gået til hans søn Jørgen Pedersen Marsvin til Aunsbjerg og Restrup som ved matriklen 1664 havde en gård i Nørholm.

Fæstere:

Jens Wendelbo, 1573, 1575

En gård som Kronen 1573 solgte af Viborg Kapitels provstigods til Frans Banner på Kokkedal. ¹ Jens Wendelbo, giver 1 pund byg (15 skp.), 1 gås, 2 høns 6 sk. gæsteri.

Unge Jens Wendelbo nævnes 5.11.1575 i et tingsvidne af Nørholm Birketing om strid mellem provst Ejler Grubbe i Viborg Kapitel, hvortil Nørholm Sogn hørte, og biskop Jacob Holm i Aalborg ang. skel mellem fiskestader på Nørholm Grund og Nyrup Grund.

Hans gård må være det halve bol, som Jørgen Marsvin havde ved matriklen 1664, hartkorn 2-0-0-0, afgift 2 td. byg (15 skp.) Fæster Niels Mogensen Wingård, som også havde en anden gård under Viborg Kapitel.

17.7.1623 udstedtes missiv til Laurids Ebbesen. ”Da Oluf Parsberg til Jerned, Befalingsmand paa Ørum Slot, har begæret noget Krongods til Mageskifte for 1 Gård i Nørholms By og Sogn, skal Laurids Ebbesen snarest til Kancelliet indsende Erklæring om, hvorvidt Kronens Gods for Belejligheds og anden Herligheds Skyld kan afstaas fra Lenet for det tilbudte Vederlag”.

¹ Kronens Skøder.

Ses ikke gennemført. Han solgte i stedet gården til svigermøderen Else Marsvin.

28.1.1626 Skøde fra Oluf Parsbjerg til fru Else Marsvin på gods i Jylland: Himmersyssel, Hornum Herred, Nørholum 1 gård. (ingen navn på bonden); Sig.: Ut supra. (66v) [55]

Måske har Jens Wendelbo haft gården til omkring 1610, hvor den formodede efterfølger nævnes.

Mourids Skammelsen Pugh, 1629

I skatten Mortensdag nævnes under adelstjenere, Else Marsvin til Stenalt, Mourids Skammelsen, 1 bol, har halv sæd, giver 15 sk. Han havde formodentlig også 1688-matr. nr. 22, se her.

Niels Mogensen Wingård, 1661, 1666

Niels Mogensen Wingård nævnes 1661 som fæster i Restrups jordebog 1661-1662, årlig afgift 2 tdr. byg (15 skp.), 5 pd. smør. Byg-ydelsen svarer til et halvt bol, som det nævnes under forgængerens.

Det er det halve bol, som Jørgen Marsvin havde ved matriklen 1664, fæster Niels Mogensen Wiingård, hartkorn 2-0-0-0. Niels Mogensen Wingård døde 3.5.1666. Han havde også 1688-matr. 5. Se omtale her.

Jørgen Nielsen Kras, 1681.

I Konsumptions- og folkeskat 1.1.1681 står: Velagt. Søren Terkelsens gård: Jørgen Nielsen og hans Moder: Betalte skat af tjenestefolkene Søren Jensen, Jens Knudsen, Jens Christensen, Jørgen Christensen, Anna Nielsdatter og Maren Lauridsdatter. Der er Jørgen Nielsen Kras og hans moder Kirsten Jørgensdatter, som var enke efter birkefoged Niels Poulsen Kras i første ægteskab og Niels Mogensen Wingård i andet ægteskab. Søren Terkelsen anføres kun som ejer denne ene gang. Han har sikkert købt gården efter at Jørgen Marsvin døde i 1671, men han står ikke nogen af ekstraskatterne som ejer. Måske har en af de andre store jordejere været ejere i et stykke tid. Jørgen Nielsen Kras står i matriklen 1688 som ejer. Han må have købt gården mellem 1681 og 1688, men det er ikke fundet i Viborg Lanstings skøde- og panteprotokoller.

Søren Terkelsen nævnes på Nørholm Birketing 8.11.1672: Vidne at Peder Mortensen i Nørholm tog Jens Buus i hånden og lovede at holde ham skadesløs for omkostninger, som Søren Terkelsen havde haft på en stævning for landgilderestance. Thomas Madsen lovede at betale Søren Terkelsen 2 sldl., som Karen Andersdatter var i restance med til sin husbond. 21.3.1673 stævnedes Urban Andersen i Klitgård på vegne af Søren Terkelsen Joen Jensen i Nørholmm for gæld for leje af fiskestade på Østerpøtten på Nørholms Grund. 13.11.1674 var Søren Terkelsen, ridefoged på Vrå, til stede Nørholm Birketing ved skiftet efter Poul Poulsen Kras' hustru Anna Andersdatter. Poul Poulsen Kras var da fæster under Ide Lindenov til Vrå, og det er som hendes ridefoged at han møder op på birketinget. 23.4.1675 nævnes Søren Terkelsen igen på birketinget i sin egenskab af ridefoged på Vrå, denne gang repræsenteret af Jens Sørensen Buus i Nørholm.

Jørgen Nielsen Kras, 1688, 1698

Det er er den selvejergård, som Jørgen Nielsen Kras havde jf. matriklen 1688, hartkorn 1-6-0-0. Han nævnes som selvejer ved folkeskatten 1690. Han havde også en anden gård, 1688-matr. 5, som han overtog efter Niels Mogensen Wingård. Se omtale her.

Chr. Jensen Skriver, Søren Jensen Sønderholm og Chr. Bertelsen, 1698

12.2.1698 gav Jørgen Nielsen Kras viceborgmester Peder Reenberg i Aalborg pant for 82 sldl. i en gård i Nørholm, som Christen Jensen Skriver, Søren Jensen Sønderholm og Christen Bertelsen i Nørholm påbor og står i nye matrikel for 1 td. 6 skp. 2 fjerdingkar og 1 album, som Reenberg skal beholde indtil pantebrevet er skadesløst betalt. 12.2.1698.

Christen Jensen Skriver er søn af den tidligere birkeskriver Jens Pedersen. Skriver-navnet hang ved, selv om birket blev nedlagt 1688.

Thomas Sørensen Hedegård, 1711

Han nævnes i Krigsstyr 1711 som selvejer.

Thomas Sørensen Hedegård, * o. 1667, † 9.2.1727, 60 år, trol. 12.11.1699, ~ 1.1.1700 med Margrethe Jensdatter Lyngbjerg, * o. 1679, † 27.12.1729, 50 år 2½ md. Thomas Sørensen Hedegård var søn af Søren Jensen Birkumgård i 1688-matr. 11.

Børn:

1. Else, * 1.5.1701.
2. Niels, † 23.10.1704, ½ år gl.
3. Søren, * 28.6.1705, † 25.3.1724, fundet død på Klitgård Grund.
4. Karen, * 9.5.1709, † 1.11.1743.
5. Kirsten, * 14.4.1712.
6. Ellen, * 17.3.1715, † 14.2.1728.
7. Jens, * 5.12.1717.
8. Anna, * 13.10.1720.
9. Niels, * 6.2.1724, † 25.5.1724.

1688-matr. 33

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, Hornum Præbende
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1672	Kronen, udlagt til Kapitlet, Hornum Præbende.
1672	-	1717	Kronen, udlagt til ryttergods. ca. fra 1672.
1717	-	1840	Restrup gods.
1840	-		Selvejere fra ca. dette år.

Fæstere:

Gården hørte oprindeligt til Viborg Kapitel, Hornum Præbende, og var en af de 5 gårde præbendet havde i matriklen 1664. Den blev mellem 1664 og 1688, sikkert o. 1672, udlagt til ryttergård. 1717 solgte Kronen gården, hartkorn 1664 2-5-0-1⁵/₇, 1688 hartkorn 3-3-0-0, til Levetzau til Restrup.

Laurids Keldsen, 1610, 1613

Han nævnes i ekstraskatterne 1610, 1611 og 1613 under bolsmænd.

Jens Lauridsen, 1617, 1647

Han nævnes i ekstraskatterne 1617 - 1647 under bolsmænd.

Han vidnede 25.2.1620 på Nørholm Birketing, at præsterne i Nørholm altid har haft halvdelen af kongetienden og huskede dette 20 år tilbage i tiden, hvilket indikerer et fødselstidspunkt o. 1580.

Laurids Jensen, 1647-1664

Hvem der har haft gården vides ikke sikkert, måske Laurids Jensen, der nævnes sammen med Mads Sørensen Wolf i 1688-matr. nr. 26.

Michel Madsen, 1664, 1681

I matriklen 1664 står han som Viborg Kapitel, Hornum Præbendes fæster af ½ bol, hartkorn 2½-0-0-0. Afgift 2 tdr. byg, (15 skp.) 1 svin, 20 sk. gæsteri.

Ved Konsumptions- og folkeskat 1. jan. 1672 står han nævnt under ryttergods og betalte for en tjenestepige Maren Madsdatter, sikkert en søster. Gården var mellem 1664 og 1672 blevet udlagt som ryttergods.

Michel Madsen, * o. 1640, † 7.2.1681. Han blev sikkert 11. søndag i Trinitatis 1661 trolovet og 2. søndag i advent i Nørholm gift med Maren Sørensdatter Klitgård, † 15.1.1669. Trolovet fastelavns søndag 1669 og gift 2. gang i Nørholm 28.3.1669 med Anna Andersdatter, † 3.12.1687.

Børn i 1. ægteskab:

1. Dødfødt pige, * 4.3.1664.

Børn i 2. ægteskab:

2. Dorthe Michelsdatter, * 18.12.1669.
3. Simon Michelsen, † 5.11.1675.
4. Maren Michelsdatter, * 7.10.1677, † 21.9.1687.

Michel Madsen og Michel Jensen, 1681, 1688

21.1.1681 fik Michel Jensen i Nørholm på birketinget et vidne at han og synsmænd 29.12.1680 var til Michel Madsens i Nørholm, og der efter dennes begæring skiftede og delte gårdsrummet, kålhaven samt ager og enge til det boel Michel Madsen påboer, med Michel Jensen. Det præsiceredes hvilke bygninger, agre mv. hver skulle have.

Ved matriklen 1688 står Michel Madsen og Michel Jensen med bolet, der var udlagt til ryttergods, hartkorn 3-3-0-0. Michel Madsen er åbenbart blevet ved at stå i bøgerne, selv om han længst var død i 1681. Michel Jensen havde utvivlsomt også 1688-matr. nr. 19. Se her.

Mads Jensen, 1696, 1732

Han nævnes i konsumptions- og folkeskatten 1696. I ekstraskatten 1697 var Henrik Jochumsen medfæster, men han nævnes kun denne ene gang. Mads Jensen var 1705 en af de 5 rytterbønder, der blev stævnet, fordi de ikke ville gøre en rejse til Løgstør. Han var fæster, hartkorn 3-3-0-0, da Kronen 15.11.1717 solgte ryttergården til Levetzau til Restrup. Han er sikkert den Mads Jensen, der nævnes i Restrup gods' jordebog 1732.

Keld Pedersen, Christen Pedersen, Peder Ibsen, 1739

Nævnes som fæstere i Restrups matrikel 1739.

Peder Ibsen er sikkert den samme som havde 1688-matr. 17, se her. Keld og Christen er sikkert hans sønner.

Poul Olufsen 1743-1754

Fæster en del nemlig 1-4-0-0, sammen med 1688-matr. 2

Fæstere herefter, se 1688-matr. 2.

1688-matr. 34, præstegården

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1664	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1664	-	1823	Viborg Stift, udlagt til præsteembedet i Nørholm.
1823			Selvejere

Nu Nørholm Bygade 30-34, den gamle præstegård.

Fæstere:

Mogens Thomsen Wingård, 1620 -1636

Mogens Thomsen Wingård, * o. 1588 i Nibe, † 1636 i Nørholm, skifte 4. maj, formodentlig søn af en Thomas Wingård, ~ 1. o. 1614 med Anna Pedersdatter Kuri, † 1628, ~ 2. 1628 med Anna Kjeldsdatter, * o. 1598, † 2.5.1672 i Nørholm, ~ 2. med efterfølgeren.

Han tog 25.2.1620 på Nørholm Birketing tingsvidne, at præsterne i Nørholm altid har haft halvdelen af kongetienden.

Hr. Mogens nævnes 1625 i Viborg Kapitels jordebog, som fæster af en gård i Nørholm, afgift byg 4 pd., havre 6 skp., 1 svin, 1 gås. arbejdspenge 26 sk. 2 alb. gæsteri 26 sk. 2 alb.

Børn med Anna Pedersdatter Kuri:

1. Anders Mogensen Wingård, nævnes 1653, ¹ † før 1663 uden livsarvinger.
2. Anna Mogensdatter Wingård, * o. 1624 i Nørholm, † 20.3.1658 på Helgenæs, ~ 1. Mads Jacobsen, han skrives 1650 i Haverslev, sikkert Aars herred, nævnes som degn i Tulstrup i Skåne, ² ~ 2. 12.4.1657 i Nørholm kirke, (også indført i Helgenæs), med præst og provst Jens Nielsen Lyngbye, * 1616 i Lyngby, † 1680 på Helgenæs, ³ søn af præst Niels Sørensen Nykirke og 1. hustru Else Nielsdatter Ørsted.
3. Peder Mogensen Kuri, * o. 1620 i Nørholm, præst i Svenstrup-Ellidshøj.

Børn med Anna Kjeldsdatter

4. Bodil Mogensd. Wingård, † efter 1672, ~ Christen Jensen i Lere i Svenstrup sogn.
5. Maren Mogensdatter Wingård, † før 17.7.1680 i Nibe, ~ med Laurids i Kerteminde.
6. Keld Mogensen Nørholm, * o. 1630, præst i Ude- og Oppe-Sundby, 1685 i Nibe. ⁴
7. Niels Mogensen Wingård, † 3.5.1666 i Nørholm, ~ 30.9.1660 i Nørholm med Kirsten Jørgensdatter, * o. 1620 i Glerup, Vesterbølle sogn, † 6.5.1685 i Nørholm, datter af Jørgen Vognsen og Maren Pedersdatter Byrialsen, enke efter birkefoged Niels Poulsen Kras.
8. Karen Mogensdatter Wingård, † før 1693 sikkert i Skibsted, ~ 1. 23.7.1654 i Nørholm med Laurids Pedersen Kuri, * o. 1600, † 19.9.1661 i Nibe, † i

¹ Nibe tingbog 1653-07-30, 081b

² Nibe tingbog 1650-05-11, 072a.

³ Wiberg-net.dk.

⁴ A. Sundbo, Frederikssunds og Købstaden Slangerups Hist. II. 1937, 146.

Nibe, ~ 2. o. 1662 med Knud Jacobsen Sommer, rådmand i Aalborg, * ? i Ribe, søn af sognepræst Jacob Isaksen Sommer og Elsebeth Poulsdatter Roed. ~ 3. 1682 med sognepræst Peder Johansen Kall i Skibsted, * o. 1645 i Mariager, † januar 1714 i Skibsted, søn af borgmester Johan Kall og Margrethe Bay.

9. Sidsel Mogensdatter Wingård, † i Nibe 1692, ~ 9.11.1656 i Nørholm med Christen Jensen Brun, † 17.8.1677 i Nibe.

Jens Jensen Sjørlev, 1636 -1677

* 1610, † 14.3.1677 i Nørholm, søn af Jens Pedersen, † 25.12.1662, 99 år gammel, og Maren Knudsdatter, † 21.2.1660, begge døde i Nørholm. ¹ Jens Jensen Sjørlev giftede sig sidst i 1637 eller først i 1638 (før 16. juni) med enken efter forgængeren Anna Kjeldsdatter, † 1672. Forgængeren Mogens Wingård var første gang var gift med Anna Pedersdatter Kuri. Hendes søster Inger Pedersdatter Kuri var ~ Niels Hollerup Christensen i Nibe. Ham stævnedes hr. Jens Jensen Sjørlev 28.7 og 9.6.1638 for 4 sld. iht. skifte efter Hr. Mogens Thomsen, som dennes hustru var arvingerne skyldig. ²

Han var formodentlig student fra Viborg. 18.11.1660 medunderskrev han suverænitetssakten. Hans segl viser bogstaverne I I S sammenskrevet i skjold, hjelm med tre fjer, flankeret af I I. ³ Hans broder var Hans Jensen Sjørlev, der nævnes ofte i Nørholm kirkebog 1650-1700 og døde 1.4.1684.

Børn:

1. Peter Jensen Nørholm, efterfulgte faderen.
2. Dorthe Jensdatter Hun var 15.2.1678 ~ Niels Eskesen i Gedsted. Dette fremgår af Nørholm tingbog. Jens Sørensen Buus mødte da for hr. Peder Jensen, præst i Nørholm, og fik arveafkald fra Niels Eskesen i Gedsted på vegne af dennes hustru Dorthe Jensdatter for arv efter Peder Jensen og Dorthe Jensdatters salige forældre, forrige præst i Nørholm Jens Jensen og hustru Anna Kjeldsdatter
3. Mogens Mogensen Wingård, * 9.12.1636 i Nørholm, † 25.9.1711, ⁴ student fra Aalborg 1660, 1668 rektor her, 29.8.1684 fradømt embedet for forsømmelse, opsætsighed og forgribelse mod biskop Bornemann.

Fig. 4. Jens Jensen Sjørlevs segl

I Matiklen 1664 nævnes under Viborg Kapitels tjenere, Præstegården som sognepræsten påbor. Giver ingen skyld, dog har den i forrige tider givet landgilde til Viborg Kapitel som nu er eftergivet. Hartkornet opgives ikke.

Peder Jensen Nørholm, 1677 – 1698

* 1638 i Nørholm, † 4.3.1698 sst., søn af formanden, ~ 14. søndag efter Trinitatis 1671 i Viborg i Sortebrødre kirke med Karen Jensdatter, † 1748,

¹ Nørholm kirkebog.

² Nibe tingbog 9.6.1638, og 28.7.

³ Færch, Himmerlands bomærker, s. 132.

⁴ Hundrup, Lærerstandens ved Aalborg Katedralskole, s. 13-.

datter af rådmand Jens Ibsen og Margrethe Pedersd. Ostenfeldt. Hun ~ 2. med præsten P. P. Jessen i Kgs. Tisted, Gislum herred.

Student fra Aalborg Latinskole 1661 og kandidat 1663, fra 12.1.1670 faderens kapellan. I Matrikelekstrakt 1680 ses hans segl og underskrift. I folke- og kvægskatten 1.2.1687 nævnes han i præstegården med hustru, tre børn, 3 karle og en pige. Han ejede en gård i Nyrup, Gislum herred.¹

Børn: 3 sønner og 4 døtre, hvoraf kendes:

1. Anna Wingård Pedersdatter Nørholm, * i Nørholm, ~ Niels Lauridsen Ursin, efterfølger.
2. Johannes Pedersen Nørholm, præst i Østbirk-Yding 6.7.1703.
3. Margrethe Pedersdatter Ostenfeld af Nørholm, † 1.1.1779, ~ Jens Hannibal Pedersen Jessen, præst i Vadum.
4. Karen Pedersdatter, * 1683, begravet i Nim 15.5.1747, ~ ca. 1709 med Foch Jacobsen Ørsted, præst i Sdatter Vissing.
5. Jens Pedersen Nørholm, præst i Gjødvad-Balle, * ca. 1673, † 1.3.1698.

I 1679 fik Tøger Lassen til Rødslet skøde på herligheden af præstegården og degnebolet. Bondeskylden tilhørte Kronen og var udlagt til præstens underhold.

Niels Lauridsen Ursin, 1698-1746.²

* 1669 i Jerslev, † 1746 i Nørholm, søn af præsten Laurids Jensen Ursin, ~ med formandens datter, Anna Wingård Pedersdatter (Som kaldtes Wingård, men ikke var af slægten). Hans børn latiniserede navnet Bjørn til Ursin. Han var søn af Laurids Jensen Bjørn * o. 1607, † 1684 og Anna Lauridsdatter, sognepræst i Jerslev-Brønderslev 1639-, Vendsysselske præstefamilier s. 181.

Student fra Aalborg Latinskole 1689, præsteeksamen 20.5.1691. Han var velhavende. I mandtal kopskat, Aalborg amt 1744 angav Ursin sin formue til 3.000 rdl. Hans indtægt for 1743, når kapellanen, sønnen Teodofius Ursin, havde fået sin løn, var i alt 160 rdl. sølv. Han måtte heraf betale 35 rdl. 20 sk.

Børn: 7 sønner (heraf 5 præster), 4 døtre.

1. Anna Ursin, * 1.6.1700 i Nørholm, † 7.11.1772, ~ 1. 2.8.1732 i Nørholm med Niels Christensen Holst, * 6.7.1701 i Lovns, da sognepræst til Fur menighed. ~ 2. 1.12.1747 i Nørholm præstegård med enkemand Enevold Iversen Wagaard, * 1699, † 1773. 1727 sognepræst i Skelund og Visborg.
2. Karen Ursin, * 22.4.1702 i Nørholm, † 22.2.1769, ~ 24.5.1737 med Hans Jørgen Ludvigsen Milling, * 1711 i Mariager, † 24.10.1774. Søn af toldinspektør Ludvig Christian Milling og Charlotte Vilhelmine Grebe. H. J. Milling student fra Mariager, kandidat 1732, magister i København 1735, 7.11.1735 rektor i Hobro Skole, præst i Øster Hornum 1736-69.
3. Lavrids Ursin, * 21.9.1704 i Nørholm, † 28.11.1704.
4. Lavrids Ursin, * 8.9.1706 i Nørholm, † 1788. ~ 22.6.1747 i Bryrup sogn, Tyrsting Herred med Mette Seidelin Møller, * 19.8.1723 i Bryrup sogn, † 5.1.1774 i Vor Frue sogn, København. Datter af Palle Lasson, kaldet Møller og Ide Seidelin. Han blev 1742 interessent i Møllerdals Værker i Bryrup sogn, som hans svigerfar ejede og 1761 kgl. bogholderfuldm.
5. Peder Ursin, kommissionær, * 1.4.1708 i Nørholm, † 8.5.1785 i Københ.

¹ Hans Gjedsteds uddrag, Rigsarkivet, Aalborghus amt, Ekstraskat, film 19.491.

² S. Nygård. Biskop Søren Lintrups Visitatsbog. Jyske Samlinger 3,2, s. 153.

6. Theodosius Ursin, * 1.1.1710 i Nørholm, † 22.3.1782 i Glenstrup, ~ 29.10.1754 med Mette Marg. Iversdatter Wagar, * 1722 i Strandby, † 25.11.1779 i Glenstrup. Ursin blev cand.theol. 1736, personel kapellan i Nørholm 9.1.1739, 1739-46 kapellan hos sin far, derefter hjælpepræst på Sjælland, fra 9.2.1753 til sin † præst i Glenstrup i Aarhus stift.
7. Christian Frederik Ursin, * 18.5.1712 i Nørholm, † 18.11.1781, ~ 11.6.1748 i Aalborg med Inger Marie Jensdatter Blicher, * 1724 i Laastrup, † 16.12.1784 i Aalborg. Ursin blev 1747 præst i Nørholm efter sin svoger.
8. Christenze Ursin, * 9.12.1714, begravet 22.1.1717 i Nørholm.
9. Jens Svane Ursin, * 19.5.1717 i Nørholm, † 14.1.1764 hos søsteren i Ø. Hornum præstegård. Han blev student fra Viborg i 1737.
10. Christence Ursin, * 28.8.1719 i Nørholm, † 18.12.1748 i Sønderholm. ~ 2.6.1747 i Nørholm kirke med Jens Lauritsen Hass, * 1721 i Nørholm, † 25.8.1803, præst i Nørholm efter sin svigerfar fra 15.4.1746 til 25.8.1747 og derefter til sin † præst for Sønderholm-Frejlev. De fik 2 sønner. J. L. Hass ~ 2. 1750 i Aalborg med Anna Thøgersdatter
- 11 Jens Ursin, * 15.11.1721 i Nørholm, † 2. dec., 16 dage gammel.

Jens Lauridsen Hass, 1746-47

* 1721, † 25.5.1803, søn af Laurids Jensen og Maren Clausdatter. Gift 2.6.1746 i Nørholm med Christense Nielsdatter Ursin, datter af formanden, se ovenfor. Student fra Aalborg 1740, kapellan 1.8.1842. Han fik embedet 15.4.1746 men blev allerede 25.8.1747 forflyttet til Sønderholm.

Chr. Fr. Ursin, 1747-1782 ¹

Gift med Inger Marie Blicher, datter af præsten Hr. Jens Ovesen Blicher, præst (residerende kapellan) i Laastrup 1719-30, gift 8.7.1722 i Strandby kirke ~ Johanne Wagaard. (Jyske Saml. 3,2. s. 86 og 429. Hustruen nævnes i skiftet 2.11.1773 efter Madame Inger Wagaard, Hr Jacob Schielderups afdøde hustru i Laastrup.

Søren Møller, 1782-1792

* 8 apr. 1742 i Vilsted Mølle ved Løgstør, † 21.7.1824, Ørting, Aarhus Stift. Gift 20 aug. 1774, Kragerø, Norge med Maren Maria Jakobsdatter Lund, * 17 aug. 1754, formodentlig † i Danmark, datter af præsten Jacob Lund i Kragerø. (Hun havde 2 sønner og 2 døttre.)

Student fra Aalborg Skole) 1759; Cand. theol. 1765, 16. Oktbr. (Wiberg siger 1768, 16. Oktbr.) Var ifølge Erslew i 14 år huslærer i Norge (Wiberg gør ham også til kateket i Kragerø. 28.5.1777 residerende kapellan til Hjørring. 7. Aug. 1782 sognepræst til Nørholm og 1783 tillige præst ved det under 10.7.1782 oprettede Restrup Kapel, og 10 Aug. 1792 sognepræst til Ørting og Falling i Aarhus Stift. Tog Afsked 19. Juli. ²

Holger A. C. Wedsted, 1792-1800

Holger Andreas Christiansen Wedsted * 1754 i Tolstrup, † 1800 i Nørholm, søn af degnen C. Wedsted og Marie Steensgaard ~ 4.6.1788 med Margrethe Kirstine Orsleff, * 1764 i Holtug, † i København

¹ H&K 1943-44, s. 236.

² <http://www.nose.dk/Norge/sommer.html>

25.4.1841, datter af Mikkel Jespersen Orslef*, degn i Holtug og Edel Margrethe Mariager. Student Aalborg 1771. Kapellan 16.1.1782, kateket ved Københavns Trinitatis Kirke. 1 S., 4 D.

Gotfred Heineth, 1800-1807

Gotfred Heinet, * 16/5 1759 i Vestergaard i Humble Sogn, † 19.9.1838, søn af forpagter Hans Ditlev Heineth og Frederikke Hansen, gift i Roskilde 30.10. 1800 med Else Susanne Gjøe, Høje Taastrup. Student fra Roskilde Latinskole 1790, Kandidat 26.7.1798, kaldet 6.5.1800 til præst til Nørholm. I ægteskabet 1 søn. Han var en efter sin tid en meget ivrig landmand. Forflyttet 1807.

Laurids Ottesen, 1808-1823

Laurids Ottesen,* 27.2.1777 i Norge, † 28.2.1839 i Bregninge, † på Bregninge kirkegård, hvor der findes et gravmæle i form af et 193 cm højt og 112 cm bredt støbejernskors. Ældste søn af en dansk præst. Kappelán i Tønsberg 1804, præst i Nørholm 1808. Gift 1. med N.N, † 1809, gift 2. med N.N, † 1817, gift 3. gang med en datter af provst Tetens i Gunderup. Da præsten gentagne gange var blevet enkemand og landbrugskrisen satte ind besluttede han sig at søge et bedre kald. Han holdt 12.10.1823 afskedsprædiken til menigheden.¹ 1823 blev han kaldet til Brejning og Søby præsteembede på Ærø, hvor han virkede til sin † i 1839.²

Han står i Matrikeldirektoratets sogneprotokol 1814: Præsteembedet. Pastor Ottosen, 8-5-1-1 tdr. hartkorn privilligeret 88 $\frac{1}{8}$ tdr. land, gårdsplads og have nord for kirkegården midt i byen, hovedlod sønden for byen og kærloft nord for byen. Efter pastor Ottosens afrejse blev embedet forenet med Sønderholm, hvor præsten boede, og præstegården blev afhændet.

Niels Pedersen Beltoft, 1826-29

Niels Pedersen, ejer fra 1826, må have fået gården, da Pastor Ottesen rejste 1823. arkiv.dk.

Maren Christensdatter 1829-30

arkiv.dk.

Maren Christensdatter og Poul Munk, 1840-51

Enken må have taget Poul Munk med i fæstet.
arkiv.dk.

Niels Christian Nielsen og Poul Munk, 1851-53

arkiv.dk.

Søren Pedersen, 1853-1905

arkiv.dk.

¹ H&K 1980, s. 79.

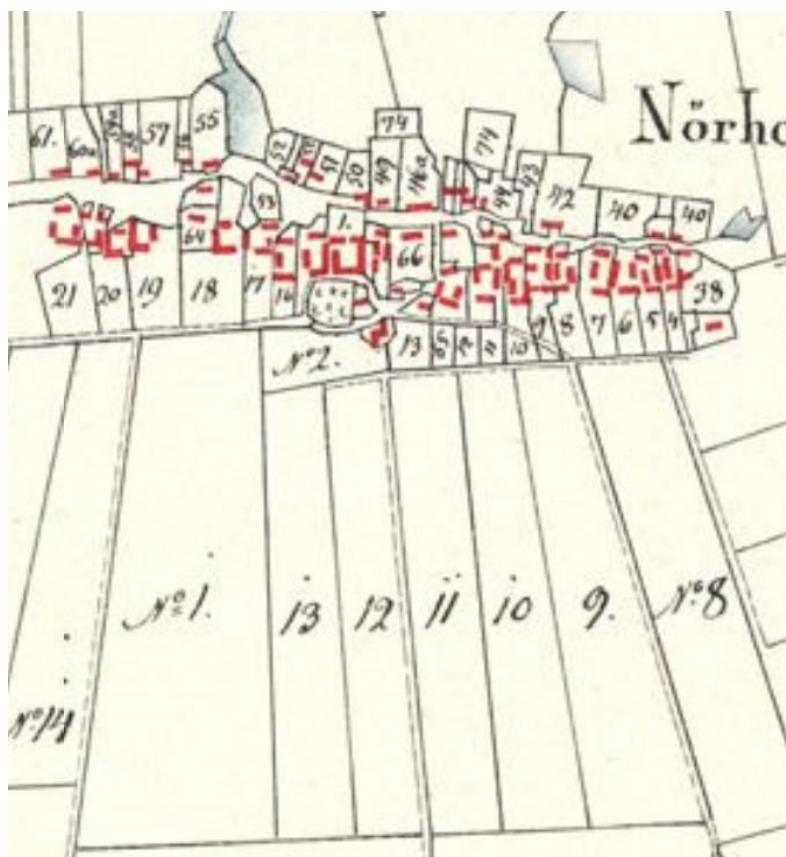
² Lars Frederiksen s. 153.

Søren Peder Christensen Degn, 1905-61

arkiv.dk.

Holger Christensen Degn, 1961-65

arkiv.dk.

Præstegården ses på dette kort, nr. 1 liggende nord for kirkegården og med hovedlod syd for byen.

1688-matr. 35, Paradis

Ejere:

1440	-	1536	Viborg Kapitel, provstiet.
1536			Kronen, konfiskeret ved Reformationen.
1536	-	1662	Kronen, udlagt til Viborg Kapitel, provstiet.
1662	-	1667	Christian Urne til Marsvinsholm, † 1667.
1667	-	1677	Axel Urne til Marsvinsholm, broderen, † 1677.
1677	-	1679	Christoffer Lindenov til Restrup, † 1679.
1679	-	1685	Christian Lindenov til Restrup.
1685	-	1696	H.F. Levetzau til Restrup, † 1696.
1696			C.F. Levetzau til Restrup, sønnen.
1696	-	1840	Restrup gods.
1840			Selvejere fra ca. dette år.

Fæstere:

Hans Thomsen, 1625, 1647

I Viborg Kapitels jordebog 1625 var der 3 bol, som alle ydede 26 skæpper byg. De 3 fæstere var Hans Thomsen og Anders Jensen, som havde 2 gårde (Der stå Hans Jensen ved den ene, en fejlskrift). Kronen skødede 18.11.1662 bl.a. disse 3 gårde til Christian Urne til Marsvinsholm, nu med Jens Andersen med to fæster samt Poul Kras i Paradis med ét fæste, og de var fortsat fæstere ved matriklen 1664. Det antages, at Poul Kras efterfulgte Hans Thomsen, mens Anders Jensen blev overtaget af Jens Andersen.

Hans Thomsen var sikkert bror til birkefoged Erik Thomsen, se denne.

Nævnes 1625 i Viborg Kapitels jordebog, årlig afgift, byg 26 skp., havre 6 skp., 1 svin, 1 gås, arbejdspenge 26 sk. 2 alb., gæsteri 21 sk. 1 alb.

I et tingsvidne af 20.11.1646, Bilag til Pengeskattemandtal Michelsdag og Mortensdag 1646 anføres, at hans bol var øde.

Han nævnes 1647 i Mandtal på pendingeskat Michelsdag og Mortensdag 1647, Bols mænd, Hans Thomsen kvit.

Poul Poulsen Kras, 1662, 1685

Han havde også fæstet af 1688-matriklens nr. 9. Se her.

Han var fæster af ½ gård, hartkorn 4-5 3/4 -0-3 6/7, da Christian Urne af Viborg Kapitels provstigods i 1662 købte gården af Kronen. Poul Kras af Paradis, 4-5-3-5/7, årlig afgift 26 skp. byg, 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. 1 alb. gæsteri, 26 sk. 1 alb. arbejdspenge

Poul Kras var i 1664-matriklen fæster af gården Paradis under Christian Urne, samme hartkorn Han blev 16.6.1671 stævnet ved birketinget for restance for landgilde til Restrup. Han nævnes som fæster 19.5.1684, hvor Christoffer Lindenov pantsatte gården til assessor Peder Hofmand og borgmester Herman Verkmester i Aalborg og på samme måde, da Christoffer Lindenov 4.5.1685 solgte Restrup med underliggende bøndergods til H. Fr. Levetzau til Oksholm.

Poul Poulsen Kras' enke, 1685, 1688

Hun (Anna Thomasdatter) nævnes i matriklen 1688 som fæster under Levetzau, hartkorn 3-5-0-1. Hun blev 1688 gift med Christen Poulsen, som overtog fæstet. Fæsterne herefter er de samme som ved matr. nr 18, se her. Efterfølgende fæstere: se detaljer under 1688-matr. 9.

Christen Poulsen 1690 - 1728

Han og hans hustru nævnes i folkeskatten 1690 "i Poul Kras' sted". Han nævnes i Restrups jordebog 1696-97. Hans ydelse var da 26 skp. byg, 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 21 sk. gæsteri, 24 sk. arbejdspenge. Tilsvarende i jordebogen 1697-98 og 1699-1700.

Ydelserne svarer til ydelserne af en mindre halvgård eller et bol.

Nævnes i Konsumtionsskatten 1710

Han og hustruen nævnes i kop- og ildstedsskatten 1690. Christen Poulsen nævnes i Restrups Jordebog 1696-97, 1697-98 og 1699-1700.

Nedlagt gård i Nørholm

Denne gård nævnes i matriklen 1664, men var nedlagt ved matriklen 1688. Jorden blev fordelt til andre gårde under Restrup Gods.

Jep Jensen, 1625, 1648

Han vidnede 19.11.1624 på Nørholm Birketing. Han nævnes 1625 i Viborg Kapitels jordebog, årlig afgift byg 2 pd. (30 skp.), havre 6 skp., 1 svin, 1 gås, arbejdspenge 21 sk. 1 alb., gæsteri 13 sk. 1 alb. Han blev sikkert efterfulgt at efternævnte Peder Jensen, som sikkert var en søn.

Han nævnes i ekstraskatterne fra Mortensdag 1631 til bådsmændsskatten 1. maj 1652. Han er sikkert død før 1650, da han ikke er fundet i kirkebogen, sikkert 1648 jf. efterfølgeren.

Peder Jensen, 1648, 1674

Han nævnes i skatten Michelsdag 1648 og havde da sikkert overtaget gården. Han nævnes 1658 i Unionsskatten.

Da Christian Urne 18.11.1662 købte gårde i Nørholm af Viborg Kapitels gods var der heriblandt en $\frac{1}{2}$ gård, hartkorn 5-0-0- $\frac{4}{7}$, fæster Peder Jensen, årlig afgift 2 pd. byg (30 skp.), 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 13 sk. 1 alb. gæsteri, 21 sk. 2 alb. arbejdspenge.

Han nævnes i matriklen 1664, samme hartkorn, $\frac{1}{2}$ gård Peder Jensen, 5-0-0- $1\frac{1}{7}$, årlig afgift 4 tdr. byg, 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 13 sk. 1 alb. gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejdspenge. Ved Christian Urnes død 1667 arvedes gården af hans bror Axel Urne til Lindenberg. 11.6.1669 pantsatte Axel Urne, bl.a. denne gård til svogeren Frans Rantzau til Estvadgård, og da var Peder Jensen fæster.

3.7.1674 blev flere fæstere under Restrup stævnet på Nørholm birketing for restance med landgilde, heriblandt Peder Jensen. Gården blev mellem 1674 og 1688 nedlagt og jorden fordelt på andre af Restrup gårde, sikkert 1688-matr. 23 og 28, Morten Simonsen.

Peder Jensen, ~ 1. 18.1.1656 med Ingeborg Jensdatter, ~ 2. 20.4.1656 med Anna Andersdatter. Hverken Peder Jensen, hustruen eller børnene er bortset fra datteren Dorthe fundet døde i Nørholm. Familien er formodentlig flyttet bort ifm. gårdens nedlæggelse.

Børn:

1. Dorthe, * 20.7.1657, † 7.8.1657.
2. Dorthe, * 1.1.1661.
3. Maren, * 14. Trinitatis 1663.
4. Anders, * 3. Trinitatis 1665.
5. Karen, * 5.6.1670.

Gadehusene i Nørholm

Ud over gårdene var der i Nørholm en række gadehuse uden jord. De lå langs nordsiden af Gaden, neden for skrænten. Gadehusene var et vigtigt element i byen. Her boede medhjælperne på gårdene, håndværksfolkene og fiskerne, som fiskede for gårdmændene og præsten. Omkring en tredjedel af Nørholm Sogns beboere boede i gadehusene. De var vigtige for sildefiskeriet, og der blev handlet meget med dem, hvilket fremgår af de mange skøder på Viborg Landsting.

24.7.1573 fik Frans Banner til Oksholm skøde på 3 gadehuse i Nørholm fra Kronen. De var efter Reformationen udlagt til Viborg Kapitel, provstigodset. Beboerne var Jens Bonde, Thomas Tækker og Niels Lauridsen, årlig afgift 1 sk. grot. Desuden havde Viborg Kapitel i 1573 sikkert yderligere 18 gadehuse. I hvert fald nævnes i Kapitels jordebog 1625 14 gadehuse, tilhører provsten, giver 13 sk. 1 alb., 3 andre giver 12 sk. og 1 gadehus 1 mk.

I Aalborghus lens ekstraskatter 1610-1621 nævnes 2 gadehus, Peder Jensen, afgift $\frac{1}{2}$ rdl. og Mads Skrædder, $\frac{1}{2}$ rdl. I ekstraskatten 1626 nævnes 4 gadehuse, Christen Madsen, Søren Christensen, Mads Lauridsen og Peder Mortensen. Det er gadehuse, der tilhørte private godsejere, formodentlig arvinger efter Frans Banner eller solgt af hans arvinger. Når ikke flere nævnes er årsagen, at Viborg Kapitels gadehuse var fritaget for skat.

I Skatteregister Philippi Jacobi 1627 nævnes under Gadehusmænd som giver fuld skat Christen Madsen, Mads Lauridsen og Peder Mortensen. I Pengeskat Martini 1632 nævnes under gadehusmænd Erik Trogelsen, Mads Lauridsen og Simon Mortensen. Det er igen gadehuse, der tilhørte private godsejere. I Mandtal på pengeskatten Mortensdag 1634 nævnes som gadehusmænd, Niels Krag's tjenere, Erik Gregersen, Simon Mortensen og Christen Madsen. Niels Krag til Trudsholm var provst i Viborg Kapitel og havde udlagt provstiets gårde og gadehuse i Nørholm. De tre gadehuse var hans private ejendom, sikkert noget af det som Frans Banner havde haft jf. ovenstående.

I Unions-, korn og flæskeskat Michelsdag 1654 nævnes 30 gadehuse, og det var sikkert alle de gadehuse, der da var i Nørholm. Beboerne var Jens Christensen, Christen Andersen, Erik Nielsen, Christen Sørensen, Morten Christensen, Christen Lauridsen, Morten Christensen, Willads Thybo, Christen Jensen Skovbo, Jens Skrivers hustru, Christen Thybo, Niels Madsen, Jens Madsen, Willads Frejlev, Christen Shauler, Jens Ibsen, Jens Pedersen, Christen Pedersen, Niels Nielsen, Niels Andersen, Peder Nielsen, Bertel Lauridsen, Christen Sørensen, Christen Hansen, Laurids Jepsen, Hans Keldsen, Claus Clausen, Christen Christensen og Erik Jensen. En stribe af dem betalte ikke skat.

I Militære regnskaber, Sivert Brockenhuus' madskat til jul 1660, genkendes nogle af gadehusfamilierne: Peder Nielsen og Anne Ibsdatter, hos dem Maren Ibsdatter, Jørgen Ibsen, Jep Pedersen og Anna Andersdatter. Jep Jensen og hans moder Maren Pedersdatter. Christen Andersen og Ellen Andersdatter, 1 pige Kirsten Christensdatter. Jens Madsen og Anna Pedersdatter, 1 pige Anna Pedersdatter. Jens Ibsen og Mette Nielsdatter. Hans Keldsen og Else Lauridsdatter. Mads Keldsen, Keld Hansen og Kirsten Hansdatter. Sal. Claus Clausens enke Maren

Nielsdatter, 2 børn: Peder og Jens. Mads-katten fortæller også om folk, der var forarmede og levede af godtfolks almisser: Peder Jensen. Maren Thybo, som er afsindig, 2 børn der er vanføre. Anne Nielsdatter, 2 børn. Maren Skrædderkone. Kirsten Pedersdatter. Else Jensdatter. Karen Christens-datter. Christen Lauridsen, 2 børn. Karen Molsgård, 3 børn, Boel Væverkvind, 3 børn, Las Bonde, 2 børn. Jens Frihed, 3 børn. Karen Hansdatter. Margrethe Frederiksdatter. Christen Christensens datter. Johanne Mouridsdatter. Niels Joensen. I alt 17 personer.

I Matriklen 1664 nævnes 17 gadehuse under Viborg Kapitel, provsti, gadehuse, huspenge, Jep Jensen, 13 sk. 1 alb. Peder Madsen, 13 sk. 1 alb., Hans Jensen, 13 sk. 1 alb., Hans Sjørlev, 13 sk. 1 alb., Christen Michelsen, 13 sk. 1 alb., Christen Kock, 13 sk. 1 alb., Mads Sørensen, 13 sk. 1 alb., Jens Ibsen, 13 sk. 1 alb., Mads Sørensen, 10 sk., Lille Christen Bjørn, 13 sk. 1 alb., Christen Lauridsen, 13 sk. 1 alb., Sl. Jens af et hus, 13 sk. 1 alb., Niels Mogensen, 13 sk. 1 alb., Mogens Sørensens datter, 13 sk. 1 alb., Mads Sørensen, 13 sk. 1 alb., Niels Bonde, øde, Thomas Madsen, øde, Peder Jensen, øde. Viborg Kapitel, Hornum Præbende havde 3 gadehuse, huspenge, Peder Kjærulf, 13 sk., Laurids Skrædder, 20 sk. mønt, Hans Keldsen, 20 sk. mønt. Ejendommeligt nævnes de private ejere af gadehuse ikke i matriklen. Vi kender nogle af disse husfæstere. Hans Jensen Sjørlev døde 1. april 1684. Han var gift med Margrethe Madsdatter, som døde 27. juni 1684. Han var søn af Jens Pedersen og Maren Knudsdatter, som begge døde hos hans bror, præsten i Nørholm Jens Jensen Sjørlev. Mads Sørensen, der nævnes med 2 gadehuse er birkefoged Mads Sørensen Wolf. Han var i forvejen gårdfæster i Nørholm og har ikke selv brugt disse gadehuse men benyttet dem til tjenestefolk, beskæftiget med sildefiskeriet. Niels Mogensen er Niels Mogensen Wingaard, også gårdfæster i Nørholm og har brugt disse gadehuse til tjenestefolk. Thomas Madsen er sikkert fæsteren af 1688-matr. nr. 6 i Nørholm. Peder Kjærulf, der havde et gadehus under Hornum Præbende var også gårdfæster i Nørholm, og har sikkert også brugt huset til tjenestefolk.

23. februar 1665 fik Ide Lindenov, enke efter Steen Beck til Vrå, skøde på 18 gadehuse i Nørholm af Viborg Kapitel, Nørholm Provstigods hvoraf 1 ved kirken brugtes af præsten. Jep Jensen, afgift 13 sk. 2 alb. Christen Andersen, 13 sk. 2 alb., Hans Jensen, 13 sk. 2 alb., Hans Sørensen, 13 sk. 2 alb., Christen Nielsen, 13 sk. 2 alb., Christen Høeg, 13 sk. 2 alb., Mads Sørensen, 13 sk. 2 alb., Jens Ibsen, 13 sk. 2 alb., Mads Sørensen af et hus ved kirken, 10 sk. Lille Christens børn, 13 sk. 2 alb., Christen Lauridsen, 13 sk. 2 alb., Hr. Jens af et hus, 13 sk. 2 alb., Mads Sørensen, 13 sk. 2 alb., Niels Mogensen, 13 sk. 2 alb. Mads Sørensen, 13 sk. 2 alb. Niels Bonde, Thomas Madsen og Peder Jensen hver af et hus. Gadehusene genkendes i stor stil fra matriklen 1664.

27. oktober 1668 tilskødede Fr. Rodstens svigermoderen Ide Lindenov til Vrå 5 gadehuse, Michel Sørensen, afgift 13 sk. 1 alb. Mads Sørensen 13 sk. 1 alb. Christen Kock 13 sk. 1 alb. Jep Jensen 13 sk. 1 alb. Hans Sørensen 13 sk. 1 alb.

30. januar 1669 skødede Bertel Jensen Dons, rådmand i Viborg til Knud Seefeld til Oksholm et gadehus i Nørholm, som Peder Lauridsen Smed iboer, giver årligt huspenge 1 slet mark, takseret for 10 rdl.

I Konsumptions- og folkeskat 1. januar 1672 nævnes kun 8 gadehuse som skatteydere. Et af husene var benyttet af byens hyrde. I Konsumptions- og folkeskat 1. januar 1681 var der 2 gadehuse under ryttergodset. Christian Lindenov til Restrup havde 8 gadehuse, Jørgen Due til Krastrup 2, Tøger Lassen til Rødslet 14, Jørgen Nielsen Kras 1 og i byens gadehus boede hyrden. I alt 28 gadehuse i byen. I disse huse boede 70 personer, 2,4 personer i gennemsnit. Ved madskatten til jul 1660 boede 237 personer i sognet, og 1681 næppe mange flere. Beboerne i gadehusene har altså formodentlig udgjort $\frac{1}{3}$ af beboerne i Nørholm.

I denne skat kommer det frem, hvad nogle af beboerne i gadehusene bl.a. var beskæftiget med. For de fleste nævnes intet, det var sikkert underforstået, at de var medhjælp på gårdene eller beskæftiget med fiskeri. Niels Espersen betalte skat af sønnen Esper Nielsen, som brugte tømmermands håndværk. Karen Moesgård betalte skat af Niels Skrædder, som var vadmelskrædder. Der angives også de personer, der var gamle, skrøbelige, vanføre, syge, vanvittig eller tiggere.

17. marts 1675 tilskødede Kirstine Beck til lengsholm Tøger Lassen til Rødslet 16 gadehuse i Nørholm: Jep Jensen, afgift 13 sk. 1 alb., Michel Sørensen 13 sk. 1 alb., Hans Jensen 13 sk. 1 alb., Hans Sjørlev 13 sk. 1 alb., Christen Michelsen 13 sk. 1 alb., Christen Kock 13 sk. 1 alb., Mads Sørensen 13 sk. 1 alb., Jens Ibsen 13 sk. 1 alb., Mads Sørensen ved kirken 13 sk. 1 alb., Lille Christens piger 13 sk. 1 alb., Christen Christensen 13 sk. 1 alb., Hr. Jens 13 sk. 1 alb., Mads Sørensen 13 sk. 1 alb., Niels Mogensens enke 13 sk. 1 alb., Hans Sørensen 13 sk. 1 alb., Laurids Smed 13 sk. 1 alb.

I forarbejderne 1681 til matriklen 1688 nævnes 20 gadehusmænd 1. Søren Pedersen, 2. Christen Christensen, 3. Hans Jensen Sjørlev (Præstesøn), 4. Hans Jensen, 5. Michel Sørensen, 6. Jens Jensen, 7. Esbern Nielsen, 8. Laurids Smed, 9. Laurids Skrædder, 10. Hans Kjeldsen, 11. Peder Nielsen, 12. Simon Nielsen, 13. Christen Krensen, 14. Anders Stigsen, 15. Jens Husmand, 16. Mads Jensen, 17. Peder Christensen, 18. Christen Madsen, 19. Poul Nielsen, 20. Iver Skrædder.

Ved Konsumptions- og folkeskat 1. januar 1683 lå 1 gadehus under ryttergodset, Christoffer Lindenov til restrup havde 4, Jørgen Due til Krastrup 2, Tøger Lassen til Rødslet 10. I alt 17. Der nævnes en mængde fattige, syge og vanføre ifm. gadehusene.

19. maj 1684 gav Christoffer Lindenov til Restrups Peder Hofmand og Hermant Verkmester i Aalborg pant i 8 gadehuse i Nørholm. Morten Ibsen, afgift 12. sk. 1 rdl., Anders Mortensen 12 sk. 1 rdl., Søren Pedersen, 12 sk. 1 rdl., Niels Skrædder, 12 sk. 1 rdl., Laurids Hørby, 12 sk. 1 rdl., Anna Willadsdatter, 12 sk. 1 rdl., Christen Jensen Skovbo, 12 sk., Søren Hansen, 12 sk.

4. maj 1685 skødede Christian Lindenov til Restrups 13 gadehuse til H. Fr. Levetzau til Oksholm: Just Pedersen, afgift 12 sk., Morten Ibsen 12 sk., Anders Mortensen 12 sk., Søren Pedersen, 12 sk., Niels Skrædder, 12 sk., Niels Skovbo, 12 sk., Kirsten Willadsdatter, 12 sk., Christen Jensen Skovbo, 12 sk., Søren Hansen, 12 sk., Anders Pedersen, 12 sk., Christen Sørensen, 12 sk., Jens Knudsen, 12 sk., Laurids Joensen, 12 sk.

28. juli 1692 skødede Hans Tøgersen, forpagter på Vorgård, 22 gadehuse til Hans Sørensen Benzon, Sohngårdsholm: Jep Jensen, huspenge 1 mk. Kurant, Michel Sørensen huspenge 1 mk. kurant, Niels Stensen

huspenge 1 mk. kurant, Jesper Jensen huspenge 1 mk. kurant, Peder Christensen, huspenge 1 mk. kurant, Christen Kock huspenge 1 mk. kurant, Michel Jensen og Christen Madsen, huspenge 1 mk. kurant., Jens Skytte og Jens Ibsen Skrædder huspenge 1 mk. kurant, Poul Nielsen, huspenge 1 mk. kurant, Anders Stensen huspenge 1 mk. kurant, Mads Jensen, huspenge 1 mk. kurant, Christen Christensen, huspenge 1 mk. kurant, Jens Nielsen, huspenge 1 mk. kurant, Christen Nielsen og Peder Nielsen Mogensen, huspenge 1 mk. kurant, Jens Sørensen Maltesen, huspenge 1 mk. kurant, Simon Nielsen, huspenge 1 mk. kurant, Espen Nielsen, huspenge 1 mk. kurant, Karen Pedersdatter, huspenge 1 mk. kurant, Laurids Skrædder, huspenge 1 mk. 2 sk., Christen Michelsen, huspenge 1 mk. 2 sk., Jacob Mortensen, Peder Sørensen Thorsen og Niels Sørensen Klit i Lille Jens' hus, hus- og arbejdspenge 3 sldl., Simon Simonsen ved kirken, huspenge 1 mk. kurant.

Ved Konsumptions- og folkeskat 1. januar 1696 havde H. Fr. Levetzau til Restrup 5 gadehuse, Hans Benzon 12, 1 hørte til ryttergodset. 1. januar 1697 står Levetzau til Restrup med 5 gadehuse, Hans Benzon med 7.

I Konsumptions- og folkeskat 1. januar 1698 står H. Fr. Levetzau med 13 gadehuse, Hans Benzon med 14 og Jørgen Nielsen Kras med 2. I alt 29.

I Konsumptions- og folkeskat 1. januar 1710 står H. Fr. Levetzau, Restrup, med 8 gadehuse, Th. Levetzau, Oksholm med 3.

18. august 1717 købte Anders Nielsen Møller i Aalborg ved offentlig auktion over en del af 1. og 5. jyske Regimenters ryttergods samt det ved Amtstuerne beholdne strøgods i Jylland et gadehus i Nørholm for 61 rdl. På samme måde fik Peder Sørensen Brun i Aalborg 9. juli 1718, skøde på et gadehus for 39 rdl. kroner.

I Mandtal kopskat 1718 nævnes håndværksfolk i gadehusene, tilhørende General Løjtnant Levetzau til Oksholm. Jens Nielsen Skrædder, Tøger Pedersen Snedker og Morten Pedersen Bødker

24. juni 1720 fik C.F. Levetzau til Restrup, relationsretten (ret til indløsning af pantsat gods) til 3 gadehuse og 1 hus ved kirken. I Restrup gods, Reversaler og papirsbreve 1515-1847 nævnes Auktionsskøde til Morten Reenberg på et gadehus i Nørholm 25. september 1724.

Ved Folketællingen 1787 var der 42 familier i Nørholm, som blev angivet som husmænd, fiskere, sejlere, murermester, daglejere, tømrer, klejnsmed, grøftegraver, smed, kusk, fårehyrde, snedker, smed, digegraver, skrædder og almisselem. Der er ingen tvivl om, at det var beboere på gadehusene. Tidligere nævnes op til 30 gadehuse. De 42 familier hænger formodentlig sammen med at sildefiskeriet på den tid blomstrede og krævede mandskab. Måske boede to familier i nogle huse. På Original-1-kortet fra o. 1805. kan der optælles 24 huse nord for Gaden, hvilket formodentlig angiver antallet af gadehuse.

Gården Klitgård

Klitgård er både den store enestegård og en samling mindre ejendomme, der skød op rundt om gården ifm. med sildefiskeriet. Klitgård var 1440 et af de 12 kannikepræbender ved Viborg Domkirke og var 1642 og 1664 henlagt til hørernes underhold, men 1. marts 1677 mageskiftedes Klitgård, (1660: 13 tdr. hartk.) af Kronen til generalmajor Hans Frederik Levetzau til Oksholm. Ved hans død 1696 overgik Klitgård til sønnen Theodosius Levetzau, død 1719. Hans enke Anna Margrethe Brockdorff solgte 1729 Oksholm med Klitgård til sønnen Hans Frederik Levetzau den Yngre, død 1763. Enken Sofia von Eyndten beholdt Oksholm med Klitgård til sin død 1. januar 1795. Dødsboet solgte Oksholm med Klitgård og Ålegård til sønnen Albert Phillip Levetzau, som 1795, år, skøde 1796, solgte Oksholm til Søren Hillerup til Asdal. Han solgte 1797 Oksholm Gods, herunder Klitgård, til et konsortium af Ole Tønder Lange til Bratskov, Hans Hansen til Lyngholm og Jacob Bregendahl, Aarhus Mølle, der bortsolgte en del gods. 1799 blev Lange enejer og solgte i 1802 Klitgård, 14 tdr. hartkorn med mølle og 8 huse for 3.500 rdl. til Casper Lorentz Buchholtz, død 1838.¹ Han opdyrkede en stor del af gårdens kær. Senere tilhørte den (18 tdr. hartk.) hans enke og svigersøn Johan Fr. Klingenberg, død 1876, som 1873 solgte den til sin søn grosserer Fr. Klingenberg, som 1888 afhændede den for 95.000 kr. til forvalter Carl Brun Behrend. 1890 købtes den af D.I.F. Müller. Efter ham overtoges den af Kong Frederik VII.s Stiftelse på Jægerspris, der 1900 solgte den til P. Bjerre Pedersen for 50.000 kr. C.J. Litt.: Danske Landbrug, VI. 1934. s. 623.²

Beboere og ejere af Klitgård

Kannikkere

1493 var Klitgård af Viborg Kapitel udlagt til kannik Bent Knudsen i Viborg, som på Hornum Herredsting tog lovhævd på Klitgård og Klitgårds fang. Dette fremgår af en sag 11.2.1653 på Nørholm Birketing.³ Den daværende fæster kendes ikke. Der fremlægges et sognevidne af Sønderholm Kirke 1502, at 6 mænd havde vidnet om Klitgårds ejendom i den tid Postil boede i Klitgård, efter ham Jep Eriksen, ligeledes om Hr. Simled, som havde kannikedømmet og efter ham Otte og Siver. Dette synes at ligge før Bent Knudsen fik kannikedømmet. Efter teksten boede kannik Postil på Klitgård, men det må have været uforenligt med at være kannik ved domkirken, så det er sikkert en misforståelse.

Et tingsvidne af Nørholm Birketing dateret 5. november 1575 formelder, at 4 mænd af Nibe havde været på fjorden og gjort ret skel mellem Ejler Grubbe og Mester Jacobs fiskestader.⁴ Ejler Grubbe havde Nørholm Provsti og mester Jacob er Jacob Holm, biskop i Aalborg, som 1578 havde Klitgård udlagt af Viborg Kapitel og på Viborg Landsting stævnedes birkefoged Jens Nielsen i Nørholm, samt bymændene ang. en grøft, der var gravet på Klitgårds grund.

¹ Trap Hjørring Amt, s. 418. Trap Aalborg Amt, s. 1043

² Trap Danmark, 5. udg., s. 1043.

³ Rigsarkivet Viborg, Nørholm Birkefoged. Retsakt 11. februar 1653.

⁴ Færch, Diplomatarium Hornumense 2. udg. s. 456.

Fæsteren kendes ikke på dette tidspunkt. Dette fremgår af den nævnte sag, som 11.2.1653 var på Nørholm Birketing. 26. november 1618 var biskop Christen Hansen i Vendelbo Stift forlenet med Klitgård Præbende.¹ Han stævnedes 27. april 1622 Peder Jensen i Nørholm, sikkert i samme forbindelse. Han havde 12. maj 1638 fortsat Klitgård Præbende og stævnedes da til syn af bundgarn.

Fæstere

Niels Pedersen, 1465

4.2.1465, vidne af Aalborg byting, at Niels Pedersen i Klitgård, tilskødede Laurids Jensen i Hasseris hans og hustruen Trwent Nielsdatters rettighed i Hasseris by og mark, som hun havde arvet efter hendes far og frænder.

Christen Pugh, 1537, 1548

Han var antagelig søn af Mourids Christensen i Mølgård i Lundby Sogn, Slet Herred. Mourids i Mølgård nævnes 1520 i en sag, der var for kongens retterting. Det drejede sig om mandebod for en slægtning, der var blevet dræbt.² Han blev 1541 af herredsfogeden i Slet Herred sammen med Inger Lauridsdatter i Lundgård og hendes lavværge stævnet for gæld.³

Christiern Pugh i Klitgård stævnedes 20. april 1537 på kongens retterting i Aalborg Christiern Jensen, borger i Aalborg, for penge, som denne havde modtaget af biskop Jens Andersen Beldenak i Odense.⁴ Det var penge til abbeden i Vitskøl Kloster og betaling for, at Christiern Pughs bror Mourids Pugh kunne få fæstet af Mølgård i Lundby Sogn, Slet Herred. Christiern Jensen var sikkert Beldenaks slægtning, og at Beldenak søgte at sikre Mourids Pugh Mølgård kunne også tyde på slægtskab med denne.

En søn af Mourids Pugh i Mølgård var Mads Mouridsen Pugh, der 1552 og 1555 var birkefoged i Nørholm. Hans søn Skammel Madsen blev 18. juni 1582 stævnet af Palle Christensen i Odense, søn af Mads Mouridsen Pughs bror, Christen Pugh i Klitgård, fordi Mads Mouridsen, som hans værge havde solgt noget af hans frie jordegods på Fyn. Skammel Madsen fremlagde et kongebrev, der tillod ham at sælge jordegodset.

Anders Christensen i Hyllested, Hornum Herred, stævnedes 1545 på kongens retterting Lars Nielsen og Christen Mouridsen i Mølgård i Lundby Sogn, Mads Mouridsen i Nørholm og Christen Pugh i Klitgård for et løfte om mandebod efter drab på hans broder Christen Christensen, som de ikke havde holdt. I samme sag stævnedes Anders Christensen i Hyllested Peder Kjeldsen i Bjørnstrup for et orfejdebrev og et brev med løfte om mandebod efter Christen Christensen, som Jørgen Pugh havde dræbt.⁵ Sagen fortsatte 6. maj 1546, hvor der blev afsagt dom ang. Peder Sørensen Ridemand, herredsfoged i Hornum Herred, der havde været vedermålsmand og modtaget en del af mandeboden på 40 mark og et stykke klæde.⁶

¹ Færch, Diplomatarium Hornumense, 2. udg. s. 712.

² Sjödin, Handlinger til Nordens Historia, bind 3, s. 260.

³ Dahlerup, Rigens Forfølgninger, s. 660.

⁴ Dahlerup, Herredagsdomme, s. 63, Aalborg 20. april 1537.

⁵ Færch, Diplomatarium Hornumense, 2. udg. s. 285.

⁶ Færch, Diplomatarium Hornumense, 2. udg. s. 304.

24. august 1548 stævnedes Niels Lauridsen i Kolding på kongens retterting Christen Pugh i Klitgård, som hævdede at have pant i en gård i Kolding, som søsteren, Maren Pugh Tøndeskærer, og hendes mand Thames Kældersvend i Kolding havde skødet ham. Maren Pugh har åbenbart haft pant i gården og solgt det til broderen. Dom at Christen Pugh skulle komme med bedre bevis.¹

Børn:

1. Palle Christensen Pugh. Se ovenstående under faderen.
2. Mourids Christensen Pugh. Se efterfølgeren.

Mourids Pugh 1546

Han var søn af ovennævnte Christen Pugh og var sikkert død før 3. marts 1613, se svigersønnen Jens Jensen Klitgård nedenstående.

Børn:

1. Niels Mouridsen Pugh i Klitgård, der ca. 1604 ihjelslog Anders Jensen i Klitgård og på Nibe Birketing blev svoret fredløs, hvilken dom dog senere blev underkendt. Da sagen var forældet, fik Søren Jensen, foged på Hegnet i Salling, 1. oktober 1604 kongelig bevilling til at forfølge Niels Mouridsen med sandemænd, men sagens udfald kendes ikke.² Anders Jensen var måske bror til søsteren Mettes mand, og Søren Jensen var måske endnu en broder.
2. Mette Mouridsdatter Pugh, der ca. 1610 var gift med Jens Jensen i Klitgård. Se nedenstående.

Jens Jensen Klitgård, 1611-43

Han nævnes i ekstraskatterne 1610 til 1646, men var sikkert død 1643.

Var ca. 1610 gift med formandens datter Mette Mouridsdatter.³ Han boede 1611 på Klitgård.⁴ 3. marts 1613 blev på Aalborg byting fremlagt et tingsvidne, at Jens Jensen i Klitgård blev fordelt for Morten Pughs gæld, han fremlagde Jørgen Knudsens fuldmagt desangående og mente, at vidnet burde være magtesløst. Fremlagt i sag ved Viborg Landsting 17.1.1619. Morten er uden tvivl en fejlskrift for Mourids, svigerfaderen. Jens Jensen i Klitgård nævnes i mandtal til pengeskatten Mortensdag 1632 og 1633.⁵ Han nævnes dog i skatten Sankt Hans 1646, man har ikke fået bøgerne rettet.

Han døde sikkert 1643 i Klitgård, hvor Johanne Pedersdatter, salig Jens Jensens i Klitgårds efterleverske og hendes børn på landstinget stævnedes Jens Christensen i Nørholm for en dom, som han 13.1.1643 på Nørholms Birketing havde fået på 40 dalere efter salig Jens Jensen i Klitgårds brev. Landstinget ophævede 29. marts 1643 dommen.⁶

I ekstraskatten fra 1610-1648 nævnes Søren Thomsen i Klitgård, sikkert medfæster. Fra Mortensdag 1620 og Mortensdag 1651 nævnes Niels Pedersen i Klitgård. Han blev 7.12.1651 gift med Kirsten Andersdatter i Nørholm, men er ikke fundet død i sognet. Han fik 19.6.1652 et lån hos baker Niels Mogensen i Nibe jf. Nibe tingbog 17.1.1657.

Børn:

1. Maren Jensdatter Klitgård, født o. 1610, gift første gang med Søren

¹ Herredagsdombog nr. 5, 1545-49, s. 201b.

² Færch, Diplomatarium Hornumense, 2. udg. s. 623.

³ Klitgaard, Familien Klitgaard, Personalhistorisk Tidsskrift 1925.

⁴ Aalborghus lens regnskab, ekstraskatter.

⁵ Aalborghus lens regnskab, ekstraskatter.

⁶ Viborg landstings dombog B 1616-1664, Bjarne Nørgård-Pedersens afskrift.

Bertelsen Kjærulf, gift anden gang med Urban Andersen Gjedsmand, se nedenstående.

2. Mourids Jensen Klitgård, født o. 1612, død o. 1685, købmand og brygger i Nibe. Han pantsatte 1647 sit hus i Nibe til Søren Bertelsen Kjærulf. Kjærulfske Studier s. 206.
3. Jens Jensen Klitgård, født o. 1615, død i Nibe 1664, købmand og sildesalter.

Søren Bertelsen Kjærulf, o. 1643-1660

Han nævnes i ekstraskatterne fra 1648, men havde sikkert allerede overtaget gården i 1643. I ekstraskatterne 1652 og 1653 står han med en medfæster Niels Pedersen. Denne gift 7.12.1651 i Nørholm med Kirsten Andersdatter. I ekstraskatten 1656 står han med en medfæster Søren Nielsen, sikkert søn af nævnte Niels Pedersen.

Født o. 1600, død i Nørholm 21.2.1659, søn af Bertel Pedersen Kjærulf i Store Vadumtorp i Vadum Sogn og Inger Pedersdatter, datter af Peder Skrifer i Ferslev i Fleskum Herred. Gift o. 1640 med formandens datter Maren Jensdatter Klitgård, født o. 1610, død i Nørholm 21.2.1679. Begge begravet i Nørholm Kirke. Efter Kjærulfs død ægtede hun 21. oktober 1660 i Nørholm Urban Andersen Gjedsmand, se nedenstående.

Søren Bertelsen Kjærulf og hustruen var meget velhavende og lod opsætte et pragtfuldt epitafium i Nørholm Kirke. Se afsnittet om kirken. Deres indtægter stammede fra gården, den største i Nørholm Sogn, men sikkert mest fra sildefiskeriet i Limfjorden. 11.2.1653 stævnedes Søren Bertelsen Kjærulf på birkeetinget Nørholm bymænd ang. ulovlige brug af Klitgårds ejendom. ¹

Børn:

1. Bertel Sørensen Kjærulf, født o. 1642, præst i Vesterbølle, Rinds Herred.
2. N.N. Sørensdatter Kjærulf, født o. 1644, død o. 1645.
3. Jens Sørensen Kjærulf, født o. 1646, død 1684 på Gjør, gift 16. april 1674 i Nørholm med Kirsten Thomasdatter af Gjør. I Kjærulfske Studier s. 94 står ægtefællen med samme vielsesdato som Karen Tidemand, måske fra et senere ægteskab. Han boede 1677 på Gjør. I Kjærulfske Studier s. 94.
4. Peder Sørensen Kjærulf, født o. 1648, død 3. december 1678 i Nørholm, gift med Karen Bertelsdatter, som han var beslægtet med i 3. led. De fik 19. august 1673 bevilling til ægteskab. I Kjærulfske Studier s. 94.
5. Poul Sørensen Kjærulf, døbt 3. november 1650 i Nørholm, begravet 28. juni 1720, præst i Sønderholm, gift med Benedikte Nielsdatter Stenberg, død o. 1685.
6. Søren Sørensen Kjærulf, døbt 24. oktober 1652 i Nørholm.

Urban Andersen Gjedsmand 1660-1688

Urban Andersen Gjedsmand, født 1629, død 10.1.1688, begravet i Nørholm Kirke. Søn af rådmand Anders Gjedsmand i Sæby, gift 21. oktober 1660 i Nørholm med forgængerens enke Maren Jensdatter Klitgård.

Ved Sivert Brockenhuus' mandtal til jul 1660 nævnes Urban Andersen og Maren Jensdatter med 5 drenge og 3 piger. ²

¹ Rigsarkivet Viborg, Nørholm Birkefoged. Retsakt 11. februar 1653.

² Rigsarkivet, Militære regnskaber.

Ved matriklen 1664 ejede Kronen fortsat Klitgård, som var udlagt til hørerne ved Viborg Skole. Fæsteren var Urban Andersen Gjedsmand. Gårdens hartkorn var 14-5-1-1 4/5 og ydelserne var 10 tdr. byg, 1 svin, 2 mk. gæsteri, 6 sens ål, 6 ol tørre sild og 500 høstsild. På Klitgårds grund lå 4 salteboder, den ene var øde, mens de tre andre hver gav 1 fjerding sild.

Hørerne i Viborg havde sikkert Klitgård til deres underhold indtil 1. marts 1677, hvor Kronen solgte Klitgård til Hans Friderik Levetzau til Restrup og Oksholm, hvis ridefoged han blev. På Klitgårds grund var der 4 saltboder, hvoraf 1 øde, endvidere 4 bundgarnsstader, der var fordærvede af sand og ikke brugt i mands minde samt 4 andre stader.

Ved folke- og kreaturtællingen 1687 boede Urban Andersen fortsat på Klitgård. Han havde 6 karle og 2 piger. Besætningen var 3 heste, 3 hopper, 2 plage, 2 føl, 4 køer, 3 stude, 3 ungnød, 1 kalv, 8 får, 6 lam, 3 svin og 2 bistader. Han betalte i kopskat: 3 rdl. og i kvægskat 3 rdl. 4 sk.

Jens Andersen Skov, 1689, 1720

Født o. 1657, død 15. juli 1720 i Klitgård, 63 år gammel, begravet i Nørholm. Han boede 21.2.1689 på Klitgård, som han forpagtede efter, at Urban Andersen Gjedsmand var død. Han blev da på Hornum-Fleskum Herredsting stævnet af Laurids Jacobsen Brunow i Aalborg vedr. salt- og konsumtionsskat. Han var ved siden af at være forpagter på Klitgård også i militær tjeneste i Aalborg. Ved Kop- og ildstedsskatten 1690 var han i tjeneste ved oberst Sturchs regiment, ritmester Starches komagni. Ved Kop- og ildstedsskatten 1696, 98 og 99 står han under generalmajor Levetzau til Restrup.

Ved Konsumptions- og folkeskat 1710 nævnes han under Oksholm og havde 10 tjenestefolk. Ved Krigsstyr og folkeskat 1713 står han med 5 tjenestefolk, og ejeren af gården anføres som generalmajor Theodosius Levetzau. Denne havde arvet Klitgård, da faderen Hans Fr. Levetzau til Oksholm og Restrup døde i 1696.

Børn:

1. Henrik Jensen Skov, død 29. august 1690 på Klitgård, begravet i Nørholm.
2. Henrik Andreas Jensen Skov, født 5. april 1690 på Klitgård.
3. Jens Jensen Skov, født 12.2.1690 på Klitgård.
4. Anne Cathrine Jensdatter Skov, ikke fundet født i Nørholm, død 10. december 1721, gift 7. september 1710 i Nørholm med Mads Jacobsen Brunow af Skæve, præst Øster Assels, født 27. juni 1680. 3 døtre.

Palæmon Sørensen Laurbjerg, 1720, 1731

Født o. 1685 i Røgen, Gjern Herred, død 12. august 1741 i Korsør, skifte 25. juli 1742, ¹ søn af Søren Lauridsen Laurbjerg og Beate Palæmonsdaughter Zoëga. gift 1. med Maria Dorthea Ditlevsdr., født o. 1694, død 31 år på Klitgård, begravet 6. november 1725 i Sønderholm Kirke. Gift 2. gang 29. august 1727 i Sønderholm med Anne Margrethe Marsvin, født o. 1705, død 1743, datter Otte Marsvin til Trudsholm og Helene Marie Pedersdatter Hovenbech, gift 3. med Marie Margrethe Wind, ved skiftet efter Palæmon i 1742 var hendes lavværges svigersøn Ulrik Dørker, borgmester i Korsør.

¹ Brejl, Korsør byfogeds skifteprotokol 1685-1814.

I kgl. tjeneste fra o. 1705, kvartermester, kaptajn ved det Aalborgshusiske infanteriregiment, o. 1721 tillige forvalter på Klitgård. 5. maj 1732 skriver i Antvorskov rytterdistrikt, afsked 1736. ¹ 9. september 1740 var han borgmester i Korsør. ² Han var ved sin død kaptajn og borgmester i Korsør. Hans bror Laurids Sørensen Laurbjerg var præst i Nørholms nabosogn Sønderholm.

Børn i 1. ægteskab: ³

1. Beate Margrethe Laurbjerg, formodentlig født o. 1706. Hun var 1742 gift med Hans Ejlersen, skovrider i Antvorskov distrikt.
2. Christense Laurbjerg, skulle være født 1709 i Aalborg Budolfi men ikke fundet i kirkebogen, død 18. juli 1755, gift 31. august 1728 i Nørholm Kirke med Jens Pallesen Kjærulf, præst i Sønderup-Suldrup Sogne. Var 1742 gift med Lorentz Hoese, prokurator i Aalborg.
3. Søren Ditlev Laurbjerg, født o. 1717. ⁴ Levede ikke 1742.
4. Theodosius Laurbjerg, født 5. oktober 1721 på Klitgård, Nørholm Sogn. Opkaldt efter Theodosius Levetzau til Oksholm.
5. Gert Diderik Laurbjerg, født 6. januar 1723 på Klitgård.

Børn i 2. ægteskab:

6. Otto Christoffer Marsvin Laurbjerg, hjemmedøbt 24. august 1728 på Klitgård, død 1794 på Nørkær, forvalter på Estvadgård.
7. Lena Maria Laurbjerg, født 30. maj 1731 i Nørholm.
8. Peder Hornbæk Laurbjerg.
9. Christian Frederik Laurbjerg.
10. Magdalene Laurbjerg.

Børn i 3. ægteskab:

11. Anne Margrethe Marsvin Laurbjerg, født o. 1736.
12. Hedvig Laurbjerg, født 1.1.1738 i Korsør.
13. Johan Ludvig Laurbjerg.

Gude Andersen Fugl, 1731, 1759

Sikkert født o. 1700, død efter 1759. Ikke fundet i Nørholm kirkebog 1759-1765. Søn af Anders Fugl. Gift med Karen Jensdatter Tyrrestrup, datter af Jens Christensen Tyrrestrup i Nibe. Skiftet efter denne 10.1.1729 nævner hendes 4 søskende. ⁵ 10. maj 1742 blev Karens søster Ursula gift i stuen på Klitgård med Clemed Jacobsen Aarestrup, købmand i Viborg. Gude Andersen nævnes 11.2.1759 som fadder i Nørholm.

Børn:

1. Andreas Gudesen Fugl, måske født 1735 i Nibe. Købte i 1760 Hvanstrup i Gislum Herred. ⁶
2. Hans Frederik Gudesen Fugl, født 27. marts 1740 på Klitgård, opkaldt efter ejeren af Oksholm, Hans Frederik Levetzau.
3. Anna Gudesen Fugl, født 10. maj 1742 på Klitgård, begravet 15. december.

¹ Nygårds sedler.

² Nygårds sedler.

³ Brejl, Korsør byfogeds skifteprotokol 1685-1814. Wiberg.

⁴ <https://gw.geneanet.org/KjellLarsen>, ikke fundet i nogen kirkebog.

⁵ Brejl, Nibe byfogeds skifteprotokol 1745-1813.

⁶ Klitgaard, Hvetbo Herred, s. 49.

4. Albert Philip Gudesen Fugl, født 15. december 1743 på Klitgård, død 1784, prokurator i Vejle, gift med Anne Cathrine Hedvig Winther. 5 børn.¹
5. Abraham Gudesen Fugl, født 25. marts 1745 på Klitgård.
6. Christian Frederik Gudesen Fugl, født 31. juli 1746 på Klitgård.

Gregers Christensen Aarup, 1765, 1767

Født 31.3.1734, søn af Christen Gregersen Aarup, død efter 1804, gift 19.10.1764 i Brovst med Maren Pedersdatter Jægerum, født 1742, død 10. maj 1769 i Øster Svenstrup. Hans anden kone, * o. 1755, døde 20. april 1804 i Klitgård, begravet i Nørholm, 49 år gammel. Ved Christens dåb 1765 kaldes han forpagter. Han var 1768 forpagter på Skovsgård i Svenstrup Sogn, Han Herred, 1775 på Hedegård, 1782 på Nørre Hedegård i Hjortdal, var 1792 i Nørresundby 1804 i Klitgård. Gregers Aarup i Klitgård erkendte 19. december 1800 at skyldte Casper Buchholtz på Klitgård 52 rdl., 4% i årlig rente af indtil lovlig opsigelse. Pant i hans iboende sted med tilliggende toft i Klitgård købt 8. juli 1794.²

Børn:

1. Christen Gregersen, født 20. januar 1765 på Klitgård, begravet 27. januar
2. Anne Dorthe Gregersdatter, født 5. marts 1766 på Klitgård.
3. Peder Christian Gregersen, født 9. juni 1767 på Klitgård, død 27. september.
4. Mette Marie Gregersdatter, født 23.10.1768 i Skovsgård, død 1769.
5. Christen Gregersen, født 1775 i Hjortdal, død 1776.

Otto Buchholtz, 1773, 1801

Født 28. juni 1735 på Voldberg i Hee Sogn, død 30. oktober 1796 på Klitgård, søn af Caspar Lorentzen Buchholtz og Lene Jørgensdatter Stauning, gift 26. maj 1769 med Edel Hansdatter Høyer, født 28. december 1742, død 2. april 1819 på Klitgård. Han var forpagter på Klitgård 16. september 1769 som forlover ved et bryllup i Nørholm. Nævnes som forpagter i folketællingen 1787. Han havde her 5 tjenestefolk. I folketællingen 1801 står Edel Høyer, 59 år, enke som forpagter på gården.

Børn:

1. Sofie Buchholtz, født o. 1770, død 1824.
2. Hans Frederik Buchholtz, født 1771, død 1779.
3. Casper Lorentz Buchholtz, født 30. juli 1773 på Klitgård, død 28.1.1838.
4. Hans Wandall Buchholtz, født 1779 på Klitgård, død 9. juni 1835 på Karrebæk.
5. Helene Judith Buchholtz, født 1781, død 1786.
4. Caroline Theodosine Buchholtz, født o. 1785, død 1840.

Casper Lorentz Buchholtz, 1802, 1834

Født 30. juli 1773 på Klitgård, død 28.1.1838, gift med Anne Magdalene Såbye, født o. 1780, død 21. juni 1872. Han købte i 1802 gården af godset Oksholm. Ved folketællingen 1834 står han som ejer af

¹ Brejl, Vejle byfogeds skifteprotokol 1625-1821.

² Hornum-Fleskum Herreds skødepanteprotokol 1795-1804. opslag 205.

Klitgård med mølle, og havde 7 tjenestefolk. Johan Frederik Klingenberg, 38 år, svigersøn, forpagter af kalkbrænderiet, boede da på Klitgård, gift med Ovidia Buchholtz og de havde børnene Christian, Frantz og Frederik.

Børn:

1. Ovidia Buchholtz, født 22.1.1807, død 26.5.1881, gift med Johan Frederik Klingenberg, født o. 1796.
2. Johan Buchholtz, født 1808, død 1827.
3. Erhardt Buchholtz, født o. 1810.
4. Conrad Gotfred Buchholtz, født 29.6.1813, død 13.7.1874.
5. Hans Frederik. Carl Buchholtz, født 2.9.1815, død 18.3.1893.
6. Susanne Buchholtz, født 21.12.1817.

Gårde eller bol i Klitgård

Søren Thomsen, 1610, 1646

Han var sikkert bror til birkefoged Erik Thomsen, se denne. Han nævnes 1610 i Mandtal til Mortensdag, Inderster og bol. I ekstraskatten Mortensdag 1617 nævnes Søren Thomsens kone og 1618 nævnes under skat af tjenestedrenge, der tjener for halv løn en dreng hos Sørens kone i Klitgård. Han er sikkert også den Søren i Klitgård, der nævnes i ekstraskatterne 1636-1648. I et tingsvidne af 20.11.1646, Bilag til Pengeskatmandtal Michelsdag og Mortensdag 1646 anføres, at hans bol var øde.

Søren Hansen Pugh, før 1635

Han døde før 18.7.1635 i Klitgård, hvilket fremgår af Nibe Birks Tingbog. Se sønnen Hans Sørensen Pugh i Nørholm, 1688-matr. nr. 17.

Børn:

1. Hans Sørensen Pugh, fæster 1688-matr. nr. 17 i Nørholm.
2. Kirsten Sørensdatter Pugh, + før 18.7.1635 i Nibe, ~ Peder Christensen i Nibe. De havde to sønner, Christen Pedersen og nedennævnte Niels Pedersen, som nævnes i skiftet Kirsten Sørensdatter Pugh og faderen Søren Hansen Pugh, se Hans Sørensen Pugh i Nørholm, 1688-matr. nr. 17.
3. Maren Sørensdatter Pugh, gift med Niels Yttsen i Nibe, som 20.3.1647 på Nibe Birketing stævnedes søstersønnen Niels Pedersen i Klitgård for arv efter Søren Hansen. De indgik forlig efter hvilket Niels Pedersen skulle betale 25 rdl. samt en fole så god som 16 rdl.

Niels Pedersen, 1635

Han var 1635 og 1647 i Klitgård.

Niels Pedersen, 1650

En ny Niels Pedersen, + 10.3.1680 i Klitgård. Gift 7.12.1651 i Nørholm med Kirsten Andersdatter. Skifte efter ham 4.6.1680 i Nørholm Birks tingbog. Urban Andersen i Klitgård, et skiftevidne, at Niels Pedersen, som boede i Klitgård er død, hvorfor arvingerne var indkaldt til 30. dagen, som var 8. april. Arvingerne var Ingvor Andersen i Røgel og Peder Andersen i Sundby. I ekstraskatten 1656 står Kjærulf med en medfæster Søren Nielsen, sikkert søn af Niels Pedersen.

Huse i Klitgård

Foruden Klitgård og ovennævnte bol lå der i Klitgård en række mindre steder og huse. I kirkebogen 1650-1701 træffer man betegnelserne ”i Klitgård” dvs. beboere på gården Klitgård og ”ved Klitgård”, som er beboere på de små husmandssteder og huse omkring gården Klitgård. Det var fiskere og arbejdsmænd samt kvinder, der var beskæftiget ved vår- og høstfiskeriet efter sild og boede i salterboderne på stedet.

I Sivert Brockenhuus' skat til jul 1660 nævnes i byen Klitgård 6 husstande, Ane Thyboes, 2 børn, Johanne Poulsdatter, ingen, Poul Jensen og Mette Sørensdatter, ingen, Laurids Kock og Karen Andersdatter, ingen

Jens Andersen og Kirsten Andersdatter, ingen, Niels Pedersen og Maren Nielsdatter, ingen.

7. august 1661 blev absolveret Mette Simonsdatter, som i forgangen høstfiskeri tjente i Jens Eriksens bod ved Klitgård, og skyldte hun for sin barnefader Anders Nielsen Bojer, som tjente med hende ibid. Den 14. juni 1663 blev døbt Laurids Jacobsens datter ved Klitgård, nom. Else. Ved matriklen 1664 lå der 4 fiskeboder på Klitgårds grund, det ene øde.

15. nov. 1678 døde Laurids Corfitz's hustru ved Klitgård. Den 7. juli 1686 døde Laurids Jensen Kock ved Klitgård. Den 23. nov. 1692 døbt Clemed Jensens datter ved Klitgård, Birgitte. Den 19. nov. 1693 absolveret Ellen Christensdatter for horeri, som hun forleden år havde begået ved Klitgård, og skyldte hun for rette barnefader Jørgen Jensen, nu tjenende Peder Vestergård.

21. maj 1705 begravedes Niels, 14 år, søn af Peder Sørensen ved Klitgård. 25. marts 1707 fik Hans Sørensen ved Klitgård sønnen Jens døbt. 24. april 1712 Jacob Lauridsen ved Klitgård sønnen Laurids døbt. 21. september 1721 trolovet Michel Christensen ved Klitgård og Dorthé Jensd.

Ved Formue, heste-, kopskat 1744 var der i Klitgård betalende: Søren Pedersen, ejede et hus med grund, Niels Øland, ejede hus uden grund, Peder Lauridsen, havde kgl. bevilling at brygge øl og brænde brændevin, men var ganske fattig og Christen Lauridsen, skomager. Ved folketællingen 1787 boede der 24 familier med i alt 91 personer. Mændene var næsten alle husmænd og fiskere. Da godset Oksholm 1802 solgte gården Klitgård til Casper Buchholtz hørte hertil 8 huse.

På det formindrede sognekort fra o. 1813-1840 ses omkring 20 ejendomme i Klitgård, så de har været andre grundejere end Klitgård.

Udsnit af formindsket sognekort. Øverst i kortet ses gården Klitgård liggende højt oven for skrænten. Langs fjorden ses de små fiskerhuse og husmandssteder, hvoraf de fleste nu er forsvundet. Nr. 15 er formodentlig den salterbod, som nævnes 1683.

Degneembedet

Peder Vårst, 1807 - 1845

Ejendommen fik først matrikelnummer, matr. nr. 2, ved udskiftningen og matrikuleringen 1805. Han havde gården 1814 jf. Matrikeldirektoratets sogneprotokol 1814. Degnen Peder Vårst 0-5-3-1 td. hartkorn, 11 td. 3 skp. land, en agerlod ved degneboligen sønden for kirken, en kærlod norden for byen, og en englod i kalvehaven norden for byen

Skoleembedet

Jacob Nielsen, 1814

Ejendommen fik først eget matrikelnummer, matr. nr. 3, ved udskiftningen og matrikuleringen 1805. Han havde gården 1814 jf. Matrikeldirektoratets sogneprotokol 1814. Skoleembedet Jacob Nielsen, 0-2-3-2/3 tdr. hartkorn, 7 skp. land, en samlet lod vestlig i marken ved Klitgård markskel. Skolen bygget på lodden kaldes Klitgård Skole.

Gårdene i Nørholm, 1440-1840, et studie i ejer- og fæsteforhold indeholder en beskrivelse af fæsterne og ejerne af gårdene i Nørholm Sogn og By, Hornum Herred, Aalborghus len og amt. Viborg Kapitel ejede fra 1440 en stor del af gårdene i sognet. De var udlagt til underhold for provsten i Nørholm provsti og til præsterne i Hornum præbende.

Før 1573 var der formodentlig 36 gårde i Nørholm by. Fæstere på 3 gårde, som i 1573 blev frasolgt, kendes. Ved Reformationen blev kapitlets ejendomme konfiskeret af Kronen, men blev udlagt til provstiet og præbendets underhold. Gennem Viborg Kapitels jordebog 1625 kendes fæsterne på 28 gårde. Dette varede til omkring år 1662 og 1665, hvor Kronen foretog større udsalg af Kapitlets gårde til adelige godsejere, og omkring 1672 var Kapitlet helt ude af fæstegårdene i Nørholm.

De adelige godsejeres ejerskab af fæstegårdene i Nørholm varede til omkring år 1840, hvor fæstene begyndte at købe deres fæstegårde til selveje. Undervejs i dette forløb blev gårdene i landsbyen gjort lige i hartkorn o. 1780 og udskiftet o. år 1805. Gårdene lå da på nær tre under godset Restrup. Ved udskiftningen blev en del gårde nedlagt og nogle udflyttet på marken.

Gennem studiet får man et billede af fæsternes forhold, deres gårdes bygninger, hartkornsstørrelser, fæstebetingelser, fæsteafgifter, familierelationer, gårdoverdragelser, gårddelelser, skatter m.v. Man får også et billede af de kirkelige og retslige forhold i samfundet.

Gennem studiet får man endvidere indblik i overdragelser fra en ejer til en anden, pantsættelser, priser på gårde m.v.